

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кваліфікаційна наукова праця
на правах рукопису

КАПУЩАК ВАЛЕНТИН ВОЛОДИМИРОВИЧ

УДК 339.138+336.76

ДИСЕРТАЦІЯ
**КОНКУРЕНТНА ПОЛІТИКА В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління
національним господарством

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Капушак В. В.

Науковий керівник – Трохимець Олена Іванівна, доктор економічних
наук, доцент

Запоріжжя – 2018

АНОТАЦІЯ

Капушак В. В. Конкурентна політика в банківському секторі національної економіки. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2018.

У роботі розглянуто сутність конкурентної політики в банківському секторі національної економіки. Банківський сектор національної економіки України пройшов довгий та важкий шлях, унаслідок чого Україна має можливість сформувати конкурентну політику банківського сектору національної економіки. У ході наукового дослідження окреслено підходи до розуміння категорії «конкуренція», розглянуто тлумачення дефініцій «конкурентоспроможність банку» і «конкурента політика» та запропоновано визначення поняття «конкурентна політика в банківському секторі».

Проаналізовано інституційне середовище банківського сектору як учасника інтеграційних процесів упровадження складових глобалізації в національну економіку. Взято до уваги результати наукових досліджень щодо векторів впливу іноземного капіталу в банківському секторі національної економіки. Виділено основні напрями впливу іноземного капіталу на розвиток ринку банківських послуг в Україні. Наголошено, що важливість стабільності іноземної валюти в країні з відкритою економікою є основою проблем, які потрібно вирішувати.

Транскордонність коштів у банківському секторі має важливе значення для розвитку та стабілізації національної економіки, тому створення стабільного механізму функціонування банківського сектору, як на міжнародному, так і національному рівні, стає пріоритетним напрямом, адже сутність інтернаціоналізації банківської системи національної економіки полягає в зближенні з іншими національними економіками, наприклад, при поглинанні та злитті банків відбувається вплив на інші національні

економіки. Розглянуто картину факторів макроекономічної й мікроекономічної стабільності, зокрема весь спектр переваг і ризиків, що може постати перед банківським сектором від інтеграції глобалізаційних складових. Запропоновано модель глобалізації банківського сектору національної економіки.

Зазначено сучасні процеси трансформації банківських механізмів та елементів, які вимагають від банківських установ швидко адаптуватися до постійних кризових явищ в економіці України. Для цього варто не лише запроваджувати більш гнучку систему адаптації до кризових явищ, а й постійно модернізувати надання банківських послуг населенню та підприємствам країни. Останні роки для вітчизняних банківських установ були проблематичними, проте дали змогу проаналізувати й згрупувати основні напрями розвитку банківського сектору в українській економіці.

У процесі аналізу банківського сектору національної економіки доповнено методикку рейтингу банківської системи CAMELSO, яка є офіційно визнаною НБУ. Вона ґрунтується на бальній системі оцінювання діяльності банку, де головними елементами є бухгалтерська та експертна методики. Аналіз банків, заснований на цій методології, полягає у визначенні загального стану банківської установи на основі єдиних критеріїв, що визначають усі напрями діяльності банку, а також запропоновано доповнення банківської системи рейтингу CAMELSO.

Досліджено сучасний стан функціонування банківського сектору національної економіки України, зокрема перехідні етапи взаємодії між усіма учасниками банківського сектору. Відзначено ситуацію зменшення вкладів населення внаслідок зменшення надання короткострокових кредитних ліній для домогосподарств, причиною яких були економічна криза та нестабільна ситуація на сході. Виявлено чинники знецінення національної валюти та інфляційних процесів, що зумовили корегування регулятивного капіталу банківських установ. Капіталізація банківських установ на українському банківському секторі надзвичайно мала порівняно з іншими державами, тому

було прийнято постанови щодо збільшення статутного капіталу. Проаналізовано статистичні дані щодо стагнації в банківському секторі протягом 2015–2016 рр., що супроводжувалася скороченням чисельності та перевіркою фінансової стійкості банківських установ, зрештою, вплинула на значне зменшення банків у банківському секторі України. Сьогодні кредитна політика банківських установ є дуже низькою внаслідок негативної динаміки кредитування фізичних і юридичних осіб, чому сприяла економічна криза, юридичні та фізичні особи виявились неплатоспроможним.

Підкреслено роль інформаційних технологій у банківському секторі національної економіки, зокрема Національний банк розпочав розробляти нові підходи до формування та подання статистичної звітності, а також зміни в поданні інформації, наприклад, звітності до регулятора, метою чого стала повна відмова від паперових носіїв інформації й наближення до світових стандартів (дані потрібно зберігати, аналізувати через електронні засоби).

Накопичення капіталу в банківському секторі національної економіки України відбувається за рахунок процентних доходів, тому інновації мають місце в цьому компоненті фінансових результатів банківського сектору. Фінансові результати банківського сектору України є основною компонентою впливу на інновації в банківському секторі національної економіки, зокрема це процентні доходи, що виступають апологетом успішності кожної банківської структури в здійсненні інноваційної діяльності в банківському секторі. Проведено кластерний аналіз і сформовано кластери першої групи банків за рівнем ефективності та інновацій, спираючись на фінансові результати банківського сектору, надані Національним банком України за 2009–2016 рр.

У ході дослідження основних пріоритетів банківського сектору національної економіки України, аналізу фінансових результатів банківського сектору України та наукових праць вітчизняних учених запропоновано реалізацію інновацій залежно від структури фінансових результатів у банківському секторі національної економіки України.

Охарактеризовано вектори банківських інновацій за такими векторами, як: багатоканальна діяльність, віртуалізація банківських послуг, диференціація в банківському секторі національної економіки банків на сфері обслуговування, змішаний маркетинг, самообслуговування.

У дослідженні відзначено важливість підтримки валютно-курсової політики в банківському секторі економіки, а саме визначення валютно-курсової політики НБУ на основі Конституції, законів, постанов уряду і НБУ. Наголошено, що валютні коливання впливають на банківський сектор як стимулюючий інструмент, змушуючи систему трансформуватися відповідно до вимог національного та міжнародного ринку фінансів, змінюючи основні засади банківської діяльності. Тому в процесі дослідження цих аспектів на основі дорожньої карти Національного банку України, Закону України «Про Національний банк України», Інфляційного звіту НБУ і Програми співробітництва з Міжнародним валютним фондом запропоновано факторну модель впливу монетарної політики Національного банку України на банківський сектор.

Окреслено ознаки ліберальності економіки України, що нівелює слабо розвинений валютний ринок банківського сектору України, а саме: використання адміністративних методів, слабка сегментація фінансового ринку, перешкоди транскордонному руху іноземних капіталів. Законодавча база України наразі не відповідає сучасним системам деривативів, обмежуючись лише свопами. Використання валютно-курсової політики інфляційного таргетування повинно спиратися на розвинений валютний ринок та гнучку систему монетарних режимів Національного банку України, тому окрему увагу приділено факторній моделі впливу на формування інфляційного таргетування.

Розкрито роль банківських послуг та продуктів в обслуговуванні малих і середніх підприємств, які будуть отримувати широкий спектр інформаційних та консультаційних послуг і цілодобову підтримку, що забезпечить зростання конкурентоспроможності на ринку клієнтів.

Прикладом запровадження інноваційних підходів до налагодження партнерських відносин є створення економічних часописів, інформаційних бюлетенів, що містять практичні поради для підприємств різної величини. Одним з напрямів запровадження інновацій є створення фінансових продуктів для автоматизації економічних процесів, зокрема персоналізованих послуг у режимі онлайн через Інтернет.

Для зміцнення конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки запропоновано концептуальну модель підвищення потенціалу банківського сектору, яка передбачає можливі шляхи розвитку, один з яких спирається на інтелектуальний потенціал, який надає вигоду банківській установі в довгостроковій перспективі. Іншими словами, для подолання впливу кризових явищ у банківському секторі національної економіки України увага повинна бути зосереджена на багатоваріантності формування стабільності та конкурентоспроможності банківської установи.

Беручи до уваги різноманітність ризиків у банківській діяльності, сформовано когнітивну модель кредитно-інвестиційного потенціалу банківського сектору як унікальну систему управління банківським сектором національної економіки. Ця модель визначає комплексний підхід до кризових явищ у банківському секторі національної економіки для того, щоб підвищити конкурентоспроможність банківського сектору. Зміцненню конкурентоспроможності банківського сектору сприяють регіональна розгалуженість та наявність сильної ресурсної бази, що надає можливість банківським установам забезпечувати ефективну діяльність в економічних процесах національної економіки.

У ході аналізу функціонування національного сектору національної економіки сформовано схему хеджування фінансових ризиків, що свідчить про його ефективність. Використання механізму хеджування полягає в стабілізації грошових потоків, досягненні гнучкої цінової політики та надає змогу стримувати ціни в межах вузького цінового коридору, де основною

метою хеджування є зниження потенційних витрат у процесі діяльності банківської установи.

Ключові слова: національна економіка, банківський сектор, валютні ризики, конкурентна політика, конкурентоспроможність банківської установи, банківські продукти, хеджування.

SUMMARY

Kapushak V. V. Competition policy in the banking sector of the national economy. – On the rights of the manuscript.

Thesis for a Candidate Degree in Economics, specialty 08.00.03 – Economics and Management of National Economy. – Classic Private University, Zaporizhzhia, 2018.

The paper considers the essence of competition policy in the banking sector of the national economy. The banking sector of the national economy of Ukraine has come a long and difficult way, and as a result Ukraine has the opportunity to form a competition policy for the banking sector of the national economy. During the research, the definition of the approaches to the category of «competition» was given, as well as the definition of the interpretation of the «competitiveness of the bank» and «competition policy» was considered. The definition of «competition policy in the banking sector» was proposed.

The institutional environment of the banking sector as a participant in the integration processes of the implementation of the components of globalization into the national economy was analyzed. The scientific researches concerning the vectors of the influence of foreign capital in the banking sector of the national economy was considered. The main directions of the influence of foreign capital on the development of the banking services market in Ukraine are highlighted. During the study, it was noted that the importance of foreign currency stability in a country with an open economy is the basis of the problems to be solved.

Transboundary funds in the banking sector are important for the development and stabilization of the national economy, therefore, the creation of a stable mechanism for the functioning of the banking sector, at the international and national level, becomes a priority. Therefore, as the essence of the internationalization of the banking system of the national economy lies in convergence with other national economies, for example, the absorption and merger of banks affect other national economies. The factors of macroeconomic and microeconomic stability, in particular the whole spectrum of advantages and risks that the banking sector may face from the integration of globalization components, were considered. The model of the globalization of the banking sector of the national economy was proposed.

The modern processes of transformation of banking mechanisms and elements that demand from banking institutions to adapt quickly to constant crisis phenomena in the Ukrainian economy are mentioned. Therefore, it is worth not only introducing a more flexible system of adaptation to crisis phenomena, but also constantly upgrading the provision of banking services to the population and enterprises of the country. The recent years for domestic banking institutions were problematic, but they provided an opportunity to analyze and group the main directions of the banking sector development in the Ukrainian economy.

In the analysis of the banking sector of the national economy, the methodology of the CAMELSO banking system rating, which is officially recognized by the NBU, is supplemented. It is based on the score system of bank performance assessment, where accounting and expert methods are the main elements. The analysis of banks, based on this methodology, consists in determining the general state of the banking institution on the basis of common criteria defining all directions of the bank's activities, as well as the addition of the banking system of the CAMELSO rating.

The present state of functioning of the banking sector of the national economy of Ukraine, in particular, the transitional stages of interaction between all the participants of the banking sector, was investigated. The situation of decrease of deposits of the population was emphasized as a result of the reduction of the provision of short-term credit lines for households, which was caused by the economic crisis and the unstable

situation in the East. It also indicates the factors of national currency depreciation and inflationary processes, which led to adjustments to the regulatory capital of banking institutions. The capitalization of banking institutions in the Ukrainian banking sector was extremely small in comparison with other states, and therefore the Resolution on raising the authorized capital was adopted.

The statistics of stagnation in the banking sector during 2015-2016 was presented, which was marked by a reduction in the number and a check of the financial stability of banking institutions, which had affected the significant decrease of banks in the banking sector of Ukraine. Today, the credit policy of banking institutions is very low due to the negative dynamics of lending to individuals and legal entities because of the economic crisis, legal and physical persons were insolvent.

The role of information technologies in the banking sector of the national economy was emphasized, in particular, the National Bank began to develop new approaches to the formation and submission of statistical reporting, as well as changes in the presentation of information, for example, reporting to the regulator, which resulted in the complete refusal of paper information and in order to be closer to the world standards - data should be stored, analyzed through electronic means.

The active development of information technologies was noted; in particular where the accumulation of capital in the banking sector of the national economy of Ukraine takes place at the expense of interest income, therefore, innovations take place in this component of financial results of the banking sector. The financial result of the banking sector of Ukraine in a major component of the impact on innovation in the banking sector of the national economy, in particular interest income; and they are considered as a key issue for the success of each banking structure in introducing innovation in the banking sector. Cluster analysis was carried out, in which the clusters from 2009 to 2016 of the first group of banks were formed based on the level of efficiency and innovation, based on the financial results of the banking sector provided by the National Bank of Ukraine.

In the process of studying the main priorities of the banking sector of the national economy of Ukraine, analyzing the financial results of the banking sector of Ukraine, the mechanism to implement innovation, depending on the structure of financial results in the banking sector of the national economy of Ukraine was proposed. The banking innovations in the following vectors were characterized as: multi-channel activity, virtualization of banking services, differentiation in the banking sector of the national economy of banks for services, mixed marketing, self-service.

The study highlighted the importance of supporting currency and exchange rate policy in the banking sector, such as the determination of the NBU's exchange rate policy based on the legislation, the Constitution of Ukraine, Government and NBU resolutions. It is also worth noting that currency fluctuations affect the banking sector as a stimulus tool, forcing the system to change in order to meet the requirements of the national and international financial markets, changing the basic principles of banking activity. Therefore, in the process of studying these aspects, based on the National Bank of Ukraine road map, Provisions of the Law of Ukraine «On the National Bank of Ukraine», NBU Inflation Report and the Program of Cooperation with the International Monetary Fund, the factor model of the influence of the monetary policy of the National Bank of Ukraine on the banking sector was proposed.

The signs of liberalization of the Ukrainian economy, which offset the poorly developed foreign exchange market of the banking sector of Ukraine, are outlined, namely, the use of administrative methods, weak segmentation of the financial market, and obstacles to the cross-border movement of foreign capital. And also the ambiguity of the legislative framework of Ukraine is currently not consistent with all modern systems of directors, limited to swaps. The use of exchange rate policy of inflation targeting should be based on the developed foreign exchange market and the flexible system of monetary regimes of the National Bank of Ukraine, emphasizing the factor model of influence on the formation of inflation targeting.

The role of banking services and products in service of small and medium enterprises, which will receive a wide range of informational and consulting services and round-the-clock support, which will be considered in the growth of competitiveness in the market of their clients, is indicated. One of the examples of innovative approaches to establishing partnerships is the creation of economic journals, newsletters containing practical advice for enterprises of different sizes. It is important to note one of the directions of innovation which is the creation of financial products for the automation of economic processes, in particular, personalized services on-line via the Internet.

Within the competitive framework of the banking sector of the national economy, a conceptual model for increasing the potential of the banking sector was proposed - all possible ways of development, one of which is the intellectual potential that benefits the banking institution in the long term, as well as the pricing in the banking sector in the intellectual era of the organization's staff. In other words, in order to overcome the impact of crisis phenomena in the banking sector of the national economy of Ukraine, attention should be paid to the multivariance of the formation of the stability and competitiveness of the banking institution.

Taking into account the diversity of risks in banking, a cognitive model of the credit and investment potential of the banking sector was formed as a unique system for managing the banking sector of the national economy. This model defines an integrated approach to crisis phenomena in the banking sector of the national economy in order to enhance the competitiveness of the banking sector. Therefore, raising the competitiveness of the banking sector also involves regional branching and the availability of a strong resource base, which enables banks to provide effective activity in the economic processes of the national economy.

In the process of analysis of the functioning of the banking sector of the national economy, a hedging financial risk scheme was established, which indicates its effectiveness. The use of the hedging mechanism is to stabilize cash flows, achieve flexible pricing policies, and allow price constraints within a narrow price

corridor where the main objective of hedging is to reduce potential costs in the banking business.

Key words: national economy, banking sector, currency risks, competitive policy, banking institution's competitiveness, bank products, hedging.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Капущак В. В. Теоретичні засади конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки України. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 3. С. 145–149. (0,46 д. а.)

2. Капущак В. В. Механізм імплементації інновацій в банківський сектор національної економіки України. *Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 3. С. 310–321. (0,53 д. а.)

3. Капущак В. В. Сучасний стан функціонування банківського сектору України. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 13. Ч. 1. С. 219–225. (0,53 д. а.)

4. Капущак В. В. Вплив фінансових інструментів на стратегію розвитку банківського сектору національної економіки України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2017. Вип. 24. Ч. 1. С. 188–192. (0,53 д. а.)

Статті в наукових фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз

5. Капущак В. В. Вплив валютно-курсової політики інфляційного таргетування на конкурентоспроможність банківського сектору економіки України. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності* : зб. наук. пр. Маріуполь : ДВНЗ «ПДТУ», 2016. Вип. 1 (13). Т. 1. С. 104–111. (0,45 д. а.)

6. Капущак В. В. Процеси глобалізації в становленні економічних відносин в банківській системі національної економіки. *Науковий вісник Ужгородського*

національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2017. Вип. 11. С. 210–214. (0,53 д. а.)

7. Капущак В. В. Фактори впливу на конкурентоспроможність банківського сектору на тлі кризових явищ національної економіки України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2017. Вип. 14. Ч. 1. С. 201–205. (0,53 д. а.)

Стаття в зарубіжному виданні

8. Капущак В. В., Трохимець О. І. Визначення компонентів банківського сектору національної економіки. *Актуальные проблемы современности*. 2017. № 4 (18). С. 116–121. (0,5/0,3 д. а.)

Особистий внесок: розглянуто стан трансформаційних процесів банківського сектору національної економіки та окреслено його основні компоненти.

Матеріали конференцій

9. Капущак В. В. Особливості функціонування банківської системи України в сучасних умовах. *Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів*: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 11 листопада 2015 р.). Запоріжжя, 2015. С. 171–172. (0,12 д. а.)

10. Капущак В. В. Особливості конкурентної політики в банківському секторі національної економіки. *Dezvoltarea sistemelor sociale și economice într-un mediu competitiv la nivel global*: conferință internațională științifico-practică (26 februar. 2016, Chișinău) / com. org.: O. Țicu (președinte) et al. Chișinău : S. n., 2016 (Editura Universitate de stat din Moldova). P. 49–50. (0,07 д. а.)

11. Капущак В. В. Визначення факторів впливу на конкурентоспроможність та управління банківським сектором національної економіки. *Менеджмент XXI століття: глобалізації ні виклики*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (11–12 травня 2017): зб. наук. пр. Полтава : Сімон, 2017. С. 323–326. (0,15 д. а.)

12. Капущак В. В. Дестабілізуючі чинники банківського сектору під призмою економіко-політичних кризових явищ в національній економіці України. *Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність* : матеріали Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (11 травня 2017 р.). Полтава : ФОП Пусан А. Ф., 2017. Ч. 1. С. 96–98. (0,14 д. а.)

13. Капущак В. В. Шляхи розвитку інноваційності в банківському секторі України. *Актуальні проблеми зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів* : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. науковців і студентів (м. Маріуполь, 23–25 листопада 2016 р.). Маріуполь : ДонДУУ, 2016. С. 207–211. (0,15 д. а.)

14. Капущак В. В. Вплив діяльності банків на економіку держави в кризових умовах. *Теоретична та практична концептуалізація розвитку фінансово-кредитних механізмів в умовах нової соціально-економічної реальності* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 25 березня 2016 р.) / Нац. ун-т ДПС України. Київ, 2016. С. 327–329. (0,14 д. а.)

15. Капущак В. В. Залучення інноваційних технологій автоматизації в бізнес процеси в банківському секторі України. *Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах економіки: теорія і практика* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 18 листопада 2016 р.) / за ред. В. М. Огаренка, А. О. Монаєнка та ін. Запоріжжя : КПУ, 2016. С. 353–355. (0,09 д. а.)

16. Капущак В. В. Тенденции развития рынка финансовых услуг в условиях глобализации. *Наука и образование в современном мире* : материалы Междунар. науч.-практ. конф. Караганды : РИО «Болашак-Баспа» 2017. Т. 5. С. 181–182. (0,12 д. а.)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	17
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
1.1. Теоретичні аспекти управління конкурентною політикою в банківському секторі	24
1.2. Вплив глобалізації на конкурентоспроможність банківського сектору національної економіки.....	42
1.3. Методичні підходи до оцінювання механізмів підвищення конкурентоспроможності банку в сучасних умовах господарювання	57
Висновки до розділу 1	68
Список використаних джерел до розділу 1	69
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНА КОНКУРЕНТНА ПОЛІТИКА В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	
2.1. Умови функціонування банківського сектору національної економіки за сучасної конкурентної політики та трансформаційних процесів	78
2.2. Кластерний аналіз для визначення найбільш ефективної та інноваційно спроможної групи банків	96
2.3. Вплив валютного та інфляційного таргетування як інструменту монетарної політики на банківський сектор національної економіки	114
Висновки до розділу 2	129
Список використаних джерел до розділу 2	130

РОЗДІЛ 3. НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ	140
3.1. Пріоритетність інноваційних технологій, продуктів та послуг при формуванні конкурентних переваг у банківському секторі.....	140
3.2. Концептуальна модель управління конкурентоспроможністю банківського сектору економіки.....	159
3.3. Механізм хеджування валютних ризиків у конкурентній банківській стратегії.....	177
Висновки до розділу 3	191
Список використаних джерел до розділу 3	192
ВИСНОВКИ	198
ДОДАТКИ	200

ВСТУП

Актуальність теми. У ринкових умовах господарювання конкурентна політика є ефективним механізмом державного регулювання розвитку галузей і секторів економіки, впливу на формування внутрішнього ринку. В Україні, як і всіх країнах світу, інструменти конкурентної політики застосовують для створення й захисту конкурентного середовища як основи ринкової економіки.

Банківський сектор економіки відрізняється не лише впливом на розвиток галузей і підприємств, а й певною специфікою діяльності, умовами конкуренції та інструментами конкурентної політики. Незважаючи на те, що конкурентна політика здійснюється на рівні країни, залежність від глобальних регуляторних правил, а також взаємодії на їх основі банківського сектору національної економіки з банківськими системами інших країн є сучасною практикою.

Банківські установи для забезпечення конкурентоспроможності розробляють конкурентні стратегії, застосовують інноваційні підходи в управлінні та реалізують банківські продукти з елементами новизни. Однак, як свідчить практика, це не є гарантом ефективного функціонування в умовах глобалізації та інтеграції. Вищезазначене загострює проблему ефективної конкурентної політики в банківському секторі як таку, що потребує наукового вирішення.

Вагомий внесок у дослідження конкурентної політики в банківському секторі економіки України, регулювання умов функціонування банків, зокрема з іноземним капіталом, зробили такі вчені: О. Барановський, В. Геєць, В. Гриценко, О. Дзюблюк, І. Івасів, Р. Корнилюк, В. Кочетков, Д. Лук'яненко, В. Міщенко, С. Науменкова, А. Олешко, Ю. Пахомов, Р. Пустовіт, А. Рум'янцев, С. Савлук, К. Салига, Т. Смовженко, Б. Степаненко та ін. Теоретичні основи конкурентної політики в банківському секторі викладено в наукових працях Т. Гордіца, М. Єрмолова, Ю. Заруби, Ю. Іванова, Є. Іваніна, О. Лаврик, Г. Лановської, Н. Якименко-Терещенко та ін. Складову глобалізації конкурентної політики в банківському секторі проаналізували такі вчені, як: А. Верніков, Д. Грос,

Дж. Дунінг, Є. Жуков, У. Кінг, Е. Комарова, Л. Красавіна, К. Макконел, Л. Мауер, Е. Мисенко, А. Мовсесян, М. Пебро, П. Роуз, Дж. Сінкі, В. Усоскін, Д. Херріс, С. Чебанов, А. Штайнхерр, У. Шарп та ін.

Проте, незважаючи на наукові напрацювання із цієї проблематики, варто зауважити, що конкурентна політика в банківському секторі представлена здебільшого загальноприйнятими положеннями, які не враховують цілком специфіки ринку банківських послуг у сучасних інтеграційних і глобалізаційних умовах його формування та регулювання, особливостей інноваційних підходів за значних ризиків стабільного розвитку, що й зумовлює актуальність теми дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи Класичного приватного університету «Розвиток національної економіки в контексті сучасної економічної теорії» (державний реєстраційний номер 0116U000798). Особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні механізмів та заходів реалізації конкурентної політики в банківському секторі національної економіки.

Мета й завдання дослідження. *Метою дослідження є розробка теоретичних положень, методичних підходів та практичних рекомендацій щодо визначення шляхів удосконалення конкурентної політики в банківському секторі національної економіки для підвищення конкурентоспроможності банківських установ з використанням інноваційних підходів.*

Для досягнення зазначеної мети поставлено такі *завдання*:

- розвинути теоретичні засади шляхом уточнення сутності та змісту поняття «конкурентна політика в банківському секторі»;
- систематизувати показники рейтингової оцінки конкурентоспроможності банківських установ національної економіки;
- визначити взаємозв'язок умов функціонування та трансформації банківського сектору національної економіки за сучасної конкурентної політики;

- удосконалити методичний підхід до визначення інноваційно спроможної групи банків шляхом проведення кластерного аналізу;
- розробити факторну модель впливу валютного та інфляційного таргетування як інструментів монетарної політики національної економіки;
- розвинути концептуальну модель управління конкурентним потенціалом банківського сектору національної економіки;
- удосконалити механізм хеджування валютних ризиків у форматі конкурентної банківської стратегії.

Об'єкт дослідження – процес реалізації конкурентної політики в банківському секторі національної економіки.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні підходи до вдосконалення конкурентної політики в банківському секторі національної економіки.

Методи дослідження. Дисертаційна робота ґрунтується на фундаментальних положеннях сучасної економічної теорії, макроекономіки, викладених у працях зарубіжних і українських учених у галузі банківського сектору національної економіки. Для досягнення поставленої мети дослідження використано такі методи та підходи: *метод сходження від абстрактного до конкретного, системний і структурно-діяльнісний підходи* – для формування моделей, що являють собою алгоритми дій з покращення стану банківського сектору (підрозділи 1.1, 1.2); для обґрунтування запровадження інноваційних продуктів у банківський сектор (підрозділ 3.1); *системний підхід* – для формалізації схеми оцінювання банківських установ у межах рейтингу CAMELSO (підрозділ 1.3); *статистичний, системний і структурно-діяльнісний підходи* – для надання характеристики сучасного стану банківського сектору (підрозділ 2.1); *кластерний аналіз* – для поділу банків на групи з метою виявлення найбільш ефективних і з високим рівнем інноваційно спроможних груп банків (підрозділ 2.2); *статистичний аналіз, системний і структурно-діяльнісний підходи* – для визначення впливу валютного та інфляційного таргетування (підрозділ 2.3); *когнітивне*

моделювання – для виявлення ступеня впливу факторів на банківський сектор національної економіки України (підрозділ 3.2); методи, *абстрагування, аналізу й синтезу, індукції та дедукції, моделювання* – для розробки конкурентної стратегії банківського сектору (підрозділ 3.3).

Інформаційною базою дослідження є публікації вітчизняних і зарубіжних учених щодо формування конкурентної політики банківського сектору національної економіки, фінансова та економічна звітність банківських установ, аналітичні дані рейтингових і консалтингових агентств з міжнародним визнанням, нормативно-правові акти України, статистичні дані Державної служби статистики України, звітні дані Національного банку України й Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретичних і науково-методичних положень щодо вдосконалення підходів до конкурентної політики банківського сектору національної економіки. Основні положення, які відображають наукову новизну дослідження та виносяться на захист, такі:

удосконалено:

– модель формування конкурентоспроможності банків, у якій, на відміну від інших, систематизовано елементи, що свідчать про її наявність, та конкретизовано фактори впливу (державний регулятор, фінансовий ринок, економічний стан), характерні ознаки конкуренції (інноваційна, диференційована, поляризована, динамічна, глобальна, інформатизована), заснованої на якості послуг, яка може бути використана для розробки банківської стратегії;

– підхід до рейтингової оцінки конкурентоспроможності банківських установ шляхом систематизації показників, які, на відміну від існуючих, включають такі: фінансовий результат, рівень ризику кредитно-інвестиційного портфеля, рівень прийняття рішень щодо адаптації банківської стратегії, рівень діджиталізації банківських засобів функціонування, рівень використання електронного обслуговування, рівень, що відображає частку користування

безготівковими розрахунками та використання популярних платіжних систем, рівень капіталу, рівень лояльності серед населення;

– підхід до визначення взаємозв'язку умов функціонування та трансформації банківського сектору національної економіки за сучасної конкурентної політики, основними з яких є акумуляція активів, консолідація й поглинання менш фінансово стійких банків, що може призвести до олігополізації, уникнення якої можливе, перш за все, завдяки політиці гнучкого управління Національним банком ліквідністю банківських установ;

– методичний підхід до визначення відсоткової частки фінансових показників банків першої групи у фінансових результатах банківського сектору для виокремлення як найбільш ефективної та інноваційно спроможної групи банків, запровадження інновацій у яких відбувається за певним механізмом, шляхом проведення кластерного аналізу з поділом банків на два кластери;

– механізм хеджування валютних ризиків у форматі гнучкої цінової політики в конкурентній банківській стратегії, що надасть змогу знизити вплив коливань іноземної валюти на стабільне функціонування банківського сектору національної економіки;

набуло подальшого розвитку:

– концептуальна модель управління потенціалом банківського сектору національної економіки, де основним фактором ціноутворення в банківському секторі в інтелектуальну епоху виступають інформаційні технології та персонал;

– дефініція «конкурентна політика в банківському секторі» як характеристика видів і умов конкуренції за сукупністю складових (інноваційна, диференційована), за яких, з урахуванням факторів впливу, зростає ефективність діяльності в банківському секторі через реалізацію заходів щодо якості банківських послуг і продуктів та їх цінового діапазону, економічності при використанні ресурсів, запровадження інноваційних технологій відповідно до сучасних запитів суспільства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні положення дисертаційної роботи доведено до рівня конкретних

методик і рекомендацій щодо вдосконалення механізмів конкурентної політики банківського сектору національної економіки.

Наукові результати, що мають практичний характер, знайшли своє застосування в діяльності: органів місцевого самоврядування в частині розробки та імплементації моделі формування конкурентоспроможності банків (довідка № 3217 від 22.11.2017); Полтавської обласної асоціації органів місцевого самоврядування в частині окреслення підходу до визначення умов функціонування банківського сектору національної економіки за сучасної конкурентної політики та його трансформаційних процесів (довідка № 1276 від 05.12.2017); Департаменту економічного розвитку Запорізької міської ради при розробці концептуальної моделі управління потенціалом банківського сектору (довідка № 56-87/17 від 08.04.2017); ПАТ АКБ «Індустріалбанк» – при запровадженні механізму хеджування валютних ризиків у форматі гнучкої цінової політики в конкурентній банківській стратегії (довідка № 2315-17 від 04.12.2017); Запорізької обласної організації Товариства «Знання» України – при проведенні лекційних занять для представників органів місцевого самоврядування з розкриття сутності поняття «конкурентна політика в банківському секторі» (довідка № 67-16 від 14.12.2016).

Окремі результати дослідження використовують у навчальному процесі Класичного приватного університету при викладанні дисциплін: «Національна економіка», «Макроекономіка», «Банківська система», «Банківські операції» (довідка № 12-17 від 07.04.2017).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є одноосібно виконаною працею, в якій викладено авторський підхід щодо конкурентної політики в банківському секторі національної економіки. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у роботі використано лише ті результати, які одержані автором самостійно.

Апробація результатів дисертації. Основні положення та результати дослідження доповідалися й обговорювалися на міжнародних науково-

практичних конференціях, зокрема: «Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів» (м. Запоріжжя, 2015 р.); «Dezvoltarea sistemelor sociale și economice într-un mediu competitiv la nivel global» (Chișinău, Moldova, 2016 р.); «Актуальні проблеми зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів» (м. Маріуполь, 2016 р.); «Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах економіки: теорія і практика» (м. Запоріжжя, 2016 р.); «Теоретична та практична концептуалізація розвитку фінансово-кредитних механізмів в умовах нової соціально-економічної реальності» (м. Ірпінь, 2016 р.); «Менеджмент ХХІ століття: глобалізаційні виклики» (м. Полтава, 2017 р.); «Наука и образование в современном мире» (м. Караганди, Казахстан, 2017 р.); «Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність» (м. Полтава, 2017 р.).

Публікації. Основні результати та положення дослідження викладено в 16 наукових працях, з яких: 8 – статті в наукових фахових виданнях (із них 3 входять до міжнародних наукометричних баз даних), 8 – матеріали конференцій. Загальний обсяг публікацій – 5,04 д. а., з яких 4,84 д. а. належить особисто здобувачу.

Структура й обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 229 найменувань (до першого розділу – 79; до другого – 100; до третього – 50) і додатків, що викладені на 84 сторінках. Загальний обсяг роботи – 283 сторінки, з них основний текст – 161 сторінка. Дисертація містить 9 таблиць та 35 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

1.1. Теоретичні аспекти управління конкурентною політикою в банківському секторі

Постійні зміни в підходах та методах реалізації конкурентної політики банківських установ у національній економіці є відповіддю банківського сектору національної економіки України на економічні негаразди та фінансову нестабільність на валютному ринку. Водночас процес реалізації механізму конкурентоспроможності банку потребує теоретичного підґрунтя. Тому одним з напрямів дослідження є вдосконалення теоретичних засад конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки України.

Існує велика кількість наукових праць, присвячених теоретичним засадам функціонування банківських структур. Зокрема, конкурентоспроможність розглядали такі вчені, як: І. Ансофф, М. Портер [30], П. Роуз, Г. Хемел. Цю проблематику також висвітлювали вітчизняні науковці: С. Башлай, І. Волошко [39], Ю. Заруба [19], Д. Коваленко, С. Козьменко [39], В. Котковський, Ю. Кудашев, І. Лютий, О. Мірошніченко [21], О. Солодка [19], Л. Федулова [43], Ф. Шпиг [39].

Конкурентоспроможність визначає вектор діяльності суб'єкта господарювання та саму сутність економічних відносин. Методологію дослідження конкурентоспроможності розкрито в ґрунтовних працях вітчизняних і зарубіжних учених: Г. Азоева, Л. Балабанової, О. Бачалова, П. Беленького, Т. Гірченко, М. Єрмолова, Ю. Заруби, Ю. Іванова [42],

Л. Качаліної, С. Козьменка [39], Ю. Коробова, М. Портера [30], Г. Самойлова, С. Светкунова, Ф. Шпиґа [39], Р. Фатхутдінова. Класичну теорію конкуренції викладено в наукових працях Г. Азоева, К. Вікселля, А. Курно, А. Лернера, А. Маршала, М. Портера, Д. Рікардо, Д. Робінсона та Е. Чемберлена, А. Сміта [60], Р. Фатхутдінова та ін. [33].

Конкурентна політика як основний чинник, що впливає на розвиток банківського сектору національної економіки, визначає весь комплекс факторів, методів і підходів, що окреслює взаємодію банківських установ з економічними процесами національної економіки України. Конкуренція між банками спонукає всіх учасників цього процесу ефективно використовувати капітал, реагувати на зміни в ринкових потребах, змінювати свої стратегічні цілі й методи їх виконання, упроваджувати нові інформаційно-комунікаційні технології. Зміни в банківських продуктах визначаються в конкурентній боротьбі за клієнта, де на перше місце виходить якість банківського продукту. Завдяки розробленню конкурентної політики в банківському секторі національної економіки України банківські послуги та продукти мають тенденцію до здешевлення та відносного урізноманітнення.

Теоретико-методичні засади конкуренції в банківському секторі досліджував А. Сміт [1], який особливу увагу приділив основам формування конкуренції за часів становлення капіталістичного ладу. Учений створив концепцію конкуренції як базового елемента функціонування ринкової системи та сформулював засади взаємодії між елементами ринкової економіки.

Зокрема, А. Сміт сформував факторну систему стримування конкуренції й визначив умови її виникнення, запропонував модель функціонування конкуренції [1; 18, с. 176–199].

Теоретичну концепцію конкуренції обґрунтував Д. Рікардо, виокремивши основні елементи конкуренції. Особливістю його наукової праці є висвітлення питання цінового регулювання.

Важливий внесок у розвиток теорії конкуренції зробив Дж. С. Мілль. Він сформував рівняння міжнародного попиту, диференціював групи, що не конкурують на ринку, та класифікував цінову еластичність попиту [40, с. 16].

Неокласики тлумачать «конкуренцію» через поведінковий аспект, де економічні блага та гроші споживача є елементами, що сприяють задоволенню прагнення володіти іншими речами. Зокрема, А. Маршалл розумів конкуренцію як еволюційний процес в економіці. Він є одним з авторів абстрактної статистичної моделі досконалої конкуренції, що має певні рамки та базується на теоретичних передумовах. Обмеження досконалої конкуренції, суттєве збільшення компонентів монополії та олігополії привели до створення теорії недосконалої конкуренції й побудови структурного підходу до конкуренції. Фундаментом створення структурної концепції конкуренції в XIX–XX ст. стали праці таких учених, як Ф. Еджуорт, А. Курно, Дж. Робінсон, Е. Чемберлен та ін. [20, с. 31]. У них закладено теоретичне підґрунтя теорії основних ринків (монополії, олігополії, монополістичної конкуренції та досконалої конкуренції).

Функціональне тлумачення конкуренції подано в наукових працях Й. Шумпетера, Дж. М. Кларка, Ф. Хайєка [44, с. 176–199] та ін. Так, Й. Шумпетер розглядав питання відкриттів, інтеграції інноваційних технологій, сутності конкуренції та її еволюційної складової. Процесу руйнування статистичного стану ринку Й. Шумпетер дав назву «творче руйнування», що відображає діяльність підприємств та їх методи, коли прогресивніше та інноваційне підприємство залишається на ринку, а інші виходять з нього.

Економіст Ф. Хайєк [47, с. 178–199] розкрив сутність конкуренції як процесу «формування думок», збагативши теорію конкуренції. У його працях відображено антагонізм категорій «конкурентний порядок» та «упорядкована конкуренція», де перша є розширенням конкуренції, друга – обмеженням. Крім того, Ф. Хайєк простежив дію конкуренції «як процедури відкриття», зокрема, це важливо для ринків, що розвиваються, у тому числі для ринку України.

Суттєву характеристику конкуренції дав американський учений М. Портер [28]. У ході вивчення економічних процесів різних країн він описав різні варіанти досягнення лідерських позицій [44; 34].

У публікаціях М. Єрмолова «конкурентоспроможність» визначено як процес задоволення суспільних потреб товарним асортиментом чи спектром послуг, які надають виробники-конкуренти, що відображається в їх ефективному функціонуванні. У своїх наукових працях Ю. Заруба [17] слушно зауважує, що конкурентоспроможність банку – це становище банківської установи в банківському секторі, його ринкова позиція, де основним постулатом є задоволення потреб споживачів та нівеляція негативного ефекту зовнішнього середовища. Інші дослідники Л. Федулова та І. Волощук зазначають, що конкурентоспроможність – це конкурентні відносини між банківськими установами, які мають на меті задоволення потреб споживчого ринку. У праці «Стратегічний менеджмент банку» С. Козьменко виклав своє бачення конкурентоспроможності банку як введення оптимальної господарської діяльності та отримання результатів у вигляді реалізації своїх послуг в умовах конкурентного ринку [34; 38].

Найширше тлумачення конкурентоспроможності банку запропоновано Т. Гірченко [10, с. 123], а саме як конкурентних відносин з позицій клієнта, банків-конкурентів та самого банку. Автор визначив конкурентоспроможність банку як його складну ринкову характеристику та потенціал для досягнення поставлених цілей за якісними й кількісними показниками, ступінь привабливості для споживчого ринку.

Водночас О. Мірошніченко розглядає управління конкурентоспроможністю банку, зокрема, з позицій процесного, системного підходів [19]. Процесний підхід дає змогу скласти алгоритм дій суб'єктів управління, що забезпечує конкурентоспроможність банку, а з позиції системного підходу доцільно розглядати механізм управління банківською установою.

Заслугує на увагу систематизація основ управління конкурентоспроможністю банку В. Вовк [6], а саме:

1) групування в єдиний комплекс підходів різних теорій конкурентоспроможності банку: ситуаційного, синергетичного, процесного, екологічного, потокового, нормативного та синергетичного;

2) формування алгоритму дій з управління конкурентоспроможністю банку;

3) компонування системи інноваційної складової в управлінні конкурентоспроможністю банком шляхом інтеграції цих технологій у банківські процеси;

4) побудова системи прогнозування рішень щодо конкурентоспроможності, розподілу ресурсів, налагодження зв'язків, формування поведінки персоналу [36].

Також потрібно розглянути конкурентну позицію банку, що відображає діяльність банку на ринку і його результати зі своїми перевагами та недоліками. Становище банку на ринку визначають за допомогою абсолютної та відносної характеристик. На думку Л. Єріс, конкурентна позиція виявляється в суперництві між банками, що прагнуть займати певні позиції на ринку банківських послуг. Як слушно зауважує А. Хамідулін, конкурентоспроможність банку є невід'ємною від банківської послуги, тому конкурентоспроможність – це характерна риса самої послуги, яку надає банк та яка виступає оптимальним варіантом щодо потреб споживача [19].

Диференціюючи банківську конкурентоспроможність, важливо виділити такі види конкуренції в банківському секторі економіки:

1) внутрішньогалузеву, що спирається на специфіку кожної банківської установи, зокрема фокусування банку на певному прошарку населення. Тому інтенсивність буде залежною лише від характерних рис банківських установ, і конкуренція буде виключно видовою;

2) регіональну, що має обмежене коло, тобто відбувається лише в межах певного сегмента регіонального ринку;

- 3) функціональну, яка спирається на потреби фокус-груп клієнтів;
- 4) видову, що окреслює різні параметричні дані цих послуг;
- 5) за предметом, що має на меті змагання послугами або продуктами, де відмінність лише в кількості чи якості [5].

Одним з елементів, що вимірює конкурентоспроможність у банківському секторі економіки, є універсальність чи спеціалізованість банку. Відмінності між спеціалізованими та універсальними банками виявляються в їх обсязі, функціях і можливостях обслуговувати споживчий ринок. Специфіка виникнення конкурентоспроможності в банківському секторі зумовлена ресурсом, що створює банківська установа для здійснення фінансових операцій, банківські послуги не мають зовнішніх заміників (небанківських), відсутністю бар'єрів для входу в цей сектор, наприклад патентів. Крім того, банківська конкуренція має регулятора в особі НБУ. Важливим фактором є вже сформований фінансовий інститут, де поява нових суб'єктів малоімовірна [12].

Модель конкурентоспроможності банку за умов конкуренції, заснованої на якості послуг, сформовано та вдосконалено на основі наукових праць [1–18]. Модель відображає взаємодію детермінантних елементів, що впливають на стан банківської установи в банківському секторі економіки. Конкурентоспроможність формується на багатоелементній системі, що при зміні характерних рис однієї з них змінюється й сама система конкурентоспроможності банківської установи.

На рис. 1.1 подано модель конкурентоспроможності банків за умов конкуренції, заснованої на якості послуг, у якій відображено зв'язки, що формують цілу систему економічних процесів, komponуючи оптимальну модель конкурентоспроможності банківської установи в банківському секторі національної економіки. Проте, потрібно звернути увагу на саму систему створення банківської послуги чи продукту, тому що вона є віддзеркаленням становища банку в банківському секторі економіки.

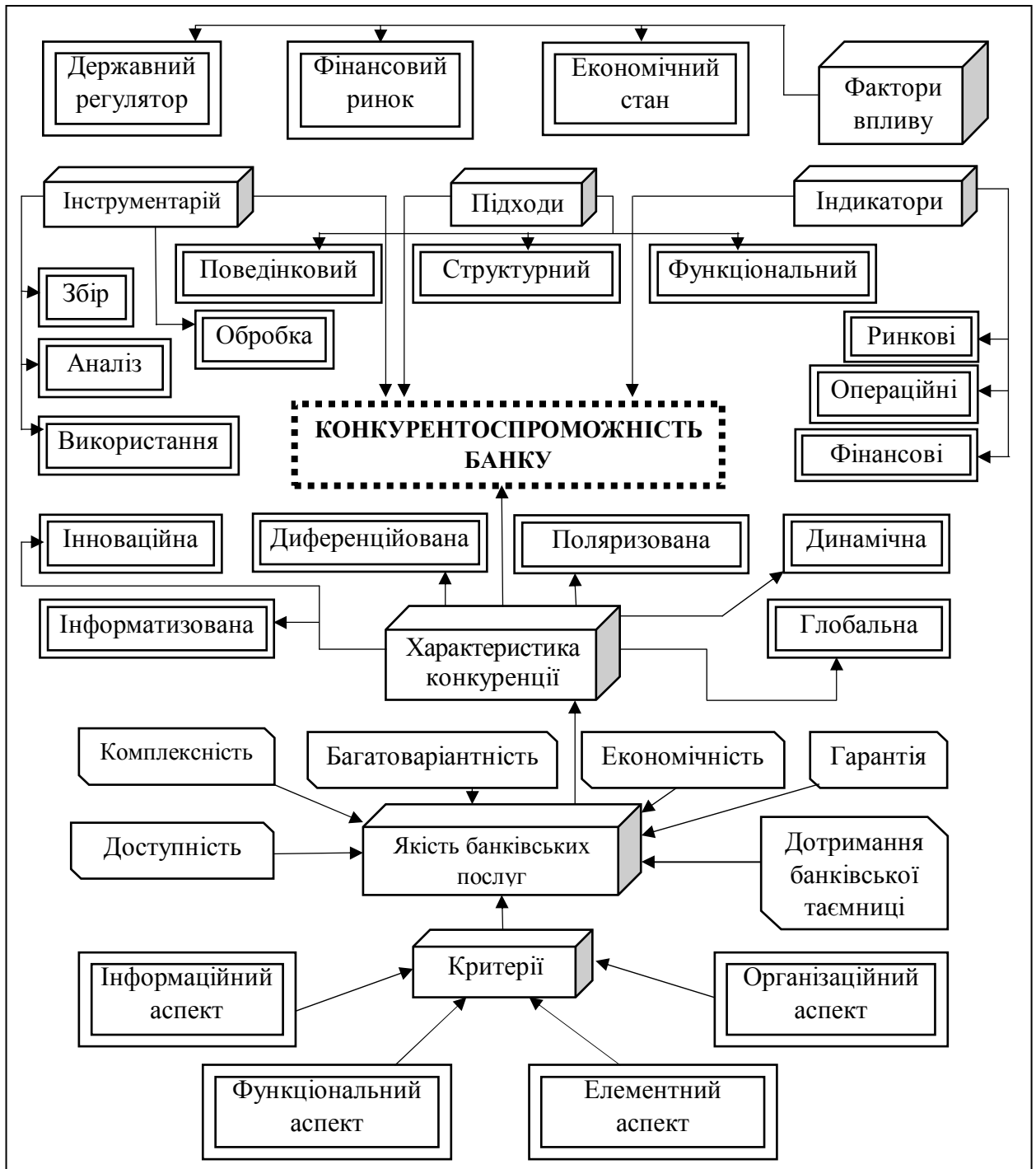

Рис. 1.1. Модель конкурентоспроможності банків за умов конкуренції, заснованої на якості послуг (сформовано та вдосконалено на підставі джерел: [10; 12; 19; 20; 28; 31; 39; 40; 47])

Одним з важливих напрямів дослідження є визначення банківської стійкості як одного з компонентів банківської конкурентоспроможності. Цей

компонент тлумачать залежно від аналітичних методів і рівня використаних систем. Цей підхід характеризує низький поріг типізованості, що визначає сутність банківської стійкості як основного компонента банківської конкурентоспроможності, але до цього компонента потрібно зарахувати такі елементи економічних процесів, як надійність, платоспроможність, ліквідність. Тому банківська конкурентоспроможність є багатоаспектним терміном, з великою кількістю елементів, що характеризують кожний крок у банківському середовищі національної економіки.

Також зауважимо, що важливим моментом є наявність у банківському середовищі балансу між активами й пасивами в кредитно-інвестиційному портфелі. Фінансова стійкість являє собою доходи, що перевищують банківські витрати. Однак, визначаючи банківську конкурентоспроможність, необхідно диференціювати такий компонент, як фінансова стійкість, зокрема на рівні джерел доходу та їх стабільності, визначаючи діяльність банківського сектору як основну складову функціонування національної економіки. Залежно від відповідності діяльності банку нормативними узагальнювальними показниками, що формують характерні риси економічних процесів національної економіки, виступають рівень і компонентний склад власних коштів, зростання доходів прибутку, рівень капіталу, ліквідність, ланцюг доданої вартості банком на послуги, що він надає.

Варто підкреслити, що фінансова стійкість як основний компонент конкурентоспроможності банківського сектору в національній економіці зумовлює характерні особливості конкурентоспроможності банківської установи та реакцію на зовнішні й внутрішні чинники в економіці України. Але таке тлумачення звужує саме поняття банківської конкурентоспроможності через відсутність релятивних відносин до фінансових показників банківського сектору національної економіки.

Загалом існує низка недоліків у визначенні фінансової стійкості як основного компонента банківської конкурентоспроможності в межах національної економіки.

По-перше, формулювання сутності фінансової стійкості не є комплексним форматом, який визначає всі аспекти економічного процесу банківського сектору національної економіки, що являє собою відокремлені характеристики, які не мають перманентних зв'язків, що суттєво ускладнює сам процес визначення фінансової стійкості як основного компонента банківської конкурентоспроможності.

По-друге, причетність факторів до формування сутності визначення банківської стійкості як основного компонента банківського сектору національної економіки повною мірою не враховується.

По-третє, недостатність функціоналу методичного забезпечення до формулювання фінансової стійкості як основного компонента банківської конкурентоспроможності національної економіки.

Тому потрібно підкреслити, що існують різні підходи до висвітлення сутності фінансової стійкості як основного компонента банківської конкурентоспроможності в національній економіці. Найбільш часто фінансову стійкість порівнюють з надійністю, фінансовою стабільністю, платоспроможністю, ліквідністю, прибутковістю, фінансовою стійкістю, тому потрібно диференціювати ці положення [5, с. 26]:

1) надійність у банківському секторі тлумачать як конкатенацію компонентів, зокрема фінансової стійкості та ефективності підходів до використання ресурсів у довгостроковому періоді;

2) такий показник, як платоспроможність у банківському секторі національної економіки, є складовою платоспроможності як окремого компонента банківської конкурентоспроможності, оскільки визначення сутності самої банківської конкурентоспроможності є більш комплексним поняттям;

3) висвітлення таких показників, як ліквідність та прибутковість у банківському секторі, є показником, що деталізує сутність платоспроможності в банківському секторі національної економіки.

Важливим елементом фінансової стійкості як основного компонента банківської конкурентоспроможності є певний алгоритм дій у заданому стані або для досягнення вищих результатів, що визначається як управління. Фінансова стійкість є тісно пов'язаною з такими категоріями, як надійність, стабільність розвитку, що визначає такі можливості та функціонал банківського сектору національної економіки: 1) слабкий вплив ендогенних і екзогенних факторів на банківський сектор у контексті виконання своїх функцій, що виконує свої повноваження та завдання в економічних процесах національної економіки; 2) чітке та оперативне здійснення операцій з обслуговування клієнтів; 3) виконання своїх зобов'язань перед акціонерами та клієнтами за умов обов'язкового дотримання параметрів і нормативів, встановлених у національному законодавстві й світовій банківській практиці; 4) долучення до фінансових відносин в економічні процеси національної економіки (акціонерів, власників, клієнтів); 5) активне залучення та зберігання вкладів фізичних і юридичних осіб; 6) удосконалення підходів і методів ведення банківської діяльності на просторах національної економіки; 7) наявність конкуренції в усіх економічних процесах; 8) розвиток бізнес-середовища національної економіки [1, с. 30–31].

Однак не варто забувати про менеджмент самих банківських механізмів, що окреслюють управління банківською фінансовою стійкістю. Як слушно зауважує О. Карпова, цей процес виражається як комплексний підхід і багатосторонній процес, унаслідок чого виникає комунікація між різними формами, методами, інструментами, важелями й способами впливу одного із суб'єктів управління на його об'єкт [2, с. 15].

Тому, розглядаючи фінансову стійкість банківського сектору національної економіки, потрібно враховувати багатофункціональний напрям розвитку банківського сектору національної економіки, що включає в себе певну систему принципів і методів розроблення й реалізації управлінських рішень, що необхідно для сталого розвитку банківського сектору, який тісно пов'язаний з балансуванням фінансових дій в економічних процесах

національної економіки, як у короткостроковій перспективі, так і в довгостроковій. Роль менеджменту в економічних процесах банківського сектору, перш за все, повинна реалізуватися в скоординованому підході до фінансових надходжень, який повинен виражатися в диференційованій, проте, системній взаємодії між усіма учасниками банківського сектору [1, с. 33]. Розгляд стійкості в банківському секторі національної економіки зумовлений потребою у вирішенні проблем нестабільного середовища національної економіки, як на макро-, так і на мікроекономічному рівні, та у створенні належного локального середовища економічних процесів національної економіки, що впливає на зростання економічних показників національної економіки.

Якщо зосередити увагу на самому управлінні в банківському секторі національної економіки, то спостерігається певна циклічність методів, а саме:

1. Планування – виражається у визначенні цілей, окресленні стратегічного бачення й тактики щодо проблемних економічних процесів у національній економіці, а саме фінансових коливань, що повинно забезпечити банківську установу та банківський сектор у цілому стабільністю в економічних відносинах у межах національної економіки. Фінансова стійкість відіграє важливу роль у розвитку національної економіки, тому стратегічне бачення потрібно перетворювати на диференційовані покрокові підходи щодо реалізації довгострокових цілей.

2. Аналіз основних елементів – встановлення причинно-наслідкових зв'язків, що формують один з основних компонентів банківської конкурентоспроможності – банківську стійкість. Аналіз надає змогу швидко визначити, як трансформуються показники в банківському секторі, що окреслюють рівень кожної з банківських установ.

3. Оцінювання та регулювання фінансової стійкості в банківському секторі національної економіки, що імплементується завдяки системі прийомів і методик. Зауважимо, що фінансова стійкість як основний компонент банківського сектору національної економіки потрібно визначати за такими

напрямами, як: ендогенні та екзогенні чинники, самоідентифікація банківської установи в банківському секторі національної економіки, її ніша.

4. Контроль – ідентифікація за отриманими результатами, встановлення оптимального шляху, що визначає рівень фінансової стійкості комерційного банку. Контроль повинен відбуватися поетапно та не змінювати свого алгоритму при сталому виконанні циклу дій.

Загалом конкуренція в банківському секторі являє собою розвиток економічних відносин у межах фінансово-кредитної системи, що спровоковано запитами суспільства у збільшенні капіталу, вільних коштів. Розгляд банківської конкурентоспроможності зумовлений впливом на розвиток національної економіки, процесом конкуренції між банківськими установами в банківському секторі національної економіки [7].

На думку Ю. Заруби, конкуренція «відображає успішність функціонування в процесі набуття, утримання та розширення ринкових позицій, що передбачає здатність банківської установи забезпечувати відповідність власних послуг запитам споживачів та протистояти негативному впливу зовнішнього середовища» [8]. Потрібно навести визначення сутності банківської конкурентоспроможності, сформоване Н. Гладинцем, у якому відображено дію макроекономічних показників: «Конкурентоспроможність комерційного банку – це спроможність фінансової установи бути успішною в банківському середовищі, спрямовуючи свої конкурентні продукти на ринок банківських послуг для досягнення високих результатів у майбутньому, враховуючи соціально-політичне та загальноекономічне становище держави». Конкурентоспроможність у банківському секторі значно залежить від впливу макроекономічних та мікроекономічних показників. Зокрема, на неї впливають такі чинники:

1) структурні дисбаланси економіки України – зменшення показників національної економіки, інфляційні процеси, що спричиняють зменшення активності населення в економічних відносинах, зокрема споживанні, різкий відтік коштів, зміна правил кредитування фізичних і юридичних осіб,

орієнтація підприємств країни на сировинне виробництво, залежність від високотехнологічного імпорту та висока частка сировинного експорту;

2) чинники макросередовища функціонування банків – динаміка виробництва великих і середніх підприємств, соціальне забезпечення кожного громадянина, динамічне зростання безробіття у зв'язку з низьким попитом підприємств на кадри, що спричинено низькими темпами розвитку підприємств;

3) чинники мікросередовища функціонування банків – швидкість упровадження в банківському секторі нових продуктів та послуг для населення країни, формування цінової політики, упровадження короткострокових і довгострокових методів активного залучення коштів населення, у яких основну роль відіграє банківський сектор.

На сучасному етапі банківський сектор національної економіки є залежними від ряду інших ринків національної економіки.

Банківський сектор на ринку товарів та послуг пропонує банківські послуги, а також виступає покупцем виробничих процесів.

На ринку споживання послуг банки відіграють роль фінансового посередника, що може впливати на економічні процеси населення; на ринку праці – роль роботодавця, що надає роботу населенню, зокрема місцевому. Ринок інформаційних продуктів є сильно пов'язаним з банківським сектором, оскільки банківські послуги та банківські продукти активно інтегруються з інформаційними технологіями.

На ринку нерухомості комерційні банки виступають посередниками як покупців, так і продавців, що користуються таким інструментом, як іпотечний кредит.

На фінансових ринках банки надають грошову масу, а також виконують роль гравців на ринку валютних і цінних паперів.

Банківський сектор є дуже важливим для національної економіки, тому що він задіяний у всіх секторах та ринках національної економіки й може впливати як на зростання, так і її нівеляцію. Постійно розвиваючись,

банківський сектор сприяє загостренню конкуренції в межах банківського сектору національної економіки, тому важливо розуміти цілі та методи, які використовують для забезпечення конкурентоспроможності кожної банківської установи та їх взаємодії на ринку.

Банківський сектор національної економіки України, пройшовши довгий та важкий шлях, унаслідок кризових ситуацій в економіці країни має певні проблеми, які повинна вирішити банківська система України. Однією з основних є недовготривалість комерційних відносин національної економіки. Це свідчить про те, що банківська система національної економіки України є ще досить молодою, тому визначення механізму забезпечення конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки є досить складним питанням, яким повинна опікуватись національна економіка [33].

Перш за все, під терміном «конкуренція» потрібно розуміти, з одного боку, злиття й взаємопроникнення з іншими, зіткнення, тобто відображення процесу взаємодії. Перші дослідження з'явилися в XVII ст. в класичній економічній літературі. Зокрема, такі дослідження проводив А. Сміт, який окреслив цю категорію як поведінкову, наголосивши, що окремі суб'єкти цього ринку ведуть між собою суперництво. Найбільшого розвитку сутність конкурентоспроможності банківського сектору набула з розвитком капіталістичних відносин. Результатом вдалої конкуренції вважають отримання прибутку. Вагомий внесок у її дослідження зробили П. Девідсон, Дж. Кейнс, А. Маршал, Д. Рікардо, Дж. Робінсон, П. Самюельсон, Е. Чемберлін, Н. Шапіро, Ж. Шумпетер [28; 34; 39; 40; 47].

Варто зауважити, що конкуренція – це конфліктна ситуація, яка, на думку одних учених, може стимулювати новації, що породжують нові ідеї, а на думку інші, спричиняти неефективність праці. Також конкуренцію потрібно окреслити як антагоністичну боротьбу між приватними товаровиробниками; зокрема це твердження також можна перенести на банківський сектор.

Різні підходи до визначення категорії «конкуренція» подано в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Підходи до визначення категорії «конкуренція»

Структурний підхід	Поведінковий підхід	Функціональний підхід
Сутність підходів		
Аналіз структури ринку для визначення ступеня свободи продавця й покупця на ринку (форми ринку) і способів виходу з нього	Конкурентна боротьба ведеться за рідкісні економічні блага за гроші покупця шляхом задоволення його потреб	Конкуренція забезпечує виконання порівняльної та селективної функцій і висвітлює суперництво застарілого з інноваціями
Представники підходів		
Ф. Еджуорт, А. Курно, Дж. Робінсон, Ю. Іванов, Е. Чемберлін, В. Павлова, Ф. Найт	А. Сміт, Д. Рікардо, Дж. С. Мілль, А. Маршалл, Дж. Стиглер, В. Джевонсом, П. Хейне, М. Портер, К. Макконел, С. Брю	Й. Шумпетер, Ф. Хайєк, А. Градова
Характеристика категорії «конкуренція» науковцями		
На думку Ф. Найта, конкуренція становить ситуацію, у якій конкурує велика кількість незалежно діючих виробників і покупців будь-якого конкретного товару, що дає волю кожному мати справу з тими чи іншими індивідуалами й вибирати кращі, на їх погляд, серед запропонованих умови для задоволення своїх економічних інтересів [34]	М. Портер розглядає поведінку фірми, що конкурує, у двох аспектах вигідного розподілу ресурсів: скорочення витрат і диференціації властивостей продукту [28]. За визначенням К. Макконела, С. Брю, «конкуренція – наявність на ринку великого числа незалежних покупців та продавців, можливість для покупців та продавців вільно входити на ринок і залишати його» [40]	Й. Шумпетер тлумачив конкуренцію як «суперництво застарілого з новим» [47]. А. Градова стверджує, що конкуренція приносить переваги для підприємства, але ставить під загрозу їх життєдіяльність, зменшуючи їхню прибутковість [37]. Ф. Хайєк зазначає, що конкуренція – це процес, за допомогою якого люди отримують і передають знання [39]

Джерело: складено автором на основі [8–13].

Згідно із чинними Законами України «Про захист економічної конкуренції» та «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності», конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття переваги. Завдяки цьому споживачі – суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, окремий суб'єкт господарювання не може визначити

умов обігу товарів на ринку [40]. Згідно із Законом України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності», конкуренція – змагання підприємців, коли їх самостійні дії обмежують можливості кожного з них впливати на загальні умови реалізації товарів на ринку і стимулюють виробництво тих товарів, яких потребує споживач [47]. Зауважимо, що законодавство розглядає конкуренцію як боротьбу між окремими учасниками середовища на ринку України. З економічного погляду, сутність конкуренції потрібно диференціювати на поведінкову сутність, структурну та функціональну.

Якщо віднести конкуренцію до банківського сектору, то вона набуває особливих рис. Зокрема, це боротьба між суб'єктами господарювання на ринку, під час якої створюються відмінні конкурентні переваги власної установи та її продуктів, що зумовлюють залучення додаткових сегментів. Закон України «Про банки та банківську діяльність» регламентує умови конкурентності на банківському ринку. На нашу думку, конкурентоспроможність, зокрема банківського сектору, – це його можливість вплинути на динамічне зростання економічних показників національної економіки та зростання в самому банківському секторі кожного з учасників у межах модернізації структури та оптимізації економічних процесів (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Тлумачення дефініції «конкурентоспроможність банку»

Автори	Визначення поняття «конкурентоспроможність банку»
1	2
Ю. Заруба	«відображає успішність його функціонування в процесі набуття, утримання та розширення ринкових позицій, що передбачає здатність банківської установи забезпечувати відповідність власних послуг запитам споживачів та протистояти негативному впливу зовнішнього середовища» [19]
Л. Федулова, І. Волощук	«це здатність банку витримувати конкуренцію з іншими банківськими установами та суб'єктами господарювання, які задовольняють наявні потреби на споживчому цільовому ринку» [5]

Продовження таблиці 1.2

1	2
С. Козьменко, Ф. Шпиг, І. Волошко	«являє собою найважливіший елемент стратегічного управління діяльності банку, а результати її оцінки виступають передумовою як планування, так і цілей, що визначаються у результаті здійснення процесу стратегічного планування» [12]
І. Лютий, О. Солодка	«рівень їх готовності ефективно надавати конкурентні фінансові послуги, забезпечувати високу фінансову стійкість і динамічно розвиватися, враховуючи загальноекономічне і соціально-політичне становище держави та протидіючи різноманітним зовнішнім і внутрішнім ризикам» [45]
О. Мірошниченко	«процес суперництва, що здійснюється в динаміці між суб'єктами банківського ринку (тобто чи між продавцями банківських послуг в особі банків, небанківських фінансово-кредитних інститутів і нефінансових установ, чи між їх покупцями в особі підприємств та домогосподарств), одночасно зацікавленими в досягненні однієї і тієї ж мети, в ході якого ці суб'єкти прагнуть забезпечити своє становище на цьому ринку» [16]
А. Пржанова	«процес суперництва комерційних банків і інших кредитних інститутів, який відбувається в динаміці, з приводу встановлення цін і обсягів пропозиції банківських послуг, а також з приводу формування цін і обсягу попиту на кредитні ресурси, в ході якого вони прагнуть забезпечити собі міцне становище на ринку кредитів і банківських послуг» [16]

Джерело: складено автором на основі [12; 15; 16; 19; 45].

Також потрібно зауважити, що одним з важливих компонентів конкурентоспроможності банківського сектору є визначення депозитної політики. Найчастіше використовують ліберальну депозитну політику, однак здебільшого її імплементація реалізується в суміжних або змішаних формах. Для цієї політики характерним є об'єднання елементів щодо регуляторних механізмів депозитної політики банків з використанням певних дерегулятивних підходів. Імплементація цієї депозитної політики в банківському секторі національної економіки України є складною, проте вона надає певні переваги, зокрема в зниженні рівня інфляції та зростанні динаміки економіки країни, що надає державі можливість уникати й виходити з кризового економічного становища.

Тому потрібно розглянути мікрорівень депозитної політики банківського середовища, зокрема щодо акумуляції депозитів та сприяння депозитним

операціям, розширенню сервісу банківських установ і їх ефективності, надання їх юридичним та фізичним особам. Метою депозитної політики в банківському секторі національної економіки є досягнення ліквідності та рентабельності. На макрорівні депозитна політика являє собою пасивні та активні операції банківських установ для отримання більшої грошової маси [14, с. 76].

Депозитна політика в банківському секторі в національній економіці має три вектори: як елемент процесу управління система заходів, як стратегія чи як тактика банківських установ. Згідно з результатами досліджень Н. Бухарова, депозитна політика є комплексним питанням організації банківської політики щодо своєї діяльності. Депозитна політика є комплексним питанням, що включає в себе залучення грошової маси від клієнтів банку, це може бути юридична чи фізична особа.

Підсумовуючи вищевикладене, варто розглянути конкурентну політику як базове поняття (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Визначення терміна «конкурентна політика»

Вчений	Визначення терміна
1	2
С. Робертс	Конкурентна політика є частиною нової ортодоксії в економічній політиці [54]
М. Мотта	Набір інструментів політики та законів, що гарантують конкуренцію на ринку, яка не обмежується, але й не завдає шкоди суспільству [53]
Hungarian Competition Authority	Процес максимізації ефективності та соціального забезпечення з метою забезпечення широкого спектра якісної продукції, що буде доступна для споживачів за низькими цінами [55, с. 66]
НГО «Action Aid» та «Azione Aiuto»	Конкурентна політика описує заходи та інструменти, що використовуються урядами для визначення «умов конкуренції» між виробниками та постачальниками товарів і послуг, що працюють на їх ринках [57, с. 3]
Європейська комісія	Мотивація підприємств пропонувати найкращий асортимент товарів за найкращими цінами [73]
Електронний словник «Investor Words»	Політика спрямована на запобігання змові між фірмами та запобігання окремим компаніям займати основне місце на ринку [74]
М. Уільямс	Політична прихильності до ринків, кампаній щодо розподілу ресурсів (як людських, так і фінансових) для імплементації виконавчими органами влади шляхом адміністративних інструментів посилення конкуренції [75]

1	2
П. С. Мехта	Конкурентна політика сприяє належному управлінню корпоративним сектором [61]
В. Т. Стенбері	Конкурентна політика стосується законодавства, яке використовується федеральним урядом для усунення приватних обмежень на торгівлю та заохочення конкуренції [76]

Отже, *конкурентна політика в банківському секторі* – це процес підвищення ефективності суб'єктів банківського сектору (банків), реалізуючи заходи в напрямі цінового діапазону, високої якості послуг чи продуктів, економічності у використанні ресурсів і запровадженні інноваційних технологій відповідно до сучасних запитів суспільства.

1.2. Вплив глобалізації на конкурентоспроможність банківського сектору національної економіки

Поява іноземного капіталу та вплив міжнародних зв'язків на банківську систему національної економіки посилює зміни в економічних відносинах держави. Однак українська економіка має як негативні, так і позитивні наслідки від процесів глобалізації. Інституційне середовище банківського сектору стає учасником інтеграційних процесів упровадження складових глобалізації незалежно від макроекономічних умов, але спираючись на їх становище.

Неоднозначним фактором є швидке зростання присутності іноземного капіталу, що має вплив на грошово-кредитну політику в економічних процесах національної економіки. Деградування чи зростання економічних показників національної економіки постає першочерговим для банківського сектору, що

виконує роль обслуговування фінансових потоків: як у міжнародних, так і національних.

Частка іноземного капіталу в банківській системі національної економіки України, що є деструктуючим фактором у діяльності банків, досліджували такі українські вчені: Р. Гриценко, О. Дзюблик, М. Диба, Г. Забчук, Г. Карчева, О. Козьменко, Р. Корнилюк, О. Прімерова, М. Савлук, Л. Слобода, Т. Смовженко, І. Філонова, О. Чуб, А. Шаповалов.

Банки з іноземним капіталом на ринках, що формуються під впливом глобалізаційних складових, впливаючи на економічні зв'язки національної економіки, розглянуто в працях таких дослідників, як: А. Верніков, Дж. Дунінг, Д. Грос, Є. Жуков, У. Кінг, Е. Комарова, Л. Красавіна, К. Макконел, Л. Мауер, Е. Мисенко, А. Мовсесян, М. Пebro, П. Роуз, Дж. Сінкі, В. Усокін, Д. Херріс, С. Чебанов, У. Шарп, А. Штайнхерр [34].

Питанням функціонування банків з іноземним капіталом у банківському секторі національної економіки та їх регулювання приділили увагу в своїх публікаціях вітчизняні вчені: О. Барановський, В. Гесць, В. Гриценко, О. Дзюблюк, І. Івасів, Р. Корнилюк, В. Кочетков, Д. Лук'яненко, В. Міщенко, С. Науменкова, Ю. Пахомов, Р. Пустовіт, А. Рум'янцев, С. Савлук, Т. Смовженко, Б. Степаненко.

Впливу світового фінансового ринку на банківську систему присвячено праці Дж. Блейка, Е. Дж. Долана, Н. Кравчук, Л. Н. Красавиної, Д. Лук'яненка, З. Луцишина, Ф. Модільяні, Д. Сорнетта, Д. Стігліца, Ф. Фабоцці, Е. Фама, М. Фейя, Дж. Хауслера. Проте глобалізаційна складова постійно потребує уваги науковців. Зокрема, необхідно сформувати повний цикл економічних відносин у національній економіці, фокусуючи увагу на іноземному капіталі та глобалізаційних процесах [34].

Функціонування національної економіки зумовлено стабільністю банківської системи, що впливає на кінцевий результат. Наявність характерних рис перехідної економіки в Україні впливає на пожвавлення іноземного капіталу, зокрема в банківській системі, на фоні розвинутих

держав, де темпи економічного зростання уповільнюються, тому глобалізація банківських процесів національної економіки України неминуха.

У державах з розвинутою економікою (США, Німеччина, Франція, Великобританія) глобалізація відіграла важливу роль в економічних відносинах. Умови сьогодення ставлять завдання щодо реалізації питання інвестицій у банківський сектор національної економіки. Пріоритезація національних економічних інтересів у банківській сфері є оптимальним шляхом розвитку глобальних процесів у національній економіці.

Тлумачення понять «іноземний капітал», «банк з іноземним капіталом», «іноземний банк» запропоновано О. Островською. Зокрема, іноземний банк авторка розуміє як банк, зареєстрований в іншій державі. Більш детальне визначення подає В. Стельмах, на думку якого, іноземний банк – це банк з іноземним капіталом, який функціонує на території країни й капітал якого частково або повністю належить іноземним інвесторам. Українське законодавство трактує банк з іноземним капіталом як такий, що має не менше ніж 10% капіталу, які належать іноземному інвестору [34].

Присутність іноземного капіталу у великих обсягах є ознакою макростабільності в державі, що спирається на різні гілки влади. Потрібно досліджувати ефективність глобалізаційного процесу в банківській системі економіки та його вплив на зниження конкурентоспроможності вітчизняного банківського сектору, що є вигіднішим варіантом для обслуговування економічних процесів національної економіки, оскільки мета іноземного капіталу – отримання прибутку для його акціонерів [39, с. 26].

У багатьох наукових працях окреслено вектори впливу іноземного капіталу в банківському секторі національної економіки. Можна виділити такі основні напрями впливу іноземного капіталу на розвиток ринку банківських послуг в Україні:

1) інтеграція банківського сектору в глобалізаційному процесі, зокрема активне залучення іноземного капіталу стимулює темпи зростання економіки України, оптимізуючи діяльність фінансового ринку держави;

2) присутність іноземного капіталу в банківському секторі національної економіки є невід'ємною частиною інноваційних технологій, які є в наявності в іноземного інвестора;

3) уніфікація стандартів банківського сектору національної економіки з міжнародними стандартами, запровадження оптимальних шляхів реорганізації та реструктуризації банківського сектору;

4) залучення механізмів довгострокового кредитування за низькими відсотками в перспективі, що стане стабільним джерелом залучення грошових ресурсів з метою прискорення результативних показників суб'єктів економічної діяльності;

5) розвиток конкурентного середовища банківського сектору економіки України та посилення пріоритетів якості в наданні банківських послуг і зростання кваліфікованості персоналу банківських установ.

Наявність великих банківських структур в економіці України з іноземним капіталом сприятиме залученню низьких кредитів, що здатні високоякісно обслуговувати клієнтів та впливати на економічні процеси національної економіки. Результатом буде зниження регуляторного тиску з боку НБУ на діяльність банківського сектору національної економіки України. Перш за все, банківський капітал повинен бути підґрунтям ефективного розвитку національної економіки України. Методологія визначення участі іноземного капіталу в банківській системі, запропонована НБУ, передбачає визначення частки іноземного капіталу, банків зі 100%-вим іноземним капіталом та банків із частковим залученням іноземного капіталу [21].

У Законі України «Про інвестиційну діяльність» інвестиції визначено як усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької й інших видів діяльності, у результаті якої

створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект. Інвестиції можуть бути поділені на такі типи згідно із законодавством: 1) капітальні; 2) фінансові; 3) інвестиції під реінвестиції. При цьому банківський сектор може брати участь у всіх підходах до реалізації інвестицій. Можна навести приклад американських інвестиційних банків, головною метою яких є проведення процесів злиття та поглинання, надання інших консультаційних послуг державним органам і корпоративним клієнтам [47].

Глобалізація банківського сектору неминує змінює важливі елементи свого функціонування, впливаючи на ефективність та конкурентоспроможність національної економіки. Інтеграція складових глобалізації в банківський сектор супроводжується впровадженням нових інформаційних технологій з обробки даних, фінансового інжинірингу, управління ризиками. Але значна дерегульованість у банківському секторі на міжнародному рівні ставить питання щодо банківського капіталу: як збільшувати капіталізацію банків та позитивно впливати на економічні процеси?

Близькість українських кордонів до країн ЄС відіграла свою роль у зміні формату банківського сектору національної економіки України. Банківський сектор ЄС має багатоманітну модель функціонування банківського сектору, що представлена банками з різними формами та структурами власності. Існує велика кількість інвестиційних, дрібних і комерційних банків, що надають різноманітні послуги та продукти на ринку великої диверсифікації та диференційності, формуючи багатовекторність функціонування банківського сектору. Наявність великої кількості банківських установ сприяє захисту фінансової системи економіки від різних кризових політико-економічних явищ. Вплив валюти в країні з відкритою економікою становить основу проблем, які потрібно вирішувати. Транскордонність коштів у банківському секторі має важливе значення для розвитку та стабілізації національної економіки, тому створення стабільного механізму функціонування банківського сектору, як на

міжнародному, так і на національному рівні, стає пріоритетним напрямом [34]. На тлі значної присутності іноземного капіталу в банківському секторі європейських держав Україна стає активним учасником цього процесу. Збільшенню присутності іноземного капіталу сприяли такі фактори: 1) макростабільність ринку; 2) протиінфляційні заходи; 3) мікроекономічні реформи; 4) лібералізація банківського сектору; 5) відкритість економіки; 6) зміна формату інституційної структури економіки [40].

Міжнародні фінанси посилюють свою частку впливу на банківський сектор національної економіки, оскільки відкрита економіка – це, перш за все, її міжнародні комунікації в усіх сферах функціонування національної економіки. Характерною рисою відносин національних економік у контексті міжнародних фінансів є розвиток стохастичним шляхом, тобто непередбачуваним. Однак закони розвитку міжнародних відносин існують, але вони не мають сталого характеру. Тому виявлення подальших шляхів розвитку банківського сектору національної економіки матиме лише ймовірний характер.

У наукових дослідженнях учених-економістів фінансові ринки національної економіки та міжнародні фінанси не розводять. Наприклад, у працях Ф. Фабоцці і Ф. Модільяні немає розмежування фінансового ринку на рівні національного та міжнародного функціонування економіки [34]. Однак є поділ національного фінансового ринку на зовнішній і внутрішній. У монографії «Аналіз фінансових ринків» Дж. Блейк виділяє лише типи фінансових інструментів, якими користуються в економічних процесах [27].

Сутність інтернаціоналізації банківської системи національної економіки в зближенні з іншими національними економіками, наприклад, при поглинанні та злитті банків відбувається вплив на інші національні економіки. Процеси поглинань та злиттів у банківському секторі є поширеним явищем, що сприяє зростанню економічних показників і покращенню стійкості до кризових явищ у національній економіці.

У цьому процесі поглинань та злиттів потрібно виокремити такі ознаки їх класифікації:

- 1) рівень синергії – пов'язані та непов'язані;
- 2) стратегічна мета – вертикальна, горизонтальна, конгломеративна;
- 3) менеджмент операцій у їх зіставленні (ворожі, дружні);
- 4) форма фінансування операції – грошові, змішані, оплата частинами;
- 5) галузевий зріз – привабливі, непривабливі;
- 6) географічна складова операції – внутрішні (національні), міжнародні (транснаціональні) [32].

Присутність іноземних банків у банківському секторі національної економіки має позитивний вплив на сектор у цілому, зокрема в таких напрямках:

1) інвестиції в банківському секторі національної економіки покращують конкурентне середовище в банківському секторі та знижує рівень нестабільності економіки України. Однак повинні бути механізми, що обмежують діяльність інвестицій, які спричинять монополізацію та олігополізацію банківського сектору національного економіки;

2) зростання економічних показників за рахунок активізації банківського сектору національної економіки, інтеграція досвіду прозорого ринку та консолідації всіх суб'єктів економічної діяльності;

3) присутність іноземних банків у банківському секторі національної економіки України, що сприятиме прискоренню виконання пріоритетних завдань економіки;

4) ліквідність і кредитоспроможність у банківському секторі національної економіки набуває характеру стабілізації фінансового сектору;

5) перейняття досвіду централізації організаційної структури та фінансово-кредитних продуктів у контексті забезпечення своїх активів [35].

Для подальшого зростання банківського сектору на тлі глобалізаційних процесів національної економіки України потрібні зрушення у сфері міжбанківського кредитування, зміцнення національної

валюти, детінізація національної економіки, підвищення вимог до фінансового стану банків, створення економічно вигідних умов для деофшоризації економічних відносин національної економіки. Кризові явища в банківському секторі економіки, що відбувалися протягом декількох років, можуть стати інструментом піднесення або деградації банківського сектору національної економіки України [38].

У ході нашого дослідження на основі джерел [1–7] сформовано модель глобалізації банківського сектору національної економіки, що відображає результати та можливі ефекти від глобалізаційних чинників (рис. 1.2). Розуміючи, що глобалізація є незворотним процесом, ми повинні мати повну картину факторів макроекономічної та мікроекономічної стабільності, розуміти весь спектр переваг і ризиків, що може постати перед нами, та головне, як будуть відображатися результати банківського сектору від інтеграції глобалізаційних складових.

У моделі глобалізації банківського сектору національної економіки відображено основну класифікацію банків за структурою власності, які будуть активно брати участь в економічних змінах банківського сектору. Але головне, на нашу думку, полягає в тому, що результативність глобалізації банківського сектору національної економіки повинна бути у формі п'яти показників, таких як: чистий прибуток, прибутковість статутного капіталу, зниження показників збитковості, прибутковість власного капіталу та чиста процентна маржа. Виходячи із вищевикладеного, можна сказати, що наявність іноземного банківського капіталу надає нові можливості для впровадження нових підходів, знань та технологій, однак повинна бути противага новим упровадженням для оптимального впливу на національну економіку України. Ризик виникнення кризових явищ в економіці при збільшенні іноземного капіталу в банківському секторі зростає, якщо його не контролювати [34].

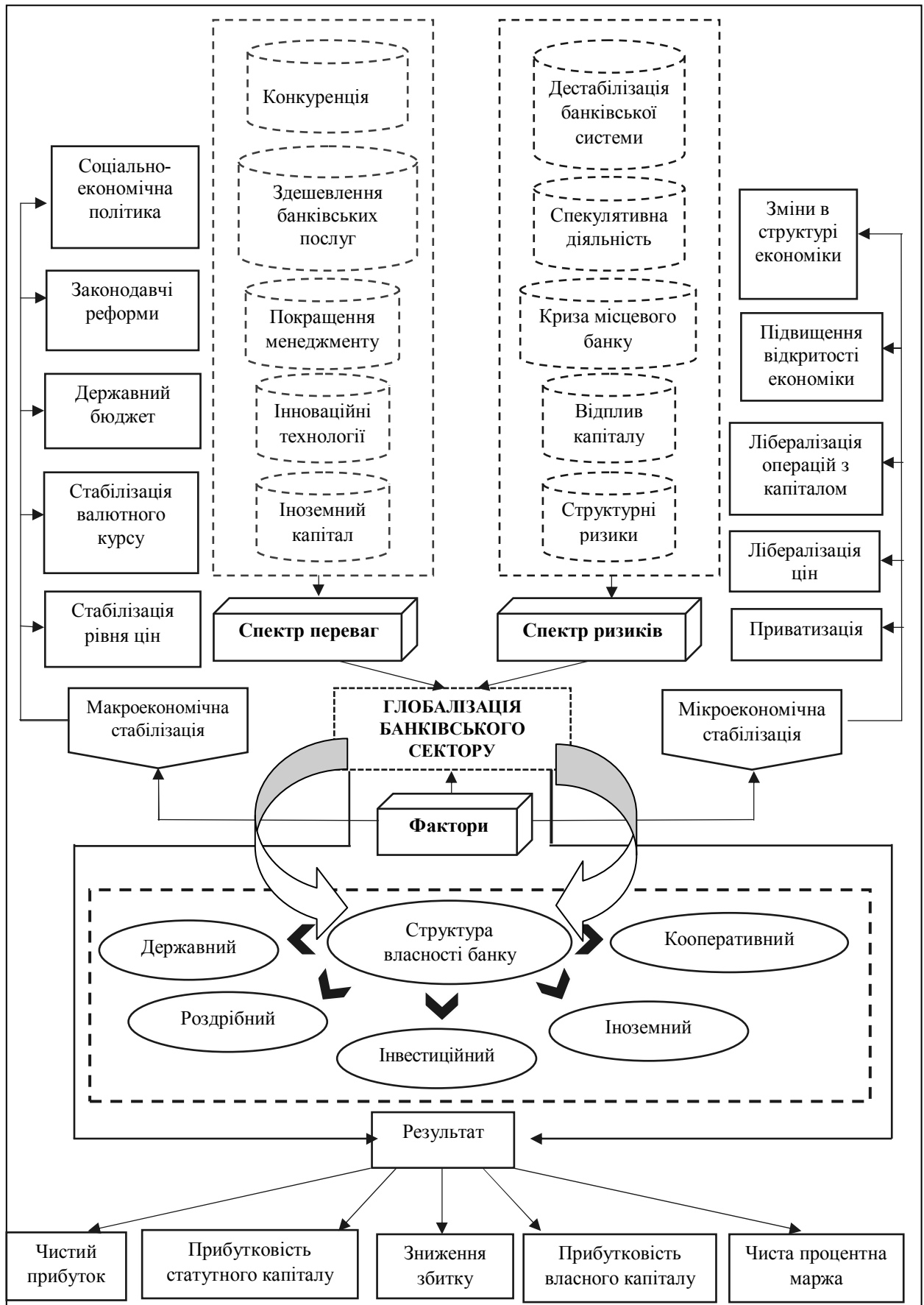

Рис. 1.2. Модель глобалізації банківського сектору національної економіки (удосконалено автором)

Банківський сектор національної економіки повинен змінювати докорінно механізми та інструментарій надання послуг банківським установами. Зміни в банківському секторі національної економіки повинні відбуватися паралельно з удосконаленням нормативно-правової бази, яка регламентує діяльність банківського сектору, балансуванням ринку фінансово-банківських послуг у регіональному контексті, адаптацією до умов та наявних перепон у міжнародному фінансовому просторі для банківського сектору національної економіки. Суперечності в пріоритетах розвитку банківського сектору національної економіки повинні бути збалансовані для повної стабілізації банківського сектору національної економіки України.

Банківську конкуренцію в умовах глобалізації національної економіки висвітлено в працях таких іноземних учених: Дж. Макліна, Дж. Сороса, В. Ханкеля, Дж. Хансена, а також українських: Т. Вахненко, А. Гончарук, О. Дзюблюка, Л. Кузнецової, Л. Распутіної, В. Резнікова, С. Ткаленко та ін. Зокрема, Дж. Маккейн розкриває глобалізаційні відносини як об'єднання, унаслідок якого національна економіка стає частиною глобальної системи економічних відносин, де діють глобальні фірми [21, с. 47]. Це поняття конкретизують українські науковці, які наголошують, що глобалізація в банківському секторі національної економіки пришвидшує інтеграційні процеси національних економік, розвиток глобального ринку капіталу товарів послуг та робочої сили. Проте спричиняє послаблення захисту національних економік і зменшує незалежність в економічних відносинах на рівні національних економік.

Глобалізаційні процеси в банківському секторі модернізують систему функціонування банківських систем для національних економік, що розвиваються. Такі держави отримують вільне залучення капіталу та пожвавлення економічних процесів, покращення показників завдяки новому глобальному фінансовому простору й впливу глобальної фінансової інфраструктури. Цей підхід є правильним лише частково, оскільки він не виявляє негативних явищ, які можуть виникнути в національних економіках

унаслідок інтеграції в глобальне співтовариство, зокрема захоплення фінансового простору, чому сприяє поглинання й накопичення нових фінансових економічних, соціальних, політичних ризиків, що можуть вплинути на зростання національної економіки.

Таким чином, потрібно зауважити, що глобалізація економічних відносин у межах національних економік може впливати як позитивно, так і негативно на всі сектори національної економіки, а також банківський сектор. Створюючи більш динамічне середовище, економічна глобалізація змінює захисні механізми фінансових ринків, що спонукають до системних ризиків та певного коливання в економічних процесах, що можуть призвести до макроекономічного дисбалансу. Тому потрібно інтегрувати нові підходи до регулювання банківського сектору національної економіки, нові інструменти, нові підходи, а також виробляти чітке бачення як регулятора, так і самих учасників банківського сектору, зокрема банків.

Спираючись на досвід інших учених, зазначимо, що глобалізація та різні кризи вплинули на методичні й практичні рекомендації щодо вдосконалення методів регулювання сучасної банківської діяльності, а саме щодо її інтеграції та уніфікації на основі глобалізаційних процесів національних економік, що потребують гармонізації згідно з єдиними економічними законами. Крім того, глобалізація є елементом національної економіки, що впливає на інтерналізацію економічного простору національної економіки та розвиває фінансові ринки, ринки праці, інформаційні ринки в глобальних масштабах.

Процес глобалізації, зокрема банківського сектору національної економіки, охопив усі країни світу та сформував нові економічні норми функціонування економіки країни. На основі цього процесу відбувається обмін технологіями та інформацією, що пришвидшує зростання національної економіки. У свою чергу, глобалізація економічних відносин, зокрема в банківському секторі, сприяла перерозподілу іноземних інвестицій у розвинутих країнах у ті країни, яким потрібні відповідні фінансові ресурси.

Але зауважимо, що активізація глобалізаційних процесів, де стабілізувалася ситуація в банківському секторі національної економіки, призвела до ліквідації державних захисних бар'єрів національної валюти та швидкого притоку іноземного капіталу в національну економіку через банківський сектор. Унаслідок цього економічні процеси національної економіки стали залежними від глобальних тенденцій розвитку, у нових економічних національних умовах основним об'єктом став банківський сектор національної економіки. Зокрема, перед банківським сектором національної економіки постають виклики у вигляді незабезпечених фінансових ресурсів і спекулятивних продуктів, що провокують системні ризики в межах національної економіки.

Тому, визначаючи шляхи розвитку банківського сектору національної економіки, потрібно враховувати ситуації, які провокують відтік іноземного капіталу з національної економіки й тим самим зменшення ресурсної бази банківського сектору. Саме тому потрібно розробляти нові економічні заходи в межах законодавчих ініціатив та економічних норм, які захищали б національну економіку від глобальних кризових тенденцій.

Глобалізація банківського сектору національної економіки впливає на капітал та зміну функціонування національної сфери фінансових послуг, а також на конкуренцію на ринку банківських послуг. Щодо рівня залученості банківського сектору національної економіки, то потрібно підбити підсумок: залежно від розвитку економічної системи національної економіки вплив на економічні, політичні та соціальні процеси держави є різним, але глобалізація відносин може вплинути на дисбаланс валютно-фінансової сфери національної економіки.

Розглянемо основні макроекономічні чинники, що можуть вплинути на участь національних банківських систем на ринку міжнародних фінансових послуг, а саме на зацікавленість країни в інтеграції у світове співтовариство:

1. Внутрішні: 1) економічне становище країни; 2) ступінь розвитку національної грошово-кредитної системи; 3) рівень організації національного

грошово-кредитного ринку та його сегментів; 4) розвиненість інституту фінансових посередників; 5) рівень лібералізації оподаткування; 6) ступінь лібералізації руху капіталів; 7) стабільність політичної ситуації; 8) періодичність перегляду міжнародного кредитного рейтингу; 9) якість міжнародного рейтингу платоспроможності країни.

2. Зовнішні: 1) становище країни в світовій економіці (показники платіжного балансу; зовнішній борг; іноземні інвестиції; валютний курс); 2) рівень розвитку міжнародної валютно-фінансової системи; 3) організація міжнародного фінансового ринку; 4) рівень розвитку міжнародних фінансових посередників; 5) стан світової економіки й світового фінансового ринку; 6) методи регулювання глобального фінансового ринку.

Сутність банківської діяльності виявляється у виконанні певних функцій, що впливають на зростання або зниження економічних показників національної економіки. Сучасні виклики перед банківським сектором національної економіки ставлять певні перепони, що, у свою чергу, вимагає визначити певні функції для найефективнішого використання банківського сектору національної економіки зокрема в роботі зі споживачами капіталу та інвесторами в економічних процесах національної економіки.

Розуміння ролі банківського сектору національної економіки сприяє динамічному зростанню економічних показників. Ці питання у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі розглядали О. Барановський, О. Васюренко, О. Вовчак, О. Дзюблюк, О. Кириченко, О. Костюченко, В. Міщенко, А. Мороз, П. Роуз, М. Савлук, Т. С. Смовженко та ін. Але визначення класифікації функцій банківського сектору перебувають на стадії дискусій [34].

Наведемо класифікацію функцій банківського сектору, враховуючи його вплив на процеси національної економіки. Розглядаючи значущість та сутність економічних процесів, як підстави класифікації потрібно враховувати акумуляцію, трансферти та трансформаційні процеси банківського сектору. Отже, банківський сектор виконує такі функції: посередницьку, депозитну, комунікаційну, інформаційну, інвестиційну, виробничо-технологічну,

перевезення валютних цінностей та платіжно-розрахункову. Цю класифікацію можна застосовувати як щодо макроекономічного, так і щодо мікроекономічного рівня.

Головна функція банківського сектору в межах глобалізаційних процесів у національній економіці зумовлена здатністю впливати на кількість грошей у обігу. Також важливим моментом є вплив на стабільність національної грошової одиниці та на динамічне зростання показників обігу товарів і їх виробництво. Особливістю банківського сектору є наявність великих ризиків унаслідок того, що банківський сектор займається коштами своїх вкладників, інвесторів, позичальників і має певні зобов'язання за цим капіталом, що може вплинути на економічні процеси в усіх сферах життя суспільства та національної економіки зокрема.

Унаслідок цього банківський сектор повинен відігравати певну роль у стабілізації економіки країни. Тому підтримку всіх економічних процесів національної економіки потрібно запроваджувати згідно із чинним законодавством. Функції банківського сектору щодо забезпечення зростання національної економіки повинні бути спрямовані на отримання інвестиційних грошей із-за кордону, а також залучення національних інвесторів до спрямування інвестиційних потоків до реального сектору, зокрема, виробництва. Крім цього, банківський сектор постійно змінюється, виникають нові стандарти, нові технології, нові сервіси, що впливають на кожного учасника економічних процесів національної економіки. Глобалізаційні відносини національної економіки, а банківський сектор відіграє в них одну з головних ролей, за допомогою інтеграційної функції сприяють активному залученню іноземного капіталу до національної економіки та розширенню меж банківської національної системи. Вагоме місце також посідає розподіл функцій банківського сектору на основні та додаткові. До основних функцій належать виконання стратегічних завдань і цілей. У певний історичний період до цих функцій зараховували також депозитну, комерційну, кредитну, платіжно-розрахункову. До основних функцій банківського сектору на

сучасному етапі належать, зокрема, перевезення валют, інкасація банківських установ, розповсюдження платіжних карток.

Банківський сектор національної економіки не в змозі протидіяти глобалізації та інтеграції економічних процесів у банківському секторі. На цьому етапі жодна країна не може бути відокремлена від глобалізаційного впливу та реалізовувати свою власну економічну стратегію розвитку. Без урахування екзогенних і ендегенних факторів банківського сектору на рівні глобалізаційних відносин між національними економіками держав неможливе динамічне зростання процесів соціалізації банківського сектору національної економіки. Лібералізм і доступ до фінансових ресурсів сприяють зростанню національної економіки. Потрібно зауважити, що в більшості європейських держав значно змінилися функції банківського сектору національної економіки; виявляється рекламація іноземного капіталу, що надходить до вітчизняних банків. Однак Україна є привабливим об'єктом транснаціоналізації.

Як було зазначено вище, будь-яка система національної економіки не може протидіяти глобалізаційним процесам, тому необхідно враховувати інтереси головних суб'єктів світової економіки. Активізація інтеграційних процесів банківського сектору та глобалізаційні процеси спричиняють експансію банківського капіталу в Центральній і Східній Європі, до цих держав належать Естонія, Словаччина, Хорватія, де ринкова частка іноземних банків становить 90%. Національна економіка для іноземних інвесторів у банківському секторі являє собою найбільш привабливу частину, оскільки Україна займає велику територію та має велику чисельність населення. Зауважимо, що хоча глобалізація й впливає на банківський сектор національної економіки, однак насиченість банківськими продуктами наразі є малою, тому іноземні гравці будуть прагнути зайняти свої позиції на українському ринку.

Банківський сектор національної економіки є найбільш чутливим до іноземного впливу порівняно з іншими секторами національної економіки та найбільш схильний до проблем транскордонного характеру, а саме якщо

виникла певна економічна проблема в національній економіці іншої країни, то він може вплинути на банківський сектор України. Іноземні банки діють згідно з правовими нормами країни походження та становлять сильну конкуренцію вітчизняним банкам. Іноземний представник банківського сектору, пропонуючи нові послуги, продукти та більш інноваційні підходи, цільовою групою фінансування обиратиме найбільш прибуткові активи, види діяльності та виробництва, для того щоб отримати більший дохід. Також іноземні банки можуть зосередити діяльність на спекуляції. Національний банк України не зможе контролювати повноцінно іноземний капітал й установи, оскільки вони не подають консолідовану достовірну звітність. Це надає певні переваги іноземним банкам перед національними, створюючи умови для певних спекуляцій, і спричиняє зниження прибутків від банківської діяльності внаслідок збільшення присутності іноземних банків у банківському секторі національної економіки.

Тому потрібно вживати певних заходів для захисту банківського сектору національної економіки, а саме: запровадження заборони щодо офшорних зон, де повністю відсутнє банківське регулювання, контроль за дотриманням іноземними банками стандартів національного законодавства, відкриття філій зарубіжних банків, що мають високі рейтинги на міжнародній арені.

1.3. Методичні підходи до оцінювання механізмів підвищення конкурентоспроможності банку в сучасних умовах господарювання

Сучасні трансформаційні процеси банківських механізмів та елементів вимагають від банківських установ швидко адаптуватися під постійні кризові явища в економіці України. Потрібно не лише запроваджувати більш гнучку систему адаптації до кризових явищ, а й постійно модернізувати надання послуг населенню та підприємствам країни. Останні роки для банківських

установ держави були проблематичними, проте дали змогу проаналізувати та згрупувати основні напрями розвитку банківського сектору в українській економіці.

Умови сьогодення формують стійкі та адаптивні структури банківського сектору, які сприяють економічній стабільності в банківському секторі та в економіці в цілому. Головну роль у становленні банківської структури відіграє українське населення, матеріальне становище якого є основним показником фінансової стійкості банківської сфери [35].

Унаслідок економічних та політичних змін у державі сформувалася більш стійка група банківських фінансових установ, що можуть реагувати на швидкоплинні зміни в економіці держави. На сьогодні спостерігається певна стабілізація в економічному секторі держави, що дає змогу розробляти подальші кроки з розвитку банківського сектору національної економіки країни. Сучасні умови вимагають від банків більшої інтеграції та глобалізації, тому розвиток безготівкових розрахунків, скорочення операції з документами, прискорення оцифрування дають змогу стати банківському сектору України більш конкурентоспроможним. Декілька останніх років суттєво вплинули на систему банків, їх структуру і взаємодію з приватним сектором, домогосподарствами та державним сектором. Економіка почала стабілізуватися за макроекономічними показниками, активізувалась участь приватного сектору у фінансовому секторі держави. Але тепер основна спрямованість банків – це оптимізація витрат на персонал та інструменти функціонування банківської структури.

Рекапіталізація та реструктуризація банківської системи в цілому дали змогу на теперішньому етапі вивести з кризи банківську систему та розвивати банківський сектор. За допомогою численних стрес-тестів були виявлені слабкі та сильні сторони діяльності топових банківських установ, але в подальшому потрібна ретельна аналітика всіх факторів, що впливають на елементи функціонування механізму діяльності структури банківської установи різної категорії залежно від розміру банку.

Головними чинниками функціонування процесів перетворень є повний контроль за реструктуризацією всіх елементів у трансформаційному процесі банківської системи всіма учасниками фінансового сектору, а також законодавчі ініціативи, спрямовані на вирішення проблемних кредитних ліній, які мають банківські установи. Кредитування має неоднозначні перспективи в розрізі оподаткування, що є одним з головних факторів обмеження реструктуризації та рефакторингу банківського боргу [35].

Зміна відносин між позичальником та банком є одним з головних питань під час реструктуризації та рефакторингу банківської діяльності в цілому. Загалом плани розвитку у великих банках є, але менші банківські установи потребують індивідуального підходу. Дуже важливо відновлювати повноцінне кредитування, воно є головним елементом роботи банківської установи. Зміни в банківській системі мають бути аполітичними та незаангажованими, банківські установи повинні мати рівні права [54].

Сталий розвиток банківської системи України має кризові явища в своїй структурі функціонування, що вплинули та впливають на економічний стан держави. Науковець Т. Євенко зазначає, що основною причиною проблеми оптимізації банківської системи є неузгоджена політика в регулюванні банківського сектору, де основними регуляторами, що впливають на ці механізми, є НБУ та власники банківських установ [36].

Довгострокове планування та гнучкий підхід до формування стратегії розвитку банківського сектору є ключем, у якого наразі немає регуляторів. Регуляторні методи у формі адміністративних обмежень не є актуальними та дієвими, тому що кризові явища є не короткостроковими, а довгостроковими. На сьогодні потрібно проводити ретельний фінансовий аналіз суб'єктів банківського сектору, і розробка довгострокових стратегій у партнерстві з МВФ є вкрай важливою. Економічний сектор має бути деполітизованим, особливо банківські установи, тому що дисбаланс впливає на приріст капіталу банків, зокрема на притік іноземного капіталу в державу та інвестування [14].

Процеси глобалізації банківського сектору також є суттєвим фактором, що може розділити банківські установи за категоріями. Так, Т. Гордіца в своїй праці розглядає теорії, що пов'язані з нинішньою кризою, де як основний чинник визначено дисбаланс кредитного портфеля. Основними теоріями, що аналізують та підкреслюють головні елементи кризових явищ у банківському секторі, є теорія Е. Хенсена, Дж. М. Кейнса та Дж. Кітчина. Перша теорія описує обмеженість кредитних ліній, друга – ефект заощадження, що, у свою чергу, призводить до зменшення обігу капіталу, а теорія Дж. Кітчина підкреслює наслідки кризових фінансових явищ в економіці [35].

Доцільно виділити в теорії Е. Хенсена вплив на собівартість капіталу за рахунок зростання кредитного портфеля. З наданням кредитної лінії збільшується портфель інвестицій та собівартість активів банку, але структуру банківського кредиту потрібно аналізувати більш детально, тому що, наприклад, споживчі кредити – це не інвестиції, а лише дохід.

Теорія Дж. М. Кейнса більш детально описує мотиваційні фактори, що впливають на обіг коштів, та причини дестабілізації фінансової системи. Суб'єкти впливу на фінансову систему обмежують свої витрати, тому причиною є нестабільна ситуація в регулятивній політиці НБУ та фінансова криза. Основні кошти йдуть на споживчий ринок, що дає більшу гарантію отримання прибутку. Інвестиції на створення виробництв дають змогу банківським установам мати більш надійні кредитні портфелі, але лише тоді, коли ринок збуту та економічна ситуація й регулятивна політика будуть гнучкими й відповідати сучасним потребам [35].

Циклічність у банківському секторі потрібно розглядати як один з факторів, що впливає на можливості фінансової стійкості та розвиток банківського сектору. Теорія циклічності належить Дж. Кітчину. Розглядаючи фактори, потрібно зважати на те, що при зміні елементів механізму банківської структури буде змінена циклічність фінансової діяльності банку. На основі категоризації банків можна зрозуміти

циклічність у фінансовій діяльності банку, усі елементи залежно від своєї характеристики змінюють цілу систему циклічності банківської структури.

Подальша глобалізація поділяє банківські установи згідно зі своїми можливостями кредитних ліній, їх умов, пролонгацією кредитів унаслідок кредитних явищ. Українська економіка є залежною від кредитування, має постійну потребу в кредитуванні [25].

Розгалуженість банківських установ впливає на методику введення бізнесу, що можна також класифікувати залежно від розміру структури банку, його розгалуженості, а також управлінських механізмів. Взаємодія елементів у механізмі функціонування банківських установ зумовлює різний фінансовий результат як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі, розвиток банківської установи і сегмент, який він буде обслуговувати [26].

Тому доцільно мати бачення розвитку банківського сектору, яку вигоду він має від діяльності банківських установ. Відомими методиками оцінювання банківської діяльності є рейтингові системи Standard & Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors' Service. Вони передбачають визначення різних ступенів безпеки фінансової діяльності банку: максимальний ступінь безпеки, високий ступінь надійності, вищий від середнього ступінь надійності, середній і дещо нижчий за середній, неінвестиційний спекулятивний ступінь, високоспекулятивний ступінь, істотний ризик неповернення коштів емітенту у важкому стані, надспекулятивний ступінь, можлива відмова від платежів, відмова від платежів [35].

Однією з популярних методик рейтингу банківської системи є CAMELSO, яка є офіційно визнаною НБУ. Вона ґрунтується на бальній системі оцінки діяльності банку, де головними елементами є бухгалтерська та експертна методики [32; 79]. Аналіз банків, заснований на цій методології, полягає у визначенні загального стану банківської установи на основі єдиних критеріїв, що визначають всі напрямки діяльності банку, а також надамо підхід

до класифікації банківських установ на основі рейтингової оцінки CAMELSO та представимо свою рейтингову оцінку для банківських установ на рис. 1.3.

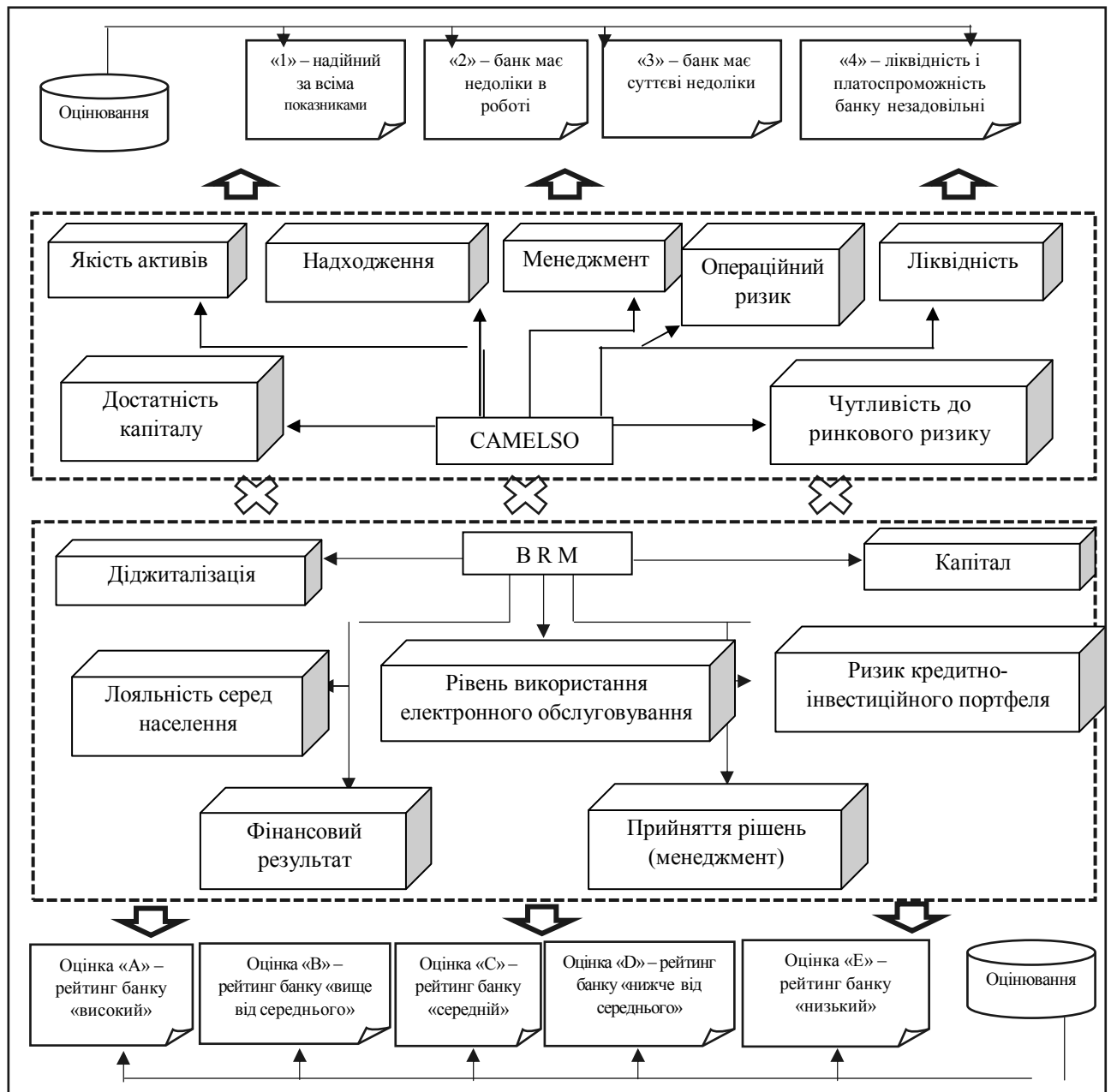

Рис. 1.3. Підхід до оцінювання банківських установ у межах рейтингу CAMELSO (додовнено автором)

Отже, як видно з рис. 1.3, система базується на шести детермінантах, що відображають складові функціонування банківської структури:

1. *Достатність капіталу* – Capital Adequacy (C) – оцінка розміру капіталу банку з погляду його достатності для захисту інтересів вкладників і підтримки платоспроможності.

2. *Якість активів* – Asset Quality (A) – спроможність забезпечити повернення активів, вплив проблемних кредитів на загальний фінансовий стан банку.

3. *Менеджмент* – Management (M) – оцінка методів управління банком з погляду ефективності діяльності, методів управління та контролю.

4. *Надходження* – Earnings (E) – достатність доходів банку для перспективного розвитку та зростання.

5. *Ліквідність* – Liquidity (L) – здатність банку забезпечити своєчасне та повне виконання своїх зобов'язань.

6. *Чутливість до ринкового ризику* – Sensitivity to Risk (S) – ступінь реагування банку на зміну ситуації на ринку.

7. *Операційний ризик* – Operational Risk (O) – здатність банку ефективно управляти операційним та інформаційним ризиком з метою недопущення/мінімізації фінансових втрат унаслідок реалізації ризиків [35; 79].

Сукупна оцінка згідно з рейтинговою оцінкою CAMELSO відображає результат семи показників, що визначають усі компоненти системи функціонування банку, з урахуванням яких відображається менеджмент банку, фінансове функціонування банківської структури та операційний механізм банку. Методика оцінювання банку CAMELSO визначає для кожного банку цифровий рейтинг за шістьма компонентами, а комплексна рейтингова оцінка розраховується на підставі рейтингових оцінок за кожним із цих компонентів. Кожен компонент рейтингової системи оцінюється за п'ятибальною шкалою, де оцінка «1» є найвищою, а оцінка «4» – найнижчою. Комплексна рейтингова оцінка банку визначається за такими критеріями: оцінка «1» – стан банку «сильний»; оцінка «2» – стан банку «стабільний»; оцінка «3» – стан банку «задовільний», проте є «слабким, критичним»; оцінка «4» – стан банку – стан банку «незадовільний» [30; 35; 79].

На основі вищезазначеної інформації про фінансовий стан та механізми функціонування банківської структури пропонуємо як доповнення авторську систему оцінювання банків, що буде мати такі показники:

1. Фінансовий результат – показник, що відображає рівень прибутковості банкової установи.

2. Рівень ризику кредитно-інвестиційного портфеля – показник, що відображає рівень платоспроможності самого банку, зокрема за депозитами.

3. Рівень прийняття рішень (менеджмент) щодо адаптації банківської стратегії – показник, що відображає рівень прийняття рішення в кризовій економічній ситуації.

4. Рівень діджиталізації банківських засобів функціонування – показник, що відображає рівень оптимізації всіх інструментів здійснення фінансових функцій переходу від фізичного до електронного способу розрахунків.

5. Рівень використання електронного обслуговування – рівень, що відображає частку користування безготівковими розрахунками та використання популярних платіжних систем.

6. Рівень капіталу – показник, що відображає рівень платоспроможності банку.

7. Операційний ризик – показник, який визначає здатність банку ефективно управляти операційним та інформаційним ризиком.

8. Рівень лояльності серед населення – показник, що впливає на рівень обізнаності населення щодо його позитивного та негативного іміджу, що впливає, у свою чергу, на притік приватних підприємств і домогосподарств.

Важливим моментом є визначення статистичного інструментарію для аналізу конкурентного середовища країни. Одним з важливих етапів дослідження є проведення кореляційно-регресійного аналізу [11; 29]. Його основною метою є визначення рівня кореляційної взаємозалежності між числовими даними певних параметрів. Першим етапом є проведення кореляційного аналізу, тому потрібно окреслити алгоритм дій: побудувати діаграму з точок, визначити кореляційне поле, позначити емпіричну лінію

регресії, обчислити середні вибіркові \bar{X} та \bar{Y} , визначити коефіцієнт кореляції за формулою:

$$r_{x,y} = \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y}) \cdot (x_i - \bar{x})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2 \cdot \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}},$$

потім надати характеристику кореляційного зв'язку, якщо $r = 0$ – глибина зв'язку відсутня, $r = 0,3$ – глибина зв'язку слабка; $r = 0,5$ – глибина зв'язку помірна; $r = 0,7$ – глибина зв'язку значна; $r = 0,9$ – глибина зв'язку сильна; $r = 1$ – глибина зв'язку повна.

Наступним етапом буде проведення регресійного аналізу методом найменших квадратів:

$$a = \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y}) \cdot (x_i - \bar{x})}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}; \quad (1.1)$$

$$b = \bar{y} - a\bar{x}. \quad (1.2)$$

У ході дослідження використано також такий інструмент аналітики, як кластерний аналіз, за допомогою якого можна формувати блоки релевантних числових даних. Кластерний аналіз – це сукупність прийомів, які надають змогу групувати дані на основі їхніх значень для однієї чи кількох змінних. Деякі методи кластерного аналізу розподіляють дані на групи за розділами, тоді як інші забезпечують ієрархічні дерева, що показують таксономічні відносини між групами та їх предками. Сучасна методика аналізу функцій дискримінантів може бути використана для розробки правил призначення випадків для груп на основі розуміння параметричної структури груп. Кластерний аналіз можна

використовувати, коли кількість груп спочатку невідома. Як тільки кількість груп буде встановлено, аналіз функцій дискримінантів може бути використаний для прогнозування в окремих групах для кожного випадку [1]. Найбільш доступною для сприйняття та розуміння в разі кількісних ознак є так звана Евклідова відстань:

$$d_{ik} = \left(\sum_{j=1}^m (x_{ij} - x_{kj})^2 \right)^{\frac{1}{2}}.$$

де d_{ik} – відстань між i -м та k -м об'єктами;

x_{ij} і x_{kj} – чисельне значення j -ї змінної для i -го та k -го об'єкта відповідно;

m – кількість змінних, якими описуються об'єкти.

Наведемо один зі способів метрики, так звану відстань міських кварталів, або Манхеттенську відстань (*city-block (Manhattan) distance*):

$$d_{ik}^* = \sum_{j=1}^m |x_{ij} - x_{kj}|.$$

У більшості випадків ця міра відстані приводить до приблизних результатів, як і для звичайної відстані Евкліда. Однак для цього заходу визначається вплив окремих великих різниць.

У ході дослідження використано також ієрархічні агломеративні методи (*agglomerative hierarchical algorithms*). Спочатку всі об'єкти спостереження розглядають як окремі, самостійні кластери, що складаються лише з одного елемента. Встановивши обсяг вибірки, можна використовувати ту чи іншу метрику, обчислити відстані між усіма можливими парами об'єктів. Таких відстаней буде n^2 .

Крім того, застосовано ітеративні методи (*iteration algorithms*). Серед них найбільш популярним є метод K -середніх (*K-means clustering*). На відміну від

ієрархічних методів, у більшості реалізацій цього методу сам користувач повинен задати шукане число кінцевих кластерів. Як і в ієрархічних методах кластеризації, користувач при цьому може вибрати той чи інший тип метрики [4; 15; 16; 45].

За допомогою когнітивного моделювання можна дослідити взаємозв'язок компонентів певного соціального, економічного або ж політичного середовища. Систематизацію когнітивного моделювання можна знайти в наукових публікаціях З. Авдєєвої, Л. Гиніс, Г. Горелова, Н. Джаримова, Е. Захарової, Е. Корнушенко, А. Кулинич, С. Радченко та ін. [2; 3; 7–9; 22–24].

Реалізація когнітивного моделювання полягає в такому: виділення факторів; їх групування; визначення зв'язків між факторами; формування карти та когнітивної моделі; перевірка адекватності моделі. Відбір факторів для когнітивної моделі є можливим за допомогою PEST- та SWOT-аналізу. Когнітивна карта являє собою знаковий орієнтований граф $G = (V, E)$, який складається з двох елементів: V – множина вершин, що відображають параметри зовнішнього внутрішнього середовища, E – множина дуг, що відображають факт безпосереднього впливу одне на одного.

Моделювання когнітивної карти передбачає, що задається певна зміна в одній з декількох вершин – $Q_t = \{q_{it}\}_{i=1}^k, t = 0, 1, 2, \dots$ – вектор зовнішніх імпульсів q_{it} , що вносяться до вершини орфографії в момент часу t ; $x_t = \{x_{it}\}_{i=1}^k, t = 0, 1, 2$ – вектор значень параметрів вершин у момент часу t ; $R_t = \{\Delta_{it}\}_{i=1}^k$ – вектор параметрів вершин у момент часу t , який задається рівнянням: $R_t = X_t - X_{t-1}, t = 1, 2, 3 \dots$

Зміна параметрів вершин задається таким рівнянням:

$$R_t = X_{t-1} + AR_{t-1} + Q_{t-1},$$

отримаємо з останнього рівняння вираз для R_t , де I – одинична матриця:

$$R_t = A^{t-1}Q_0 + A^{t-2}Q_1 + \dots + AQ_{t-2} + IQ_{t-2}.$$

Варто зауважити, що рівень ефективності когнітивного підходу залежить від факторів, за допомогою яких сформовано когнітивну модель. Когнітивне моделювання є одним з інструментів визначення зв'язків між факторами, а також впливу на розробку короткострокових і довгострокових планів.

Висновки до розділу 1

Нові виклики в банківському секторі національної економіки вимагають подальшого вдосконалення конкурентної політики в банківських установах з урахуванням багатоманітності соціальних, економічних, політичних, географічних та демографічних факторів, методів та підходів до державного регулювання банківської діяльності, а також наявного рівня конкуренції в банківському середовищі України. При цьому не варто забувати про конкурентоспроможність банківських продуктів як одну з основ залучення клієнтів з урахуванням запитів населення. Дослідження конкурентоспроможності та формування конкурентної політики проведено з урахуванням напрацювань вітчизняних і закордонних учених.

Іноземний капітал як частина банківського сектору справляє значний вплив на банківську систему країни в цілому, тому контроль за ним є особливо важливим у процесі формування інституційного середовища банківського сектору національної економіки, беручи до уваги в комплексі всі наявні макроекономічні умови економіки України. Іноземна валюта постає одним з елементів грошово-кредитної політики в банківському секторі й може спричинити як деградацію, так і зростання економічних

показників банківських установ, а в подальшому впливати на формування конкурентної політики банківського сектору економіки України.

Визначення гнучкої системи щодо кризових явищ в економіці країни є важливим етапом сталого розвитку національної економіки. За останні роки банківські установи України постали перед кризовими явищами в економіці та політиці. Тому, на нашу думку, банківський сектор національної економіки впливає на трансформаційні процеси в економіці країни та активно бере участь у глобалізаційних процесах.

Список використаних джерел до розділу 1

1. Архипов А. М. Формирование и развитие теории конкуренции в истории экономической мысли : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.01. Москва, 2008. 24 с.
2. Авдеева З. К., Коврига С. В., Макаренко Д. І. Когнітивний підхід в управлінні. *Проблеми управління*. 2007. № 3. С. 5.
3. Авдеева З. К., Коврига С. В., Макаренко Д. І. Когнітивний підхід в управлінні. *Проблеми управління*. 2007. № 3. С. 2–8.
4. Боровиков В. П. STATISTICA: искусство анализа данных на компьютере. Санкт-Петербург : Питер, 2003. 688 с.
5. Вербицька Я. Достатність капіталу у забезпеченні конкурентної позиції банків України. *Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]*. 2016. № 5. С. 58–69.
6. Вовк В. Я. Концептуальні засади організації стратегічного управління конкурентоспроможністю банку. *Бізнесінформ*. 2012. № 9. С. 237–240.
7. Горелова Г. В., Мельник Е. В., Коровін Я. С. Когнитивный анализ, синтез, прогнозирование развития больших систем в интеллектуальных РИУС. *Искусственный интеллект*. 2010. Вып. 3. С. 61–72.

8. Горелова Г. В., Захарова Е. Н., Радченко С. А. Исследование слабоструктурированных проблем социально-экономических систем: когнитивный подход : монография. Ростов-на-Дону : Изд-во Ростов. ун-та, 2006. 334 с.
9. Горелова Г. В., Джаримов Н. Х. Региональная система образования, методология комплексных исследований. Краснодар : Печатный двор Кубани, 2002. 358 с.
10. Дубовик О. В., Бойко С. М., Вознюк М. А., Гірченко Т. Д. Маркетинг у банку : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Алерта, 2007. 275 с.
11. Дяков В. А., Желіба В. Т., Космина Н. А., Хаїмзон І. І. Елементи теорії ймовірності і математичної статистики : навч.-метод. посіб. для студ. мед. вузів. Вінниця : ВДМУ, 1993. 48 с.
12. Економічна характеристика теорії конкуренції в банківському секторі. *Культура народів Причорномор'я*. 2013. № 260. С. 293–296.
13. Ермолов М. О. Чем отличается конкурентоспособность фирмы от конкурентоспособности товара. *Как продать ваш товар на внешнем рынке*. Москва : Мысль, 1990. С. 228–241.
14. Євєнко Т. І. Аналіз фінансового стану банківських установ в сучасних умовах розвитку економіки. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. 2013. Вип. 181 (5). С. 86–95.
15. Євєнко Т. І. Економічна безпека українських банків. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2012. Вип. 8 (1). С. 138–146.
16. Євєнко Т. І. Банківська система України: проблеми і перспективи розвитку. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal)*. 2016. С. 40–41.
17. БиоМетрика : электронное издание. Томск, 1998–2011.
18. STATISTICA – фирменное руководство : электронное издание. Москва : StatSoft.

19. Заруба Ю. О. Конкуренентоспроможність комерційного банку. *Фінанси України*. 2001. № 2. С. 119–124.
20. Історія економічних вчень : підручник / В. Д. Базилевич, П. М. Леоненко, Н. І. Гражевська та ін. ; за заг. ред. В. Д. Базилевича. Київ : Знання, 2005. Ч. 1. 567 с.
21. Мірошніченко О. В. Аналіз конкурентного середовища банківської системи України. *Культура народів Причорномор'я*. 2007. № 109. С. 102–105.
22. Історія економічних учень : хрестоматія / упоряд.: В. Д. Базилевич, Т. В. Гайдай та ін. ; за ред. проф. В. Д. Базилевича. Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2008. 783 с.
23. Костогриз В. Г. Іноземний капітал в банківській системі України: сучасна проблематика. *Фінансовий простір*. 2012. URL: <http://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1202/12kvgfci.pdf>.
24. Корноушенко Е. К., Максимов В. И. Управление ситуацией с использованием структурных свойств, ее когнитивной карты. *Когнитивный анализ и управление развитием ситуаций* : труды 1-й Междунар. конф. Москва, 2001.
25. Корноушенко Е. К., Максимов В. И., Качаев С. В. Когнітивні технології для підтримки та прийняття управлінських рішень. *Інформаційне суспільство*. 1999. Вип. 2. С. 50–54.
26. Кулинич А. А. Систематизация когнитивных карт и методов их анализа. *Когнитивный анализ и управление развитием ситуаций* : материалы 7-й Междунар. конф. Москва, 2007. С. 50–56.
27. Лаврик О. Л. Сучасні тенденції розвитку форм банківського кредитування та їх вплив на економічний розвиток країн світу. *Економічний аналіз*. 2015. URL: <http://econa.org.ua/index.php/econa/article/view/987> (дата звернення: 12.02.2018).
28. Лановська Г. І., Демяненко І. В. Методичні аспекти дослідження фінансового посередництва. *Економіка та держава*. 2013. № 12. С. 15–19.

29. Мозговий О., Малащук Д. Сучасна парадигма функціонування світового фінансового ринку. *Міжнародна економічна політика*. 2016. № 1. С. 29–51.

30. Портер М. *Международная конкуренция*: пер. с англ. Москва: Международ. отношения, 1993. 896 с.

31. Пудова С. С., Тарчинець О. І. Методичні вказівки до практичних занять «Елементи теорії ймовірності та математичної статистики». Вінниця: ВДМУ, 2007. 64 с.

32. Положення про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS / Верховна Рада України. 2002. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02.ua/control/uk/publish/article?-art_id=123651 (дата звернення: 12.02.2018).

33. Капушак В. В. Теоретичні засади конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки України. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 3. С. 145–149.

34. Капушак В. В. Процеси глобалізації в становленні економічних відносин в банківській системі національної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2017. Вип. 11. С. 210–214.

35. Капушак В. В., Трохимець О. І. Визначення компонентів банківського сектору національної економіки. *Актуальные проблемы современности*. 2017. Караганда: РИО “Болашақ-Баспа”, 2017. № 4 (18). С. 116–121.

36. Рак Н. Є. Конкурентоспроможність банку в умовах економіки знань. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2008. URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vldi/2008_3/pdf/Rak.pdf (дата звернення: 12.02.2018).

37. Радова Н. В. Фінансова глобалізація та її вплив на національні процеси злиття та поглинання банків. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2016. Вип. 16(3). С. 119–122.

38. Рисін М. В. Рейтингова оцінка діяльності банків як інструмент аналізу фінансового стану. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2014. С. 159–164.

39. Стратегічний менеджмент банку : навч. посіб. / С. М. Козьменко, Ф. І. Шпиг, І. В. Волошко. Суми, 2003. 734 с.

40. Стойка В. С. Економічна сутність банківських криз та причини їх виникнення. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2016. Вип. 1(1). С. 405–410.

41. Сідельник О. П. Система управління конкурентоспроможністю банку. *Молодий вчений*. 2014. № 6 (2). С. 35–38.

42. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства / за заг. ред. Ю. Б. Іванова, О. М. Тищенко. Харків : ІНЖЕК, 2006. 384 с.

43. Федулова Л., Волощук І. Управління конкурентоспроможністю банків в умовах трансформаційної економіки : монографія. Київ : Наук. світ, 2002. 301 с.

44. Фурдичко Л. Є. Дестабілізуючі фактори впливу на фінансову систему України в сучасних умовах розвитку держави. *Економіка та держава*. 2016. № 9. С. 29–33.

45. Циганов С. С. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток ринку банківських послуг в Україні. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2013. № 5–6. С. 158–163.

46. Шпак О. Г. Еволюція теорії конкуренції в умовах динамічного зовнішнього середовища. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2011. С. 95–98.

47. Шестопалова О. В. Конкурентоспроможність вітчизняних комерційних банків шляхи її досягнення. *Розвиток економіки України під впливом економічних, соціальних, технологічних та екологічних трендів* : монографія / Запоріж. нац. техн. ун-т, Нац. гірн. ун-т ; ред.: М. С. Пашкевич, Ж. К. Нестеренко. Дніпропетровськ : НГУ, 2015. С. 196–18.

48. Шафраньош-Тарабріна Г. М. Інвестування в банківський сектор України: тенденції, проблеми та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Економіка* / редкол.: В. П. Мікловда (гол. ред.), М. І. Пітюлич, Н. М. Надь та ін. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2010. Спецвип. 29. Ч. 2: Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці. С. 340–343.

49. Юданов А. Ю. Конкуренция: теория и практика. Москва : ГНОМИД, 2001. 304 с.

50. Boslaugh S. *Statistics in a Nutshell*, 2nd Edition. 596 p. (O'Reilly Media, Inc.).

51. Davidson P. More on the aggregate supply function. *Economic Journal*. 1962. № 72 (286). P. 452–457.

52. Davidson P. There are major differences between Kalecki's theory of employment and Keynes's general theory of employment, interest and money. *Journal of Post Keynesian Economics*. 2000. № 23 (1). P. 3–25.

53. Davidson P. *Financial markets, money and the real world*. Cheltenham : Edward Elgar, 2002.

54. Demkiv M. Banking Sector Insight About to take off. *ICU*. 2016. URL: <https://www.icu.ua/download/1664/ICUDebtInsight-20160712.pdf> (Date of Request: 12.02.2018).

55. Fundamental principles of competition policy as applied by the Hungarian Competition Authority (GVH). 2007. URL: http://www.gvh.hu/data/-cms1024201/elemzesek_alapelvek_antitrosztpolicy_2007_05_a_pdf.pdf (Date of Request: 12.02.2018).

56. Fiorito L., Vernengo M. The Other J.M.: John Maurice Clark and the Keynesian Revolution. 2008. URL: <https://www.econstor.eu/obitstream/-10419/64410/1/572637772.pdf> (Date of Request: 12.02.2018).

57. Competition Policy and the WTO. 2003. URL: https://www.actionaid.org.uk/sites/default/files/doc_lib/48_1_competition_policy_wto.pdf (Date of Request: 12.02.2018).

58. Motta M. Competition policy. Theory and Practice. 2003. URL: https://danielmorochoruiz.files.wordpress.com/2015/09/massimo_motta_competition_policy_theory_and_prabookfi-org.pdf (Date of Request: 12.02.2018).
59. Michael C. Lovell. Monopolistic Competition: Theory and Applications. 2000. URL: <http://mlovell.web.wesleyan.edu/Publications/monocomp.pdf> (Date of Request: 12.02.2018).
60. Nicholas A. C. Adam Smith's Theory of Money and Banking. 2015. URL: http://sites.krieger.jhu.edu/iae/files/2017/04/Curott_Smiths_Theory.pdf (Date of Request: 12.02.2018).
61. Pradeep S. M. Competition Policy in developing countries: an asian-pasific perspective. 2002. URL: <https://www.unescap.org/sites/default/files/Bulletin02-ch7.pdf> (Date of Request: 12.02.2018).
62. Arestis P., Demetriades P. Finance and growth: Institutional Considerations and Causality. 1996. URL: <ftp://ftp.repec.org/RePEc/wuk/elecwp/elecwp9605.pdf> (Date of Request: 12.02.2018).
63. Roberts S. The role for competition policy in economic development: the South African experience. 2004. URL: file:///home/acer/Downloads/-The_Role_for_Competition_Policy_in_Economic_Develo.pdf (Date of Request: 12.02.2018).
64. Shvakman I., Goldshtein D., Devyaterikov D., Shelemba M. Raising Ukraine's productivity: banking sector as an engine for growth. *McKinsey & Company*. 2016. URL: <http://www.mckinsey.com/~media/McKinsey%20Offices/-Ukraine/PDFs/Ukraine-productivity-growth-Eng.ashx> (Date of Request: 12.02.2018).
65. Shapiro, N. «Imperfect competition and Keynes» In G. C. Harcourt and P. A. Riach (eds) A 'Second Edition' of The General Theory. London : Routledge, 1997. Vol. 1. P. 83–92.
66. Sofronis Clerides, Manthos D. Delis, Sotirios Kokas. A new data set on bank competition. 2013. URL: <http://www2.aueb.gr/conferences/Crete2013/-papers/Kokas.pdf> (Date of Request: 12.02.2018).

67. G. J. Perfect competition, historically contemplated. *The Journal of Political Economy*. 1957. № 65 (1). P. 1–17.

68. Samuelson P. Economics. An Introductory Analysis, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, Toronto, London, 1958.

69. Schumpeter J. A. The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest and the Business Cycle, translated from the German by Redvers Opie, New Brunswick (U.S.A) and London (U.K.): Transaction Publishers, [1911] (2008).

70. Samuelson P. A. The World Economy at Century's End. *Typescript of speech given at the American Academy*. 1981. January 14.

71. Thomas M. Humphrey. Alfred Marshall and the Quantity Theory of Money. 2004. URL: https://www.richmondfed.org/publications/research/working_papers/-2004/wp_04-10 (Date of Request: 12.02.2017).

72. Todd T. Milbourn, Arnoud W. A. Boot, Anjan V. Thakor. Megamergers and Expanded Scope: Theories of Bank Size and Activity Diversity. 1998. URL: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.200.946&rep=rep1&type=pdf> (Date of Request: 12.02.2017).

73. What is competition policy? 2012. URL: http://ec.europa.eu/competition/-consumers/what_en.html (Date of Request: 12.02.2017).

74. What is Competition Policy? definition and meaning. URL: http://www.investorwords.com/17521/competition_policy.html (Date of Request: 12.02.2018).

75. Williams M. Competition Policy: One Theory, Three Systems. *China Perspectives*. 2007. № 51. C. 1.

76. W.t. Stanbury. Competition Policy. 2013. URL: <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/competition-policy> (Date of Request: 12.02.2018).

77. Weizsäcker C. C. Homo Oeconomicus Adaptivus, The Graz Schumpeter Lectures. 2011. URL: <http://www.uni-graz.at/vwl3www/schumpeterlectures.htm> (Date of Request: 12.02.2018).

78. White L. H. Entrepreneurship, Imagination and the Question of Equilibration, in Stephen Littlechild (ed.). *Austrian Economics*. Edward Elgar, Brookfield, [1976] (1990). Vol. III. P. 87–105.

79. Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123651 (дата звернення: 12.02.2017).

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНА КОНКУРЕНТНА ПОЛІТИКА В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

2.1. Умови функціонування банківського сектору національної економіки за сучасної конкурентної політики та трансформаційних процесів

Функціонування банківського сектору в Україні регламентовано чинним законодавством. Нормативно-правові акти України охоплюють усі напрями діяльності банківських установ, завдяки чому можна визначити подальші процеси в банківському секторі України. Насамперед, потрібно більш детально розглянути основні нормативно-правові акти, що регулюють банківську діяльність (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Нормативно-правові акти щодо банківського сектору

Нормативно-правовий акт	Рік
Закон України «Про Національний банк України» [40]	1999
Закон України «Про банки і банківську діяльність» [29]	2001
Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» [30]	2012
Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» [31]	2001
Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [32]	2014
Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» [33]	1996
Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [34]	2002
Закон України «Про захист персональних даних» [35]	2010
Закон України «Про акціонерні товариства» [36]	2008
Закон України «Про споживче кредитування» [37]	2016
Закон України «Про фінансову реструктуризацію» [38]	2016
Декрет КМУ «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» [25]	1993
Постанова КМУ «Про затвердження Порядку формування переліку осіб, які пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції» [71]	2010

Сучасний банківський сектор пройшов свій шлях становлення від адміністративно-контрольного органу до комерційної структури. Основні етапи трансформації взаємодії між учасниками банківського сектору подано в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Етапи становлення банківського сектору [93; 98]

Етапи	Роки	Характеристика етапу
Перший	1988–1990	Залежність від всесоюзної структури функціонування банківського сектору й водночас формування механізму створення кооперативних банків
Другий	1991–1992	Становлення українських економічних та правових механізмів, що знайшло своє відображення в Законі України «Про банки та банківську діяльність», відповідно до якого запроваджено дворівневу банківську систему
Третій	1992–1993	Заснування відкритих комерційних банківських структур, прогнозування розвитку банківської діяльності та створення банківських продуктів, отримання надприбутків від гіперінфляційних процесів на ринку України
Четвертий	1994–1996	Формування Національного банку України та його монетарної функції, водночас стагнація в банківському секторі, формування різного бачення консолідації капіталів банківських установ
П'ятий	1997–1999	Створення монетарних інструментів отримання іноземної валюти державою від банківських установ, відчутна інфляційна криза в банківському секторі, проведення конверсії короткострокових зобов'язань внутрішньої державної позики
Шостий	2000–2008	Участь у глобальних процесах, наявність банків з іноземним капіталом, адаптація банківського законодавства під європейські стандарти та вимоги
Сьомий	2008–2013	Складна фінансова криза у світі, яка не оминула економіки України, проте потім – поетапний вихід із цієї кризи
Восьмий	2013 – теперішній час	Найтяжчий трансформаційний процес для банківського сектору України на тлі інфляційних та політичних проблем

Аналізуючи поточний стан банківського сектору економіки України, зауважимо, що кредитний ринок України почав падати в січні 2014 р. та сягнув

20% у вересні 2015 р. Зменшення кредитування банківського сектору відбулося внаслідок застосування монетарних методів Національного банку України, який ввів більш жорсткі стандарти умов кредитування, що, у свою чергу, вплинуло на рівень відкриття нових кредитних портфелів. Неоднозначну роль відіграли відтік капіталів в іноземній валюті, знецінення національної валюти (інфляція) та стримувальна монетарна політика.

Зменшення вкладів населення зумовило скорочення надання короткострокових кредитних ліній для домогосподарств через важке економічне становище та нестабільну ситуацію на сході країни. Одними з головних чинників стали знецінення національної валюти та інфляційні процеси, що спричинили корегування регуляторного капіталу банківських установ, знецінення гривні призвело до невиплат за кредитними лініями та зміни рівня адекватності капіталу банків. НБУ було ініційовано створення банківського сектору з прозорою структурою власності банків.

Політика прозорості мала важливі елементи впливу на механізм функціонування банківської структури банку з таких причин:

1) визначення рівня ризику надання банківського кредиту;

2) банки мають доступ до ліквідності, а підприємства ні, тому банківські установи використовують ліквідність для одержання вигоди, оскільки це шлях до стабільного економічного розвитку. Використання банківської установи як буферу постачання грошової маси для підприємства впливає на економічний ринок негативно, тому важливо знати прив'язаність банківських установ до підприємств;

3) диверсифікація кредитного портфеля банківською установою для забезпечення безперебійного функціонування, тобто недопущення зв'язків, де основним вкладником виступало би лише одне підприємство, що робить, у свою чергу, ризиковим кредитний портфель та зумовлює низьку диверсифікацію ресурсів;

4) пов'язаність банківської структури має наслідком обмежене кредитування інших фізичних та юридичних осіб, що робить банківський сектор вибіркоким і неконкурентоспроможним [24].

Існує низка функціональних особливостей банківського сектору України, що є причинами стагнації в розвитку його конкурентоспроможності на українському ринку. Однією з них є фрагментарність банківського сектору. На українському ринку присутні банківські установи з іноземним капіталом, що впливає на стан сектору та на економіку в цілому (як позитивно, так і негативно).

Основні вигоди від банків з іноземним капіталом – це інноваційна політика та стандарти, якість управління ризиками, міжнародний досвід, розширення лінійки банківських продуктів, підвищення кваліфікації персоналу, фінансове оздоровлення банківського сектору. Негативні наслідки – це надання кредитів великим компаніям, особливо з іноземним капіталом, уникнення кредитних ризиків – відмова малим компаніям у відкритті кредитних ліній. Малі банківські установи не можуть конкурувати з великими банками, які забезпечені значною ресурсною базою, що, у свою чергу, впливає на розвиток українського сектору банківських установ [9].

Капіталізація банківських установ на українському банківському секторі надзвичайно мала порівняно з іншими державами. З метою підвищення капіталізації прийнято Постанову Правління Національного банку України «Про приведення статутного капіталу банків у відповідність до мінімально встановленого розміру» від 06 серпня 2014 р. № 464 [70]. У ній ідеться про поетапне зростання регулятивного капіталу: 120 млн грн – до 17 червня 2016 р., 200 млн грн – до 11 липня 2017 р., 300 млн грн – до 11 липня 2018 р., 400 млн грн – до 11 липня 2019 р., 450 млн грн – до 11 липня 2020 р., 500 млн грн – до 11 липня 2024 р. Як свідчать статистичні дані НБУ, спостерігається процес збільшення капіталу банків і зменшення кількості тих банків, що не можуть відповідати вимогам НБУ. Більш детальне порівняння проведено серед перших чотирнадцяти банків з кожної групи (першої та четвертої груп) за період з

01 січня 2011 р. по 2016 р. Починаючи з 2016 р., взято для порівняння першу та другу групи, тому що внаслідок банківської кризи малі банківські установи підпали під ліквідацію, що відображено в Додатку А.

Велика частка активів, кредитів, депозитів та ліквідності всього банківського сектору сконцентрована в найбільших банках України. Станом на 01 вересня 2015 р. – 72,99%, а на малі банки, що входять до четвертої групи, припадає лише 5% активів усього банківського сектору національної економіки. Це спричиняє стагнацію створення конкурентного середовища в банківському секторі. Згідно з результатами аналізу фінансового експерта А. Дробязко, перші п'ять банків сформували 50% ліквідності банківського сектору (з них 3 – державні та 2 – іноземні). Однак перша десятка банків сформувала всі 71,8% (з них 3 – державні, 7 – іноземні, зокрема 1 – російський). Перша десятка банків також сформувала велику частку юридичних та фізичних кредитних активів, що відображені на рис. 2.1–2.3, у розмірі 74,9% і 78,5% від усього банківського сектору України [22].

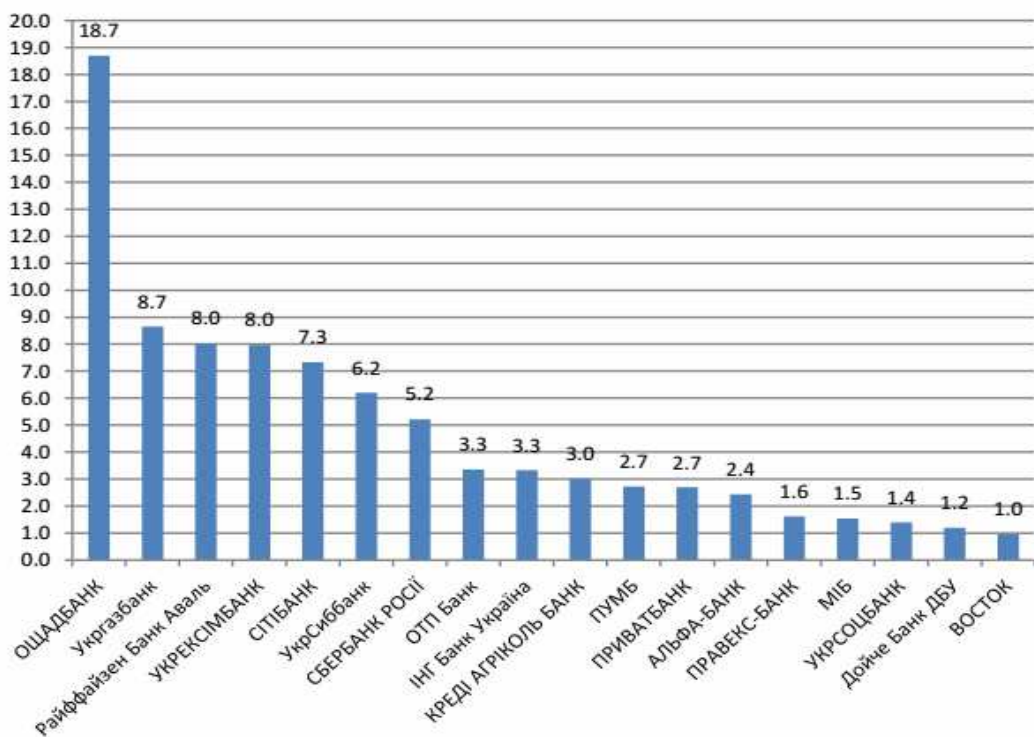

Рис. 2.1. Банки, що сконцентрували більше ніж 1% ліквідності системи [22]

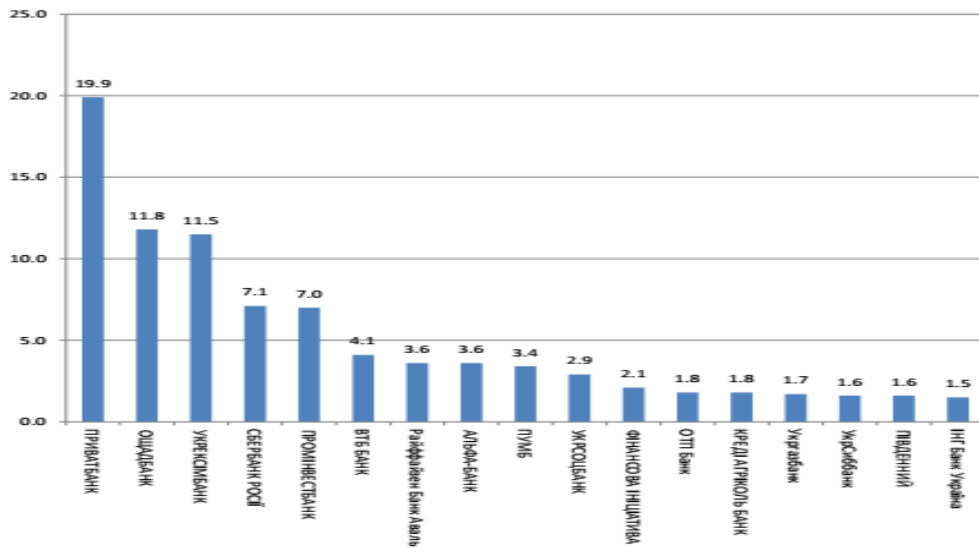

Рис. 2.2. Банки, що сконцентрували більше ніж 1% кредитів юридичним особам [22]

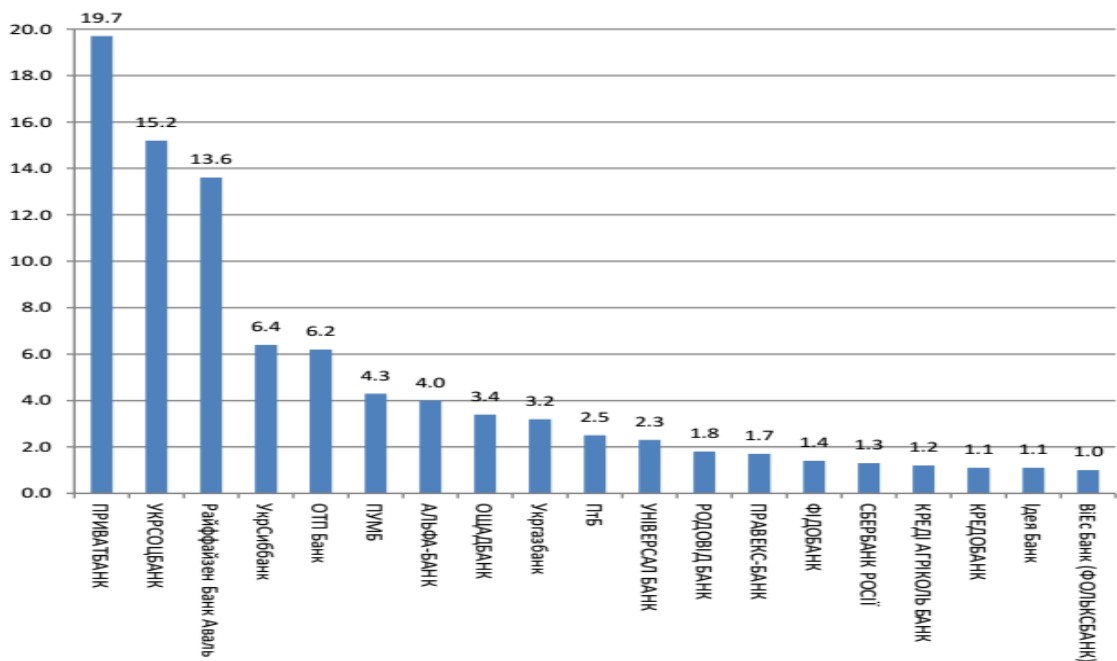

Рис. 2.3. Банки, що сконцентрували більше ніж 1% кредитів фізичним особам [13]

Трансформація банківського сектору України має на меті забезпечення стабільності й ефективності функціонування банківської системи. Головним чинником, що впливає на її стан, є ризики в секторі, спричинені нестабільністю в економіці України та закриттям банківських установ. Для вирішення цієї

проблеми потрібно вибрати продуктивний шлях злиття малих банків у великі. Він потребує чимало часу, але більш вигідний для банківського сектору України, а також передбачає реалізацію Національним банком України більш м'якої монетарної політики [21].

Зміна ліквідної частини активів у банківському секторі економіки України суттєво позначилася на подальшій діяльності банківських установ. Зменшення кредитних ліній та обмеження щодо пролонгації кредитної заборгованості фізичних і юридичних осіб вплинули на банківський приріст капіталу та зробили вибірково надання кредитних і депозитних можливостей банківської установи своїм клієнтам. Банківський сектор є основним відображенням руху капіталу, тому, зазнавши критичних обмежень, інші сектори відреагували на фінансові можливості банківського сектору України.

Через несприятливі макроекономічні показники та політичні перепони для стабільного зростання банківського сектору структура банків за групами залишається однаковою, приріст банківських установ упродовж 2007–2012 рр. є незначним. З 2013 р. відбувається відтік іноземного капіталу, значне скорочення банків, проведення жорсткої монетарної політики Національним банком, з 2014 р. – створення граничної планки капіталу для статутного капіталу банківських установ, проведення перевірки та визначення головних контролерів банківських установ, також є значні проблеми в прозорості самої структури власності банків.

З 2013 р. частка іноземного капіталу в банківському секторі України зменшилася. Основною причиною цього був вихід австрійської фінансової групи Erste Group, а також згортання своєї діяльності шведським банком «Сведбанк» та кіпрським банком «Астрабанк». Крім того, було укладено угоду про придбання «Правекс банку» компанією Group DF та проведено операції злиття ПАТ «Укрсоцбанк» та ПАТ «Унікредитбанк».

Критичні зміни в економіці та політичному стані України з 2014 р. вплинули на зниження активності банківських установ. Розпочалась реструктуризація банківських портфельів під впливом різкої девальвації

національної валюти, що вплинуло позитивно на валютні активи банків, але кредитні портфелі збільшили свій відсоток проблемних кредитних ліній. Унаслідок інфляційних процесів позичальники не змогли виконувати своїх зобов'язань, що стало причиною збільшення кредитного портфеля на 65,68 млрд грн простроченої заборгованості. Обсяг зобов'язань банківської системи України становив 1168,83 млрд грн унаслідок значної девальвації національної валюти [3–8; 53].

Процеси стагнації в банківському секторі протягом 2015–2016 рр. відзначилися скороченням банківських установ та перевіркою фінансової стійкості банківських установ, політика очищення банківської сфери сприяла значному зменшенню банків у банківському секторі України (рис. 2.4).

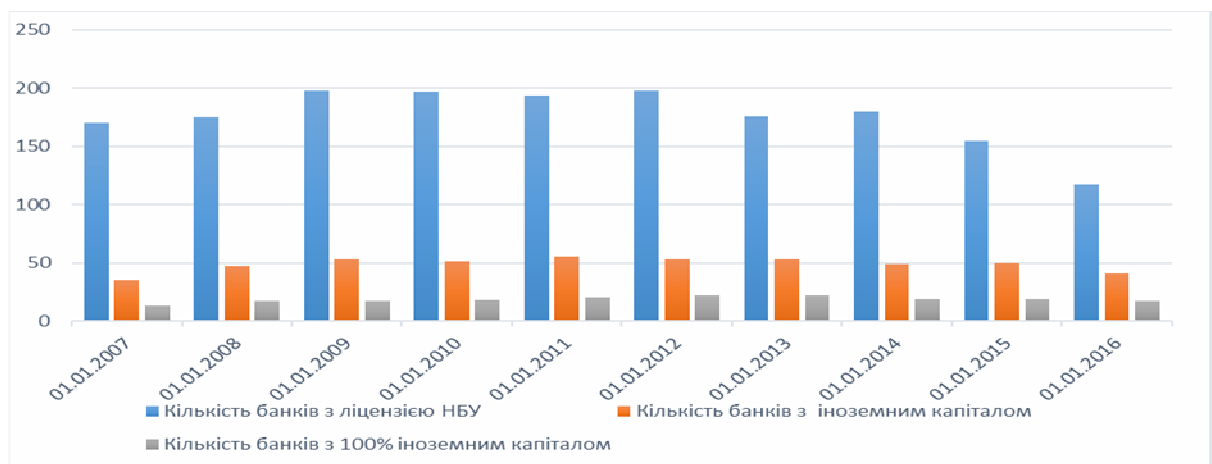

Рис. 2.4. Динаміка зміни кількості банків України в період з 01 січня 2007 р. до 01 січня 2016 р.

Основними причинами були недокапіталізація банків і неспроможність їх керівництва забезпечити фінансову підтримку. Особливе зменшення банків відбулося в четвертій групі, де значне скорочення спричинено ухваленням Постанови Правління Національного банку України «Про приведення статутного капіталу банків у відповідність до мінімально встановленого розміру» від 06 серпня 2014 р. № 464 [3–8; 10].

Національний банк проводить аналіз фінансового стану кінцевих бенефіціаріїв банківських установ, за його результатами спостерігається відмова

банків надавати регулятору потрібну інформацію, тому їх визнають проблемними та застосовують до них різні економічні й адміністративні санкції. Унаслідок рекепіталізації бенефіціаріями та державою банківських установ відбулися значні зміни в структурі банківського сектору України (рис. 2.5, 2.6).

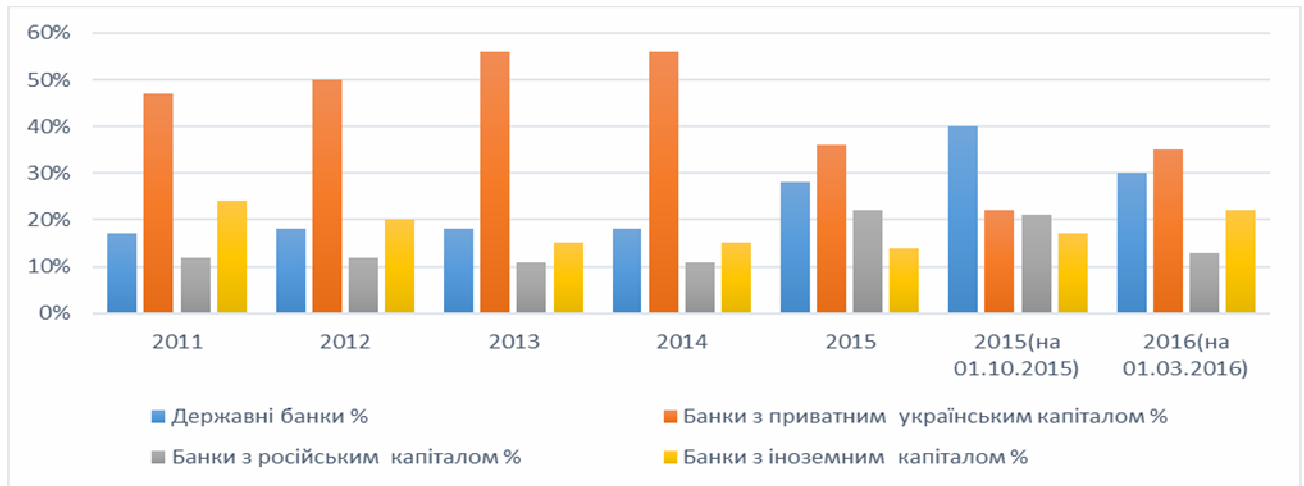

Рис. 2.5. Структура власності активів банківської системи

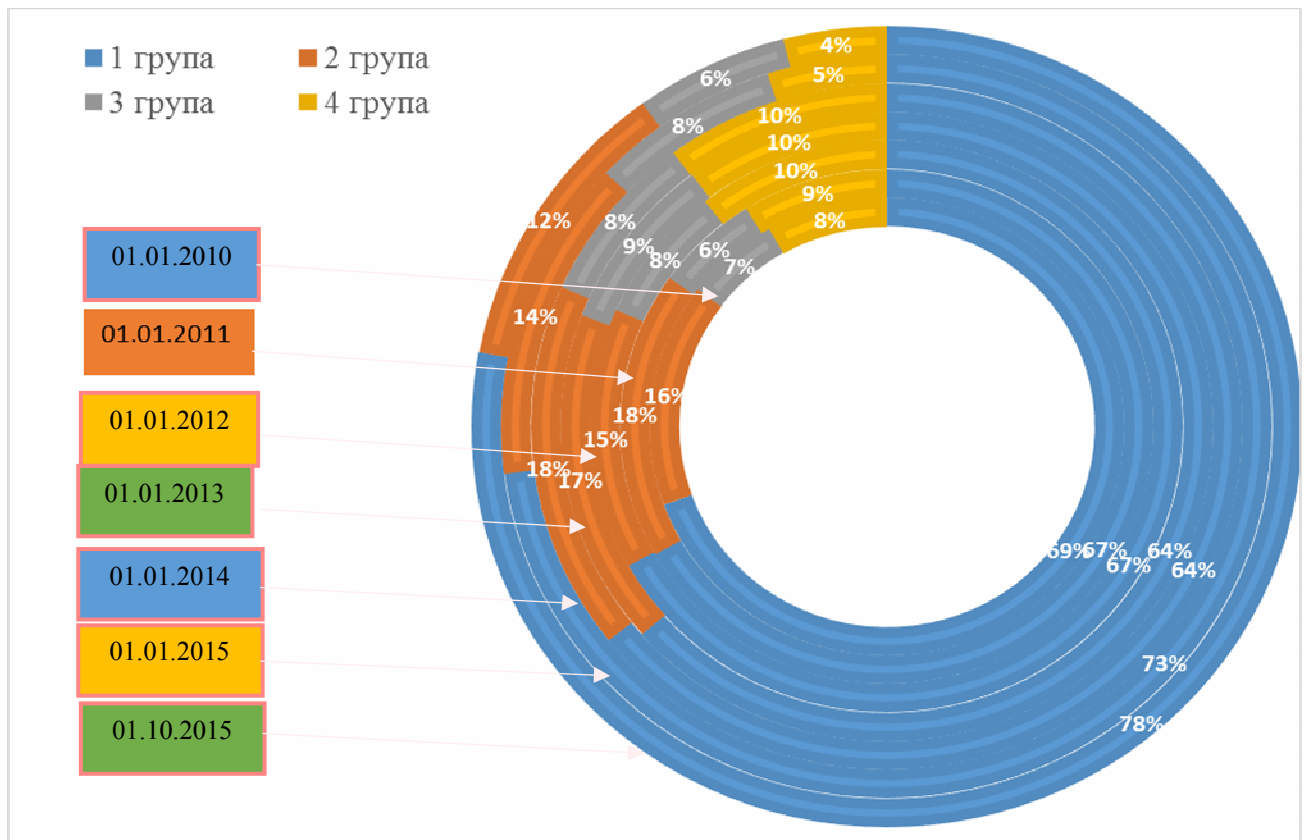

Рис. 2.6. Розподіл активів банківської системи за групами згідно з класифікацією НБУ (01 січня 2010 р. – 01 жовтня 2015 р.)

Узагальнюючи трансформаційні процеси становлення нової банківської системи, можна зробити висновок, що головним відображенням є акумуляція активів та консолідація банківського сектору. Наслідком цих процесів є виведення фінансово нестійких банківських установ з банківського сектору, проведення консолідації й поглинань більшими банківськими установами менш фінансово стійких. Реалізація політики НБУ щодо збільшення статутного капіталу до 500 млн грн змушує банківські установи проводити переговори про злиття чи вихід з банківського сектору економіки України.

Для забезпечення функціонування банківського сектору України й зміцнення його елементів, що функціонують, потрібно запровадження таких заходів:

1) створення аналітичного центру на базі Національного банку України для швидкого реагування на кризові явища банківського сектору із залученням міжнародних та українських експертів;

2) проведення Національним банком України політики гнучкого управління ліквідністю банківських установ;

3) створення сприятливих правових та економічних умов для консолідаційного процесу в банківському секторі України;

4) створення однакових умов залучення капіталу для рекапіталізації банківських установ усіх чотирьох груп згідно з класифікацією НБУ;

5) постійний аудит бенефіціарної належності банків для виявлення та уникнення в майбутньому кризових економічних ситуацій у банківському секторі України;

6) створення умов для підвищення можливостей банків четвертої групи займати більш вигідну позицію в банківському секторі України для уникнення олігополізації банківського сектору.

Банківський сектор відіграє важливу роль в економічних процесах. Управління банківськими установами розглянуто в наукових працях О. Васюренка, Т. Гудзь, В. Коваленка, О. Костюка, М. Лін, А. Мороза, О. Муричева, М. Олсена, Г. Омета, М. Пудовкіної, О. Хаб'юка та ін. Основні

методи нагляду за діяльністю банків розкрито в працях українських учених Б. Адамика, О. Кіреєва, В. Кротюка, А. Мороза, С. Мочерного, А. Пересади, Л. Примостки та західних – Р. Бернда, Ед. Дослана, Б. Едвардса, Ж. Матука, П. Роуза, К. Редхарда, Дж. Синки, Е. Хелферта та ін.

Зниження темпів зростання показників банківського сектору національної економіки може спричинити різні кризові явища, наприклад, різкі валютні коливання та девальвацію національної валюти, за яких втручається регулятор цього сектору – Національний банк України. Тому першим етапом є визначення всіх показників економічної системи та зовнішніх і внутрішніх факторів. Основним завданням буде визначення заходів щодо запобігання дії дестабілізуючих факторів [47].

Реалізація певних заходів для запобігання кризовим явищам має передбачати такі етапи: 1) визначення основних елементів кризового стану банківського сектору; 2) створення плану дій щодо виходу з кризового стану; 3) вибір комплексу дій для прогнозування наслідків стресових ситуацій у банківському секторі; 4) аналіз та узагальнення інформації щодо прийнятих дій для уникнення кризового стану банківського сектору національної економіки України [53].

Підсумовуючи результати аналізу сучасних концепцій управління банківською установою, потрібно виділити такі моменти: 1) банківська діяльність повинна бути орієнтованою на економічні потреби клієнтів; 2) менеджмент якості в банківській установі є структурованою підсистемою зі своїми зв'язками, суб'єктами та об'єктами й проявляється в конкурентоспроможності банківської установи; 3) персонал відіграє ключову роль у банківській діяльності, виступаючи системотвірним компонентом банківської системи; 4) соціальна складова в банківській діяльності повинна відігравати важливу роль в оптимізації всіх економічних процесів; 5) поетапне впровадження інноваційних технологій у процеси банківської діяльності; 6) функціонування банківської установи передбачає створення цінностей та досягнення позитивної маржі; 7) постійна діагностика діяльності банківської

установи та оцінювання досягнення запланованих цілей у минулому; 8) використання програмного забезпечення в гнучкому управлінні банківською установою [74].

Механізмом запобігання кризовим явищам банківського сектору національної економіки є комплексне страхування, що є перспективним варіантом нейтралізації банківських ризиків, які знижують негативні внутрішні та зовнішні економічні показники. Банківське страхування використовують у таких випадках: 1) втрати чи пошкодження банківського майна або майна, відданого на зберігання в результаті крадіжки, пожежі, злочинних дій; 2) шахрайських дій працівників банку; 3) прийняття фальшивих банкнот та платіжних документів; 4) втрат від операцій з цінними паперами; 5) втрат від операцій з цінними паперами; втрат, пов'язаних із перевезенням готівки та інших цінностей [51; 59].

Трансформація банківського сектору України розпочалася наприкінці 2013 р. під впливом економічних і політичних негараздів. Криза стала потужним рушійним механізмом для формування сучасного банківського сектору України, банківська система та її учасники пройшли економічний тест на стійкість, і залишилися ті банківські установи, що є найбільш інноваційними, кредитні портфелі яких є найбільш диверсифікованими та які мають підтримку фінансових груп. На ринку банківських послуг банківські установи стали застосувати детальний аналіз фізичних та юридичних осіб, що беруть кредити.

Розпочався новий етап створення банківського сектору України, де основними пріоритетами є прозорість бенефіціаріїв банку, його структури, підвищення регуляторного капіталу та налагодження зв'язків з підприємствами. Потрібно розуміти весь спектр впливу економічних та правових чинників на діяльність банківської установи, формуючи її оптимізаційні механізми.

Сьогодні банківський сектор є апологетом державної стабільності, зокрема фінансового сектору національної економіки. Фактори глобалізації та лібералізації відносин банківського сектору національної економіки, а також

підвищення попиту на спектр послуг і продуктів банківського сектору вимагають від науковців його ґрунтовного вивчення, а також професійних досліджень з боку керівництва банківських установ на різних рівнях управління.

На нашу думку, доцільно окреслити основні елементи банківського сектору національної економіки, такі як: специфіка грошово-кредитної сфери та вимоги щодо виконання банківської таємниці, неоднозначність у розвитку банківських установ, самоуправління й саморозвиток банківської установи, складні елементи взаємозв'язку між усіма компонентами банківського сектору національної економіки, зосередженість більшої частини банківського сектору на отриманні максимального прибутку, зростання ролі інформаційно-комунікаційних технологій у нових сервісах та продуктах, формування інноваційного середовища як одного з елементів впливу на національну економіку.

На сучасному етапі банківський сектор національної економіки повільно зростає, але є велика кількість проблем, які потрібно вирішити. Основними причинами низького зростання показників у банківському секторі національної економіки є:

- низький рівень капіталізації банківського сектору; маркетингова політика в банківському секторі недостатньо застосовується в усіх сферах суспільно-економічного життя населення України;

- достатньо молода система корпоративного управління та системи менеджменту банківського сектору національної економіки;

- недостатність досвіду в ефективному управлінні ризиками й застосуванні ефективних механізмів та інструментів;

- інноваційний підхід до стратегії розвитку банківського сектору не стоїть на першому місці в інтеграції інноваційних продуктів;

- висока конкуренція в банківському секторі внаслідок низького ВВП України;

– відсутність сильної національної валюти, що впливає на фінансово-кредитні спроможності банківських установ банківського сектору національної економіки.

Тому потрібно підкреслити основні напрями розвитку банківського сектору національної економіки:

– формування нових інструментів щодо збільшення економічної безпеки в межах національної економіки;

– активне залучення іноземних інвестицій, створення сприятливих умов для інвесторів, зокрема у сфері іноземної валюти; застосування механізмів і методів бенчмаркетингу;

– активна участь у використанні банківського сектору національної економіки та посилення ролі державних банків у всіх суспільно-економічних сферах;

– спрямованість регуляторної політики на балансування між приватними, державними та іноземними банками, що можуть вплинути як на наявність іноземної валюти, так і на стабільність національної економіки в цілому, а також позицій національної валюти;

– розроблення уніфікованої системи об'єднання банківських структур;

– надання пільгових умов банківським установам, якщо вони активно інтегрують інформаційні технології у свої банківські процеси, зокрема на той період, у якому інтегруються, трансформуються економічні процеси в банківській установі;

– активне використання всіх маркетингових інструментів, у тому числі інформаційних, для покращення екосистеми банківського сектору національної економіки.

Банківський сектор національної економіки перебуває в тяжкому становищі, однак перспективними напрямками для України є, зокрема, упровадження інформаційних технологій та активне залучення маркетингових стратегій щодо покращення ставлення населення до банківського сектору.

На сьогодні стабільність та ефективність є основною перевагою сталого розвитку національної економіки. Банківська система визначається характеристиками стійкості окремих банків, але зростання економічних позицій показників національної економіки знижується через економічні, політичні ризики, унаслідок чого зменшується потік грошових надходжень до банківського сектору національної економіки [3].

Кількість банківських установ значно зменшилася в результаті регуляторних дій Національного банку України. Наприклад, станом на 1 січня 2015 р. існувало 180 банків, а на 27 липня 2015 р. залишилося лише 126 банків. Оскільки банківська система національної економіки є об'єктом нагляду НБУ та інших органів державної влади, потрібно приділити увагу підходам до регулювання діяльності банків.

Одним із головних напрямів демонополізації банківського сектору національної економіки є обмеження концентрації капіталу. Цей підхід реалізується завдяки економічним нормативам НБУ. Кредитна політика банківських установ є дуже слабкою через негативну динаміку кредитування фізичних та юридичних осіб: унаслідок економічної кризи юридичні та фізичні особи виявилися неплатоспроможними.

Назвемо найбільш актуальні причини кризової ситуації в банківському секторі національної економіки:

– протягом 2014–2016 рр. з банківського сектору національної економіки було виведено 68 банків, більшість з них була ліквідована;

– унаслідок економічної, політичної кризи зросла недовіра до банківського сектору національної економіки; найбільш кризовими роками були 2014 та 2015;

– волатильність валюти протягом 2014–2016 рр. – національна валюта (гривня) девальвувала щодо іноземної (долара США) більш ніж у 3 рази;

– внаслідок жорсткої регуляторної політики відбулося здорожчання кредитних ресурсів для банківських установ, а саме до 30%, тільки з 2016 р. виникла тенденція до зниження, що становила 14% на початку березня 2017 р.;

– зменшення програм кредитування фізичних та юридичних осіб, унаслідок чого найбільш популярними стали експрес-кредити, тобто споживче кредитування на придбання товарів під 40–50% річних;

– відсутність досвіду застосування підходів ризик-менеджменту в більшості банків, через що вони не спрямували своїх зусиль на запобігання кредитним ризикам та іншим ризикам, що призвели до негативних показників у кредитних портфелях і неможливості виконання зобов'язань [34].

Для банківського сектору національної економіки характерні такі основні загрози: системні ризики та глобалізація відносин; низька диверсифікація активів як в інвестиційному портфелі, так і в кредитному; важливість пасивної бази. Для покращення параметрів розвитку банківського сектору національної економіки потрібно виділити такі моменти: нові джерела фондування та механізми інвестування банками в реальний сектор; кредитування реального сектору економіки, однак мінімізація умов щодо розвитку споживчого кредитування, створення прозорого ціноутворення при видачі кредиту на споживчі товари.

Згідно зі звітними даними Національного банку України, інфляційне таргетування виконало основні свої цілі, а саме вдалося знизити інфляцію з 43,3% на кінець 2015 р. до 12,4% за підсумками 2016 р. Нівеляція інфляційних процесів стала можливою завдяки покроковій монетарній та фіскальній політиці. Основним фактором є виважена регуляторна політика. Також задіяно органи державної влади для зниження бюджетного дефіциту, послаблення інфляційних процесів та трансформації облікової ставки на основний інструмент монетарної політики Національного банку України.

Зниженню інфляційних темпів сприяла також стабільна позиція національної валюти завдяки активному експорту сільськогосподарських культур. Однак Національний банк України впродовж 2016 р. продовжував дотримуватись режиму плаваючого курсу, а також на інфляційний процес вплинуло послаблення інтенсивності військового конфлікту на сході України.

Протягом 2016 р. банківський сектор національної економіки працював в умовах дефіциту ліквідності, але внаслідок високих юридичних ризиків та значного боргового навантаження кредитування реального сектору економіки було низьким.

Метою монетарної політики Національного банку України у 2017 р. є виконання цілей щодо реалізації основних засад грошово-кредитної політики. Цей підхід планується реалізовувати у 2018 р. Національний банк України й надалі буде відновлювати кредитування реального сектору економіки, щоб банківський сектор національної економіки мав можливості для динамічного зростання та підвищення показників національної економіки. Основною метою монетарної політики Національного банку України щодо банківського сектору є зниження інфляції.

У 2016 р. відбувалося відновлення економічного зростання національної економіки, мала місце пом'якшена грошово-кредитна політика Національного банку, проте зростання національної економіки за цей рік становило 2,3%. Національний банк України, як представник стабільності банківського сектору національної економіки, продовжив плаваючий валютний курс. Його політика з операцій на міжбанківському ринку щодо валютних інтервенцій здійснюється згідно зі стратегією валютних інтервенцій Національного банку України на 2016–2020 рр.

Монетарні дії Національного банку України враховують зовнішні негативні факти, а саме: турбулентність світової економіки, зниження експортної ціни українського виробника, девальвацію національних валют держав-партнерів, що імпортують українську продукцію, нові торговельні обмеження з боку Російської Федерації, трансформацію шляхів постачання експорту, тобто переорієнтацію українських експортерів на західних партнерів.

Уповільненню інфляції сприяли такі чинники:

– стабілізація обмінного курсу гривні завдяки зовнішній кон'юктурі сировинних ринків та вирішенню питання транзиту українського експорту через Російську Федерацію;

– зниження рівня напруги в політичних колах завдяки формуванню нового уряду;

– зменшення очікувань бізнесу та населення щодо інфляційних процесів унаслідок співробітництва з Міжнародним валютним фондом.

Значному уповільненню інфляції слугувало послаблення інфляційних факторів, про це свідчить зниження інфляційних відсотків: з 34,7 до 5,8 у 2015 р. Відчутний внесок у зниження показників інфляції в національній економіці зробила пропозиція з боку сирих продуктів харчування, зокрема зростання цін на сири продовольчі товари знизилось до 1,2% у 2016 р. Цей факт свідчить про високі врожаї, зокрема зернових, овочевих культур та фруктів.

Відновленню показників національної економіки сприяло зростання реального валового внутрішнього продукту, де ключову роль відіграло внутрішнє споживання, а також нові інвестиційні проекти. Активізація інвестиційної діяльності стала проявлятися завдяки поліпшенню фінансових показників у банківському секторі національної економіки, зокрема ця тенденція характерна для сільського господарства, а також відновлено інвестиції в житлове будівництво та дорожню транспортну інфраструктуру.

Відбувалося поживлення у споживанні, проте незначне, через помірне зростання реальних наявних доходів населення внаслідок підвищення житлово-комунальних тарифів і високого рівня безробіття. Також спостерігалось зростання промислового виробництва на 2,8% за підсумками 2016 р. Зокрема, така тенденція мала місце в металургійному виробництві завдяки поліпшенню кон'юнктури на світових ринках металів, що сприяло активному залученню грошових коштів до банківського сектору та кредитів в оборотний капітал великих підприємств.

За здійснення валютних інтервенцій Національним банком України банківський сектор активізувався внаслідок таких його дій, як: накопичення міжнародних резервів, згладжування функціонування валютного ринку та

підтримання трансмісії ключовою процентної ставки як основного інструменту грошово-кредитної політики.

Протягом 2016 р. Національний банк здійснював свої інтервенції переважно на валютних аукціонах, чиста купівля ним на міжбанківському ринку становила 1,6 млрд дол. США. Значно зросла роль інформаційних технологій у банківському секторі національної економіки. Зокрема, Національний банк розпочав розробку нових підходів до формування та подання статистичної звітності. Однак, уперше започаткували таку практику небанківські фінансові установи.

Зміни в поданні інформації, зокрема звітності до регулятора, мали на меті відмову від паперових носіїв інформації та наближення до світових стандартів. Важливим кроком щодо звітності була реалізація проекту Open Data, завдяки чому були реалізовані інформаційні технології та інтегровано нові підходи до відображення даних у форматі xml, JSON через API [64].

2.2. Кластерний аналіз для визначення найбільш ефективної та інноваційно спроможної групи банків

Швидкий розвиток інноваційних технологій є важливим елементом банківського сектору національної економіки України. Присутність інноваційних технологій в обслуговуванні клієнтів, наприклад як дистанційне обслуговування, виступає чинником оптимізації ресурсних витрат банківської установи. Інновації в банківському секторі являють собою різні форми оптимізації економічних процесів банківської діяльності [42; 63].

Головним фактором упровадження інновацій є політика Національного банку України, що надає доступ до міжнародних інноваційних технологій, таких як міжнародні системи інтернет-розрахунків, розширення фінансових інструментів взаємодії з електронними грошима, випущених нерезидентами.

Було внесено зміни до Положення про порядок реєстрації платіжних систем, учасників платіжних систем та операторів послуг платіжної інфраструктури [74], що надало змогу оптимізувати умови для міжнародних систем інтернет-розрахунків.

Одним з прикладів запровадження інноваційних технологій у банківській структурі є система онлайн-банкінгу, що може дистанційно обслуговувати клієнтів за рахунок різних каналів комунікації. Інша система дистанційного обслуговування – відеобанкінг та цифровий телевізійний банкінг (DVT-banking), що надають банківські послуги тільки завдяки відеоконтакту [75].

З 2016 р. НБУ впроваджував успішну стратегію трансформації банківського сектору, кінцевим результатом якої стало очищення банківського сектору від неплатоспроможних банків.

Наступним етапом розвитку банківського сектору стане відновлення умов кредитування, а саме: капіталізація фінансових установ; прозорість відносин у банківському секторі «акціонер – менеджмент – клієнт»; захист прав позичальників, кредиторів та інвесторів.

У процесі дослідження НБУ визначив, що частка загальних активів другої та третьої двадцятки банків становить 9,5% банківської системи.

Варто підкреслити, що банки неадекватно відображають якість кредитного портфеля та визнають кредитні ризики. Друга двадцятка банків повинна була забезпечити достатність регулятивного капіталу у 0% на 01 січня 2017 р., 5% на 01 квітня 2017 р., третя – 0% на 01 квітня, а 5% – на 01 липня 2017 р.

Сучасний стан банківського сектору відображено на рис. 2.7 – структура зобов'язань банків та рис. 2.8 – фінансовий результат платоспроможних банків, що свідчить про докорінну трансформацію банківського сектору національної економіки, зокрема у виробленні конкурентної політики.

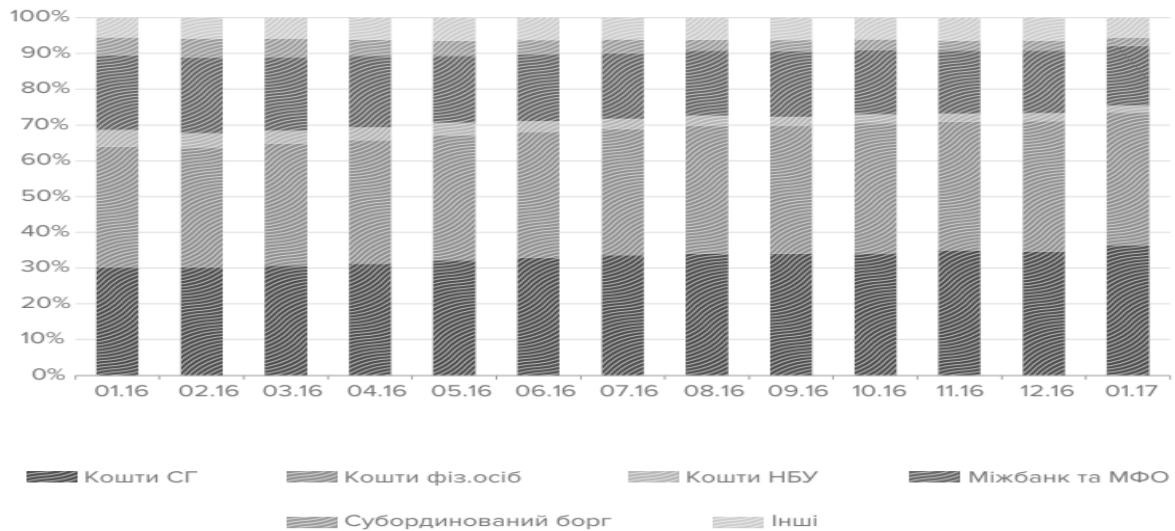

Рис. 2.7. Структура зобов'язань банків

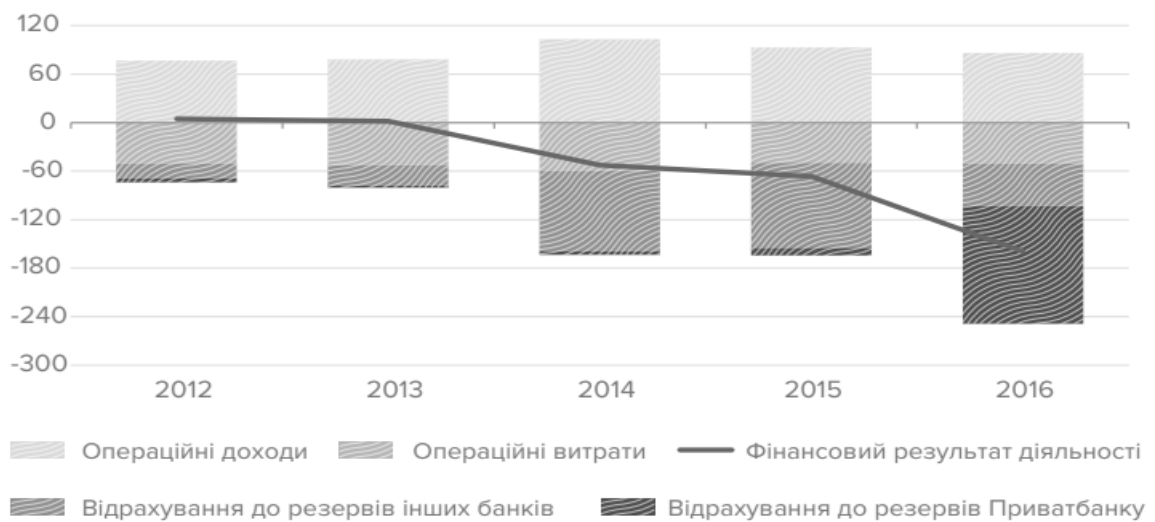

Рис. 2.8. Фінансовий результат платоспроможних банків, млрд грн

Але найбільше накопичення капіталу в банківському секторі національної економіки України відбувається за рахунок процентних доходів, тому інновації мають місце в цьому компоненті фінансових результатів банківського сектору. Серед нових фінансових інструментів у банківському секторі при видачі кредиту – кредитний скоринг, що надає інформацію банківській установі, наскільки клієнт є кредитоспроможним [67; 68].

Кредитний скоринг поділяють на такі види:

- 1) скоринг заяв – його метою є визначення кредитоспроможності, надання оцінки;
- 2) поведінковий скоринг – його метою є визначення характеру використання наданого кредиту;
- 3) скоринг зі стягнення – його метою є визначення ризику прострочення платежу або неповернення та тих дій, які необхідно зробити в цих випадках [26; 41].

Як свідчить міжнародний досвід, банківські інновації можуть бути такими:

- 1) продуктовими, маркетинговими, продуктів та вдосконалення наявних продуктів;
- 2) оптимізація та вдосконалення технологій функціонування банків, зокрема інтеграція нових інформаційно-комунікативних технологій;
- 3) розвиток депозитних і кредитних продуктів в інших секторах економіки за рахунок нових комунікаційних каналів;
- 4) переформатування моделі надання банківських депозитних та кредитних послуг [45; 76; 95].

У ході нашого дослідження виявлено зміни в ліквідній частині активів у банківському секторі економіки України, що суттєво вплинули на подальшу діяльність банківських установ. Зокрема, простежено динаміку зміни кількості банків України в період 01 січня 2007 р. – 01 січня 2016р. та розподіл активів банківської системи за групами згідно з класифікацією НБУ з 01 січня 2010 р. по 01 жовтня 2015 р. (Додаток Б).

Таблиця 2.3

Результати множинного кореляційно-регресійного аналізу

1–3 груп банків (2010–2015 рр.)

Рік	Група	Коефіцієнт кореляції	R ²	F	t	Рівняння регресії
1	2	3	4	5	6	7
2010	1	0,84	0,70	3,03	-2,1	$y = -1314786,38 + 0,609x_1 + 0,0344x_2 + -0,482x_3 + 13,134x_4 + -0,316x_5 + 5,818x_6 + -0,104x_7$
	2	0,805	0,648	2,632	0,080	$y = 227000,41 + 0,199x_1 + 120,512x_2 + -0,063x_3 + -0,199x_4 + 7,552x_5 + -0,78x_6 + 0,058x_7$
	3	0,853	0,728	4,589	0,010	$y = -340,154 + 0,02x_1 + 16,111x_2 + 0,019x_3 + -0,008x_4 + 0,258x_5 + -0,187x_6 + -0,532x_7$

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7
2011	1	0,788	0,621	1,875	0,199	$y = -462842,903 + -0,218x_1 + -0,013x_2 + +0,043x_3 + 0,199x_4 + 6,439x_5 + -0,444x_6 + 0,03x_7$
	2	0,832	0,692	3,846	0,02	$y = -250907,456 + 0,104x_1 + 16,094x_2 + +0,017x_3 + -0,076x_4 + 3,423x_5 + -0,321x_6 + +0,216x_7$
	3	0,543	0,295	0,718	0,659	$y = 351712,384 + -0,164x_1 + 9,662x_2 + -0,104x_3 + -0,221x_4 + -2,67x_5 + -0,325x_6 + -0,284x_7$
2012	1	0,558	0,312	0,517	0,8	$y = -218556,221 + 0,014x_1 + -0,023x_2 + +0,023x_3 + -0,059x_4 + -1,425x_5 + 0,257x_6 + -0,105x_7$
	2	0,575	0,330	0,705	0,67	$y = -178578,323 + 0,12x_1 + 0,44x_2 + 0,014x_3 + +0,090x_4 + -0,134x_5 + -0,462x_6 + -0,249x_7$
	3	0,846	0,716	4,693	0,008	$y = -5015,494 + 0,143x_1 + -0,425x_2 + 0,005x_3 + -0,01x_4 + 11,533x_5 + -0,724x_6 + -0,245x_7$
2013	1	0,578	0,334	0,429	0,854	$y = 157896,481 + 0,123x_1 + -0,165x_2 + -0,008x_3 + -0,071x_4 + -4,062x_5 + 0,998x_6 + -0,368x_7$
	2	0,458	0,210	0,418	0,872	$y = -672959,463 + 0,155x_1 + 1,839x_2 + +0,036x_3 + 0,166x_4 + -1,139x_5 + -1,397x_6 + +0,323x_7$
	3	0,806	0,650	3,982	0,012	$y = -247670,161 + 0,171x_1 + 4,873x_2 + +0,049x_3 + -0,029x_4 + -0,982x_5 + 0,345x_6 + -0,047x_7$
2014	1	0,963	0,928	11,087	0,005	$y = -2068829,360 + 0,116x_1 + -0,153x_2 + +0,064x_3 + -0,146x_4 + -9,243x_5 + -1,272x_6 + +0,132x_7$
	2	0,968	0,936	16,835	0,0003	$y = -121262,229 + 0,056x_1 + -0,263x_2 + +0,007x_3 + -0,021x_4 + 1,104x_5 + -1,244x_6 + +0,269x_7$
	3	0,664	0,441	1,464	0,262	$y = -552555,562 + 0,297x_1 + 2,153x_2 + +0,105x_3 + 0,101x_4 + 1,638x_5 + 0,049x_6 + -0,324x_7$
2015	1	0,627	0,394	0,372	0,88	$y = -5020994,804 + 0,355x_1 + -1,675x_2 + +0,021x_3 + 0,754x_4 + 10,571x_5 + 0,893x_6 + -2,038x_7$
	2	0,932	0,869	4,756	0,052	$y = -381368,593 + 0,255x_1 + -0,685x_2 + +0,051x_3 + -0,026x_4 + -3,078x_5 + 0,537x_6 + -1,376x_7$
	3	0,886	0,785	7,274	0,0008	$y = -5460,615 + 0,197x_1 + 0,895x_2 + -0,035x_3 + -0,784x_4 + -25,216x_5 + -0,370x_6 + 0,043x_7$

Результати кореляційно-регресійного аналізу щодо першої групи банків за 2010–2015 рр. свідчать про наявність кризових ситуацій у банках з найбільшою капіталізацією в Україні за такими змінними, як: грошові кошти та їх еквіваленти –

x1, інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах, – x2, кредити та заборгованість клієнтів – x3, цінні папери в портфелі банку на продаж – x4, резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж – x5, цінні папери в портфелі банку до погашення – x6, основні засоби та нематеріальні активи – x7, але також одну з важливих ролей відіграла політика та економічне становище в країні. Результати кореляційно-регресійного аналізу щодо третьої групи банків за 2010–2015 рр. свідчать, що наявна залежність від обраних факторів є незмінною та вони відіграють основну роль у розробці банків третьої групи.

Обрано статистичні дані для проведення кореляційно-регресійного аналізу іноземних банків та банків другої групи, оскільки вони є найбільш ліберальними щодо політики НБУ в розробці політики конкурентоспроможності, а саме під кутом впливу вищезазначених змінних.

Фінансові результати банківського сектору України є основним постулатом визначення інновацій та зосередження уваги на пріоритетних напрямках. У національній економіці України переважають процентні доходи в сукупному фінансовому результаті, що виступають апологетом успішності кожної банківської структури у веденні інноваційної діяльності в банківському секторі національної економіки України. На рис. 2.9–2.14 зображено частки банківських показників у фінансових результатах банківського сектору.

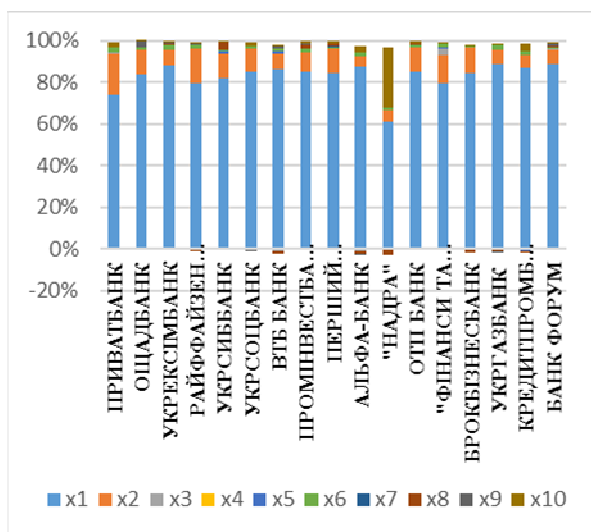

Рис. 2.9. Структура фінансових результатів першої групи банків за 2011 р.

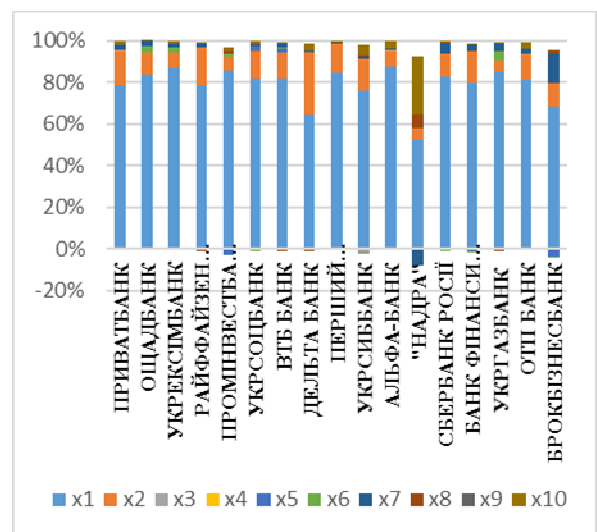

Рис. 2.10. Структура фінансових результатів першої групи банків за 2012 р.

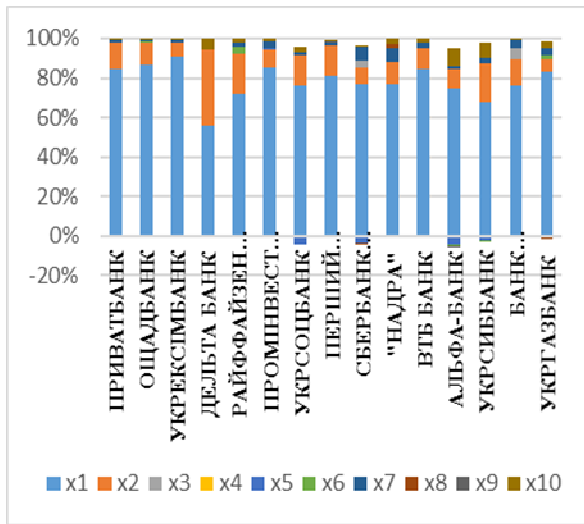

Рис. 2.11. Структура фінансових результатів першої групи банків за 2013 р.

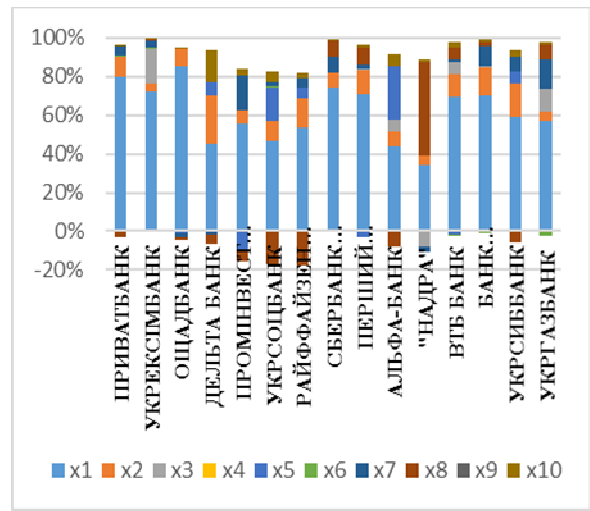

Рис. 2.12. Структура фінансових результатів першої групи банків за 2014 р.

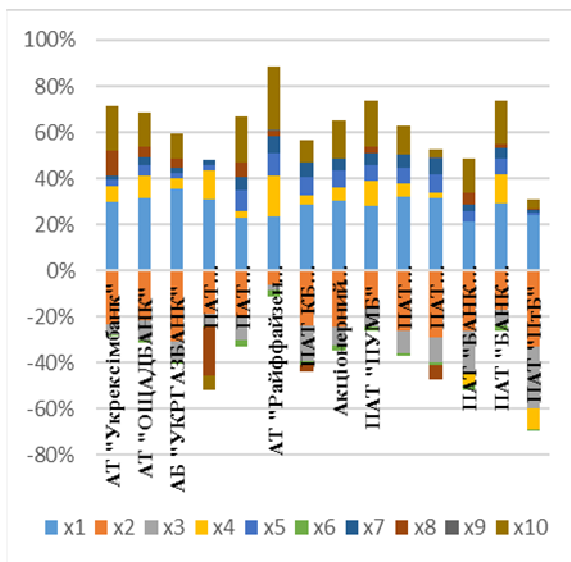

Рис. 2.13. Структура фінансових результатів першої групи банків за 2015 р.

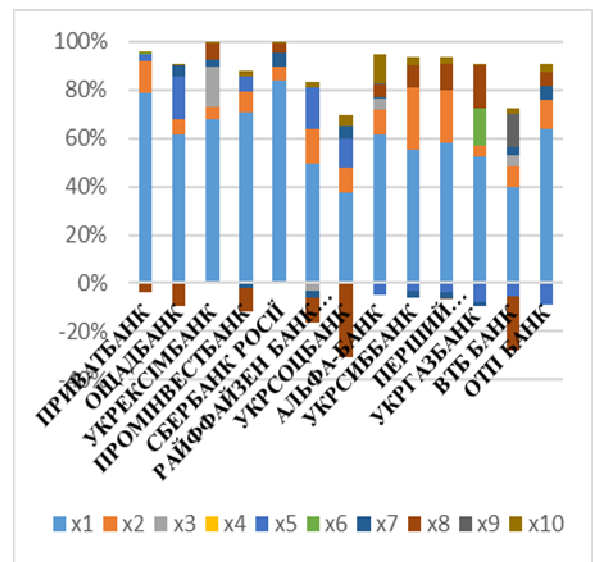

Рис. 2.14. Структура фінансових результатів першої групи банків за 2016 р.

За допомогою кластерного аналізу є можливість сформувати кластери за 2009–2016 рр. першої групи банків за рівнем ефективності та інновацій, спираючись на фінансові результати банківського сектору, надані Національним банком України [71].

На рис. 2.9–2.14 відображено процентну частку фінансових показників першої групи банків у фінансових результатах банківського сектору національної економіки України у 2009–2016 рр., що формують спрямування майбутніх інновацій у фінансові показники фінансових результатів банківського сектору національної економіки України. На діаграмах видно, що значну частку доходу банківський сектор України отримує з процентних доходів та комісії, тоді як торговельний результат залишається на початкових стадіях розвитку. Зміст фінансових результатів банківського сектору національної економіки України, показаний на діаграмах, свідчить про нестабільність банківського сектору та нестачу капіталу. Фінансові інструменти, що належать до торговельних операцій, мають меншу частку, ніж процентні та комісійні доходи.

Тому вдосконалення потребують не тільки депозитна, кредитна та комісійна діяльність банківського сектору національної економіки України, як одного з основних джерел накопичення фінансового капіталу, а й торговельні фінансові інструменти, що мають великий фінансовий потенціал для зростання економічних показників.

На діаграмах (рис. 2.15–2.20) згруповано такі показники зі скороченням x та нумерацією, на діаграмах за 2011–2016 р. відображено такі фактори [10; 14; 71; 83]:

- x_1 – процентні доходи;
- x_2 – комісійні доходи;
- x_3 – результат від операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку;
- x_4 – результат від операцій з хеджування справедливої вартості;
- x_5 – результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки через прибутки або збитки;
- x_6 – результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж;
- x_7 – результат від операцій з іноземною валютою;
- x_8 – результат від переоцінки іноземної валюти;
- x_9 – результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості;
- x_{10} – інші операційні доходи.

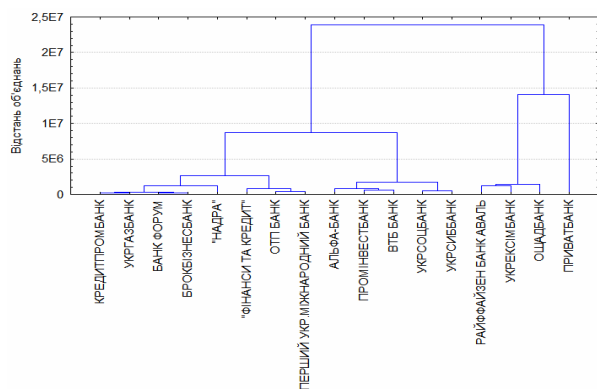

Рис. 2.15. Кластерний аналіз фінансових результатів першої групи банків за 2011 р.

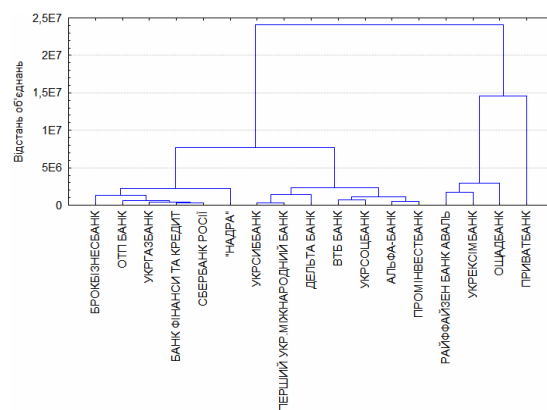

Рис. 2.16. Кластерний аналіз фінансових результатів першої групи банків за 2012 р.

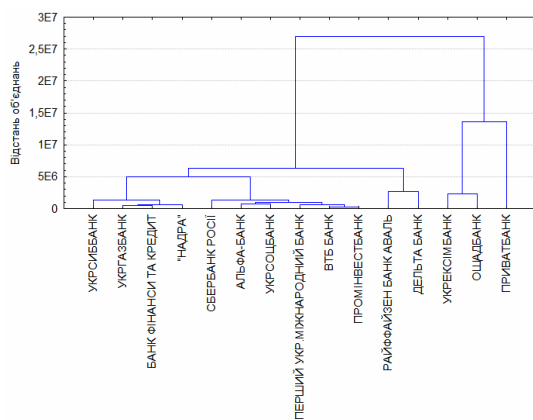

Рис. 2.17. Кластерний аналіз фінансових результатів першої групи банків за 2013 р.

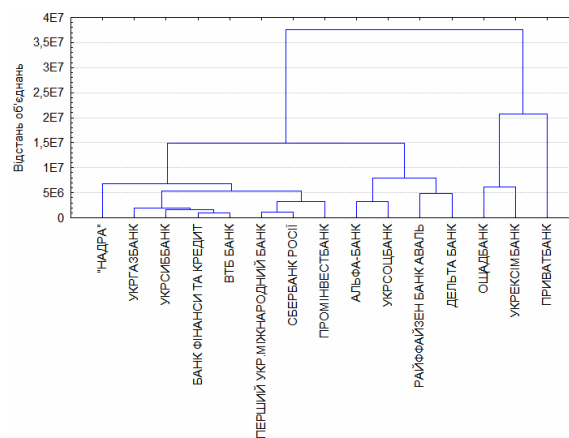

Рис. 2.18. Кластерний аналіз фінансових результатів першої групи банків за 2014 р.

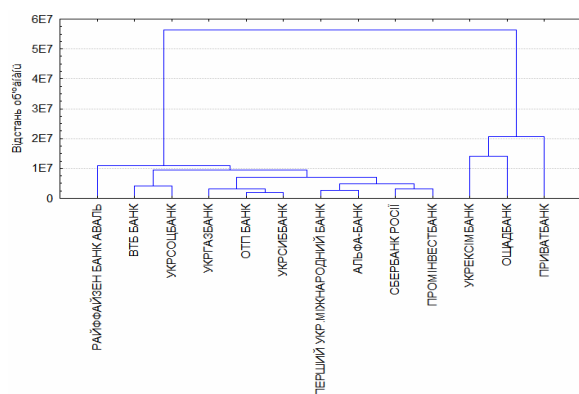

Рис. 2.19. Кластерний аналіз фінансових результатів першої групи банків за 2015 р.

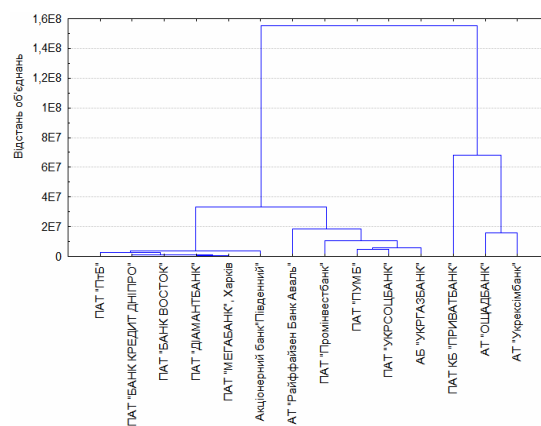

Рис. 2.20. Кластерний аналіз фінансових результатів першої групи банків за 2016 р.

У ході кластерного аналізу банківського сектору національної економіки України на основі фінансових результатів першої групи банків за 20011–2016 рр. (2016 р. – окрім першої групи була використана перша трійка банків згідно з новою класифікацією НБУ), як найбільш ефективної та інноваційної групи банків, сформовано два кластери.

Кластерний аналіз виявив, що найбільш успішними банками є інноваційні, що постійно вдосконалюють ведення операцій, спираючись на міжнародний досвід та потреби суспільства.

Таблиця 2.4

Кластери банків першої групи на основі фінансових результатів

Кластери	Банки
Перший	АТ «Ощадбанк», АТ «Укрексімбанк», ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК», АТ «Райффайзен Банк Аваль» (2011–2012 рр.)
Другий	АТ «УкрСиббанк», АТ «Укрсоцбанк», ПАТ «ВТБ БАНК», ПАТ «Промінвестбанк», ПАТ «ПУМБ», «Альфа-банка», ПАТ «КБ “НАДРА”» (2011–2015 рр.), АТ «ОТП Банк», АТ «БАНК “ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ”», АТ «БРОКБІЗНЕСБАНК» (2011–2012), АБ «УКРГАЗБАНК», ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» ПАО «Банк Форум», АТ «Райффайзен Банк Аваль» (2013-2016 р.), ПАТ «ПтБ» (2016 р.), Банк «ВОСТОК» (2016 р.), ПАТ «Банк Кредит Дніпро» (2016 р.), Акціонерний банк «Південний» (2016 р.), ПАТ «МЕГАБАНК» (2016 р.)

Більша частина банків – це банки з міжнародним капіталом та, відповідно, з міжнародним досвідом. Спираючись на фінансові результати, можна стверджувати, що інновації в банківському секторі національної економіки України – це, в першу чергу, показники доходу від усіх видів діяльності банківських установ в українській економіці. Тому, формулюючи основні пріоритети банківського сектору національної економіки України, зазначимо, що рівень інновацій не досягнув своєї межі.

На основі проведених досліджень, аналізу фінансових результатів банківського сектору України та наукових праць вітчизняних учених нами сформовано механізм імплементації інновацій залежно від структури фінансових результатів у банківському секторі національної економіки України.

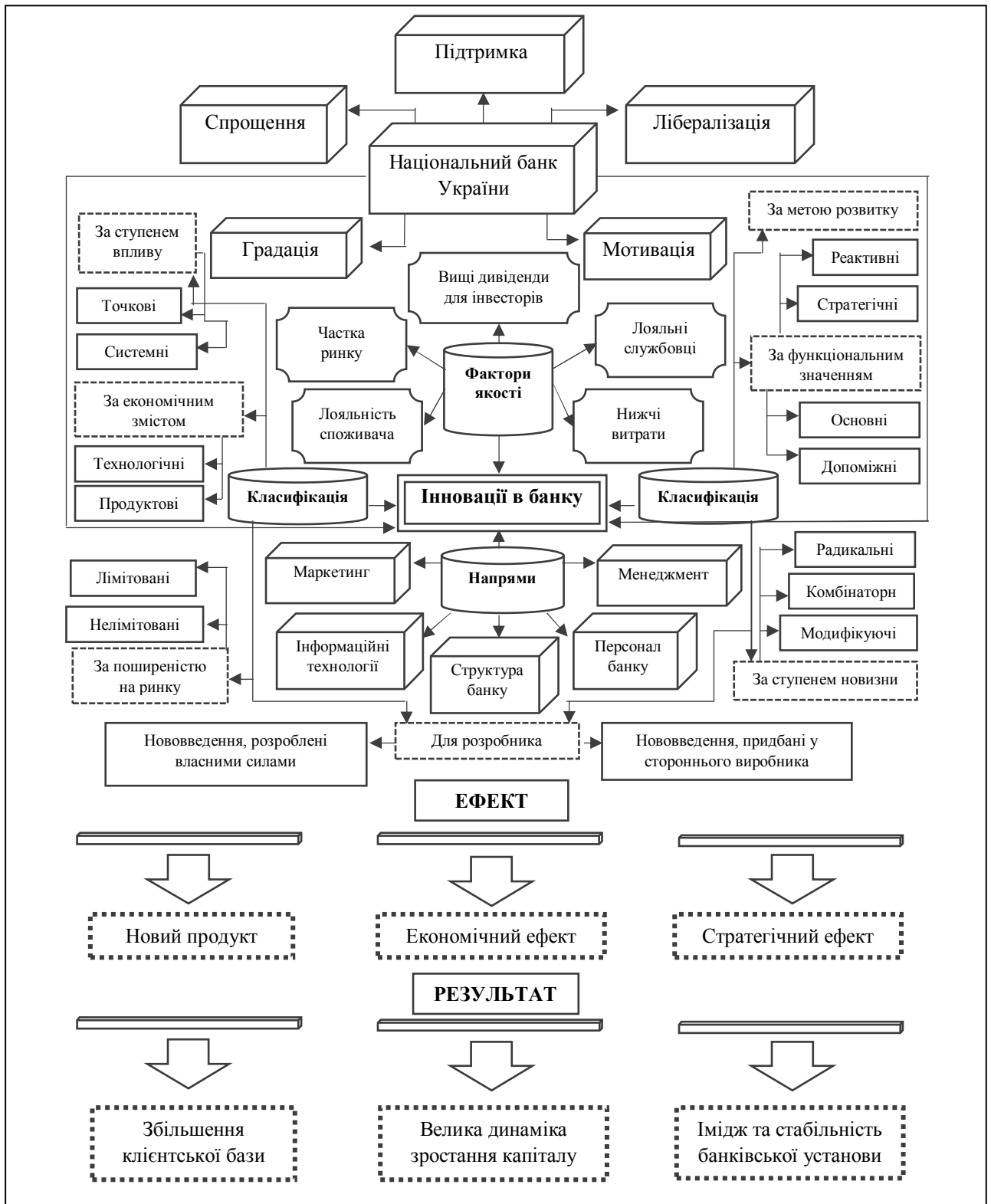

Рис. 2.21. Механізм упровадження інновацій у банківський сектор (доповнено та вдосконалено автором)

Механізм упровадження інновацій у банківський сектор національної економіки України сформований на основі проаналізованих наукових праць та

статистичних даних Національного банку України. Основною метою механізму є компонування всіх зв'язків, які впливають на впровадження інновацій. Роль Національного банку України висвітлена в п'яти векторах, що можуть вплинути на інтеграцію та становлення інновацій у банківському секторі національної економіки України. Ці вектори мають таку характеристику:

1) підтримка надання фінансових ресурсів для зростання позитивних економічних показників банків;

2) лібералізація – часткове надання незалежності банківських структур в обслуговуванні клієнтів;

3) спрощення – зменшення бюрократичних процедур у фінансових та економічних операціях;

4) градація – страхування від кризових явищ при впровадженні інноваційних технологій усіх банківських установ, але рівень допомоги класифікується згідно зі становищем банку на ринку;

5) мотивація – створення регуляторних умов для впровадження інноваційних технологій [48].

При впровадженні інноваційної технології в банківську установу необхідно проаналізувати всі можливі напрями, рівні та підходи, які зміняться в процесі інтеграції інноваційної технології. Тому, в першу чергу, реалізація інноваційної технології повинна спиратися не на потреби самого банку, а на потреби ринку та клієнтів (споживачів банківських послуг) [46; 58].

Розвиток банківського сектору національної економіки України має враховувати потреби та можливості суспільства в інноваціях, розвивати напрями (послуги), які ще не представлені на вітчизняному ринку, проте є прогресивними на міжнародному ринку банківських послуг.

Наразі одним із пріоритетних напрямів розвитку банківського сектору національної економіки є пластикові картки як один з різновидів заміни фізичних грошей. У сучасних умовах для банківського сектору України необхідно застосовувати елемент адаптації в банківських механізмах як один з пріоритетних елементів у наявних кризових умовах, банківські установи

повинні розвивати інноваційні напрями. Найскладнішим часом для банківського сектору України є період військових дій на сході України. Політична та військова криза позначилась на картковому бізнесі банківського сектору національна економіка. Однак потрібно розуміти, що безготівкові розрахунки є фактором зниження витрат на зберігання фізичних грошей та збільшення фінансових ресурсів для залучення в національній економіку.

Електронні банківські послуги з використанням пластикових карток повинні розвиватися в таких напрямках: надання законодавчого визначення й чіткого підходу до використання на малих, середніх і великих підприємствах платіжних карток; розроблення стандартів використання касових апаратів під час здійснення платежів за допомогою пластикових карток за межами роздрібних мереж; забезпечення обладнанням для масового використання платіжних карток – як з боку держави, так і з боку приватних підприємств; інтеграція нових технологій, що повинні стати єдиним стандартом у широкому використанні платіжних карток; проведення рекламних соціальних кампаній щодо інформування населення про пластикові картки; розроблення вимог кредитних організацій, що видають пластикові картки; надання стимулів з боку держави для приватних підприємств у впровадженні електронних платежів завдяки пластиковим карткам.

Однак банківські інновації – це не тільки пластикові картки, а й будь-які новітні засоби зміни функціонування банківської установи, що збільшують ефективність функціонування банківської структури та позначаються на прирості клієнтської бази, збільшенні частки ринку й скороченні витрат на проведення певного виду операцій. Ефективність банківські інновації можна відчувати лише в процесі реалізації в банківських операціях, що дає змогу зрозуміти, наскільки позитивно вплинула ця інновація на попит банківських продуктів чи послуг.

Однією з причин інтеграції інновацій в економічні процеси банківської установи є стійкий зв'язок з клієнтами, що повинен базуватися на партнерських

відносинах. Інноваційні продукти чи послуги не тільки збільшують капітал та прибуток банківських установ національної економіки, а й сприяють розширенню капіталу своїх клієнтів завдяки зниженню витрат, підвищенню прибутковості та налагодженню нових бізнес-зв'язків, які стали можливими завдяки впровадженню інноваційних технологій, що виступають як продукти чи послуги банківських установ. Іншою умовою впровадження інноваційних технологій є конкуренція в банківському секторі національної економіки, що вимагає від банківських установ постійного розвитку для того, щоб займати свою нішу [85; 90].

До банківських інновацій належать розробка банківського продукту, що увійде до нових сегментів ринку; розширення нових напрямів діяльності банківської установи; нові підходи до управління; посередництва та отримання фінансів; створення нових банківських продуктів на традиційних ринках. Інноваційні банківські продукти та послуги можуть мати характер як одиничного банківського продукту, так і масового використання.

Ще одним з трендів банківського сектору є дистанційне обслуговування клієнта та подальший розвиток функціоналу платіжних карток, що можуть стати універсальним високотехнологічним фінансовим продуктом. Платіжні картки мають отримати синхронізацію з різними послугами й продуктами, такими як програми лояльності, грошові перекази, обмін, валютні операції, кредити, партнерські програми та бонуси. В Україні банківські установи не сприймають як фінансових радників, тому стратегія банківського сектору має бути спрямована на поширення інновацій на основі зарубіжного досвіду.

Характерною рисою банківського сектору національної економіки є створення інноваційного продукту чи сервісу на запит корпоративного клієнта. У банківському секторі національної економіки існують проблеми впровадження інноваційних технологій, що сприймаються топ-менеджментом банку суперечливо, особливо перебудова ІТ-інфраструктур банків. Наразі мобільний банкінг є однією з перспективних інноваційних технологій, що дозволяє реалізувати ефективну маркетингову концепцію «банк, який завжди з

тобою». Багато банків розширює перелік своїх послуг через мобільні застосунки, які можна також здійснювати за допомогою смс-повідомлень.

На думку деяких експертів, мобільні телефони в майбутньому можуть замінити платіжні картки. Імплементация функціоналу банківського застосунку в мобільному телефоні буде відбуватися завдяки NFC-чіпам, інтегрованим у телефон. Тенденція використання мобільного банкінгу є вельми поширеною на ринках США та Європи. Ідентифікація клієнта банку відбувається за допомогою його електронної пошти. Одним із сервісів мобільного банкінгу є продукт, випущений компанією Square, за допомогою якого можна приховати пошту, не сплачуючи комісії через електронну пошту.

Також новим трендом банківських інновацій є інтеграція із соціальними мережами банківських послуг, за допомогою яких можна ідентифікувати клієнта за фотографією в соціальній мережі. Наприклад, компанія Socure розробила застосунок Perceive авторизації клієнта в мобільному банкінгу за допомогою ідентифікації фотографії в мережах Facebook, Twitter та LinkedIn. Однією із цікавих технологій у банківській сфері є інтеграція фінансових систем сучасності в соціальні мережі, що були запроваджені кенійською банківською групою NIC у 2015 р. Яскравим прикладом є розроблена інтернет-платформа NIC KONNECT, за допомогою якої клієнти банку можуть використовувати соціальні мережі та месенджери, щоб скористатися банківськими сервісами. Україна має великий потенціал у зростанні банківських інновацій, але на сучасному етапі цей потенціал використовують не повною мірою.

Згідно із загальними законами економіки, фінансова стабільність, ефективність, конкурентоспроможність та інноваційність є взаємозалежними елементами, без яких банківський сектор не може функціонувати, тому інноваційні продукти та сервіси є основою для зростання банківського сектору національної економіки. Для державних банків інновації є незначними, здебільшого інноваційні заходи більш характерні для комерційних банків. Вони зазвичай імплементують передовий досвід зарубіжних банків, такий як

наприклад, онлайн-верифікація BankID. Ця система розроблена великими банками – ПриватБанком та Ощадбанком з урахуванням досвіду таких держав, як Великобританія, Швеція та Фінляндія. За допомогою системи можна проходити верифікацію через соціальні мережі. Найбільшими банківськими установами національної економіки, що реалізують інноваційні заходи, є ПриватБанк, ПУМБ, UniCredit Bank, ОТП Банк [86; 92].

Загалом, якщо охарактеризувати банківські інновації, то потрібно виділити такі вектори розвитку:

- багатоканальна діяльність щодо інтеграції нових і традиційних технологій та інструментів, а саме використання Інтернету для самообслуговування, індивідуальні дистанційні консультації;

- віртуалізація банківських послуг у таких процесах, як управління банківськими рахунками, укладання договорів, готівкові розрахунки та електронний підпис, біржова діяльність;

- диференціація в банківському секторі національної економіки елементів: виробнича частина, поширення послуг та портфельний банк;

- формування системи нових інформаційних комунікаційних технологій для змішаного маркетингу;

- нові підходи до надання продуктів чи послуг на базі нових технологій та розробка нових автоматів самообслуговування.

У майбутньому інформаційні технології в банківському секторі національної економіки повинні спиратися на технологічну перебудову роботи в таких напрямках, як head-, front- і back-офісів банку, що визначає чітку диференціацію повноважень та функцій.

Не варто забувати про впровадження інноваційних управлінських технологій, що дозволять оптимізувати витрати на вирішення короткострокових і довгострокових питань серед персоналу, оскільки персонал банку є основним капіталом, що збільшує економічні показники банківської установи. Банківський сектор національної економіки повинен впроваджувати нові банківські позиції персоналу й новітні банківські професії, наприклад: HR-

фахівець, тренд-вотчер, seo-оптимізатор, контент-редактор, колектор, консультант-аналітик, бренд-менеджер, спеціаліст з активного продажу банківських послуг тощо [18; 87; 95].

Основними банківськими продуктами, що впливають на економічні показники та фінансовий стан банківських установ, є залучення ресурсів за допомогою депозитів і розміщення кредитів. Завдяки поточному стану банківських кредитів та депозитів можна визначити, наскільки банківська установа є інноваційною й життєздатною. Непогані перспективи мають банківські установи, що проводять активну політику залучення депозитних ресурсів, враховують потреби клієнтів, запроваджують неофіційні послуги депозитними продуктами, а також надають якісну інформаційну підтримку.

У ціновій політиці банківського сектору національної економіки доцільно зробити акцент на строкових депозитах з максимальною довгими термінами, пропонуванні клієнтам банку повного продуктового ряду з можливістю поповнення вкладу, а також часткового зняття коштів. Вагомим фактором залучення нових клієнтів та утримання поточних є активне використання онлайн та мобільного банкінгу, що надає змогу оформити депозит або кредит.

Також можна переглянути та оновити відсоткові ставки через мобільні застосунки. Основними перевагами такого підходу є економія часу, управління грошима в реальному часі.

Важливим моментом для банківських установ є розробка нових депозитних інструментів для реалізації кредитних операцій. Найбільшу частку кредитування фізичних осіб мають ті банківські установи, що видають пластикові картки для здійснення короткострокового кредитування. Позитивними моментами цієї картки є безкоштовність утримання, сума кредиту, розмір пені за несвоєчасне повернення, грейс-період тощо [61]. Сучасні підходи банківських установ національної економіки передбачають заходи щодо реструктуризації кредитів, наприклад, пролонгацію кредиту, продовження строку дії кредитного договору, надання кредитних канікул, зміну схеми погашення кредиту та переведення боргу на іншого позичальника [20].

Банківський сектор національної економіки активно впроваджує інтернет-банкінг та різні види інтернет-послуг, наприклад, залишки за рахунками, грошові перекази, сплата рахунків, оформлення депозитів, конвертація валюти за довідкою платіжних карток. Банківські установи повинні сфокусуватися на диференціації каналів, щоб залучити більше нових клієнтів, стратегії зменшення витрат та роботизації процесів у банківських установах. Інвестування в роботизацію процесів автоматизації надає змогу забезпечити внутрішні механізми функціонування банківських установ, водночас упровадження процесів автоматизації підвищує якість сервісів, що надаються банківськими установами.

Використання інструментарію Big Data та технологій, що допоможуть удосконалити процеси функціонування бізнесу в рамках роботи з банківською установою, має стати також одним з головних напрямів упровадження інновацій у банківських установах [73; 100]. Водночас банківський сектор національної економіки повинен ідентифікувати запити населення країни, розробляти інтернет-платформи, що задовольняють їх. Не варто забувати про такі новітні технології, як блокчейн, що допоможе розробити платформи, які в майбутньому надаватимуть послуги чи продукти на основі blockchain, з сервісами іншої blockchain-платформи [16].

Для банківських установ національної економіки одним з головних пріоритетів повинен стати захист приватної інформації, а також повна кібербезпека фінансових розрахунків користувачів інтернет-платформ банку. Кожен із суб'єктів банківського сектору національної економіки повинен розуміти клієнтів краще. Для цього потрібні аналітичні дослідження запитів населення. Інвестування в таланти також потребує окремої уваги при визначенні як короткострокових, так і довгострокових цілей банківських установ. Банки повинні адаптуватись до інтеграції інновацій для задоволення потреб клієнтів, щоб задовольнити їх мікропотреби та персоналізувати продукти й ціни під кожного з них.

2.3. Вплив валютного та інфляційного таргетування як інструменту монетарної політики на банківський сектор національної економіки

Підтримка валютно-курсової політики в банківському секторі економіки України змушує НБУ постійно шукати нові можливості для оптимізації валютних відносин між суб'єктами фінансового ринку. Головним чинником, що визначає валютно-курсову політику НБУ, є Конституція, закони [55], постанови Уряду і НБУ. Валютні коливання впливають на банківський сектор як стимулюючий інструмент, змушуючи систему змінюватися відповідно до вимог національного та міжнародного ринку фінансів.

Механізми валютно-курсової політики України в банківському секторі визначають основні засади роботи центрального банку України, що впливає в цілому на фінансовий стан держави та на діяльність банківських установ, тому доцільно проаналізувати основні фактори впливу на валютно-курсову політику Національного банку та нову стратегію інфляційного таргетування, що є регулятором стабільності валютно-курсowego обміну під час інфляційних процесів.

Вагомий внесок у дослідження монетарної політики НБУ, аналіз проблематики валютно-курсowego контролю центральним банком України й нової монетарної політики – «інфляційного таргетування» зробили такі вчені та відомі експерти в галузі економіки, як: Є. Андрущак, А. Баронін, О. Блінов, Ю. Горбата, О. Клименко, Е. Найман, Е. Ткаченко, Р. Шпек, В. Юрчишин та ін. Проте, вплив валютно-курсової політики інфляційного таргетування потребує додаткового розгляду, оскільки є новою методологією монетарного контролю Національного банку.

Кризові явища та валютно-курсові коливання ціни грошової маси національної валюти й іноземної вимагають гнучких підходів і швидкого

реагування на зміни на валютному ринку України. Одним з головних елементів, які впливають на механізм функціонування валютно-курсового ринку України, є НБУ, що проводить монетарну політику згідно із Законом України «Про Національний банк України». За формування головних засад Національного банку відповідає Рада Національного банку України, яка розробляє основні напрями грошово-кредитної політики, що включають інструменти валютно-курсового регулювання банківського сектору України [62; 78; 89].

Таргетування інфляції (inflation targeting) – монетарний режим, який передбачає відповідальність центрального банку за дотримання проголошеного значення офіційного показника інфляції (таргету) протягом визначеного періоду часу. Відповідальність центрального банку зумовлена можливістю використання всього переліку інструментів монетарної політики у випадку загрози недотримання зазначеного таргету.

Згідно з Постановою НБУ «Про основні засади грошово-кредитної політики на 2016–2020 рр.» [77], обрано новий шлях валютно-курсової стабілізації – інфляційне таргетування.

На основі проведених досліджень варто зауважити, що середовище низької й стабільної інфляції є одним з інструментів економічного зростання. Ампліфікація можливостей валютно-курсового обміну в банківському секторі надає змогу дотримуватися певного діапазону обмінного курсу.

Національний банк буде послаблювати свої інструменти ведення монетарної політики й контролю за валютно-курсовим обміном у банківському секторі, але будуть здійснюватися інтервенції на валютний ринок з метою:

- 1) акумулювання міжнародних резервів;
- 2) стабілізації механізму валютного ринку;

3) сприяння трансмісії ключової процентної ставки як основного методу грошово-кредитної політики в стабілізації волатильності обмінного курсу в банківському секторі економіки України.

Головним партнером у стабілізації валютно-курсowego обміну виступає Міжнародний валютний фонд, який разом з органами державної влади, зокрема з НБУ, спрямовує свої зусилля на відновлення резервів, скорочення інфляційного тиску до 10%, підвищення інституційного впливу НБУ на фінансовий ринок. Однак, головною метою є підвищення довіри до банківського сектору та його детальний моніторинг для швидкого реагування на кризові явища.

Наразі підтримка гнучкого обмінного курсу посідає одне головних місць у валютно-курсовій політиці НБУ та Міжнародного валютного фонду. Контроль за іноземною валютною масою й надалі буде пріоритетом для покриття валютних потреб валютного ринку держави [57].

На основі дорожньої карти Національного банку України [23], Закону України «Про Національний банк України» [40], Інфляційного звіту НБУ [64] було проаналізовано та узагальнено вплив фінансових інструментів на банківську конкурентоспроможність у межах політики інфляційного таргетування.

Основними стабілізаційними заходами НБУ в монетарній політиці є резервування із залученням коштів у банківському секторі України, що встановлюється на основі нормативів НБУ. Але залучені кошти на основі субординованого боргу від банків-резидентів та міжнародних організацій виходять за рамки стандартів. Стандарт нормативу, згідно з яким функціонує резервування в банківському секторі України, є для всіх однаковим, але є й винятки.

Диференціація нормативної бази НБУ дає змогу встановлювати порядок визначення облікової та процентної ставки за кредитними й депозитними овернайтами, ставки залучення тимчасово вільних коштів банків, рефінансування та стабілізаційних кредитів [66].

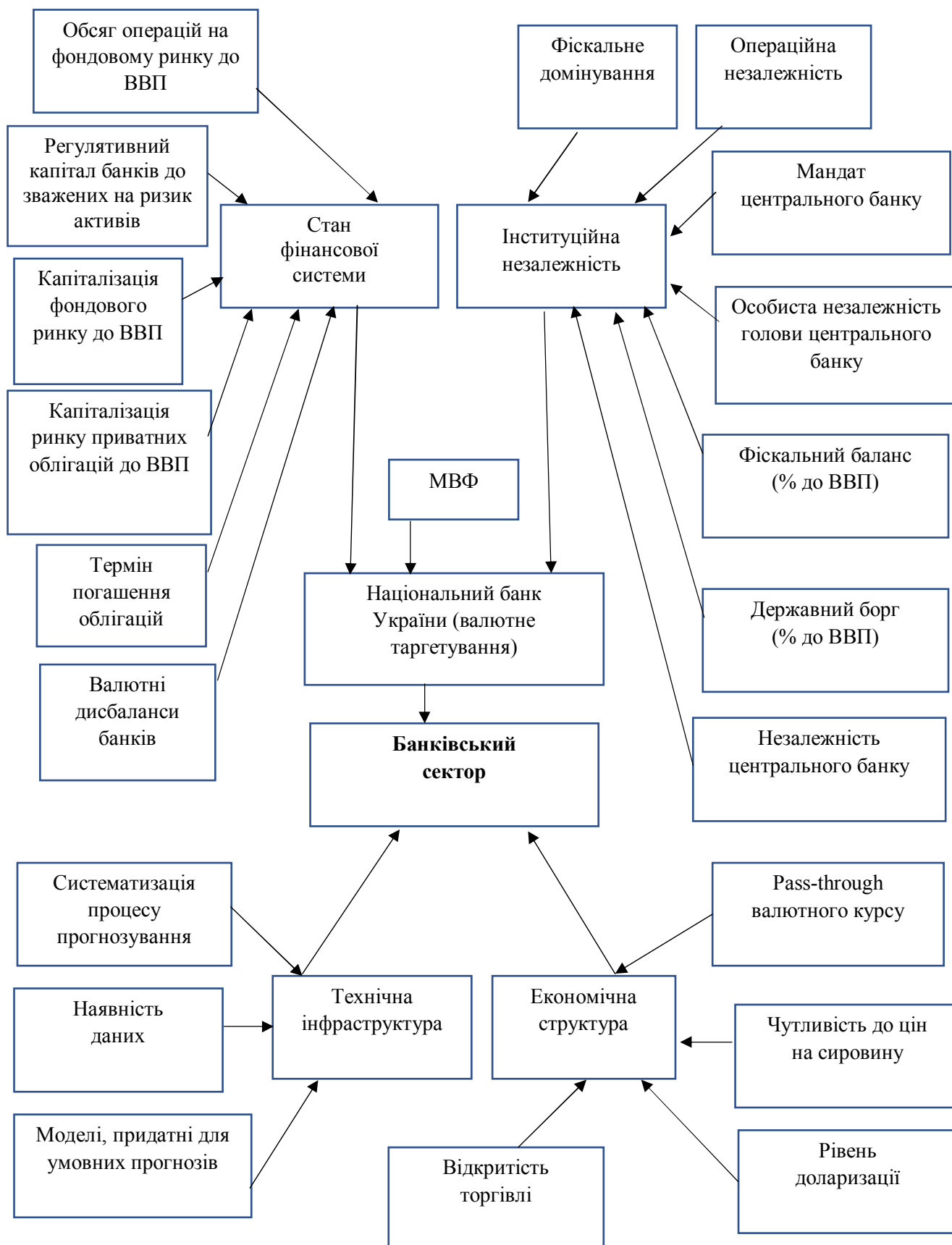

Рис. 2.22. Факторна модель впливу монетарної політики Національного банку України на банківський сектор (удосконалено автором)

Як слушно зазначає О. Клименко, одним з монетарних інструментів ведення валютно-курсової політики Національним банком України в банківському секторі є валютні інтервенції. Валютна інтервенція – це цілеспрямований вплив НБУ на валютно-курсовий обмін з метою стабілізації національної валюти через операції з купівлі-продажу іноземних валют [1]. На нашу думку, валютні інтервенції є одним з інструментів інфляційного таргетування, що стабілізують валютно-курсові відносини в банківському секторі. Основними засадами валютної інтервенції є рівноправність усіх суб'єктів валютного ринку, передбачуваність дій НБУ, використання лише однієї іноземної валюти й купівля-продаж на ринку за принципом «продаж за найвищою ціною та купівля за найнижчою».

Згідно з аналітичним оглядом валютного ринку України, підготовленим агентством «Рюрик» за період з 01 січня 2015 р. по 01 січня 2016 р., офіційний курс української валюти зменшився з 1576,86 грн/100 дол. США до 2400,07 грн/100 дол. США. Протягом вказаного проміжку часу пікове значення офіційного курсу було зареєстроване 26 лютого 2015 р. – 3001,01 грн за 100 дол. США. Сукупний обсяг інтервенцій НБУ на міжбанківському валютному ринку за підсумком 2015 р. (4 250,7 млн дол. США) є значно меншим, ніж аналогічний показник за 2014 р. (11 127,0 млн дол. США) (рис. 2.23).

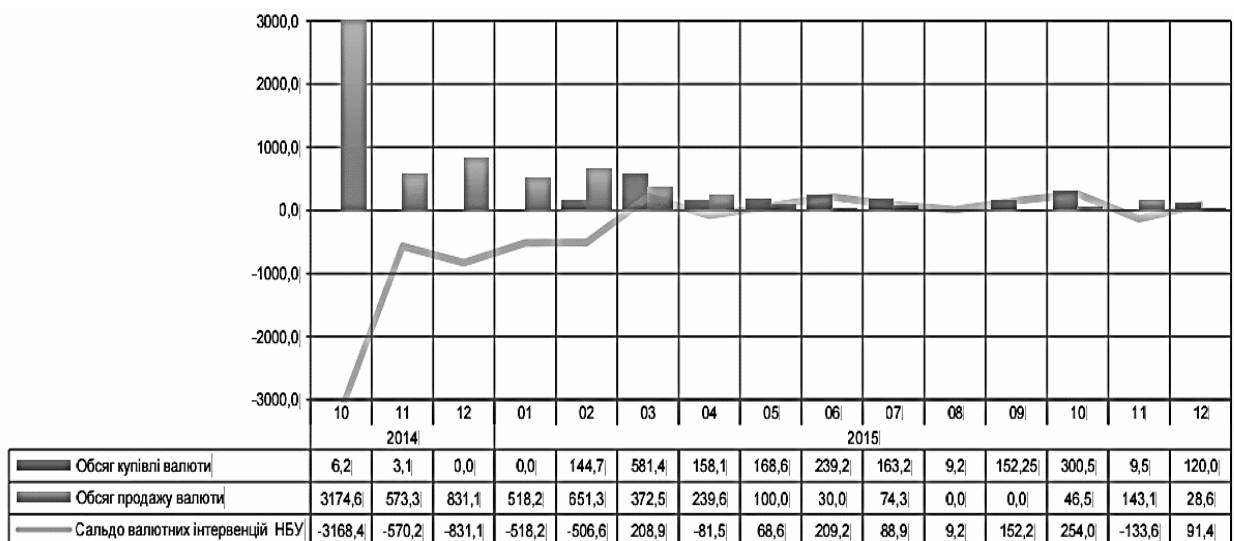

Рис. 2.23. Сальдо валютних інтервенцій Національного банку України

Основним інструментом валютних інтервенцій Національного банку є долари США, євро, австралійські долари та фунти стерлінгів. Здійснювана регулятором політика в банківському секторі протягом 2014 р. була спрямована на продаж валюти для стабілізації валютно-курсових потреб валютного ринку України. Але в 2015 р. відбулося накопичення валютних резервів Національного банку. Інтервенції на валютному ринку були, але купівля й продаж іноземної валюти були майже однаковими (2046,6 млн дол. США та 2204,1 млн дол. США відповідно). Девальвація на початку 2016 р. змусила регулятора витратити кошти з резервів для задоволення попиту на міжбанківському валютному ринку й утримання курсу. За січень-лютий 2016 р. сальдо інтервенцій на міжбанківському валютному ринку становило (-)233,1 млн дол. США [2].

Плаваючий обмінний курс гривні не є доцільним, бо існують фактори впливу на валютно-курсову політику інфляційного таргетування банківського сектору, що встановлюють неправильні зв'язки з механізмами його інфляційного таргетування. Причинами неоднозначності впливу інфляційного таргетування на гнучкий валютно-обмінний курс є політична нестабільність, великі очікування суб'єктів валютного ринку щодо інфляції національної валюти, спекулятивні дії, що спричиняють додатковий тиск на національну валюту. Водночас це поштовх у розвитку механізмів хеджування на валютному ринку банківського сектору України, використання ф'ючерсних і форвардних контрактів, які є на цей момент неліквідними та нерозвиненими на українському ринку. Вирішення питання монетарної політики валютно-курсового обміну банківського сектору України – головна мета стабілізації міжбанківського валютного ринку. Сам підхід інфляційного таргетування базується на прив'язці слабкої економіки до сильної, тому прийняття нового монетарного курсу на інфляційне таргетування має більшу зорієнтованість на банківський сектор економіки, який є потужнішим. Прив'язка нашого банківського сектору економіки як частини процесу інфляційного таргетування

має спиратися на антиінфляційний досвід США, до валюти якої прив'язана українська гривня [79].

Політика валютно-обмінного курсу в банківському секторі України нерозривно пов'язана з експортними цілями української економіки, це один з головних драйверів, що впливають на темпи зростання банківського сектору в Україні. Постійна волатильність валютно-обмінного курсу на міжбанку призводить до невизначеності напряму розвитку банківського сектору й економіка держави в цілому. Українська економіка є перехідною, тому для надходжень іноземної валюти та стабілізації валютно-обмінного курсу банківського сектору валютна політика Національного банку має бути прогнозованою.

Регуляторні підходи НБУ мають бути достатньо дієвими, передбачати використання як ринкових, так і адміністративних інструментів впливу на валютно-курсовий обмін у банківському секторі. Держава з нестабільним валютно-курсовим ринком банківського сектору мультиплікує ефект відтоку іноземного капіталу, тому валютно-курсова політика інфляційного таргетування має реалізуватися в комплексі з монетарними методами контролю за валютно-курсовим обміном на міжбанку. Однак, ліберальність економіки України нівелює слабо розвинений валютний ринок банківського сектору України. Постійне використання адміністративних методів, слабка сегментація фінансового ринку, перешкоди транскордонному руху іноземних капіталів спричинили слабкий розвиток банківського фінансового сектору. Потрібно підкреслити, що законодавча база України наразі не відповідає сучасній системі диверсифікації, обмеженість лише свопами й наявність адміністративних обмежень знижують конкурентоспроможність банківського сектору України. Здійснення валютно-курсової політики інфляційного таргетування повинно спиратися на розвинений валютний ринок та гнучку систему монетарних режимів Національного банку України [77].

Тому, на нашу думку, валютно-курсова політика інфляційного таргетування банківського сектору має бути лише одним з монетарних методів,

застосовуваних Національним банком. Використання як стимулюючих і контролюючих монетарних режимів має спиратися на аналітику державних та іноземних експертів у сфері банківського сектору валютного регулювання. Враховуючи вищезазначене, запропоновано авторську факторну модель впливу на формування інфляційного таргетування (рис. 2.24).

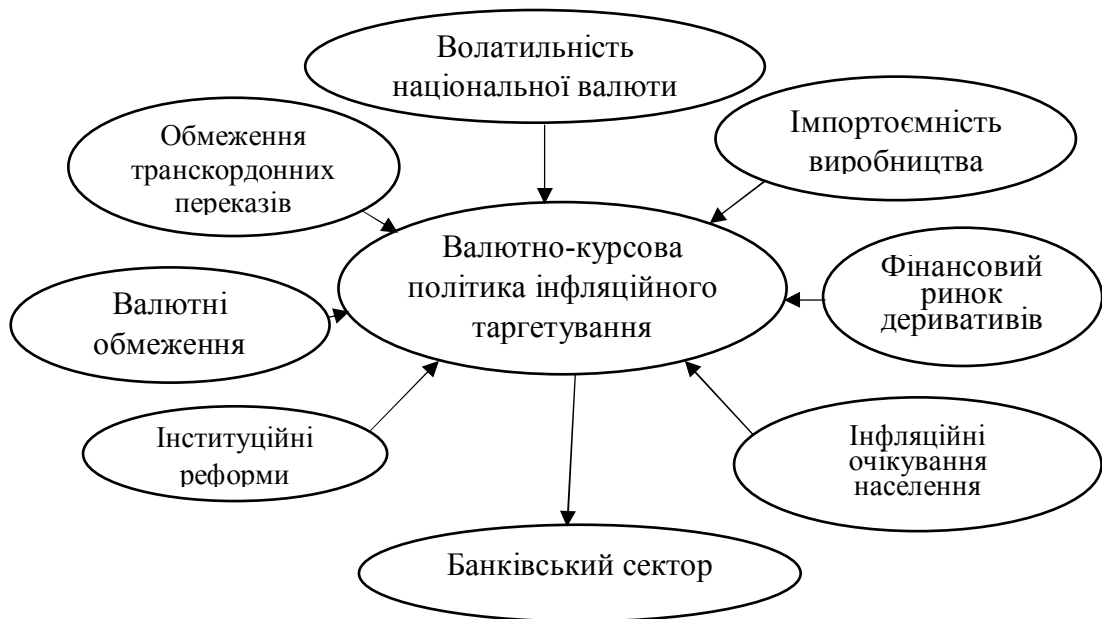

Рис. 2.24. Факторна модель впливу на формування інфляційного таргетування (сформовано автором)

Ефективність монетарної політики Національного банку визначається стабільністю національної валюти згідно із чинним законодавством України. Валютно-курсова політика інфляційного таргетування спрямована на зменшення інфляції, але для того, щоб визначити, якими методами користуватися, потрібно детально аналізувати всі вигоди. Пріоритет повинні мати довгострокові цілі щодо зростання банківського сектору та економіки в цілому.

Використання девальваційних інструментів на національну валюту не вирішує проблем, які є зараз та будуть у майбутньому. Потрібно розуміти, які вигоди буде приносити девальвація в довгостроковій перспективі всім секторам

економіки, зокрема банківському, що є головним буфером та відображенням стабільності національної економіки держави.

Головним завданням грошово-кредитної політики НБУ є забезпечення стабільності національної валюти на основі досягнення стратегічних цілей, основою яких є стійка та збалансована політика, що має такі риси: збалансованість економічного розвитку, підвищення зайнятості населення, реальних доходів і стандартів життя населення. Стабілізацію національної валюти на основі внутрішніх аспектів розглядають як цінову стабільність. Для стабілізації національної валюти використовують інструменти, що формують міжконфесійні середовища на довгостроковій основі. Зовнішні аспекти стабілізації національної валюти розглядають як діапазон обмінного курсу національної валюти з урахуванням параметрів функціонування валютного сегмента ринку.

У середньостроковій перспективі Національний банк України повинен визнати свою монетарну політику, спираючись на цінову стабільність. Сам перехід на нову монетарну політику повинен супроводжуватися збалансованістю фінансових інструментів, що можуть вплинути на банківський сектор національної економіки. Завдяки цьому національна валюта зможе зміцнити банківський сектор України на міжнародному рівні для того, щоб бути гідним партнером щодо інших банківських секторів держав. Наразі основним напрямом повинні стати зміни до Законів «Про Національний банк України» та «Про Кабінет Міністрів України» [38] щодо окреслення грошово-кредитної політики НБУ, а саме:

- введення релевантної складової між обліковою ставкою та іншими ставками за операціями НБУ, зокрема на грошово-кредитному ринку;

- визначення напрямів збільшення попиту на національну валюту й зниження в економічних операціях – доларизації;

- упровадження шляхів хеджування валютних ризиків проведення інтервенції на міжбанку, обмінного курсу валюти, що повинен бути гнучким, але в межах керованості монетарної політики НБУ;

– надання стимулів за допомогою монетарної політики приватним та іноземним банкам з метою стабілізації та недопущення кризових ситуацій у банківських установах національної економіки;

– розвиток інноваційних підходів, а саме в наданні продуктів та сервісів постійним і новим клієнтам шляхом упровадження нових інформаційних технологій та збільшення безготівкових розрахунків.

Політика, що визначає фінансову стійкість національного банківського сектору, повинна враховувати такі тенденції щодо знецінення національної валюти:

– відсутність зв'язків пропозиції валюти на внутрішньому ринку з динамікою попиту на іноземну валюту;

– показником нерозвинутої системи механізм фінансового ринку в національній економіці є наявність внутрішньої валюти та валют зовнішньої конвертації;

– домінантна позиція іноземної валюти над використанням наднаціональної валюти, що спричиняє дефіцит на внутрішньому ринку.

Сама сутність регулювання попиту та пропозиції на валюту здійснюється на основі валютних резервів, таким чином міжнародні резерви є важливим інструментом державного антикризового регулювання. Проблемою банківського сектору національної економіки є її доларизація, унаслідок чого національна валюта є слабкою щодо кризових економічних і фінансових подій на міжнародному та національному ринках. Згідно з повідомленням на офіційному сайті НБУ, фінансовий регулятор переходить на кластерний підхід до регулювання банківського сектору національної економіки. Одним з виходів з кризової ситуації в банківському секторі національної економіки є аутсорсинг, де за основу беруть залучення іншої компанії для здійснення діяльності або процесів, пов'язаних з виконанням банківських функцій. Рівень використання в банках аутсорсингу в останні десятиліття різко зріс, що відіграє роль в антикризовій політиці для скорочення витрат з метою зниження ризиків та надання частини функцій зовнішнім компаніям. Використання аутсорсингу в

банківському секторі національної економіки може мати як короткостроковий, так і довготривалий характер. Але за здійсненням банківських функцій зовнішніми компаніями повинен бути контроль на основі регулярної оцінки сервісів, що надаються зовнішніми компаніями від імені банку.

Якщо розділити функції банківських установ, то потрібно виділити основну (залучення клієнтів, підбір персоналу, оцінювання кредитних заявок, розробка стратегії, інформаційні технології, маркетингові заходи) та допоміжну (прибирання офісів і територій, охорона, бібліотека, санаторний комплекс, медичне обслуговування, автопарк). Тому монетарна політика має відігравати роль компонента, що допомагає балансувати між прибутковістю та ризиком, – банківським установам національної економіки потрібно враховувати, що банківськими ризиками неможливо управляти автономно, не беручи до уваги фінансових результатів банківські установи.

Дослідником М. Єрмошенко було запропоновано масив індикаторів фінансової безпеки за участю держави, що є запорукою стабільності банківського сектору національної економіки, зокрема національної валюти, а саме:

- показники реального й номінального валового внутрішнього продукту [28];
- індикатори бюджетного сектору: дефіцит бюджету;
- доходи (податок на прибуток, податок на додану вартість, акцизний збір, прибутковий податок, доходи від зовнішньоекономічної діяльності тощо);
- доходи в цілому у відсотках до ВВП;
- видатки (за укрупненими статтями бюджету); фінансування дефіциту;
- індикатори державного боргу: внутрішній борг (у цілому, у відсотках до ВВП, у відсотках до доходів бюджету, витрати на обслуговування внутрішнього боргу);
- зовнішній борг, витрати на його обслуговування;
- індикатори грошово-кредитного сектору: стан платежів у народному господарстві;

- баланс доходів та грошових витрат населення; загальна грошова маса в обігу; рівень доларизації грошового обігу;
- грошова маса поза банками (готівка в обігу); грошова маса коштів на розрахункових і поточних рахунках;
- строкові депозити й інші кошти на рахунках капітальних вкладень підприємств та організацій, кошти Держстраху й валютні заощадження; кошти клієнтів за трастовими операціями банків;
- випуск в обіг готівки; розміщення грошової маси в підприємств та організацій (строкові депозити, депозити до запитання, інші кошти), у домашніх господарствах (заощадження, строкові депозити, депозити до запитання), валютні заощадження, кошти клієнтів за трастовими операціями банків (юридичних осіб, фізичних осіб);
- обсяг безготівкових розрахунків; повернення валютних коштів із-за кордону; розмір заборгованості із заробітної плати, пенсій та інших соціальних виплат;
- обсяги кредитного обслуговування народного господарства (у тому числі в національній валюті, в іноземній валюті); кредити НБУ;
- кредити комерційних банків (короткострокові кредити, довгострокові кредити, прострочена заборгованість нерезидентам у національній і іноземній валюті);
- депозити юридичних і фізичних осіб – нерезидентів (у національній валюті, в іноземній валюті);
- процентні ставки (встановлена облікова ставка НБУ, середня процентна ставка комерційних банків за кредитами, за депозитами); розміри тіньової економіки;
- індикатори інфляції: розмір інфляції в цілому по країні; зростання цін на продовольчі та непродовольчі товари, послуги, а також оптових цін підприємств;
- індикатори інвестиційної сфери: обсяг капітальних вкладень вітчизняних підприємств усіх форм власності;

- розмір іноземних інвестицій в акції вітчизняних підприємств;
- розмір іноземних кредитів в інвестиції (у тому числі товарні, а також отримані під гарантії Кабінету Міністрів України);
- індикатори валютного ринку: обмінний курс гривні до долара США; обсяг валютних торгів; обсяги купівлі готівки;
- обсяги продажу готівки; золотовалютні резерви країни; індикатори банківської системи: кількість банків (за реєстром), у тому числі за формами власності; сплачений статутний фонд банків;
- середній розмір сплаченого статутного фонду на один діючий банк;
- розмір чистого прибутку банків;
- оборот банків; індикатори фондового ринку: національний індекс акцій; обсяг продажу цінних паперів та їх похідних; обсяг купівлі цінних паперів і їх похідних; обсяг щорічної емісії цінних паперів;
- обсяг випуску, розміщення й обслуговування ОВДП, ОЗДП, ОВДОП; кількість довірчих товариств; обсяг сплачених довірчими товариствами статутних фондів;
- розмір сплаченого статутного фонду на одне довірче товариство;
- загальна вартість активів, що управляється довірчими товариствами, обсяг їх доходів; індикатори страхового сектору: кількість страхових організацій;
- обсяг сплачених ними статутних фондів; розмір сплаченого статутного фонду на одну страхову організацію;
- обсяг страхових послуг; обсяг отриманих страхових премій.

В умовах дестабілізації національної валюти НБУ проводить заходи за допомогою таких інструментів, як процентна політика здійснення операцій на валютному ринку, встановлення мінімальних обов'язкових резервів для банків, депозитні операції Центрального банку тощо. Для процентної політики НБУ характерні зміни облікової ставки, що суттєво впливають на відсоткову ставку за кредитами НБУ комерційним банкам. Одним із вагомих інструментів регулювання ціни національної валюти є золотовалютні резерви країни, що

використовують для нівеляції негативних наслідків зміни курсу національної валюти, а також стримування процесів девальвації.

Україна перебуває в макроекономічному дисбалансі економічних процесів, зокрема це яскраво виражено в банківському секторі національної економіки України. Основними причинами, що лише прискорили кризовий стан у банківському секторі національної економіки, – це корупція, імітація реформ, послаблення національної валюти, відсутність прозорості в регулятивних інструментах, валютно-курсова політика, високий рівень соціальної нерівності. Тому постає питання про постійний моніторинг процесів у національній економіці України, зокрема в банківському секторі. Банківські установи є комерційними й перебувають під впливом різних економічних, політичних та соціальних факторів у національній економіці України. Однак банківські установи є частиною економічної системи, тому їх роль та наслідки під впливом кризових явищ будуть мати системний характер.

Економічні негаразди в Україні підкреслили стійкість економічної системи України, зокрема це позначилось на банківському секторі як головному носії економічної стабільності в державі. Відкритість національної економіки та залежність банківського сектору від валютних впливань спричинили колапс, але для того, щоб уникати надалі кризових явищ у банківській сфері, потрібні технологічна модернізація, постійне вдосконалення підходів до менеджменту та розробка антикризових заходів.

Одним з факторів, що спричинив кризовий стан у банківському секторі, є доларизація економіки, але доходи населення та бюджет вимірюють у національній валюті – гривні. Суттєвим моментом послаблення банківського сектору національної економіки України стало жорстке регуляторне реагування НБУ, його заходи обмежували валютний рух, що є порушенням ст. 99 Конституції [55], де зазначено: «Грошовою одиницею України є гривня. Забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією центрального банку держави – Національного банку України» [55]. Монетарна політика, реалізована НБУ, не була спроможна вчасно подолати кризові явища

в національній економіці України, що спровокувало таке: а) найжорсткіший кредитно-грошовий голод; б) перманентне знецінення фінансових активів; в) штучне зменшення кількості банків, що функціонували.

Банківський сектор національної економіки має свої риси, які потрібно адаптувати до кризових явищ в економіці, до них потрібно віднести такі: 1) накопичення коштів у банківському секторі в кожній державі має свої методи; 2) специфіка секторального поділу з фінансового обслуговування; 3) взаємозв'язок економічних процесів є перманентним елементом функціонування банківського сектору; 4) ресурсна база в банківському секторі є різною залежно від зміни напряму фінансової системи [82].

Науковці стверджують, що основними причинами кризи в економіці є банківський сектор, тому що кредитний портфель банків стає в цей момент найбільш ризикованим. Ланцюгова реакція буде такою: якщо ризикові активи позичальників знижують свою ціну, виникають проблеми з кредитами, сумнівна частка кредитів стає великою, унаслідок цього знижується довіра клієнтів і вони знімають гроші, при пришвидшенні цього процесу відбувається паніка. У свою чергу, національна економіка знижує свої економічні показники ефективності [83].

Тому до основних факторів потрібно зарахувати такі: 1) найбільш кризовим моментом для банківського сектору економіки буде відтік коштів з депозитних рахунків банків; 2) нагромадження проблемних кредитів у структурі кредитного портфеля; 3) зниження рівня рентабельності ведення банківського бізнесу; 4) низький рівень капіталізації для протистояння кризовим явищам у національній економіці; 5) зміна формату введення банківської діяльності під впливом монетарного режиму; 6) наявність сильної монополії та олігополії в національній економіці [27]. Аналізуючи вищевикладене, потрібно зробити висновок, що банківський сектор є центральним елементом функціонування економічної системи України. Залежно від ендогенних та екзогенних факторів національна економіка буде мати позитивний чи негативний результат своєї діяльності.

Висновки до розділу 2

Зниження економічної активності населення країни внаслідок економічної кризи та нестабільної ситуації на сході країни вимагає формування подальших заходів щодо коригування регуляторного капіталу банківських установ; знецінення гривні спричинило невиконання кредитними лініями та зміни рівня адекватності капіталу банків. Одним з вдалих заходів стало ініціювання НБУ створення банківського сектору з прозорою структурою власності банків. Важливими елементами функціонування прозорого банківського сектору є надання кредитів з низьким ризиком, залучення до банківського сектору великих підприємств з високою ліквідністю, диверсифікація кредитного портфеля банківськими установами, надання можливості щодо кредитування фізичних та юридичних осіб з обмеженнями за певними фінансовими та економічними критеріями.

Використання інноваційних технологій у банківському секторі є одним з важливих чинників оптимізації витратності ресурсів на обслуговування клієнтів та оптимізації економічних процесів банківської діяльності. Вагомим фактором подальшого розвитку інформаційних технологій стала активна політика діджиталізації банківського сектору національної економіки Національним банком України, що розраховує на запровадження міжнародних інноваційних технологій, наприклад, різних систем інтернет-розрахунків, фінансових інструментів в інформаційному середовищі.

Визначення шляхів валютно-курсової політики в банківському секторі вимагає формування конкурентної політики в банківських установах та пошуку нових можливостей для оптимізації валютних відносин між суб'єктами фінансового ринку (банківські установи й суб'єкти економічної діяльності – фізичні та юридичні особи). Зміни у валютних відносинах впливають на трансформацію подальшого розвитку конкурентної політики кожної з банківських установ країни. Визначення основних засад стабілізації валютно-курсової політики України в

банківському секторі може стати одним з напрямів забезпечення стабільності валютно-курсового обміну під час інфляційних процесів.

Список використаних джерел до розділу 2

1. Андрущак Є. М., Горбата Ю. В. Аналіз передумов запровадження інфляційного таргетування в Україні. *Молодий вчений*. 2015. № 10(1). С. 65–71.
2. Аналітичний огляд валютного ринку України за 2015 р. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/Currency_4_2015.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
3. Аналітичний огляд банківської системи України за 2011 рік. *НПА «Рюрік»*. 2011. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_IV_kv_2011.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
4. Аналітичний огляд банківської системи України за 2012 рік. *НПА «Рюрік»*. 2012. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_IV_kv_2012.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
5. Аналітичний огляд банківської системи України за 2013 рік. *НПА «Рюрік»*. 2013. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_IV_kv_2013.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
6. Аналітичний огляд банківської системи України за 2014 рік. *НПА «Рюрік»*. 2014. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_IV_kv_2014.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
7. Аналітичний огляд банківської системи України за 9 місяців 2015 року. *НПА «Рюрік»*. 2015. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_3_kv_2015.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
8. Аналітичний огляд банківської системи України за 2016 рік. *НПА «Рюрік»*. 2016. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_1_kv_2015.pdf (дата звернення: 12.02.2018).

9. Бугель Ю. В. Проблеми розвитку банківської системи в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. URL: <http://global-national.in.ua/archive/9-2016/127.pdf> (дата звернення: 12.02.2018).
10. Бретт Кинг. Банк 2.0. Как потребительское поведение и технологии изменят будущее финансовых услуг / пер. с англ. М. Мацковской. Москва : ЗАО «Олимп-Бизнес», 2012. 512 с.
11. Баронін А. Вплив девальвації на національний експорт: системні зміни в сучасному вимірі. *Сучасна валютна політика та особливості її реалізації в Україні* / наук. ред. В. Юрчишин. Київ : Заповіт, 2016. С. 48–54.
12. Бондаренко А. Ф., Бистрицька К. М. Управління якістю банківських послуг. *Вісник Української академії банківської справи*. 2005. № 2. С. 55–60.
13. Банківська система – 2015: погляд НБУ / Аналіз банків України. URL: <http://bankografo.com/bankivska-sistema-2015-poglyad-nbu.html> (дата звернення: 12.02.2018).
14. Бретт Кинг. Банк 3.0. Почему сегодня банк – это не то, куда вы ходите, а то, что вы делаете / пер. с англ. М. Мацковской. Москва : ОлимпБизнес, 2015. 520 с.
15. Бретт Кинг. Разрушающие банки: новаторы, разбойники и стратеги. Москва, 2014. 288 с.
16. Блокчейн: цепная реакция. Технологические компании в ожидании достижения критической массы. 2016. URL: [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-blockchain-tom-rus/\\$File/EY-blockchain-tom-rus.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-blockchain-tom-rus/$File/EY-blockchain-tom-rus.pdf) (дата звернення: 12.02.2018).
17. Ващенко Ю. В. Банківське право : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 344 с.
18. Ведернікова С. В. Інформаційні технології як інструмент взаємодії банківської сфери з національною економікою. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 4 (130). С. 78–85.
19. Гладких Д. Ризики і загрози банківській безпеці України за підсумками 2014 року. *Вісник Національного банку України*. 2015. № 4. С. 14–23.

20. Гойденко Ю. Н. Ценовая дискриминация как метод качественного ценообразования в коммерческом банке. *Известия ИГЭА*. 2003. № 3–4. С. 13–17.
21. Другов О. О., Прийма О. В. Реструктуризація банківської системи: сучасний стан та перспективи. *Фінансовий простір*. 2015. URL: <http://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1504/15doostp.pdf> (дата звернення: 12.02.2018).
22. Дробязко А. Концентрації у банківському секторі. Тенденції та перспективи капіталізації та злиття. *ДННУ «Академія фінансового управління» Міністерства фінансів України*. 2016. URL: <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2016/03/Концентрація-у-банківському-секторі.Тенденції-та-перспективи-капіталізації-та-злиття.pdf> (дата звернення: 12.02.2018).
23. Дорожня карта Національного банку України з переходу до інфляційного таргетування (ІТ). 2016. URL: <https://bank.gov.ua/-doccatalog/document?id=28704716> (дата звернення: 12.02.2018).
24. Дудченко В. Ю. Етапи формування та сучасні проблеми розвитку банківської системи України. *Інноваційна економіка*. 2013. URL: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/13323/1/banking_system.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
25. Про систему валютного регулювання і валютного контролю : Декрет КМУ. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=15-93> (дата звернення: 12.02.2018).
26. Дмитров С., Черняк В., Кузьменко О. Система скорингу на основі індикаторів ризику як ефективна складова фінансового моніторингу в банку. *Вісник Національного банку України*. 2011. № 1. С. 26–32.
27. Дзюблюк О. Актуальні проблеми розвитку банківської системи України. *Банківська справа*. 2016. № 1. С. 3–32.
28. Єрмошенко М. М., Горячева К. С. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство : наук. моногр. Київ : Національна академія управління, 2010. 232 с.

29. Про банки і банківську діяльність : Закон України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14> (дата звернення: 12.02.2018).
30. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17> (дата звернення: 12.02.2018).
31. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14> (дата звернення: 12.02.2018).
32. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18> (дата звернення: 12.02.2018).
33. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 12.02.2018).
34. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14> (дата звернення: 12.02.2018).
35. Про захист персональних даних : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 12.02.2018).
36. Про акціонерні товариства : Закон України. 2008. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17> (дата звернення: 12.02.2018).
37. Про споживче кредитування : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19> (дата звернення: 12.02.2018).
38. Про Кабінет Міністрів України : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18> (дата звернення: 12.02.2018).
39. Про фінансову реструктуризацію : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19> (дата звернення: 12.02.2018).
40. Про Національний банк України : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/679-14> (дата звернення: 12.02.2018).

41. Кльоба Л. Г. Оцінювання рівня інноваційності банківських продуктів і послуг. *Ефективна економіка*. 2016. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5024> (дата звернення: 12.02.2018).
42. Кривич Я. М. Вплив інновацій на стратегічний розвиток банку. URL: <http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/797/3/4.pdf> (дата звернення: 12.02.2018).
43. Кнейслер О., Маринчак Л. Інновації як вектор розвитку та модернізації депозитної діяльності банківських установ. *Світ фінансів*. 2015. Вип. 2. С. 72–82.
44. Кузнєцова Л. В. Проблеми активізації процесів розвитку банківських інновацій в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. Вип. 4. С. 9–13.
45. Карминский А. М., Жданова О. Р. Современные тенденции банковских инноваций. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 2. С. 106–117.
46. Кириченко О., Гіленко І., Роголь С., Сиротян С., Немой О. Банківський менеджмент : навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2002. 438 с.
47. Капущак В. В. Механізм імплементації інновацій в банківський сектор національної економіки України. *Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 3. С. 310–321.
48. Капущак В. В. Сучасний стан функціонування банківського сектору України. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 13. Ч. 1. С. 219–225.
49. Капущак В. В. Вплив валютно-курсової політики інфляційного таргетування на конкурентоспроможність банківського сектору економіки України. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності* : зб. наук. пр. Маріуполь : ДВНЗ «ПДТУ», 2016. Вип. 1 (13). Т. 1. С. 104–111.
50. Капущак В. В. Визначення факторів впливу на конкурентоспроможність та управління банківським сектором національної економіки. *Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (11–12 травня 2017). Полтава : Сімон, 2017. С. 323–326.

51. Капущак В. В. Особливості конкурентної політики в банківському секторі національної економіки. *Dezvoltarea sistemelor sociale și economice într-un mediu competitiv la nivel global* : конференція міжнародна науково-практична (26 лютого. 2016, Кишинів) / com. org.: О. Țicu (președinte) et al. Кишинів : S. n., 2016 (Editura Universitate de stat din Moldova). P. 49–50.
52. Капущак В. В. Дестабілізуючі чинники банківського сектору під призвою економіко-політичних кризових явищ в національній економіці України. *Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність* : матеріали Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (11 травня 2017 р.). Полтава : ФОП Пусан А. Ф., 2017. Ч. 1. С. 96–98.
53. Коваленко В. В., Чопікова Є. В. Місце діагностики в системі антикризового управління сучасними банками. *Економіка та суспільство*. 2016. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/5_ukr/65.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
54. Кузьмак О. М. Механізми нейтралізації банківських ризиків. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2016. Вип. 1(1). С. 374–377.
55. Конституція України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 12.02.2018).
56. Космина О. М., Шевчук Р. Ю. Валютна інтервенція як інструмент валютно-курсової політики. URL: http://www.rusnauka.com/13_EISN_2012/Economics/3_109360.doc.htm (дата звернення: 12.02.2018).
57. Клименко О. М. Інструменти реалізації валютної політики НБУ. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Економіка*. 2014. Вип. 1. С. 80–88.
58. Лютий І. О., Солодка О. О. Банківський маркетинг : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 776 с.
59. Лещенко В. В. Організація системи банківського нагляду: структура, моделі, проблеми регулювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 6. С. 132–136.

60. Маляренко А. В., Марущак І. О. Напрямки розвитку банківських установ в Україні. *Молодий вчений*. 2016. № 5. С. 95–98.
61. Маслак Н. Г., Криклій О. А. Ціноутворення на банківські продукти : монографія. Суми : ДВНЗ «УАБСНБУ», 2010. 121 с.
62. Михайлюк Р. Монетарна політика центрального банку та її вплив на фінансову стійкість банківської системи країни. *Вісник ТДЕУ*. 2006. № 3. С. 68–75.
63. Мошенець О. Інноваційні продукти і технології на ринку банківських послуг. *Фінансовий ринок України*. 2011. № 12. С. 7–8.
64. НБУ «Річний звіт 2016». URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=49064031> (дата звернення: 12.02.2018).
65. НБУ «Інфляційний звіт». 2016. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=38926387> (дата звернення: 12.02.2018).
66. Непомняща С. М. Депозитні операції комерційних банків України: проблеми та перспективи розвитку. 2012. URL: http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/4660/1/15_2012-63-68.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
67. Невмержицький Є. І. Сучасні інструменти оцінки кредитних ризиків з використанням продуктів кредитного бюро. *Ефективна економіка*. 2010. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=8&w=-Є.+І.+Невмержицький> (дата звернення: 12.02.2018).
68. Єлейко І. В., Сідак О. В. Особливості мінімізації кредитного ризику банківської установи. *Науковий вісник НЛТУ*. 2011. Вип. 21.8. С. 407–414.
69. Олешко А. А. Управління фінансовою стійкістю банківських установ. *Україна – територія можливостей для розвитку підприємництва* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. «Економічні перспективи підприємництва в Україні» (26–27 жовтня 2017 р., м. Ірпінь) : у 2 ч. Ірпінь : УН-т ДФС України, 2017. Ч. 1. С. 63–64.
70. Про приведення статутного капіталу банків у відповідність до мінімально встановленого розміру : Постанова КМУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0464500-14> (дата звернення: 12.02.2018).

71. Про затвердження Порядку формування переліку осіб, які пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції: Постанова КМУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/745-2010-%D0%BF> (дата звернення: 12.02.2018).

72. Показники банківської статистики починаючи. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=74208 (дата звернення: 12.02.2018).

73. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 № 208. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208-2003-п> (дата звернення: 12.02.2018).

74. Про затвердження Положення про порядок реєстрації платіжних систем, учасників платіжних систем та операторів послуг платіжної інфраструктури: Постанова НБУ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-14> (дата звернення: 12.02.2018).

75. Примостка О. О. Контролінг як інноваційна концепція управління банком. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Економіка*. 2016. Вип. 1. С. 115–119.

76. Провайдинг інновацій / М. П. Денисенко, А. П. Гречан, М. В. Гаман та ін. ; за ред. проф. М. П. Денисенка. Київ : Професіонал, 2008. 448 с.

77. Про Основні засади грошово-кредитної політики на 2016–2020 роки : Постанова НБУ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0541500-15> (дата звернення: 12.02.2018).

78. Пасічник І. В., Галушко Ю. П. Роль інструментів грошово-кредитної політики в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи України. *Вісник Університету банківської справи НБУ*. 2011. № 1 (10). С. 143–146.

79. Перспективи вибору оптимального монетарного режиму як необхідна умова подолання кризових явищ в економіці. 2016. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/viewFile/1110/pdf> (дата звернення: 12.02.2018).

80. Рахман М. С., Мангушев Д. В. Маркетингові інновації як засіб вдосконалення банківських послуг України. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Економічна*. 2016. Вип. 90. С. 51–63.

81. Скок П. О. Сучасне розуміння ролі фінансових інновацій та інноваційної діяльності в банках. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 20. С. 30–32.
82. Сиволап Л. А. Сучасний стан фінансової системи України. *Проблемні питання економіки України та її регіонів*. 2016. URL: <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/No3/50.pdf> (дата звернення: 12.02.2018).
83. Стойка В. С. Економічна сутність банківських криз та причини їх виникнення. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2016. Вип. 1(1). С. 405–410.
84. Синки Дж. Финансовый менеджмент в коммерческом банке и в индустрии финансовых услуг. Москва : Альпина Бизнес Букс, 2007. 1018 с.
85. Санто Б. Инновация как средство экономического развития / пер. с венг. Москва : Прогресс, 2013. 296 с.
86. Сизотова Є. П'ять незвичайних інновацій «ПриватБанку» в місті. URL: http://gloss.ua/story/gloss_news/article/74057 (дата звернення: 10.01.2018).
87. Солодка О. Сценарії реалізації ІТ-аутсорсингу в оптимізації ретейлової інфраструктури банківського бізнесу. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2009. № 115. С. 25–28.
88. Тригуб О. В., Ільченко С. А. Фінансова криза як стимул до консолідації банківської системи. *Економічний аналіз* : зб. наук. пр. 2016. URL: <http://econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1085> (дата звернення: 12.02.2018).
89. Ткаченко О. О. Грошово-кредитна політика та фінансова стійкість банківської системи України. *Управління розвитком*. 2015. № 4. С. 29–34.
90. Тисячна Ю. С. Сучасний стан та розвиток банківської системи в контексті забезпечення безперервності відтворювальних процесів. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики*. 2012. № 4 (20). С. 25–32.
91. Фурдичко Л. Є. Дестабілізуючі фактори впливу на фінансову систему України в сучасних умовах розвитку держави. *Економіка та держава*. 2016. № 9. С. 29–33.

92. Філіна Ф. Банк майбутнього: без черг, без людей, без співробітників. *Інновації*. URL: http://i.rbc.ru/publication/analytic/bank_budushchego_bez_ocheredejbez_lyudejbez (дата звернення: 12.02.2018).
93. Хандюк І. М. Основні тенденції розвитку банківської системи України. *Інноваційна економіка*. 2013. № 3. С. 262–268.
94. Чавага, І. І. Стратегічні орієнтири розвитку вітчизняного ринку банківських послуг. *Наука молода* : зб. наук. пр. молодих вчених ТНЕУ. 2016. № 24. С. 121–129.
95. Чаусов В. На пике актуальности находится задача управления прибыльностью. URL: http://www.cnews.ru/reviews/new/preview/interviews/d3573ff04ec042b12908b011704_ad668ff908e03 (дата обращения: 12.02.2018).
96. Юрчишин В. Глобальний контекст валютної політики і напрями посилення стійкості національної грошової одиниці в Україні. *Сучасна валютна політика та особливості її реалізації в Україні*. Київ, 2016. С. 35.
97. Якименко-Терещенко Н. В., Пронкіна Л. І., Гавриш О. М. Інновації як основа забезпечення конкурентоспроможності. *Теорія і практика діяльності підприємств* : монографія / за заг. ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро : Пороги, 2017. С. 40–51.
98. Engler P., Kirchner R., Kravchuk V. Mopping up Ukraine's Banking Sector: Shortterm Pain, Long-term Gain. *German Advisory Group Institute for Economic Research and Policy Consulting*. 2016. URL: http://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/wp-content/uploads/2016/03/PP_01_2016_en.pdf (Date of Request: 12.02.2018).
99. Countries Looking to Devalue Their Way to Growth Have a Big Problem, HSBC Says. 2015. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2015-09-24/countries-looking-to-devalue-their-way-to-growth-have-a-big-problem-hsbc-says> (Date of Request: 12.02.2018).
100. Clifford A. Lynch. Big data: How do your data grow? *Nature*. 2008. September 3. Vol. 455. № 7209.

РОЗДІЛ 3

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

3.1. Пріоритетність інноваційних технологій, продуктів та послуг при формуванні конкурентних переваг у банківському секторі

Завдяки наявності великих заощаджень місцевого населення у вигляді валюти банківський сектор національної економіки має можливість залучити додаткові фінансові ресурси, впроваджуючи інноваційні. Активне залучення інноваційних технологій та їх використання українськими банками є наступним етапом розвитку економічних відносин національної економіки. Це питання постає як основне внаслідок його впливу на зростання економічних показників.

Протягом останніх десятиліть інноваційні технології в банківській діяльності національної економіки стають апологетом зростання та стабільності в банківському секторі. Інтегруючи інноваційні продукти та сервіси, банківська установа повинна спиратися на місію банку та всі види банківських послуг, що надаються клієнтам, а також враховувати сегмент, до якого вона належить.

Розробка та впровадження інноваційних послуг у банківській установі повинні базуватися на аналізі життєвого циклу з урахуванням її специфічних рис та клієнтів. При реалізації інноваційної політики банківської установи необхідно брати до уваги ставку рефінансування, що залежить від держави.

Результативність упровадження інноваційних технологій у банківську діяльність виявляється в конкурентних перевагах у межах національної економіки, що позначається на якості формування та пропозиції банківських продуктів і послуг, а також організаційно-управлінських механізмах банківської установи. Комерційні банки частіше займають позицію щодо

впровадження інноваційних технологій, державні банки наслідують їх після ефективного впровадження інновацій. Риси наслідування притаманні державним банкам унаслідок їх ролі як державного агента, що має виконувати державну політику у сфері кредитування базових перспективних галузей національної економіки, забезпечення населення надійними фінансовими інструментами. Водночас перевагами державних банків у межах упровадження інноваційних технологій вважають широкий доступ до джерел фінансування та обслуговування бюджетних коштів, забезпечення провідної позиції щодо державних корпоративних цінних паперів, облігацій. Державні банки мають гарантований доступ до фінансового забезпечення, що є позитивною рисою впровадження інноваційної діяльності.

Державні банки в інноваційній політиці зазвичай дотримуються балансування між функціями, покладеними на них державою, і проведенням узгодженої політики оптимізації ризиків та інновацій для подальшого зміцнення позицій у банківському секторі національної економіки. Державні та комерційні банки дотримуються єдиних принципів, працюючи в межах національної економіки:

1. Принцип клієнтоорієнтованості має на меті, насамперед, задоволення потреб клієнтів, упроваджуючи інновації в банківську діяльність.

2. Принцип реалізованості означає, що інтеграція інноваційних заходів відповідає стратегічним цілям та є можливою у виконанні.

3. Принцип ефективності визначає, наскільки ефективним буде впровадження інноваційної технології чи послуги, що може вимірюватися системою кількісних і якісних показників в економічних процесах банківської діяльності.

4. Принцип орієнтованості на знання передбачає використання запитів клієнтів та активне їх залучення до співпраці як інтелектуального капіталу, що може вплинути на інноваційний розвиток банківської діяльності.

5. Принцип пропозиції цінності ґрунтується на тому, що інноваційні заходи, які забезпечують стратегічне зростання банківської установи,

спираються на економічне обґрунтування результативності відповідно до масштабів використання цієї новації клієнтами.

6. Принцип оптимальності балансу, інтересів і ризиків визначає прагнення банківської установи здобути конкурентні переваги в умовах недосконалого нормативно-правового забезпечення та ситуаційної невизначеності.

Між фінансовою стабільністю, економічною ефективністю та інноваційним потенціалом існує сильна залежність, але потрібно ще раз наголосити, що інновації у сфері державних банків є незначними.

Запровадження інноваційних підходів до банківської діяльності, перш за все, пов'язано з розвитком інформаційних технологій, що трансформують банківські послуги та продукти, таким чином оновлюючи їх чи вдосконалюючи. Завдяки використанню інноваційних підходів у банківському секторі національної економіки можна надавати більш швидкі послуги клієнтам, а також покращити якість ведення банківських процесів. Використання інтернет- та інформаційних технологій у банківських установах підвищує конкурентоспроможність і розширює спектр послуг та продуктів, що можуть надати банки.

Основними напрямками банківського сектору щодо використання інноваційних технологій є такі: 1) мобільний банкінг, який передбачає, що всі операції здійснюються завдяки електронним інструментам у мережі Інтернет, зокрема, можна за допомогою мобільного телефону визначити залишок на рахунку, здійснити платежі, перекази коштів, кредити однієї фізичної особи іншій тощо; 2) інтернет-банкінг, що формує подальше зростання банківських послуг та продуктів і змінює самі підходи надання їх клієнтам; 3) «зона 24», що надає змогу керувати банківськими рахунками, отримувати консультації від кол-центру та залишати заявки на отримання послуг; 4) POS-термінали, що, проте, ще не призвели до глобальної трансформації банківських послуг, ця технологія може набувати подальшого розвитку в найближчі п'ять років [1].

Одним з напрямів розвитку інноваційних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки є поява нових інструментів у сфері планування, здійснення та контролю за маркетинговими заходами. За допомогою інноваційних технологій визначають ставлення споживачів до банківського продукту чи послуги, оптимальність використання економічних інструментів у банківській діяльності. Тому набуває актуальності використання інформаційних технологій, що збирають, зберігають та обробляють інформацію в банківському секторі. Найбільш актуальним є використання CRM-систем, що автоматизують банківські операції, завдяки чому можна отримати швидкий ефект:

- визначення фінансової цінності клієнта;
- прогноз грошових потоків банку з урахуванням відносин з клієнтами;
- формування та аналіз обсягів продажів;
- аналіз ефективності маркетингових інструментів;
- формування єдиної бази даних з урахуванням усіх каналів зв'язку, у тому числі соціальних мереж, сайту банку – комплексний профіль клієнта;
- автоматизація маркетингу (розсилки, sms, дзвінки).

Основним завданням інноваційних технологій, таких як CRM-програми, є інформаційне забезпечення системи управління відносинами банку з клієнтами. Вони вирішують такі проблеми, як:

- аналіз поведінки споживачів послуг;
- формування карти контактів клієнтів;
- прогнозування потенційних потреб та відповідних продуктів;
- формування планів розвитку клієнтів на основі ретроспективного аналізу та Big Data;
- зниження витрат за рахунок автоматизації процесів із взаємодії з клієнтами [2].

Важливу роль відіграє банківський інжиніринг – процес формування інституціями інноваційних продуктів, що відповідають потребам клієнтів і власним інтересам банків. Розглядаючи банківський інжиніринг у контексті

впровадження інновацій у банківський сектор, зауважимо, що основні нововведення можуть бути як у матеріальних (модернізація інфраструктури, упровадження нового програмного забезпечення), так і нематеріальних напрямках (підвищення кваліфікації співробітників, мотиваційні програми). Банківський інжиніринг може бути як зовнішнім, так і внутрішнім. Під час розгляду банківського сектору національної економіки особливої уваги потребує зовнішній банківський інжиніринг, що залучає до цієї діяльності багатьох учасників національної економіки.

Основні етапи розробки та впровадження банківських інноваційних продуктів і послуг передбачають таке: 1) аналіз та дослідження інформації про банківський ринок, визначення основних потреб в інноваційних продуктах; 2) підготовка та створення інновації, концепції нового продукту чи послуги, що буде інтегруватися в банківський сектор; 3) організація просування інноваційного продукту чи послуги, його продаж клієнтам; 4) оцінювання результатів реалізації інноваційних продуктів [3].

Процес імплементації банківського інженірингу в дослідженнях С. Єгоричевої [5, с. 71–73] включає шість етапів: 1) виникнення ідеї або систематизація ідей; 2) добір та формулювання ідеї інноваційного продукту на основі аналізу можливостей; 3) розробка бізнес-процесу реалізації інноваційного продукту; 4) технічна підготовка та розробка програмного забезпечення; 5) підготовка працівників банку; 6) підготовка та реалізація маркетингового забезпечення. Дослідниця М. Досмухамбетова [4] виділила 11 етапів: 1) визначення цільових установок; 2) аналіз специфічних потреб контрагентів; 3) оцінювання ризиків за видами, рівнями; 4) вибір одного чи декількох альтернативних банківських продуктів; 5) аналіз відповідності інноваційного банківського продукту процедурам і методам внутрішнього контролю за ризиками в банку; 6) оцінювання співвідношення ризику, дохідності, ліквідності та альтернативних витрат при виборі необхідного банківського інструментарію; 7) розробка сценарію аналізу впровадження інноваційного банківського продукту; 8) остаточний вибір банківського

продукту; 9) виконання організаційних заходів усередині банку щодо створення інноваційного банківського продукту; 10) продаж банківського продукту; 11) супровід банківського продукту [4].

Завдяки зростанню ролі інформації в сучасному суспільстві відбувається трансформація функцій банківських установ, перехід від суто фінансових послуг до консультаційних, інформаційних і фінансових. У банківському середовищі інформація набуває ваги та стає більш цінною, ніж основний продукт банківського сектору – гроші. Інформація, як частина інновації в банківському секторі, слугує для створення системи комунікацій та партнерства зі своїми клієнтами – в основному із суб'єктами економічної діяльності. Головною рисою подальших інновацій у банківському секторі є зміна фокус-груп, а саме переорієнтація на малий та середній бізнес.

Через відсутність зростання ринку в банківському секторі відбувається боротьба між банківськими установами за клієнтів. Щоб зберегти своїх клієнтів та залучити нових, банківські установи активно впроваджують інноваційні технології. Учасники банківського сектору національної економіки намагаються зменшити витрати на впровадження нових послуг та продуктів, а також дотримуються вимог щодо рівня надійності безпеки банківської інформатизації, що є одним з головних елементів функціонування банківської установи сьогодні.

Спостерігається тенденція до централізації та уніфікації банківської інфраструктури, що має на меті оптимізувати швидкість інтеграції нових послуг і продуктів. Одним з яскравих прикладів є активне використання хмарних сервісів, за допомогою яких можна економити на додатковому штаті ІТ-персоналу, обслуговуванні ІТ-інфраструктури, планувати витрати на масштабування й досягати економії за рахунок оплати тільки спожитих ресурсів. Іншим елементом упровадження інформаційних технологій є активне використання відеоконференції, що значно знижує витрати на відрядження.

Банківські послуги та продукти в обслуговуванні малих і середніх підприємств передбачатимуть надання широкого спектра інформаційних і

консультаційних послуг, цілодобову підтримку, що сприятиме зростанню конкурентоспроможності на ринку. Для впровадження інновацій у банківському секторі потрібні фахівці високої кваліфікації та комунікаційна мережа для аналізу й дослідження інформації про суб'єктів економічної діяльності, що є важливою частиною налагодження партнерських відносин.

Прикладом таких інноваційних підходів є заснування економічних часописів, інформаційних бюлетенів, що містять практичні поради для підприємств різної величини. Важливо зауважити, що одним з напрямів інновацій є створення фінансових продуктів для автоматизації економічних процесів, зокрема персоналізовані послуги в режимі онлайн через Інтернет.

До основних критеріїв інноваційності в банківському секторі в напрямі розвитку малих і середніх підприємств належать: 1) адаптація напрямів банківської діяльності до зазначеного економічного сектору; 2) симпліфікація процедурного процесу кредитних заявок; 3) зниження бюрократизації при наданні кредитів; 4) розгалуження банківських підрозділів; 5) надання інформаційної консультації щодо зниження ризиків кредитування суб'єктам економічної діяльності; 6) інтеграція нового програмного забезпечення та модернізація поточної інфраструктури; 7) розробка банківських порталів для малих підприємств.

Унаслідок високої конкуренції в банківському секторі національної економіки відбувається розширення кредитних послуг та їх адаптація до основних видів економічної діяльності. Однак базовими кредитними послугами, що можуть бути модернізованими шляхом упровадження інформаційних технологій або інших інновацій (управління процесами), є:

- 1) одноразові кредити, що мають короткостроковий ефект та призначені для конкретних видів господарської діяльності;
- 2) кредитні лінії – надання грошей на узгоджений ліміт та певний час;
- 3) овердрафт, за якого в разі виникнення в клієнта потреби банк автоматично допускає появу дебетового сальдо на поточному рахунку;

4) факторинг – специфічний вид діяльності банківських установ, що передбачає придбання банком у позичальника права на отримання боргу з покупця;

5) операція РЕПО – придбання банком цінностей із зобов'язанням їх продажу на визначених умовах;

6) вексельні операції – дострокова сплата суб'єктом господарювання суми з наступним її отриманням з боржника перепродажем векселя третій особі;

7) авалювання векселів – один з видів вексельних операцій у банківському секторі, що спрямований на страхування ризику, тобто в разі відсутності можливості оплати платником цей борг оплачує банк [6].

Усі можливі банківські кредитні послуги та продукти можна використовувати в системі інтернет-банкінгу, що надає змогу зекономити час, забезпечує безпекою інформації та має інтуїтивний інтерфейс, має сумісність з усіма основними браузером. Основними функціональними можливостями інтернет-банкінгу є віддалене управління банківськими рахунками, грошові перекази, управління пластиковими картками та підключення до мобільного банкінгу (як один з різновидів інтернет-банкінгу, що можливий завдяки мобільним пристроям). Мобільний банкінг являє собою взаємодію клієнта з банком у таких операціях, як визначення балансу на карті, поповнення банківського рахунку, переказ грошей з карти на карту, інформаційно-довідкові можливості стосовно розрахункових, депозитних та кредитних операцій.

Яскравим прикладом різновиду банківських послуг за допомогою Інтернету є STK-banking (SIM Application Toolkit) – модель банкінгу, за допомогою якої клієнт використовує SIM-карту з інтегрованим платіжним застосунком; WAP-banking (Wireless Application Protocol) – клієнт працює через WAP-сайти; JAVA-banking – Java-додаток – інсталяція в телефон клієнта; SMSbanking (Short Message Service) – SMS-інформування при виконанні операції, а при підключенні послуги SMS-banking Advance клієнт може користуватися рядом нескладних фінансових операцій. Імплементация цих

послуг вимагає від учасників банківського сектору проведення збору й аналізу поточних запитів та уподобань клієнтів банку, у тому числі можливих. Робочим інтерфейсом інтернет-банкінгу є розроблений веб-сайт, що ефективно здійснює обслуговування клієнтів банку за рахунок ідентифікації вподобань клієнтів, наприклад, представлення на сайтах відеопомічників щодо надання своїх послуг у вигляді інформативних відеороликів [7].

Згідно з результатами SWOT-аналізу мобільного банкінгу, проведеного О. Князевою, основні компоненти формування мобільного банкінгу в банківському секторі національної економіки такі: 1) сильними сторонами є полегшення та прискорення процесу здійснення платежів шляхом використання платником власного мобільного телефону; відносна невисока вартість (плата здійснюється за трафік мобільного зв'язку чи доступ до Інтернету); необмежений 24-годинний доступ, не прив'язаний до відділень банку; контроль за рухом грошових коштів; можливість створення резервної копії платіжної інформації; 2) основними можливостями є зростання безпеки використання систем за рахунок технічних рішень, зниження тарифів на послуги мобільного зв'язку, збільшення частки безготівкових розрахунків, як за рахунок підвищення доступності та зручності мобільного банкінгу, так і шляхом зростання кількості банків, що впроваджують мобільні застосунки [8].

У банківському середовищі інноваційна складова супроводжується появою цифрових активів, що формуються на основі створення та розвитку міжрегіональних соціально-економічних інфраструктур. Для цифрових активів характерні такі риси, як доступ до просторових даних, визначення тривимірності локацій банків, наявність інформаційної моделі активів, а також сервісних мереж промислового Інтернету, платіжні системи, інфраструктура, призначена для обробки та зберігання даних. Завдяки появі цифрових активів у банківському секторі виникатимуть нові види послуг та продуктів, що будуть монетизувати доходи банківського сектору. Варто зауважити, що цифровий розвиток банківського сектору має спиратися на банківські процеси, стандарти, програмне забезпечення, послуги, доступ до інфраструктури та безпеку.

Для того, щоб пришвидшити цифровізацію послуг та продуктів у банківському секторі, необхідно виконати такі пункти:

- розгалужений цифровий доступ до мережі Інтернет банківського сектору (доступ усіх банківських установ);
- централізація відносин банківського сектору іншими секторами національної економіки та органами державної влади;
- імплементація централізованих автоматизованих систем у банківських установах;
- створення нормативно-правової бази, яка б надавала змогу використовувати аутсорсинг для розвитку інформаційних технологій у банківських процесах;
- широке впровадження програмного забезпечення для підвищення ефективності контакт-центрів та систем-підтримки клієнтів;
- використання інтелектуального аналізу для обробки великих масивів даних;
- розширення банківських продуктів, що надають за допомогою віддаленого банківського обслуговування;
- підвищення ефективності прогресивних технологій міжбанківського інтернет-простору.

Розвиток технологій у банківському секторі надасть дієві інструменти банківським установам та дозволить підготувати їх до динамічного інтернет-середовища. Створення широкої розгалуженої онлайн-платформи для банківських систем забезпечить підвищення результативності взаємодії між банківським сектором, суб'єктами економічної діяльності, державними органами влади та фізичними особами. В основі розгалуженої інформаційно-комунікаційної мережі мають бути чітко розділені рівні інформаційної взаємодії: інформаційний рівень – забезпечує зберігання, збір та обробку даних; комунікаційний рівень – являє собою інтернет-мережу; функціональний рівень – забезпечує інструментами банківські електронні послуги та продукти; рівень,

призначений для користувача, – взаємодія між клієнтом банку та банківською системою в мережі Інтернет [49].

Однак для того, щоб розширити користування банківськими послугами та продуктами, які належать до цифрових, потрібно застосовувати методи стимулювання клієнтів. Основними компонентами банківської системи розвитку будуть такі інформаційно-комунікаційні заходи:

- 1) централізована інформаційно-аналітична система підтримки нормативно-довідкової інформації;
- 2) єдина інтеграційна платформа для здійснення інформаційно-розрахункових операцій;
- 3) використання хмарних технологій для міжбанківських структурованих резервних центрів;
- 4) запровадження мережі інформаційних систем та веб-порталів.

Згідно з твердженням Гартнера, промисловий Інтернет – це мережа, що складається з фізичних об'єктів, які мають технологію, завдяки якій можна передавати та обмінюватися даними між собою й зовнішнім світом [10]. Набуває актуальності використання терміна Internet of Everything – всеосяжний Інтернет у багатьох англomовних джерелах. Якщо детальніше охарактеризувати промисловий Інтернет, то це фізичні об'єкти та технології, що взаємодіють між собою, інтегровані у фізичні об'єкти й пов'язані між собою різним типом мереж, що дозволяють аналізувати та обробляти відповідну інформацію, зменшуючи роль людини завдяки використанню інтелектуальних інтерфейсів. Щодо промислового Інтернету (Internet of Things) основною метою є забезпечення взаємодії фізичних осіб, суб'єктів економічної діяльності та державних органів влади.

Однією з проблем, яку повинні вирішити банківський сектор, державні органи влади та бізнес, є синергія ефекту цифрової трансформації. Окрім того, підвищення спроможності банківського сектору щодо інтеграції та модернізації технологій у банківських процесах, продуктах і послугах підвищують їх

готовність до нових умов цифрової економіки. Основними кроками зі створення цифрових мереж для банківського сектору мають бути:

- 1) формулювання основних завдань щодо уніфікації меж взаємодії в міжбанківському середовищі;
- 2) прозорість та відкритість даних [9].

Одним з напрямів розвитку та впровадження інновацій у банківський сектор України є використання сучасних платіжних систем, що спираються на такі компоненти, як:

- 1) врегульовані питання функціонування платіжних систем на основі нормативно-правової бази України, що сприяє їх розвитку;
- 2) визначення основних бухгалтерських і технологічних підходів, принципів обліку та звітності платіжних інструментів;
- 3) наявність технологічної інфраструктури, що відповідає за життєздатність платіжної системи, зокрема програм та технічних засобів обробки даних, висококваліфікованого персоналу;
- 4) створення захисної системи на основі програмно-технічних, нормативно-правових, адміністративно-організаційних засобів [11].

В основі інноваційних заходів у банківському секторі, перш за все, забезпечення безпеки платіжних операцій. Одним з дієвих органів влади, що може вдосконалити контроль за цими операціями, є Національний банк України та консалтингові компанії, що проводять аудит згідно з міжнародними стандартами безпеки. Аудит цих операцій має бути цілодобовим для виявлення підозрілих транзакцій. Унаслідок постійного вдосконалення безпеки платіжних систем фахівці банку повинні проходити перекваліфікацію з метою поглиблення своїх знань щодо новітніх засобів шахрайства в галузі ПК, а також набуття навичок застосування новітніх методик боротьби [12].

На сьогодні основними платіжними системами, з якими працює Національний банк України, є Система електронних платежів Національного банку (СЕП) – державна банківська платіжна система, що забезпечує проведення міжбанківського переказу через рахунки, відкриті в Національному

банку України [13]; Національна платіжна система ПРОСТІР – це система роздрібних платежів, у якій розрахунки за товари та послуги, отримання готівки й інші операції з національною валютою здійснюються за допомогою електронних платіжних засобів [14]. Розробка та впровадження національної платіжної системи є наступним кроком у розвитку стабільного банківського сектору, що супроводжується зростанням використання емітованих карток їх отримувачів, а також операцій з використанням карток, розширенням мережі банкоматів і термінального обладнання.

Одним з важливих кроків у впровадженні інновацій у банківському секторі є Постанова Правління НБУ «Про затвердження Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні». Цю систему розробили вітчизняні вчені. Це діяльність центрального банку, спрямована на забезпечення безперервного, надійного та ефективного функціонування платіжних систем, яка полягає в оцінюванні діючих у країні платіжних механізмів і, в разі потреби, внесенні змін до них.

До основних об'єктів оверсайту України належать системно важливі платіжні системи; системи роздрібних платежів і розрахунків, платіжні засоби та платіжні інструменти; системи розрахунків за угодами щодо цінних паперів; члени й учасники міжнародних платіжних систем, створених нерезидентами. Національний регулятор, згідно з Постановою Правління НБУ «Про затвердження Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні», здійснює свої повноваження на таких засадах:

- 1) прозорість – оприлюднення політики оверсайту та загальних вимог до платіжних систем;
- 2) застосування міжнародних стандартів щодо платіжних систем;
- 3) наявність повноважень та можливостей для здійснення ефективного оверсайту;
- 4) послідовність – вимоги до платіжних систем мають застосовуватися до всіх платіжних систем, у тому числі й до створених Національним банком;

5) співпраця з державними регуляторами та центральними банками інших країн [15; 16].

Основні положення, що окреслюють основні функції суб'єкта (НБУ) щодо платіжних систем згідно з Постановою Правління НБУ «Про затвердження Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні», відображено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

**Основні положення Постанови Правління НБУ
«Про затвердження Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем
та систем розрахунків в Україні» [15]**

Моніторинг платіжних систем	Показники, за якими здійснюється моніторинг платіжних систем	Керівні органи платіжної організації значущої платіжної системи зобов'язані забезпечити
Статистичні звіти та інша інформація, яка подається об'єктами нагляду (оверсайту)	Обсяги та види операцій, виконані в платіжній системі, їх частка в загальному обсязі операцій	Відповідність діяльності платіжної системи її завданням та цілям
Інформація, отримана на запит Національного банку	Кількість учасників платіжної системи в розрізі їх видів	Ефективне управління ризиками в платіжній системі та необхідні для цього ресурси
Інформація щодо діяльності об'єктів нагляду (оверсайту), отримана під час здійснення виїзних перевірок	Частка операцій окремих учасників платіжної системи в загальному обсязі операцій	Повнота, достовірність та своєчасність надання інформації органам державної влади, власникам платіжної організації платіжної системи, учасникам платіжної системи та іншим заінтересованим особам
Інформація, отримана від третіх осіб, у тому числі від органів державної влади та користувачів платіжної системи	Обсяги та види операцій, виконаних у платіжній системі за участю операторів послуг платіжної інфраструктури	Внутрішній контроль за управлінням ризиками, у тому числі щодо захисту від зловживань інформацією з обмеженим доступом
	Вартість послуг, що надаються користувачам платіжної системи	Оцінка ефективності процесів управління
		Відповідність системи захисту інформації платіжної системи законодавству України

Однак, при використанні інновацій у банківському секторі важливо звернути увагу на проблеми, які можуть виникнути внаслідок технічної модернізації банківських процесів. Використання інформаційних технологій у банках може приховувати в собі такі ризики:

- стратегічний ризик, зумовлений невдалим поєднанням елементів у стратегічному баченні інформаційних технологій у банківській установі та невідповідністю корпоративним цілям;

- ризик управління, що виникає через недостатню гнучкість банківських інформаційних технологій;

- ризик ексклюзивності, зумовлений недостатньою системою захисту доступу до банківських автоматизованих систем та її складових;

- ризик цілісності, що виникає через недостатню повноту інформації або несвоєчасне її надходження;

- ризик контролю, зумовлений характерними рисами банківського сектору та методами його контролю;

- ризик безперервності, що виникає внаслідок тимчасової недоступності роботи самих інформаційних технологій;

- ризик користувача, зумовлений неправильним використанням інформаційних технологій [18].

Тому потрібно більш детально розглянути природу ризиків у банківському секторі, що виникають унаслідок упровадження інформаційних технологій, як один з аспектів інноваційної складової. Основними причинами стратегічного ризику є таке: стратегія впровадження інформаційних технологій у процеси банківської установи; відсутність у банківській установі ресурсної бази для здійснення інтеграції інформаційної технології в поточні процеси; перевищення планових витрат на впровадження інформаційних технологій у банківські процеси, а також вимушена відмова від використання вже впроваджених в експлуатацію технологій банківського обслуговування та відповідних інформаційних систем банківської організації; неефективне дослідження зовнішнього та внутрішнього середовища. Наведений перелік

кризових причин стратегічних ризиків є неповним, однак вони задають основні напрями, які потребують уваги перед упровадженням інноваційних інформаційних технологій. Важливо також акцентувати увагу на операційних ризиках при впровадженні інновацій у банківські процеси, а саме функціонування будь-якої банківської дистанційної системи обслуговування.

Основними причинами операційного ризику є несправність системи електронного банкінгу (аварії, відмови, помилки та збої в роботі електронної банківської системи); злочинні дії (викрадення фінансових ресурсів в електронному форматі – як клієнтських, так і ресурсів банківської установи; несанкціоновані транзакції; викрадення інформації про клієнтів; несанкціонований доступ до рахунків тощо); низька якість контролю внутрішньої системи; збій у роботі компанії провайдера, що обслуговує банківську систему та/або невиконання ним умов договору.

Юридичний ризик характерний для порушень нормативно-правової бази через відсутність чітко регламентованих дій у різних ситуаціях у нормативно-правовому полі України. До основних причин появи цього ризику належать порушення нормативно-правових та законодавчих актів України; невиконання вимог регулятора; важкість ідентифікації клієнта в процесі дистанційного обслуговування; розкриття або втрата конфіденційних даних клієнтів; відсутність чітких законодавчих актів, що регламентують порядок обслуговування клієнтів; недоліки в угодах між кредитною установою та провайдером; суперечність між законодавчими актами різних держав за умови розміщення філіалів банківської установи.

Ризик репутації впливає на фінансовий стан банківської установи, що зумовлений формуванням негативної суспільної думки про кредитну установу за умов порушення нею будь-яких обов'язків перед клієнтом. Основними причинами, що провокують появу репутаційного ризику, є зниження рівня довіри з боку клієнта; розкриття або викрадення конфіденційної інформації про клієнта; неможливість забезпечення безперебійного функціонування системи електронного банкінгу; запровадження незручної системи електронного

банкінгу; некомпетентність інформаційної служби банку; недостовірна інформація про банківську систему [17].

З розвитком інформаційних технологій банківський сектор починає вирізнятися багатоманітністю процесів з надання банківських продуктів чи послуг, це надає можливості конкурентної переваги банківським установам. Учасники банківського сектору національної економіки мають взяти до уваги, що ціна на продукти та послуги банку змінюється на комфортні умови їх отримання, зокрема завдяки інформаційним технологіям.

Основною причиною змін у банківському секторі завдяки розвитку інформаційних технологій як одного з напрямів інновацій у банківському секторі є: 1) конкурентна складова – після різних економічних, політичних та соціальних криз в Україні посилюється конкурентний тиск, що вплинув на обсяги кредитування суб'єктів економічної діяльності та фізичних осіб, на отримання прибутку від діяльності банківських установ; 2) зміни в українському споживанні банківських продуктів та послуг, що, у свою чергу, зумовили потребу в кардинальних змінах банківських установ і клієнтів. Не варто забувати про територіальну організацію банківських установ як один з важливих чинників взаємодії з клієнтами, оскільки в майбутньому на зміну пластиковим карткам можуть прийти інші елементи відносин з клієнтами. Банківський сектор національної економіки для збалансованого розвитку має поєднувати такі характерні риси: банківські установи мають бути консультантом, постачальником, координатором, агрегатором та провайдером.

Тому набуває актуальності трансформація банківського сектору до цифрового формату, тобто наявність інформаційних технологій у взаємодії з клієнтами з метою надання банківських продуктів та послуг є основною вимогою емерджентної інтеграції вітчизняної банківської системи в глобальні інтернет-відносини, що виникають унаслідок використання інформаційних технологій (мережі Інтернет). Визначаючи специфіку територіальної організації в банківському секторі, потрібно приділити увагу таким економічним рисам, як наявність внутрішніх зв'язків між розвитком підприємств, галузей і відносин

суб'єктів власності в межах різних галузей, сфер економіки, країн у масштабах окремих регіонів країни.

До компонентів територіальної організації цифрового банкінгу як одного з напрямів розвитку інноваційної складової в банківському секторі потрібно віднести різні види економічної діяльності, що обслуговуються банківськими установами в процесах економіки регіону. Функціональне призначення всіх компонентів можна поділити на головні, базові, супутні, додаткові, місцеві й обслуговуючі. Залежно від упровадження інноваційної технології компонентна складова в банківському процесі передбачає вплив як на зовнішні, так і на внутрішні економічні процеси. На основі вищевикладеного потрібно зазначити, що територіальна організація цифрового банкінгу – це комплекс елементів територіального актуального банківського обслуговування для забезпечення конкретних дій банківських установ у геопросторово-часових координатах [19].

Особливої уваги потребують інформаційні технології в банківському обслуговуванні клієнтів: система «Клієнт-банк», система інтернет-еквайринг, система інтернет-банкінг. Їх основні переваги полягають у такому:

1) система «Клієнт-банк» – для банку переваги визначаються в економії робочого часу операціоніста на приймання та обробку документації, значущий фактор конкурентної боротьби за клієнта, додаткова комісійна винагорода за використання системи; для клієнта основними перевагами є можливість роботи з власними рахунками, не виходячи з офісу, отримання різноманітної довідкової інформації з банку в єдиному вигляді, вибір банку не залежить від територіального розміщення;

2) система інтернет-еквайринг – для банку основними вигодами є комісійна винагорода від інтернет-торговця за кожну операцію, залучення до партнерства значної кількості клієнтів; для клієнта основними вигодами є можливість здійснення операції в будь-який час доби, здійснення оплати товарів, послуг без відвідування торговельно-сервісного підприємства;

3) система інтернет-банкінг – основними вигодами для банківської установи є економія робочого часу на приймання та обробку документації,

значущий фактор конкурентної боротьби за клієнта; для клієнта основними вигодами є онлайн-здійснення банківського переказу грошей на рахунок та отримання різноманітної довідкової інформації з банку [20].

Для банківського сектору України повинні стати актуальними напрями *fintech*, у яких повинні розвиватися банківські установи, – використання штучного інтелекту внаслідок його швидкого зростання та оптимального використання даних, а також трендовість щодо розширення аналітики на ринку фінансів та економічних даних, ведення економічної діяльності банками України на альтернативних традиційним ринках (цифрові ринки; використання хмарних обчислень та квантових комп'ютерів, що зможуть підняти на рівень вище аналітичні можливості банку; сервісне обслуговування за допомогою автоматизації та робототехніки, що дозволить зменшити витрати, збалансувати управління ризиками й забезпечити регулярною звітністю).

У світі активізувалася розробка нових інтернет-платформ, що можуть надавати послуги кредитування. У цьому напрямі також повинні працювати банківські установи національної економіки, тому що це є новим інструментом залучення нових клієнтів. Інноваційні засоби у сфері банкінгу активно використовують, наприклад, великі корпорації та інтернет-магазини. Найбільш перспективними напрямами «Клієнт-банк» будуть віртуальні торгові майданчики, діджиталізація служб підтримки, хмарні сервіси B2B. Для інтеграції нових технологій будуть реалізовані такі підходи, як проведення тестів щодо нових технологій, упровадження інноваційних заходів у межах сучасних запитів клієнтів, налагодження партнерських відносин з клієнтами, партнерами для майбутніх інвестицій, активна взаємодія з новаторами, упровадження інноваційної технології, де інтеграція повинна бути глибокою. Основними драйверами відносини B2B для банківських установ національної економіки стануть такі компоненти, як вартість, управління, капітал та відповідність запитів.

Інтеграція інновації в банківський сектор національної економіки в рамках *fintech* враховує п'ять основних частин: 1) доступність до інтеграції інноваційних технологій та залучення капіталу від інвесторів; 2) торгові

відносини – збільшення їх ефективності; 3) постторговельні послуги – підвищення продуктивності праці завдяки автоматизації та вдосконаленню безпеки службових даних банківської установи; 4) дані, аналітика та інформація послуги – розробка нових методів для досягнення повного потенціалу банківської установи; 5) технології та операції – створення більшої економічності, нижчої латентності і зниження операційного ризику.

Також завдяки підходам Fintech банківський сектор національної економіки може отримати нові активи, залучити новий капітал та отримати новий ринок, Fintech змінює підходи до отримання капіталу такими шляхами:

1) підтримка краудфандингових пропозицій, завдяки чому можна збільшити акціонерний капітал;

2) розробка нових платформ, що поліпшують зв'язок між емітентами та інвесторами, зосереджуючись на нетрадиційних класах активів (нерухомість, венчурний капітал, приватний капітал, а також криптовалюта);

3) розгортання нових технологій, за допомогою яких можна випускати акції та облігації, знижувати витрати. Зокрема, це стосується цифрових токенів інвесторів у нетрадиційні ринки капіталу, наприклад, криптовалюту [9].

3.2. Концептуальна модель управління конкурентоспроможністю банківського сектору економіки

Конкурентоспроможність банківського сектору є залежною від кризових явищ в економіці. Тому науковці значну увагу приділяють пошуку різних підходів до подолання кризових явищ у банківській сфері. Актуальним питанням є, зокрема, агрегування ризиків, що надає змогу виділити кризові явища в один спільний показник, на який можна буде ефективніше впливати. Основними передвісниками кризових явищ в економіці України є спекулятивний капітал, обсяги експорту, торговельне

сальдо та рівень інфляції. Для подальшого зростання національної економіки України повинен бути сформований чіткий алгоритм дій щодо послаблення впливу кризових явищ як на економіку України в цілому, так і банківський сектор зокрема.

Банківський сектор національної економіки України є показником соціальної та політичної стабільності в державі, у зв'язку із цим повинні бути розроблені механізми запобігання кризовим проявам банківського сектору в національній економіці України. Пошук алгоритму конкурентоспроможності банківського сектору є основним питанням та завданням наукових досліджень на протигагу кризовим явищам у національній економіці.

Проблеми кризових явищ та шляхи їх подолання в банківській діяльності досліджували О. Болдирева, Т. Васильєва, М. Зверькова, О. Мороз, Ю. Ребрик, О. Рудик, Б. Самородова та ін. Банківський сектор відіграє важливу роль в економічних процесах, зокрема в грошових потоках. У зарубіжній науці на оцінюванні кризових явищ у банківському секторі зосередили свою увагу, зокрема, такі автори, як: Л. Бородовскі, Г. Бортнікова, М. Вербік, Т. Владимірова, Ф. Джоріона, Т. Йошиба, Е. Кол, К. Кудек, М. Лор, Р. Нельсен, Г. Пенікас, К. Романо. В Україні це питання вивчали П. Бідюк, М. Бодрецький, А. Кроптя, О. Лисенок, О. Марковський, О. Окунев, Л. Примостка, М. Ребрик, Л. Сергеева та ін.

Управління банківськими установами розглядали такі вчені, як: О. Васюренко, Т. Гудзь, В. Коваленко, О. Костюк, М. Лін, А. Мороз, О. Муричев, М. Олсен, Г. Омет, М. Пудовкіна, М. Савлук, О. Хаб'юк та ін. Основні методи нагляду за діяльністю банків висвітлено в працях українських науковців: Б. Адаміка, О. Кіреєва, В. Кротюка, А. Мороза, С. Мочерного, А. Пересади, Л. Примостки, А. Яценюка, а також західних: Р. Бернда, Ед. Дослана, Б. Едвардса, Ж. Матука, П. Роуза, К. Редхарда, Дж. Синки, Е. Хелферта та ін. Підсумовуючи, зауважимо, що концептуальна модель конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки

України є важливою складовою економічного зростання національної економіки України.

Зниження темпів зростання показників банківського сектору національної економіки спричинено різними кризовими явищами, наприклад різкими валютними коливаннями та девальвацією національної валюти, при яких втручається регулятор цього сектору – Національний банк України. Тому першим етапом є визначення всіх показників економічної системи та диференціація їх на зовнішні й внутрішні фактори. Основне завдання – визначення заходів, що будуть випереджати дестабілізуючі фактори.

Вжиття певних заходів для запобігання кризовим явищам повинно передбачати такі етапи:

- 1) визначення основних елементів кризового становища банківського сектору;
- 2) створення плану дій щодо виходу з кризового становища;
- 3) обрання комплексу дій, що можуть спрогнозувати наслідки стресових ситуацій у банківському секторі;
- 4) аналіз та компонування інформації щодо прийнятих дій для уникнення кризового стану банківського сектору національної економіки України [1].

Підсумовуючи сучасні концепції управління банківською установою, потрібно виділити такі моменти:

- 1) банківська діяльність повинна бути орієнтованою на економічні потреби клієнтів;
- 2) менеджмент якості в банківській установі є структурованою підсистемою зі своїми зв'язками, суб'єктами та об'єктами, яка виявляється в її конкурентоспроможності;
- 3) персонал відіграє ключову роль у банківській діяльності, виступаючи її системотвірним компонентом;

4) соціальна складова в банківській діяльності повинна відігравати важливу роль в оптимізації всіх економічних процесів;

5) поетапне впровадження інноваційних технологій у процеси банківської діяльності;

6) функціонування банківської установи полягає в створенні цінностей та досягненні позитивної маржі;

7) постійна діагностика діяльності банківської установи та оцінювання досягнення запланованих цілей у минулому;

8) використання програмного забезпечення в гнучкому управлінні банківською установою [2].

Механізмом запобігання кризовим явищам банківського сектору національної економіки є комплексне страхування, що є перспективним варіантом нейтралізації банківських ризиків. Банківське страхування використовують у таких випадках:

1) втрати чи пошкодження банківського майна або майна, відданого на зберігання в результаті крадіжки, пожежі, злочинних дій;

2) шахрайські дії працівників банку;

3) прийняття фальшивих банкнот та платіжних документів;

4) втрати від операцій із цінними паперами;

5) втрати від операцій із цінними паперами; втрати, пов'язані з перевезенням готівки та інших цінностей [3].

Розвиток інновацій у комп'ютерній сфері вимагає створювати програми зі страхування від електронних і комп'ютерних злочинів, оскільки більшість фінансової інформації про економічні процеси міститься на електронних носіях.

Глибока інтеграція інформаційних технологій у банківський сектор національної економіки України створює багато прецедентів виникнення нових ризиків. Підвищення рівня електронізації банківського сектору економіки зумовлює зростання інформаційних злочинів, тому й комплексне впровадження страхування має відіграти свою роль показника стабільності та

конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки України. Одним з вагомих механізмів впливу на стабілізацію й конкурентоспроможність банківського сектору національної економіки України є лімітування як метод управління кредитним ризиком. Метою цього механізму є диверсифікація кредитного портфеля, обмежуючи кредитні лінії, встановлюючи ліміти та уникаючи втрати внаслідок концентрації ресурсів [3].

Враховуючи досвід європейських держав, потрібно розмежовувати універсальні банківські установи та спеціалізовані. Вони є важливими для конкурентоспроможності національного банківського сектору. Універсальні банки мають широкий асортимент банківських послуг, водночас спеціалізовані банки концентрують свою увагу на одній або декількох функціях, наприклад, іпотечних кредитах.

У Європейському Союзі нагляд за банківським сектором здійснюють різні органи влади, базуючись на певній моделі. На сьогодні існує три моделі нагляду за банківським сектором:

- 1) контроль здійснює центральний банк країни;
- 2) нагляд здійснює єдиний державний наглядовий орган;
- 3) поєднання першої та другої моделей. Вибір моделі залежить від економічного, законодавчого й політичного стану в державі [4].

Існують такі системи забезпечення конкурентоспроможності та стабільності банківського сектору національної економіки:

– наглядову діяльність виконує тільки центральний банк: Україна, Австралія, Великобританія, Ісландія, Іспанія, Ірландія, Італія, Нова Зеландія, Португалія;

– наглядову діяльність виконують спільно центральний банк та інші органи влади: США, Швейцарія, Німеччина;

– наглядову діяльність виконують інші органи влади: Данія, Канада, Люксембург, Швеція, Австрія, Фінляндія, Норвегія [4].

Увагу потрібно приділяти не лише макрорівню в економічних процесах банківського сектору національної економіки. Потребує класифікації основна

діяльність банківського сектору – видача кредитів. Їх ділять на три види за рівнем взаємодії всіх елементів економічних процесів у банківському секторі:

1) на рівні банку (кредитна політика; ціноутворення на кредити; використання кредитних деривативів, економічні показники, авторизація);

2) на рівні кредитного портфеля (диверсифікація, лімітування, створення резервів, моніторинг кредитного портфеля, страхування, продаж кредитів, сек'юритизація);

3) на рівні окремої позики (аналіз кредитоспроможності позичальника, структурування кредиту, документування кредиту, способи забезпечення кредиту, моніторинг та контроль за кредитом і станом застави, аналіз та оцінка кредиту, ранжування кредиту) [5].

Кредитні характеристики відіграють важливу роль у конкурентоспроможності банківської установи. Після моніторингу кредитного портфеля потрібно формувати векторність для отримання позитивного результату від нього. Змінюючи підходи до управління банківською установою, необхідно використовувати весь спектр можливостей фінансового інструментарію банківського сектору національної економіки України.

У межах конкурентної політики банківського сектору національної економіки необхідно враховувати всі можливі шляхи розвитку, одним з яких є використання інтелектуального потенціалу, який надає вигоду в довгостроковій перспективі банківській установі. Наразі фактором ціноутворення в банківському секторі є персонал організації. Наприклад, ціна активів банку може бути нижчою, ніж ціна самого банку, оскільки в цій банківській установі багато уваги приділяють інтелектуальному потенціалу. Чиста різниця між активами та сукупною ціною банку означає ціну його інтелектуального ресурсу.

Нами сформовано концептуальну модель підвищення конкурентного потенціалу банківського сектору національної економіки (рис. 3.1).

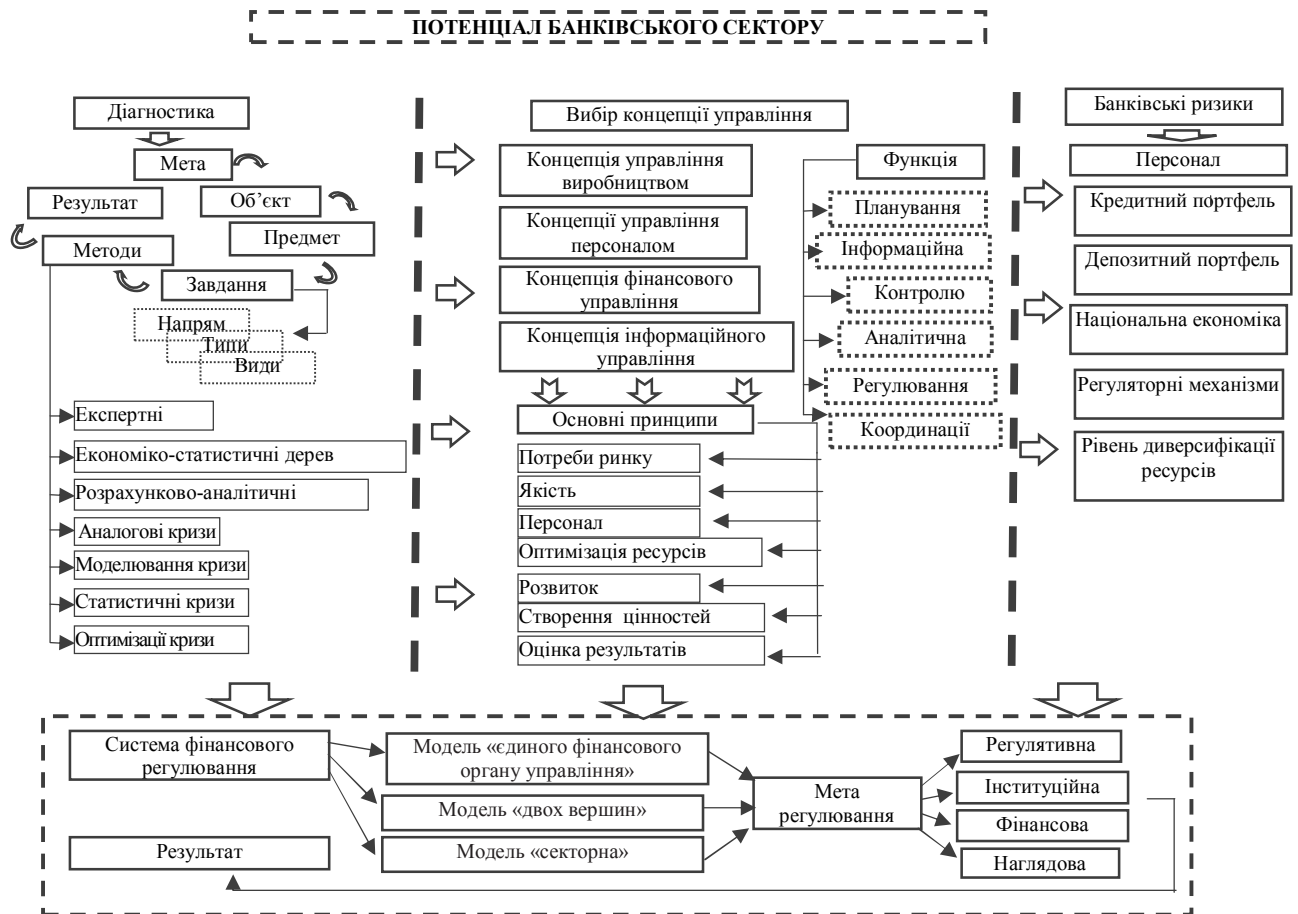

Рис. 3.1. Концептуальна модель підвищення конкурентного потенціалу банківського сектору

Для приведення банківського сектору до стабільного зростання повинна зростати конкуренція в банківському секторі, спонукаючи до постійних змін та інновацій у своїй діяльності.

Отже, виділимо основні етапи формування конкурентоспроможності банківського сектору в контексті розвитку інтелектуального потенціалу:

- 1) запровадження нових форм навчання, спрямованих на підвищення професійних характеристик персоналу;
- 2) створення системи наставництва для скорішої адаптації нових співробітників банку;
- 3) широкий доступ до бази знань банківської установи;
- 4) визначення пріоритетів із залучення висококваліфікованих співробітників у певних сферах банківського сектору.

Іншими словами, для подолання впливу кризових явищ у банківському секторі національної економіки України увага повинна бути зосереджена на багатоваріантності формування стабільності й конкурентоспроможності банківських установ [6].

Першочерговим етапом змін у підходах до формування банківської конкурентоспроможності є діагностика потреб зовнішнього та внутрішнього середовища в економічних процесах, з якими пов'язаний банківський сектор національної економіки України.

Враховуючи різноманітність ризиків у банківській діяльності, кожна держава повинна формувати свою унікальну систему управління банківським сектором національної економіки України, з огляду на свої специфічні потреби та можливості їх реалізації. Однак, одним з перманентних компонентів, спроможним докорінно вплинути на банківський сектор національної економіки, є банківська регуляторна політика. В умовах кризи вона повинна володіти рисами швидкої адаптації, але водночас мати рамки, за які не можна виходити, як економічно, так і законодавчо. Враховуючи це, нами сформовано блок факторів, що створюють кредитно-інвестиційний потенціал банківського сектору національної економіки України (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Блок факторів, що формують кредитно-інвестиційний потенціал банківського сектору національної економіки України

Цільовий фактор	V1 – кредитно-інвестиційний потенціал банківського сектору
Фактор-індикатор	V2 – кредитна заборгованість V3 – активи банків V6 – асортимент банківських послуг V7 – розгалуженість філій банків V10 – кваліфікованість персоналу V11 – інформаційні технології в банківській сфері V12 – рівень активності банків на фондовій біржі
Керуючий фактор	V4 – економічна та політична криза V5 – інфляція V8 – відкритість економіки V9 – регуляторний тиск

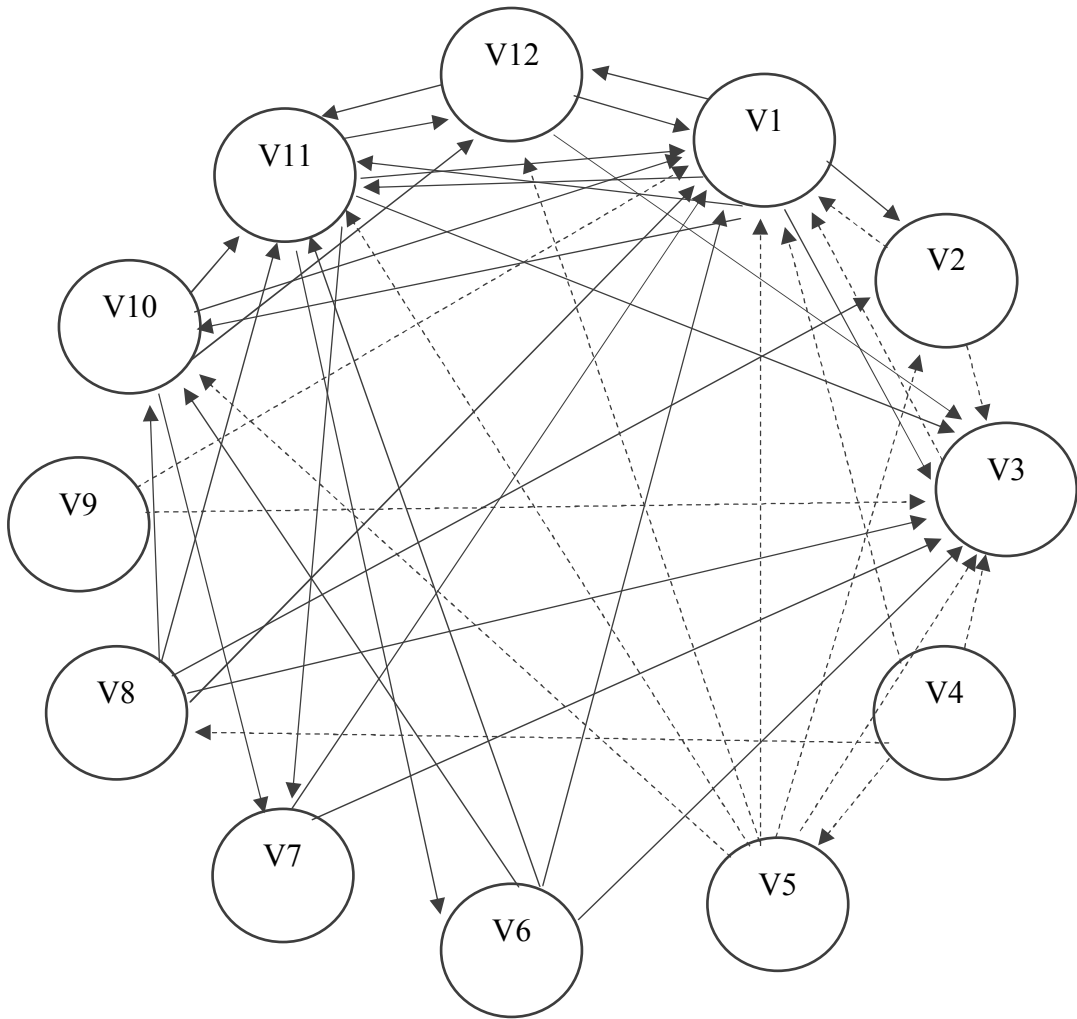

Рис. 3.2. Когнітивна модель кредитно-інвестиційного потенціалу банківського сектору

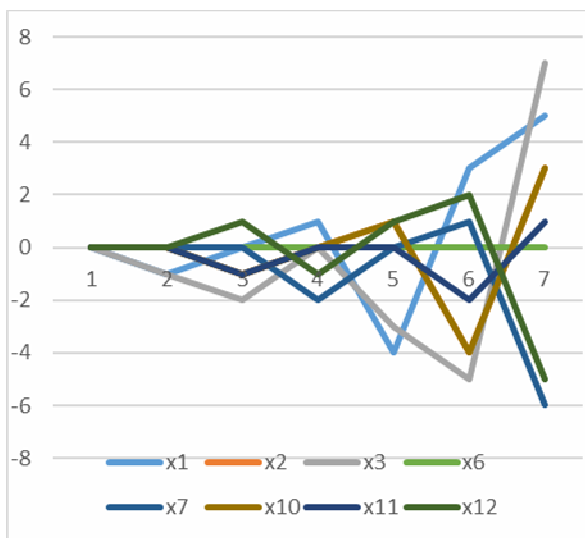

Рис. 3.3. Імпульс вектор V4 $q=+1$

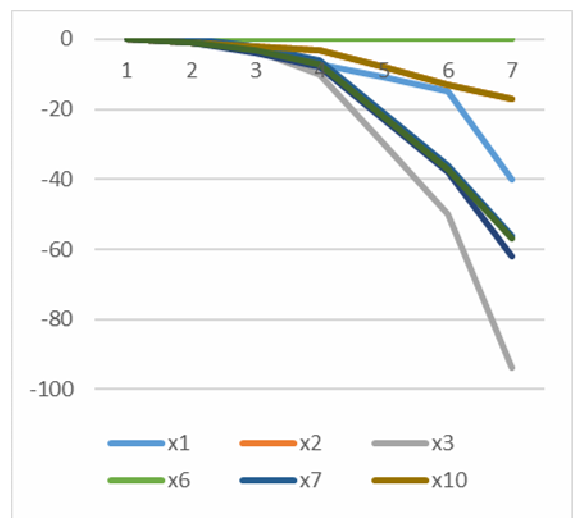
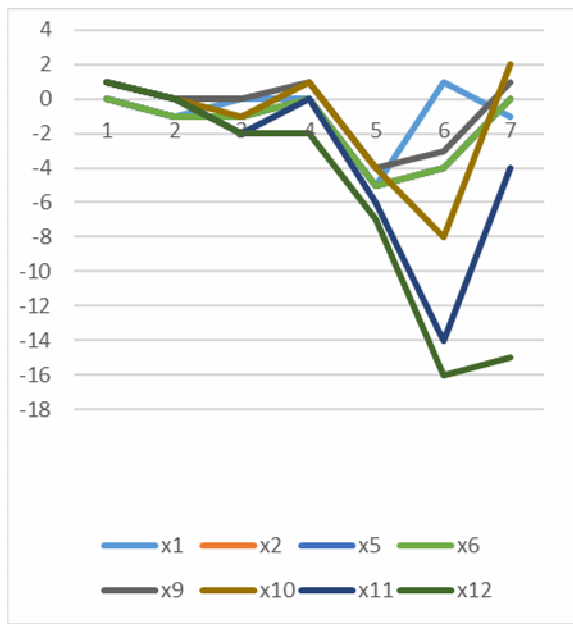
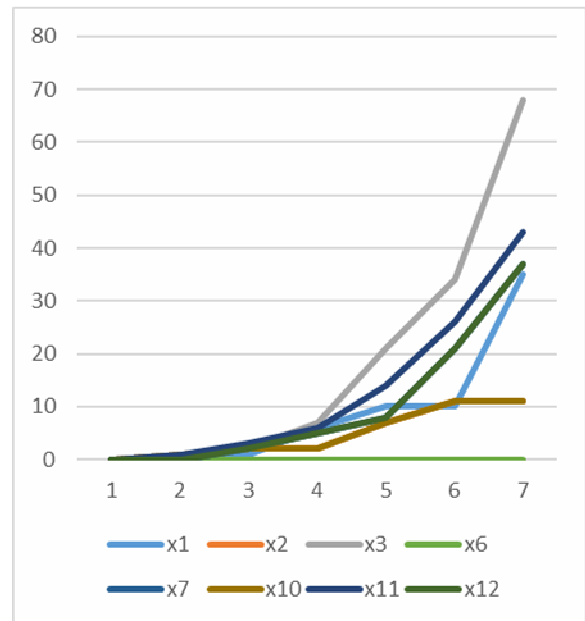

Рис. 3.4. Імпульс вектор V5 $q=+1$

Рис. 3.5. Імпульс вектор V9 $q=+1$ Рис. 3.6. Імпульс вектор V8 $q=+1$

Згідно з імпульсним моделюванням виокремлено основні напрями змін факторів банківського сектору національної економіки України. Найбільш позитивним фактором впливу на банківський сектор є відкритість економіки, інші фактори є досить непередбачуваними й негативно впливають на сукупність факторів банківського сектору України в цілому.

Комплексний підхід до кризових явищ у банківському секторі національної економіки України має бути ґрунтовним, щоб забезпечити підвищення конкурентоспроможності банківського сектору. Виявлення негативного впливу на економічні процеси національної економіки, особливо в банківському секторі, надасть можливість вжити дієвих заходів для стабілізації ситуації. Аналіз кризових економічних явищ повинен бути першим етапом у стабілізації та підвищенні конкурентоспроможності банківської установи. Ґрунтовне дослідження банківської конкурентоспроможності є основним чинником вибору підходів до управління.

Високий рівень динаміки змін у банківському секторі національної економіки спонукає до інтеграції інноваційних методів та технологій для

забезпечення його стійкого зростання. Саме тому мінімізація банківських ризиків є пріоритетним напрямом у регуляторній діяльності.

Як свідчить досвід багатьох провідних держав, зокрема Європейського Союзу, банківський нагляд відіграє ключову роль у становленні фінансової системи банківського сектору національної економіки, але для кожної країни існує велика кількість специфічних чинників, що формують свою систему нагляду за банківським сектором. Потрібно приділяти увагу також кредитним ризикам, оскільки банківський сектор економіки є транспортною артерією оптимізації грошових потоків. Забезпечення кредитних ризиків шляхом їх диверсифікації, лімітування та страхування є запорукою конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки України.

Основними антикризовими заходами щодо забезпечення стабільності банківського сектору є регулювання грошового ринку. Основними причинами захисту національної валюти є конвертації щодо інших валют, що відіграють важливу роль в економічних процесах національної економіки. Отже, наразі потребують уваги такі моменти: 1) пропозиція щодо валюти є зовнішнім чинником на внутрішньому ринку; 2) гривню потрібно охарактеризувати як валюту зовнішньої конвертації; 3) ліквідність національної валюти значно нижча, ніж іноземна (долар, євро).

Одним із дієвих механізмів управління кризовими ситуаціями в банківському секторі є послуги аутсорсингу. Аутсорсинг (визначення для банківського сектору) – це використання зовнішніх ресурсів для здійснення поточних операцій у банківському секторі. Основні вигоди від нього в банківських процесах – зниження витрат та скорочення часу на виконання певної послуги чи продукту для клієнта. Аутсорсинг надасть змогу банківським установам сконцентруватися на вирішенні основних кризових питань та перекласти другорядні проблеми на компанії, що надають послуги аутсорсингу, спростити організаційну структуру й керованість банківської установи. Використання послуг аутсорсингу в банківській діяльності має як

короткостроковий ефект, так і довготривалий. Але воно має супроводжуватися моніторингом делегованих функцій, контроль має здійснювати суб'єкт, що делегував ці функції [21].

Унаслідок економічної кризи в Україні банківський сектор спрямовує свої зусилля на інвестиції, що мають характерні риси короткострокової окупності. Однак більшу частину кредитних вкладень, зокрема довгострокові вклади, вітчизняний банківський сектор спрямовує не в реальний сектор економіки. Тому державні органи влади мають відігравати одну з основних ролей у формуванні навколишнього середовища для економічної діяльності підприємств, незалежно від їх розміру, шляхом залучення фінансових ресурсів банківського сектору на вигідних умовах. Держава має надавати пільги пріоритетним галузям економіки України. Такі кроки нададуть змогу пожвавитися українському банківському сектору, зокрема кредитним та депозитним операціям між суб'єктами економічної діяльності й банківськими установами.

Пріоритетні галузі національної економіки, у які мають бути залучені банківські установи:

- виробництво високотехнологічних приладів;
- сфера розроблення та вдосконалення інформаційних технологій;
- житлово-комунальний комплекс, сфера будівництва відходопереробних підприємств і модернізації об'єктів сфери теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення [22].

Головну роль у банківському секторі національної економіки відіграє Національний банк, що активно бере участь у створенні майбутньої концепції капіталу, розробляючи нові та вдосконалюючи існуючі принципи роботи банківських установ.

Важливим етапом на шляху стабілізації банківського сектору є підписання Меморандуму в червні 2017 р. між Національним банком і Національною комісією з цінних паперів та фондовим ринком. Основною метою Меморандуму є налагодження відносин у рамках ринку капіталу в

Україні, на основі чого формується реформа депозитарно-розрахункової й клірингової інфраструктури. Цей нормативно-правовий акт фінансового сектору національної економіки відображає принципи функціонування інфраструктури та їх окремих елементів у банківському секторі, а також визначає основні елементи реформування:

- 1) покрокова інтеграція сучасної клірингової моделі;
- 2) формування нових вимог до імплементації клірингової діяльності;
- 3) нівеляція монопольного стану Розрахункового центру на рівні законодавства (функції грошових розрахунків) щодо операцій із цінними паперами;
- 4) зміна ролі Розрахункового центру – перетворення його з банківської установи в спеціалізовану фінансову установу, яка буде виконувати роль «полегшеного центрального контрагента»;
- 5) імплементація сучасних стандартів і найкращих практик менеджменту в Національній депозитарії України та Розрахунковому центрі щодо підвищення ефективності ведення економічних процесів і забезпечення операційної безбитковості та залучення стратегічних інвесторів;
- 6) модернізація монетарних операцій Національного банку України, інтеграція змін у чинному законодавстві [24].

Підвищенню конкурентоспроможності банківського сектору сприяють регіональна розгалуженість та наявність сильної капітальної бази. Це надає можливість банківським установам забезпечувати ефективну діяльність. Процеси управління та регулювання об'єднання та поглинання одного банку іншим вимагають від державних органів влади їх моніторингу, тому в цьому контексті важливим кроком є окреслення основних завдань моніторингу діяльності банківського сектору – визначення алгоритму дій банківських установ щодо злиття чи поглинання, що відбуваються в економіці країни.

Унаслідок циклічності процесів у банківському секторі й синергетичного впливу економічних законів виникає потреба в реструктуризації компонентів функціонування банківських установ у процесах злиття та поглинання.

Вищенаведені підходи вимагають визначення основних принципів і завдань фінансового моніторингу й окреслення критеріїв злиття та поглинання банків, відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», що визначає злиття й поглинання як процес, що належить до реорганізації банків, які базуються на механізмі перерозподілу власності між інвесторами та реципієнтами [27].

Варто зауважити такі риси, як процес злиття, що передбачає пошук сумісного компромісу щодо інтересів та вигод між зацікавленими суб'єктами; для поглинання характерною рисою є задоволення потреб одного із суб'єктів – суб'єкта, що поглинає іншу банківську установу. Для того, щоб під час злиття та поглинання в банківському секторі відбувалася ефективна взаємодія, потрібно дотримуватись таких принципів: системності; економічної ефективності; кумулятивності; послідовності; каузальності; цілеспрямованості; інформаційної безпеки; збалансованості рівня дохідності та ризиковості; креативності.

Дотримання цих принципів підвищить ефективність моніторингу очікуваних результатів від злиття та поглинання. Моніторинг, метою якого є визначення ефективності злиття та поглинання як одного з процесів підвищення конкурентоспроможності банківського сектору, полягає у визначенні етапів оцінювання, таких як: вибір варіантів і пріоритетних показників процесу злиття та поглинання банків; розрахунок показників до реалізації процесу злиття та поглинання банків; обчислення показників після реалізації процесу злиття та поглинання банків; порівняння зміни значень до злиття чи поглинання та після; характеристика отриманих відхилень показників [25, с. 294–295].

Одним з важливих питань, що потребує вирішення, є банківські кредитні ризики. Від швидкості прийняття рішення залежить стан банківської установи й стабільність банківського сектору України в цілому. Особливу увагу потрібно приділити кредитуванню суб'єктів реального сектору в умовах політичної та економічної кризи, що підвищує традиційні джерела ризику й «специфічні

зони» ризику кожної галузі економіки окремо. Ризики кредитування зростають з таких причин: багатопрофільність підприємств реального сектору економіки; неефективне бізнес-середовище для малого бізнесу, на відміну від формування всього підприємницького середовища; непрозорість економічної діяльності бізнесу; недостатність власного капіталу; складнощі надання кредиту під заставу; низька якість опрацювання бізнес-планів при залученні кредитів.

Тривалість терміну кредиту збільшує його ризики, однак зміна строків виплати кредиту також негативно впливає на суб'єктів економічної діяльності. Необхідно пам'ятати, що безпрецедентна зміна банківською установою умов кредитування суб'єктів економічної діяльності впливає на економічні процеси та суб'єктів негативно, підштовхуючи його до ризикових господарських рішень. Кредитування суб'єктів економічної діяльності за розмірами не є оптимальним підходом до зниження кредитних ризиків.

Іншим шляхом може стати визначення відсотків, які має сплатити клієнт банківській установі, залежно від потенціалу суб'єкта економічної діяльності. Суперечливим компонентом взаємодії банківського сектору є страхування банківського кредиту під заставу згідно з нормами Національного банку України, які вимагають від банківської установи більших витрат на зберігання та функціонування цієї застави [26].

Однак, основною рисою конкурентоспроможності банківського сектору є впровадження сучасних тенденцій у банківські процеси, а саме надання клієнтам банку інформаційних послуг, використовуючи запрограмовані програми-консультанти, засоби Big Data та штучного інтелекту (artificial intelligence). Національний банк України має моніторити середовище електронного банкінгу як основний елемент взаємодії нових банківських інструментів із суб'єктами економічної діяльності та фізичними особами, за допомогою чого можна подавати заявки на кредит, відкривати нові рахунки й поповнювати їх. До основних завдань штучного інтелекту в банківських процесах належить пошук алгоритмів найбільш оптимальних підходів до взаємодії з клієнтами банківської установи. Такий підхід створює передумови

для сталого розвитку банківського сектору національної економіки, передбачаючи релевантну відповідь споживачів.

Іншими заходами підвищення конкурентоспроможності банківського сектору є використання принципів «відкритої розробки» (open development) і «програмного забезпечення як послуги» (software-as-a-service), що дає змогу популяризувати банківські послуги серед споживачів, як наслідок, покращуються економічні показники. Варто навести ряд прикладів використання машинного навчання, як-от: операції-транзакції з історією облікового запису – стартап Feedzai дозволяє оцінити ймовірність того, що операція буде шахрайською. Машинне навчання в банківському секторі відіграє важливу роль в економічних процесах банківського сектору, наприклад при визначенні кредитоспроможності суб'єктів економічної діяльності на основі динамічних, а не статистичних даних, завдяки створенню можливих моделей.

Яскравим прикладом використання машинного навчання є бізнес-платформи: Kabbage – фінансування малого бізнесу; Lend Up – розробка моделей кредитного ризику на основі машинного навчання. Усі заходи, що були викладені вище, надають змогу підвищити конкурентоспроможність банківського сектору національної економіки, їх імплементація є основним чинником сталого розвитку банківського сектору.

В умовах сьогодення виникає потреба в технологіях, що трансформують автоматизований банкінг. Основним прикладом є технологія розподіленого реєстру Blockchain (distributed ledger technology). Технологія blockchain впливає на конкурентоспроможність банківського сектору шляхом підвищення ефективності та зниження схильності до помилок краще, ніж автоматичний кліринговий банкінг (ACH). Імплементацію цієї технології в основному використовують для полегшення транскордонних платежів та сервісів B2B (business-to-business), усуваючи посередників. Застосування цієї технології для підвищення ефективності банківських процесів має вдалі приклади, а саме: Visa розробила платіжний сервіс для суб'єктів економічної діяльності, маючи за

базис Blockchain-платежі, B2B Connect. Платформа впроваджена за допомогою технології Blockchain стартапом Chain, метою якого було забезпечити безпеку і прозорість грошових переказів між суб'єктами економічної діяльності.

Поряд із цим нерозривним елементом Blockchain-банкінгу є смарт-контракти (smart contracts), за допомогою яких клієнти можуть обміняти гроші, акції або цінності. Перше визначення Smart Contract M надали на початку 1990-х рр. як комп'ютерному протоколу, метою якого є програмування стандартного контракту, що компілюється в комп'ютерну програму. Смарт-контракти не потребують посередників, вони можуть мати допоміжні умови, тотожні фінансовим інструментам, вони є залежними від зовнішніх факторів, наприклад ціни на фінансові інструменти. Хоча смарт-контракти мають переваги (швидкість, ефективність та впевненість в укладенні договорів), вони не набули широкого використання й перебувають на ранньому етапі розвитку; основними проектами використання смарт-контрактів є Ethereum та Codium. Нерозривно з технологією blockchain пов'язана криптовалюта Bitcoin. Особливістю цієї валюти є відмінність від фідучіарних грошей. Ця валюта не випускається ні центральними банками (банкноти), ні комерційними (депозитні рахунки), а також не є борговими зобов'язаннями емітента.

Важливою ознакою криптовалюти є децентралізований характер, тобто центральні банки країн не здійснюють контролю за цією валютою. Міжнародний валютний фонд визначає цифрову валюту як законний засіб оплати, що може бути оцифрований, а віртуальна валюта не загальноприйнята. Іншим важливим фактом щодо криптовалюти є специфічні відносини при купівлі-продажу між сторонами договору, ціна криптовалюти базується лише на переконанні, що й можна використати як засіб обміну на інші товари або ж іншу валюту. Використання криптовалюти не може бути ресурсом накопичення багатства внаслідок своєї волатильності, що не залежить від економічних чи фінансових факторів, її неможливо застрахувати за допомогою хеджування [27].

Унаслідок звернення громадян країни до правового поля щодо використання електронної валюти в Україні bitcoin НБУ зазначає таке: Національний банк України розглядає «віртуальну валюту/криптовалюту» Bitcoin як грошовий сурогат, який не має забезпечення реальною вартістю і не може використовуватися фізичними та юридичними особами на території України як засіб платежу, оскільки це суперечить нормам українського законодавства.

Національний банк України з метою підвищення конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки дозволить випуск е-гривні на базі інноваційних технологій. Як зазначає прес-служба НБУ, «реалізація національної віртуальної валюти дозволить побудувати загальнодержавну, прозору і високоефективну роздрібну платіжну платформу з мінімальними транзакційними витратами і практично миттєвою швидкістю переказу грошей від одного учасника до іншого» [28].

Національний банк України планує робити програми, технологічні рішення та протестувати пілотні проекти на волонтерських засадах із залученням учасників платіжного ринку України, після тестового режиму цей проект можна буде розглянути для подальших повномасштабних дій з метою підвищення сталого розвитку банківської системи України [29]. Під час Cashless Ukraine Summit 9 листопада 2016 р. у Києві було представлено дорожню карту Cashless Economy, схвалено її як один з головних проєктів, що використовує інноваційні технології, а саме blockchain.

Набуття широкого використання національної платіжної системи на основі інноваційної технології блокчейн підвищить ефективність системи оподаткування на користь повної анонімності. У цьому контексті процеси банківських установ стали більш ефективними щодо валентних інформаційних даних про суб'єктів економічної діяльності державного органу влади щодо розрахунку суми належних податків [30]. Варто зауважити, що навіть сучасні офіційні валюти не завжди можуть виконувати функцію накопичення багатств унаслідок постійного «плавання». Тому підвищення

конкурентоспроможності банківського сектору має спиратися на новації на рівні глобальних запитів унаслідок відкритих кордонів, зокрема завдяки мережі Інтернет.

3.3. Механізм хеджування валютних ризиків у конкурентній банківській стратегії

Ефективність функціонування банківського сектору національної економіки постає головним завданням економічних перетворень у державі, оскільки ефективний банківський сектор – це підґрунтя успішного функціонування національної економіки в цілому. Однак сучасний стан національної економіки свідчить про неоднозначне становище банківського сектору під впливом кризових явищ в економіці.

Банківський сектор економіки України має досвід протистояння проблемним явищам у політичному, економічному та соціальному житті держави, але постійне перебування в кризових процесах вимагає змінити докорінно підходи до напрямку та стратегії розвитку банківського сектору. Тому актуальним моментом цієї ситуації є визначення в комплексі всіх елементів формування подальшої стратегії банківського сектору національної економіки.

Для сучасного стану банківського сектору характерні стратегічні орієнтири в напрямі створення вузькоспеціалізованих банків, інтеграції інформаційних технологій, територіального розширення. Однак, банківський сектор має також у своєму інструментарії страхові механізми для запобігання кризовим явищам у діяльності банківської установи. Більша частина банківського сектору національної економіки України дотримується позиції «пошуку надприбутковості» – шляхом отримання капіталу за рахунок клієнтів з великими показниками капіталу та не надає належного значення клієнтам з низьким рівнем капіталу.

Унаслідок обмежень у банківському секторі України для НБУ та КМУ постає завдання отримання фінансових надходжень до реального сектору економіки України, для зростання національної економіки України. Беручи до уваги досвід провідних держав: США, країн Європи та Азії, потрібно утворювати спеціалізовані банки, диференціюючи їх за сектором економіки. Усі національні економіки, маючи спеціалізовані банківські установи, відчутно покращили показники ефективності національної економіки. Створення спеціалізованих банківських установ не становитиме загрози для принципів ринкової економіки.

Наприклад, Європейська комісія зазначила, що створення вузькоспеціалізованих банківських установ надасть змогу ефективно використовувати державні інструменти впливу на конкурентоспроможність національної економіки країни. Основною метою цих банківських установ буде оптимальний розвиток економіки згідно зі специфічними потребами держави, в якій створюються такі банківські установи.

Наступним напрямом підвищення конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки буде інтеграція інноваційних технологій, створюючи нові банківські продукти, що утворюють нові можливості накопичення капіталу банківським сектором. Інноваційні технології мають характер «стратегічного ефекту» збільшення клієнтської бази, оптимізації ресурсовитратності при операційних діях, зниження залежності банківської установи від швидкозмінних кризових явищ. Характерним відображенням сутності розвитку інноваційних продуктів та послуг на українському ринку є відсутність попиту на ці послуги. Відсутність сприйняття населенням банку як радника у фінансовому полі значно знижує можливості реалізації наявних ресурсів банківського сектору національної економіки України. Банківські інновації найчастіше впроваджують на основі потреб корпоративних клієнтів, а новизна самого продукту має нижчу пріоритезацію в розвитку продукту в банківському секторі національної економіки [1].

У кризових умовах стратегічним завданням банківського сектору національної економіки постає страхування валютних ризиків, тому найбільшим вагомим інструментом страхування флуктуацій на національному та міжнародному ринку є хеджування.

Хеджування, хедж (англ. Hedging, англ. Hedge) – засіб зменшення ризику шляхом укладання протилежної угоди, форма страхування валютного ризику при здійсненні ф'ючерсних угод у банківській, страховій, біржовій та комерційній практиці.

Подальші кроки в розвитку банківського сектору національної економіки України неможливі без страхування. Тому використання можливостей хеджування надасть можливість зменшити валютний тиск під час великих коливань іноземної валюти, для стабільного забезпечення роботи з клієнтами. Розуміння наявності захисних механізмів сприяло активному використанню хеджування.

Тому використання операцій з хеджуванням в банківській діяльності диференціює ризики між учасниками ринку. Результативність хеджування фінансових ризиків зумовлена досконалістю застосовуваного аналітичного забезпечення [6]. У ході проведеного аналізу сформовано механізм хеджування валютних ризиків у банківському секторі національної економіки України на основі джерел [8–11].

Досвід держав, що активно використовують хеджування фінансових ризиків, свідчить про його ефективність. Механізм хеджування (рис. 3.7) полягає в стабілізації грошових потоків, досягненні гнучкої цінової політики та дозволяє стримувати ціни в межах вузького цінового коридору, де основною метою є зниження потенційних витрат у процесі діяльності банківської установи.

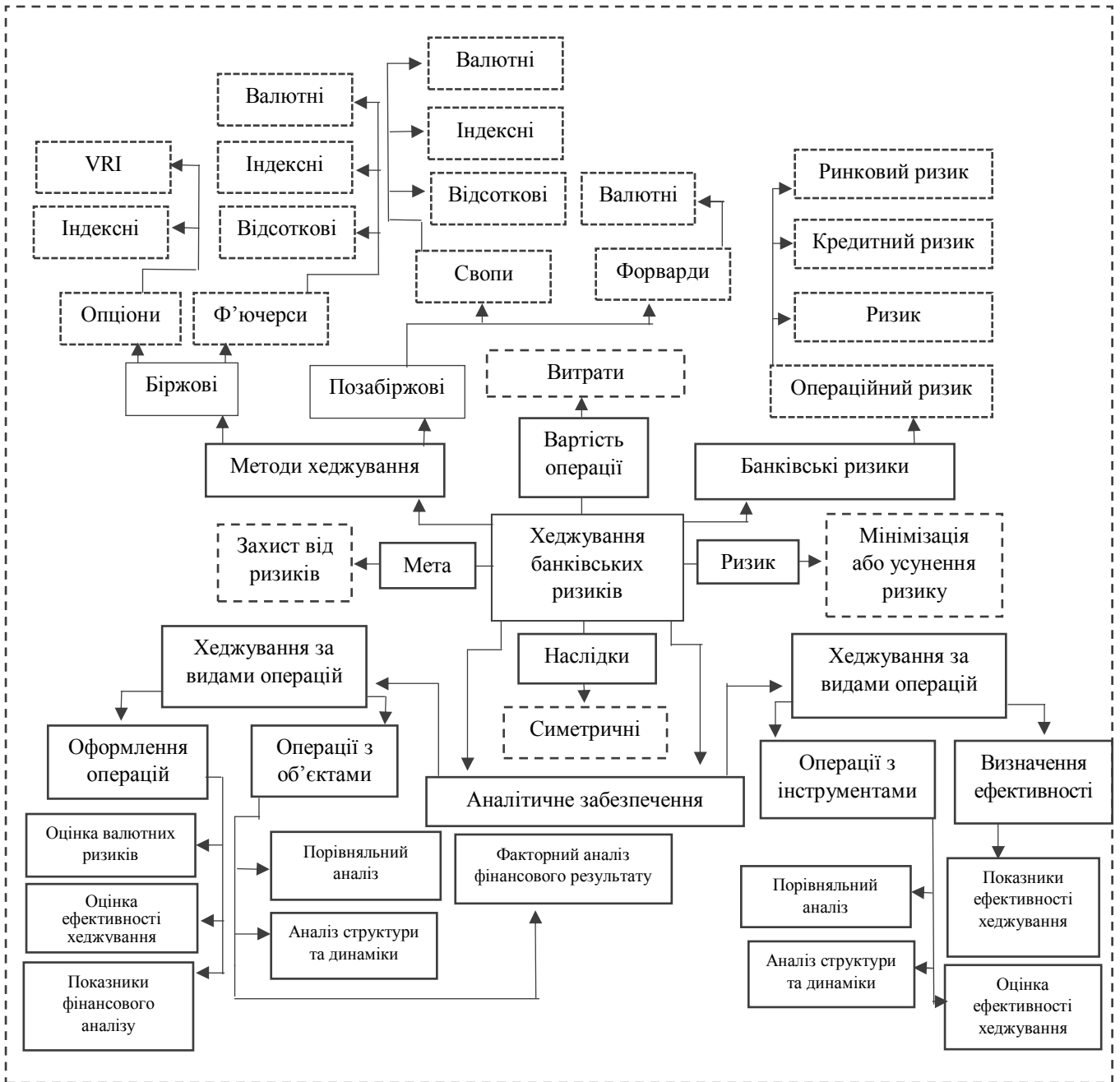

Рис. 3.7. Механізм хеджування в банківському секторі (удосконалено автором)

Отже, можна сказати, що до хеджування потрібно віднести діяльність з проведення операцій з фінансовими деривативами. У більшості випадків хеджування передбачає не повну ліквідацію ризику, його застосовують для оптимального співвідношення між перевагами хеджування та його вартістю.

Конкуентоспроможність банківського сектору визначається його специфікою як фінансово-кредитного посередника та залежить від здійснення клієнтами банку різних фінансових операцій. Тому вибір стратегічного розвитку банківського сектору від інших секторів національної економіки України буде суттєво відрізнятися. Упроваджуючи стратегії в банківському секторі залежно від життєвого циклу, наприклад на стадії зростання, використовують стратегію зростання, на стадії зрілості – стратегію стабілізації, на стадії спаду – стратегію скорочення, на жаль, не враховуються основні моменти фінансового посередництва.

Потрібно використовувати стратегії, які керуються життєвими циклами, що властиві фінансово-кредитним установам, наприклад, стадія створення – стратегія концентрованого зростання, стадія екстенсивного зростання – стратегія експансивного зростання, стадія інтенсивного зростання – стратегія диверсифікованого зростання, стадія зрілості – стратегія диверсифікованого зростання, завершальна стадія – стратегія переорієнтації.

Розвиток банківського сектору національної економіки України потрібно сфокусувати в напрямі конкурентних стратегій, але адаптованих до банківської діяльності. Головною метою конкурентної стратегії є зниження слабких сторін банківської установи та пріоритезація конкурентної переваги. Обрана конкурентна стратегія повинна спиратися на детальний план заходів, визначений рівень контролю й рівень упровадження нових продуктів та послуг [3].

Стратегічні завдання державного регулятора з оптимізації банківського сектору в контексті зростання банківської конкурентоспроможності національної економіки України полягають у такому: 1) систематизація всіх елементів банківської системи; 2) створення умов для зростання та посилення конкурентоспроможності банківського сектору; 3) надання пріоритетності банківському обслуговуванню як частині стратегічного розвитку банківського сектору національної економіки; 4) мінімізація соціально-економічних ризиків при банкрутстві банківських установ.

Для досягнення поставлених завдань у банківському секторі потрібно застосовувати такі інструменти й методи: 1) нагляд і контроль за банківськими показниками, такими як ліквідність, капіталізація та якість активів; 2) використання методів оздоровлення й рекапіталізації при кризовому становищі банківської установи; 3) залучення громадського контролю за банківською діяльністю; 4) створення граничних рамок дозволеності в банківському функціонуванні шляхом упровадження нормативно-правових документів; 5) використання стрес-тестування в банківській діяльності [4; 7].

До стратегії конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки слід віднести таке:

1) фізична особа є основним джерелом споживання банківських послуг, створення мотиваційних програм для активного використання розрахунково-касового обслуговування;

2) переорієнтація банків на електронне обслуговування клієнтів для пришвидшення фінансових потоків, наприклад POS-термінали, у контексті європейської інтеграції;

3) постійне збільшення банківських продуктів для кращої диверсифікації надходжень капіталу;

4) використання в банківській діяльності інтегрованих послуг: інтегрованих розрахунково-депозитних, страхових, інформаційно-довідкових;

5) концентрація банківського сектору в напрямі документарних акредитивів як одного з перспективних шляхів співробітництва з підприємствами [5].

У ході наукового аналізу практичних та наукових праць на основі джерел [1–12] було сформовано стратегію розвитку банківського сектору національної економіки України (рис. 3.8).

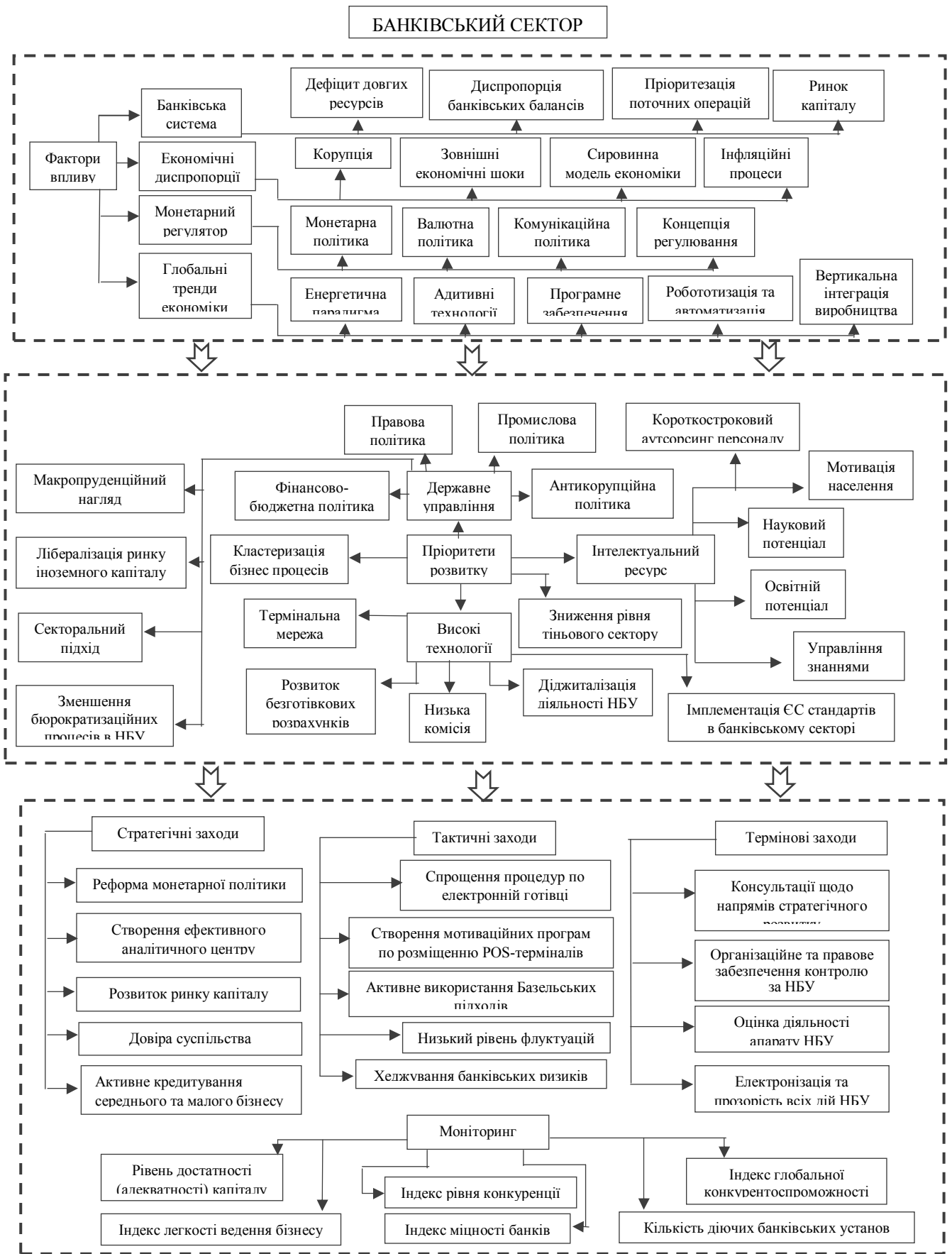

Рис. 3.8. Стратегія розвитку банківського сектору національної економіки

України

Вона повинна мати такі розділи:

1) фактори, під впливом яких корегується банківська діяльність як з боку банківських установ, так і з боку регулятора. Українська економіка є відкритою, тому глобальні тренди та економічні явища будуть присутніми й у національній економіці України;

2) основні напрями розвитку банківського сектору національної економіки, зокрема інноваційні технології та їх рівень упровадження, зниження рівня регуляторних бар'єрів для інновацій у банківському секторі, диференціація капіталу та різнорівневий підхід до нього, проведення реформ у всіх напрямках державної політики й переоцінка можливостей людського капіталу;

3) напрями змін у банківському секторі шляхом поділу їх на стратегічні, тактичні та термінові заходи. Основним відображенням цих заходів повинно стати страхування банківських ризиків шляхом хеджування, незалежно від терміну відносин між банком та клієнтом;

4) оцінювання запроваджених заходів шляхом їх моніторингу через банківські показники.

Подальший розвиток банківського сектору повинен спиратися на стратегічне бачення основних компонентів, що створюють, впливають і контролюють усі банківські процеси.

Таким чином, стратегія банківського сектору національної економіки України повинна мати на меті перезавантаження та оновлення банківського сектору, щоб інтегруватися в європейське середовище, мати гідне становище й конкурувати з іншими банківськими секторами національних економік; надання більшої гнучкості в прийнятті монетарних рішень національному регулятору банківського сектору. Перехід національної економіки на шлях інноваційності повинен позначитися, передусім, на рівні використання інноваційних банківських технологій.

Європейська економіка – це, в першу чергу, економіка інтелектуальних ресурсів, тому розвиток інтелектуального потенціалу населення України стає вкрай важливим для національної економіки України. Насамперед, зміни в

банківському секторі національної економіки повинні позначитися на страхуванні банківських ризиків шляхом хеджування, до інструментарію якого належать такі похідні фінансові інструменти, як валютні, відсоткові, фондові та кредитні. Українці необхідно використовувати фінансові інструменти хеджування, тому що вони є гарним захистом від волатильності курсів валют, відсоткових ставок, цін активів та можливості дефолту контрагентів.

Варто наголосити, що забезпечення стабільної економічної ситуації в державі є одним з основних завдань банківського сектору національної економіки. Під фінансовою безпекою слід розуміти захищеність фінансових інструментів усіх суб'єктів господарювання та використання на максимумі всіх можливостей банківського сектору для підвищення економічних показників своєї діяльності. До фінансової безпеки національної економіки слід віднести банківську безпеку та такі пов'язані складові, як безпека небанківського фінансового сектору, боргова безпека, бюджетна безпека, валютна безпека. Банківська категорія відіграє в зростанні та стабілізації економічних відносин важливу роль.

Основою стратегічного розвитку банківського сектору національної економіки має бути підвищення довіри до банківського сектору громадян України, що надасть можливість мати довгострокові відносини як основу стійкості банківського сектору. Регулювання банківської діяльності в контексті визначення специфіки взаємозв'язку макроекономічних та наданих параметрів як основи розвитку національної економіки на сучасному етапі має визначати процес імплементації спеціальних правил та норм, що сформовані в стратегічному баченні в розвитку банківського сектору національної економіки. Наразі для банківського сектору національної економіки основною метою є підвищення кількості та покращення якості банківських характеристик в обслуговуванні юридичних і фізичних осіб, взаємодії з державними органами влади. До основних показників, що можуть слугувати індикаторами впровадження стратегії розвитку банківського сектору, є: 1) визначення частки простроченої заборгованості за кредитами в загальному обсязі кредитів,

наданих банками-резидентами України; 2) визначення балансу банківських кредитів та депозитів в іноземній валюті; 3) наявність іноземного капіталу в банківських установах; 4) обсяги довгострокових та короткострокових кредитів і депозитів [31].

Основні засади конкурентної стратегії банківського сектору національної економіки мають враховувати сформовані принципи та підходи, що реалізують нові тенденції, яких наразі вимагають сучасний банківський сектор і фінансова система України. Тому потрібно визначити основні базиси щодо подальшого вдосконалення стратегії розвитку банківського сектору:

1) інтеграція інформаційних технологій, які впливають на показники банківської установи: рівень обслуговування клієнтів, швидкість надання послуг, розширення банківських продуктів та послуг, підвищення комунікації між відділами банківської установи;

2) приватизація в банківському секторі потреб споживачів щодо надання фінансових, консультаційних та посередницьких послуг і їх рівня фінансової спроможності;

3) визначення для кожної банківської установи «раціонального напрямку діяльності» – упровадження конкурентної стратегії на основі обраної галузі економіки, яку буде обслуговувати банківська установа;

4) кваліфікація персоналу в подальшій розробці стратегії розвитку банківського сектору має відігравати одну з головних ролей.

Окреслюючи вплив персоналу в банківському секторі, потрібно зазначити, що цінність банківської установи формують власник банку, директор банку, а саме їх професійні та моральні якості, завдяки яким можна ефективно управляти банківською установою. Одну з важливих ролей відіграє персонал, адже клієнти звертаються до банку не лише за фінансовою послугою, а й за фінансовою порадою. Тому керівництво банківських установ має забезпечити відповідне середовище, сформувати сильну команду та утримати її – ці фактори впливають на конкурентоспроможність банківського сектору національної економіки. Іншою стороною подальшого розвитку конкурентних стратегій

банківського сектору в Україні є визначення шляхів отримання фінансових ресурсів унаслідок їх обмеженості та високої конкуренції в банківському секторі. Подальші кроки банківської стратегії мають визначати підвищення банківських показників згідно з нормативними вимогами та встановлювати фінансові резерви залежно від економічної ситуації в країні.

Визначаючи подальший розвиток банківського сектору, зауважимо, що залежно від можливостей кожної з банківських установ стратегія розвитку банківського сектору має адаптуватися до фінансових можливостей банку, конкурентоспроможності, потенціалу персоналу, можливості користуватися новими інноваційними банківськими продуктами, екзогенними й ендогенними умовами банківського сектору в Україні. Разом з тим, імплементація стратегії розвитку банківського сектору має передбачати постійний моніторинг, аналіз та оцінювання можливих змін. Завдяки якісному контролю за імплементацією обраної стратегії та рівнем її виконання є можливість вчасно визначати похибки. Основної уваги потребують аспекти стратегії розвитку банківського сектору національної економіки, що впливають на динамічність та розвиток функціонування кожної банківської установи [32].

Інформаційні технології як один з напрямів стратегії розвитку банківського сектору національної економіки є одним з головних компонентів, здатних змінити становище банківської установи завдяки впровадженню нових фінансових сервісів та системи управління банківськими процесами. Слід відзначити появу фінтех-компаній (компаній, які надають фінансові послуги, тотожні банківським, завдяки появі нових інноваційних підходів та технологій), банківський сектор має співпрацювати з такими компаніями, а не боротися з ними, тим самим пришвидшуючи інноваційні процеси в банківському секторі. Ключовим моментом у банківській стратегії є побудова довгострокових відносин з клієнтами через запровадження релевантних продуктів для задоволення потреб клієнтів, що зростають. Прикладом використання інноваційних технологій у контексті «fintech start-up» є кооперація банківських установ у напрямі дебіторської заборгованості факторингу, обліку й аналізу

грошових потоків для клієнтів малого та середнього бізнесу – імплементація цих фінансових процесів за допомогою мобільних застосунків, що розробили фінтех-компанії.

Банківські установи можуть поєднувати свої функції з іншими сферами послуг, наприклад, надання медичних послуг або ж медичного страхування, на платіжній платформі банківської установи. Завдяки цьому можна полегшити клієнту банку використання інших послуг, які потрібні в повсякденному житті. Зміна та доповнення напрямів сфери банківського сектору надасть змогу використовувати переваги, пропонуючи нові послуги для поточних і майбутніх клієнтів. Створення фінансових супермаркетів є одним з недооцінених напрямів банківського сектору, де банківські установи постають перед клієнтами фінансовими агрегатами. Такий підхід являє собою розробку фінансової платформи для банківської установи, що взаємодіє з клієнтами на основі їх транзакційних дій, торговельних та клієнтських даних, що, у свою чергу, надає змогу персоналізувати пропозиції банківських послуг та продуктів, визначаючи ціновий діапазон і суміжні послуги, які може надати банк.

Наступним кроком у підвищенні конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки є впровадження стратегії монетизації даних клієнтів. Першим напрямом використання банками даних є підвищення ефективності диференціації внутрішніх даних щодо власних операцій, використовуючи всі можливі інструменти аналітики. Іншим варіантом є розробка нових пропозицій на основі звітів і тестів аналітики банківських даних клієнтів. Для банківського сектору характерною рисою є наявність ексклюзивної інформації про клієнта: демографічні, професійні, соціальні дані. Імплементація банківською установою заходів щодо підвищення якості надання послуг та продуктів, спираючись на законодавство країни, надає можливість проаналізувати й використати інноваційні заходи в галузях, що не належать до банківської діяльності, але можливі як суміжні послуги. Це покращить екосистему відносин між клієнтами банку та банківською установою.

Хеджування є однією з основних стратегій, що банківські установи використовують для усунення фінансових ризиків. Хеджування в банківському секторі наразі є суперечливими, але завдяки цій частині стратегії розклад банківського сектору може компенсувати ризики з метою збільшення прибутків. Хеджування зменшує дисбаланс очікування грошових потоків, що впливає на зниження очікуваних ризиків у діяльності банківської установи. У процесі діяльності вони адаптують свої процеси до очікуваних грошових потоків, завдяки чому можна спланувати прибуток банку. Використання в банківському секторі механізмів хеджування банківськими установами надає змогу отримувати відносну перевагу, збільшуючи вартість самої установи.

Хеджування знижує ймовірність грошових потоків, що можуть впасти нижче від очікуваних, та знижує ризик недовіри клієнтів. Головним аргументом застосування хеджування в стратегії розвитку банківського сектору є зниження вартості банківської установи під час фінансових проблем, завдяки чому зобов'язання стають нижчими, ніж вартість активів, тим самим, пом'якшуються умови зіткнення з труднощами при поверненні транзакційних зобов'язань та позик, що передбачені умовами договорів. Але існують певні моменти, коли хеджування в банківському секторі не є актуальним, а саме коли банківська установа має диверсифікований портфель інвестицій і не має макроекономічних ризиків.

Найбільш актуальним напрямом стратегії забезпечення сталого розвитку банківського сектору є забезпечення кредитних ризиків банківських установ. Основними інструментами забезпечення кредитних ризиків є кредитні деривативи, що використовують для хеджування кредитних ризиків. Кредитні деривативи є позабалансовими контрактами, їх потрібно розглядати як набір інструментів для забезпечення банківського кредитного портфеля похідними інструментами, завдяки яким можна досягати вищої рентабельності ризиків, оминаючи шкоди відносинам банківської установи з клієнтами. Найбільш популярні кредитні деривативи – свопи, що діляться на дві категорії – кредитні дефолтні свопи та своп на сукупний дохід.

Кредитний дефолтний своп має такі риси: банк оплачує регулярні премії малих обсягів контрагенту свопу. Розкриваючи сутність кредитного дефолтного свопу, у разі настання кредитного ризику контрагент компенсує банку його збитки згідно з договором. Якщо кредитний ризик не настає, акція закінчується й банк отримує премію як вартість страхування від несприятливої кредитної події. Визначення терміна «сукупний дохід» є більш комплексним елементом, що включає в себе ринкові ризики щодо відсоткових ставок. Притік грошових коштів до банку зазвичай індексується за вартістю фонду.

Ще один з напрямів хеджування в банківському секторі – відсоткові ставки. Урахування факторів обрання первинного фінансового інструменту для контролю за ризиками відсоткових ставок залежить від рівня релевантності між відсотком на інструмент та відсотковою ставкою, що створює основний ризик, який підлягає контролю. Іншим важливим моментом є коефіцієнт щодо врахування ліквідності інструменту, наприклад, позиція, яка потребує ліквідності, не може бути хеджована неліквідним інструментом. Важливо зазначити, що короткий хедж (або продаж) використовують для захисту банку від зниження ціни готівки на облігацію. Довготривалий (або купівля) хедж здійснюється для захисту від збільшення готівкової ціни облігації. Іншою альтернативою для управління відсотковим ризиком є використання відсоткових свопів. Відсоткові свопи – це форвардні/ф'ючерсні контракти, що можуть бути використаними як ф'ючерси для управління ризиком процентної ставки.

Набуває актуальності наявність у стратегії розвитку конкурентного банківського сектору хеджування валютних ризиків. Хеджування валютних ризиків виконують у трьох напрямках: транзакції, перекази та захист операцій. Ризик обмінного курсу поділяють на три компоненти: 1) зниження ціни портфеля активів банку внаслідок дисбалансу курсу іноземних валют на світовому валютному ринку; 2) фінансові угоди, що передбачають залежність від обмінного курсу; 3) діяльність банку, що має характерні риси валютної дестабілізації внутрішніх процесів банківської установи. Хеджування в банківському секторі валютних ризиків може відбуватися шляхом укладання валютного ф'ючерсного контракту. На основі цього

контракту банк гарантує отримання певних сум у визначеній валюті із заявленою ціною на певну дату. Ця стратегія дозволяє банкам фіксувати суму іноземної валюти, що необхідно для здійснення зазначених платежів. Також можна використовувати в банківському секторі форвардні та ф'ючерсні контракти, якими користуються банківські установи для закриття майбутніх обмінних курсів, за допомогою чого можна купити або продати валюту. Єдина відмінність між ф'ючерсами та форвардними контрактами полягає в розмірі транзакцій: для ф'ючерсів – це великі транзакції, для форвардних контрактів – це менші суми [33, с. 21–26].

Висновки до розділу 3

Використання інформаційних технологій у банківській діяльності стає апологетом зростання та стабільності національної економіки. Упроваджуючи інноваційні продукти й сервіси, банк виконує свою мету та місію, тобто задовольняти всі потреби клієнтів. Варто взяти до уваги, що, упроваджуючи інформаційні технології, кожна з банківських установ має розуміти свій сектор економіки та специфічні риси життєвого циклу банківських продуктів і сервісів. Один з вагомих напрямів запровадження інноваційних технологій, конкурентної політики банківського сектору є використання інструментів у сфері планування, здійснення та контролю за маркетинговими заходами в банку. Ці інноваційні технології є допоміжними елементами в дослідженні банківського сектору, зокрема ставлення споживачів до банківського продукту чи послуги.

Також варто приділяти увагу заходам подолання кризових явищ, зокрема, агрегуванню ризиків, що виділяє кризові явища в один спільний показник, на який можна ефективніше впливати. Спекулятивний капітал, обсяги експорту, торговельне сальдо та рівень інфляції – це основні елементи, які мають місце

при формуванні стратегії конкурентної політики в банківському секторі національної економіки. Для того, щоб банківський сектор національної економіки України був показником соціальної та політичної стабільності в державі, мають бути розроблені механізми адаптації до кризових явищ у банківському секторі національної економіки України. Тому розробка оптимального комплексу заходів для забезпечення конкурентоспроможності банківського сектору є основним завданням наукових досліджень кризових явищ у національній економіці.

Імплементація стратегічних заходів банківського сектору національної економіки щодо страхування валютних ризиків є вагомим інструментом страхування (хеджування) флуктуацій на національному та міжнародному ринках. Перш за все, хеджування зменшує ризики валютних коливань при реалізації ф'ючерсних угод у банківській, страховій, біржовій та комерційній практиці. Тому, на нашу думку, розвиток банківського сектору національної економіки України та визначення основних шляхів конкурентної політики є неможливими без хеджування. Результативність хеджування фінансових ризиків зумовлена досконалістю застосовуваного аналітичного забезпечення.

Список використаних джерел до розділу 3

1. Кльоба Л. Інноваційні інформаційні технології в банківському секторі України. 2016. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/36974/1/18_36-37.pdf (дата звернення: 12.02.2018).

2. Яценко О. В. Інформаційні системи як забезпечення системи управління взаємовідносинами банку з клієнтами. URL: <http://global-national.in.ua/issue-7-2015/15-vipusk-7-veresen-2015-r/1333-yatsenko-o-v-informatsijni-sistemi-yak-zabezpechennya-sistemi-upravlinnya-vzaemovidnosinami-banku-z-klientami> (дата звернення: 12.02.2018).

3. Лілія А. З. Розробка та впровадження банківських інновацій: обліковий аспект. 2014. URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1404/14zlvartv.pdf> (дата звернення: 12.02.2018).
4. Досмухамбетов М. Банковский инжиниринг. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1007> (дата обращения: 12.02.2018).
5. Єгоричева С. Б. Банківські інновації: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 208 с.
6. Ткач Є. В. Вдосконалення банківських послуг для інноваційного малого бізнесу. 2013. URL: <http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/02/Vdoskonalennya-bankivskyh-poslug-dlya-innovatsijnogo-malogo-biznesu.pdf> (дата звернення: 12.02.2018).
7. Виноградня В. В. Напрями підтримки конкурентоспроможності банківських продуктів у сучасних умовах. 2016. URL: <https://pathofscience.org/-index.php/ps/article/viewFile/222/247> (дата звернення: 12.02.2018).
8. Князева О. А. Тенденції та перспективи розвитку безготівкових платежів в Україні. *Молодий вчений*. 2017. № 6 (46). С. 438–442.
9. Цифровая трансформация банковской системы в условиях становления и развития цифровой экономики. *Управляющие системы и машины*. 2017. № 1. С. 77–85.
10. Internet Of Things / Gartner IT glossary. URL: <http://www.gartner.com/it-glossary/internet-of-things/> (дата звернення: 12.02.2018).
11. Платіжні системи: навч. посіб. / О. Вовчак, Г. Шпаргало, Т. Андрейків. Київ: Знання, 2008. 341 с.
12. Іщук Г., Пелешенко А. Забезпечення безпеки даних карткових платіжних систем при проведенні платіжних операцій. *Наукові записки Українського науково-дослідного інституту зв'язку*. 2014. № 2. С. 106–111.
13. Система електронних платежів (СЕП). URL: https://bank.gov.ua/-control/uk/publish/article?art_id=53859&cat_id=36045 (дата звернення: 12.02.2018).

14. Національна платіжна система «Український платіжний простір». URL: <http://prostir.gov.ua/prostir/> (дата звернення: 12.02.2018).
15. Про затвердження Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні : Постанова правління НБУ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2346-14> (дата звернення: 12.02.2018).
16. Оверсайт платіжних систем. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123487 (дата звернення: 12.02.2018).
17. Домінова І. В. Ризики електронного банкінгу та їх класифікація. *Облік і фінанси*. 2016. № 3. С. 69–76.
18. Лямин Л. Применение технологий электронного банкинга. Риск-ориентированный подход. Москва : КНОРУС : ЦИПСИР, 2011. 336 с.
19. Якимів А. М. Цифровий банкінг: необхідність територіальної організації. *Економічний форум*. 2015. № 1. С. 244–250.
20. Дунас Н. В. Розвиток комунікаційних стратегій маркетингу електронних банківських послуг для фізичних осіб. *Проблеми економіки*. 2017. № 1. С. 344–350.
21. Мігус І. П., Карпова К. В., Коваль Я. С. Оцінка заходів державного антикризового управління в банківському секторі з боку НБУ. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 17. С. 82–89. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2017/16.pdf (дата звернення: 16.02.2018).
22. Ефективність та конкурентоспроможність банківської системи України : монографія / Г. Т. Карчева, Т. С. Смовженко, В. І. Міщенко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук Г. Т. Карчевої. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. 279 с.
23. Єріс Л.М. Ефективність банківської діяльності як результат управління грошовими потоками. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України* : зб. наук. пр. 2014. Вип. 40. С. 109–115.
24. Національний банк України «Річний звіт 2017». URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=71165707> (дата звернення: 12.02.2018).

25. Діяльність банків у забезпечення сталого розвитку фінансового ринку України : монографія / за ред. В. В. Коваленко. Одеса : Атлант, 2014. 358 с.
26. Гмиря В. П. Механізм управління банківськими ризиками при кредитуванні реального сектору економіки. *Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1: Економіка*. 2014. Вип. 4. С. 158–163.
27. Олексюк О. С., Мостіпака О. В. Криптовалюта біткоїн. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2017. № 4 (60). С. 145–153. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/4_60_2017_ukr/21.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
28. Про банки і банківську діяльність : Закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 12.02.2018).
29. Роз'яснення щодо правомірності використання в Україні «віртуальної валюти/криптовалюти» Bitcoin. *Офіційне Інтернет-представництво НБУ*. 10.11.2014. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=11879608 (дата звернення: 12.02.2018).
30. Нацбанк планує випустити криптовалюту на основі гривні. 14.06.2017. URL: <https://hromadske.ua/posts/natsbank-planuie-vypustyty-kryptovaliutuna-osnovi-hryvni> (дата звернення: 12.02.2018).
31. Нацбанк України приєднується до блокчейну. URL: <http://gesellberg.com/нацбанк-україни-приєднується-до-блок> (дата звернення: 12.02.2018).
32. Коваленко В. В., Чопікова Є. В. Місце діагностики в системі антикризового управління сучасними банками. *Економіка та суспільство*. 2016. № 5. С. 362–366. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/5_ukr/65.pdf (дата звернення: 12.02.2018).
33. Примостка О. О. Контролінг як інноваційна концепція управління банком. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Економіка. 2016. Вип. 1. С. 115–119.
34. Кузьмак О. М. Механізми нейтралізації банківських ризиків. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Економіка. 2016. Вип. 1(1). С. 374–377.

35. Лещенко В. В. Організація системи банківського нагляду: структура, моделі, проблеми регулювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 6. С. 132–136.

36. Гаряга Л. О. Управління кредитним портфелем у контексті реформування банківської системи України. *Ефективна економіка*. 2014. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5192> (дата звернення: 12.02.2018).

37. Погорелова Т. О., Дурдиєва Л. М., Солоницька О. О. Організація розвитку персоналу банківської установи та її ефективність. *Вісник Національного технічного університету «ХПИ»*: зб. наук. пр. Харків : НТУ «ХПИ», 2016. № 28 (1200). Темат. вип.: Економічні науки. С. 9–13.

38. Чавага І. І. Стратегічні орієнтири розвитку вітчизняного ринку банківських послуг. *Наука молода* : зб. наук. пр. молодих вчених ТНЕУ. 2016. № 24. С. 121–129.

39. Береславська О. І. Лібералізація механізму валютного регулювання в Україні. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Економіка. 2016. Вип. 2. С. 43–50.

40. Тимошик Н., Антонюк П. Корпоративна стратегія банку на різних стадіях життєвого циклу. *Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (22–24 вересня 2016 р.). Тернопіль : Крок, 2016. С. 43–45.

41. Андрущак Є. М., Щуревич О. І. Ефективний банківський нагляд як передумова відновлення стійкого розвитку банківської системи України. *Бізнес Інформ*. 2016. № 9. С. 178–183.

42. Корпоративні відносини в банківському секторі: фінансові механізми та маркетингові стратегії : монографія / П. П. Гаврилко, М. О. Кужелев, І. Г. Брітченко. Рівне : Новий Сонч : Волин. обереги, 2016. 228 с.

43. Бучко І. Є. Перспективи розвитку електронних банківських послуг з використанням платіжних карток в Україні. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 26.2. С. 168–173.

44. Яриєв С. С. Фінансові інструменти хеджування банківських ризиків в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2016. № 12. С. 138–142.

45. Ксендзук В. В. Аналітичне забезпечення хеджування валютних ризиків підприємств як суб'єктів міжнародних економічних відносин. *ЕКОНОМІКА: реалії часу*. 2016. URL: <http://economics.opu.ua/files/-archive/2016/No2/70.pdf> (дата звернення: 12.02.2018).

46. Ботвіна Н. О. Хеджування валютного ризику як складова банківської безпеки. *Економічний аналіз*. 2013. Т. 14(2). С. 17–21.

47. Супрович Г. Сутність хеджування як метод зниження фінансових ризиків. *Економічний аналіз*. 2010. № 6. С. 338–340.

48. Кравець Р. Cashless economy. *НБУ*. Київ, 2016. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=30432161> (дата звернення: 12.02.2018).

49. Рашкован В. 2 роки реформи фінансового сектору: Звіт про виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору України. *НБУ*. Київ, 2016. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=33202034> (дата звернення: 12.02.2018).

50. Стратегія розвитку банківської системи України. «Синергія розвитку банків та індустріалізація банків». 2016. URL: http://kneu.edu.ua/userfiles-/Credit_Economics_Department/afedra+bankspravi/proekt_strategi.pdf (дата звернення: 12.02.2018).

ВИСНОВКИ

Одержані результати дослідження надали змогу досягти поставленої мети й сформулювати такі основні висновки.

1. Розвинуто понятійний апарат шляхом уточнення сутності поняття «конкурентна політика в банківському секторі» як такого, що відображає характеристику видів і умов конкуренції за сукупністю її складових. Окреслено системні елементи сталого розвитку банківського сектору національної економіки, ендогенні й екзогенні чинники економічного середовища країни.

2. Доповнено систему оцінювання банків за наявності таких компонентів: 1) фінансовий результат; 2) рівень ризику кредитно-інвестиційного портфеля; 3) рівень управління, зокрема гнучкість банківської стратегії; 4) рівень діджиталізації банківських засобів; 5) рівень використання електронного обслуговування; 6) рівень капіталу; 7) рівень лояльності серед населення.

3. Визначено складові економічного процесу в банківському секторі з метою акумуляції активів та консолідації банківського сектору. Відзначено особливості фінансово нестійких банківських установ і їх неспроможності сформувати конкурентну політику банківського сектору національної економіки. Важливими етапами стабілізації економічних відносин у банківському секторі є створення аналітичного центру на базі Національного банку України, управління ліквідністю банківських установ, консолідація правових та економічних можливостей банківських установ, аудит бенефіціарної належності банків, державний контроль за недопущенням олігополізації банківського сектору.

4. У ході дослідження банківського сектору національної економіки вдосконалено методичний підхід до проведення кластерного аналізу, за допомогою якого сформовано процентну частку фінансових показників першої групи банків у фінансових результатах банківського сектору національної економіки України упродовж 2009–2016 рр. як найбільш стійких та

інноваційних. Під час кластерного аналізу використано фінансові результати першої групи банків за 2011–2016 рр. (2016 р. – крім першої групи, враховано результати першої трійки банків згідно з новою класифікацією НБУ) як найбільш ефективної та інноваційної, на підставі чого сформовано два кластери.

5. У процесі аналізу дорожньої карти Національного банку України, Закону України «Про Національний банк України», Інфляційного звіту НБУ і Програми співробітництва з Міжнародним валютним фондом сформовано факторну модель впливу монетарної політики Національного банку України на банківський сектор, де відображено сутність стабілізаційних заходів НБУ в монетарній політиці, особливо інтервенції як одного з дієвих засобів інфляційного таргетування при різких валютних коливаннях.

6. Розроблено модель управління конкурентоспроможністю банківського сектору економіки, яка розкриває сутність впливу інтелектуальної епохи на підвищення ціни інтелектуальних та інформаційних активів банку й запровадження нових форм підвищення класифікація персоналу з метою автоматизації банківських процесів і залучення додаткових джерел фінансування.

7. Визначено складові механізму хеджування валютних ризиків у банківському секторі як одного з компонентів конкурентної політики в ньому. Завдяки використанню механізмів хеджування можна уникнути різких валютних коливань іноземної валюти для стабільної роботи банківського сектору України. Наголошено на тому, що хеджування виступає як інструмент страхування валютного курсу в банківському секторі України.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Власний капітал банків України на 01.01.2011, тис. грн

Назва банку	Статутний капітал	Усього власного капіталу	Усього пасивів
Група I			
ПРИВАТБАНК	13 545 172	16 746 978	145 118 473
УКРЕКСІМБАНК	16 413 486	17 729 041	75 103 435
ОЩАДБАНК	14 496 000	17 646 979	73 968 478
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	3 002 775	6 471 861	51 347 408
УКРСОЦБАНК	1 270 000	6 607 773	40 206 926
ПРОМІНВЕСТБАНК	5 298 715	5 081 888	38 160 931
ВТБ БАНК	5 415 784	4 056 647	37 067 206
ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 294 492	4 029 920	34 866 052
УКРСИББАНК	7 511 665	1 258 927	32 868 231
АЛЬФА-БАНК	4 639 121	4 075 070	27 964 574
"НАДРА"	3 890 363	4 028 916	26 739 232
ДЕЛЬТА БАНК	827 000	1 449 536	23 216 416
ОТП БАНК	2 868 191	3 426 980	22 784 720
"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	2 000 000	1 778 833	22 006 642
Група IV			
СЕБ БАНК	675 689	458 824	3 227 855
ФОЛЬКСБАНК	420 000	413 313	2 944 205
КОНВЕРСБАНК	195 890	204 793	2 821 099
"КИЇВ"	3 567 544	782 481	2 703 748
ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	413 273	2 660 779
БАНК КІПРУ	700 644	696 742	2 646 525
ІНТЕГРАЛ-БАНК	160 000	183 662	2 514 593
ПРОКРЕДИТ БАНК	298 333	271 245	2 404 819
ТАСКОМБАНК	165 000	214 690	2 395 752
БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	250 000	286 288	2 361 851
"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	124 500	155 841	2 361 682
ЕРДЕ БАНК	211 941	236 143	2 255 086
ЕКСПОБАНК	304 231	257 404	2 191 596
ФІНБАНК	85 050	132 862	2 190 788

Власний капітал банків України на 01.01.2012, тис. грн

Назва банку	Статутний капітал	Усього власного капіталу	Усього пасивів
Група I			
ПРИВАТБАНК	13 545 172	19 709	16 746 978
УКРЕКСІМБАНК	16 413 486	0	17 729 041
ОЩАДБАНК	14 496 000	0	17 646 979
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	3 002 775	3 032 086	6 471 861
УКРСОЦБАНК	1 270 000	1 001 011	6 607 773
ПРОМІНВЕСТБАНК	5 298 715	0	5 081 888
ВТБ БАНК	5 415 784	0	4 056 647
ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 294 492	101 660	4 029 920
УКРСИББАНК	7 511 665	811 260	1 258 927
АЛЬФА-БАНК	4 639 121	6	4 075 070
"НАДРА"	3 890 363	638 910	4 028 916
ДЕЛЬТА БАНК	827 000	0	1 449 536
ОТП БАНК	2 868 191	2 754	3 426 980
"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	2 000 000	0	1 778 833
Група IV			
СЕБ БАНК	675 689	2	458 824
ФОЛЬКСБАНК	420 000	42 864	413 313
КОНВЕРСБАНК	195 890	0	204 793
"КИЇВ"	3 567 544	847	782 481
ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	0	413 273
БАНК КІПРУ	700 644	41	696 742
ІНТЕГРАЛ-БАНК	160 000	14	183 662
ПРОКРЕДИТ БАНК	298 333	778	271 245
ТАСКОМБАНК	165 000	0	214 690
БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	250 000	0	286 288
"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	124 500	0	155 841
ЕРДЕ БАНК	211 941	0	236 143
ЕКСПОБАНК	304 231	0	257 404
ФІНБАНК	85 050	44	132 862

Власний капітал банків України на 01.01.2013, тис. грн

Назва банку	Статутний капітал	Емісійні різниці	Усього власного капіталу
Група I			
ПРИВАТБАНК	14 897 555	19 709	18 300 761
УКРЕКСІМБАНК	16 446 818	0	17 856 194
ОЩАДБАНК	15 537 900	0	18 118 147
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	3 002 574	3 032 707	6 346 028
ПРОМІНВЕСТБАНК	5 298 715	0	5 273 397
УКРСОЦБАНК	1 814 515	1 654 429	7 657 085
ВТБ БАНК	5 415 784	0	4 050 855
ДЕЛЬТА БАНК	2 327 000	0	3 010 265
ПЕРШИЙ УКР. МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 294 492	101 660	4 214 831
"НАДРА"	3 890 363	638 910	4 029 926
СБЕРБАНК РОСІЇ	3 392 461	270 558	3 100 593
УКРСИББАНК	1 774 333	811 260	2 628 830
АЛЬФА-БАНК	4 639 121	6	4 099 882
БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	2 100 000	0	1 883 466
Група IV			
"КИЇВ"	3 567 544	847	780 604
АКТИВ-БАНК	312 750	0	545 304
БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	250 000	0	286 861
БАНК КІПРУ	700 644	41	736 391
БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	183 000	0	177 943
БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	161 000	0	213 800
ФІНБАНК	135 050	44	179 350
БМ БАНК	579 668	0	245 119
ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	0	443 061
ФОРТУНА-БАНК	215 000	0	417 644
ПРОКРЕДИТ БАНК	298 333	778	278 060
ТАСКОМБАНК	220 000	11	294 771
ІДЕЯ БАНК	160 000	17 420	267 276
ФОЛЬКСБАНК	420 000	42 864	478 941

Власний капітал банків України на 01.01.2014, тис. грн

Назва банку	Статутний капітал	Емісійні різниці	Усього власного капіталу
Група I			
ПРИВАТБАНК	16 352 079	19 709	20 311 621
ОЩАДБАНК	15 829 632	0	20 455 511
УКРЕКСІМБАНК	16 514 051	0	18 083 276
ДЕЛЬТА БАНК	2 327 000	0	3 325 344
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	3 002 775	3 033 306	7 236 738
УКРСОЦБАНК	1 813 727	1 658 101	8 667 738
ПРОМІНВЕСТБАНК	8 199 297	5 300	5 384 190
СБЕРБАНК РОСІЇ	3 392 461	270 558	3 666 785
ПЕРШИЙ УКР. МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 294 492	101 660	4 652 300
"НАДРА"	3 890 363	638 910	4 032 299
АЛЬФА-БАНК	4 639 121	6	4 198 756
БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	2 300 000	0	2 108 622
ВТБ БАНК	5 415 784	0	3 206 944
УКРСИББАНК	1 774 333	811 260	2 650 275
Група IV			
БАНК ВОСТОК	307 350	0	373 030
ФОРТУНА-БАНК	265 000	0	473 227
БАНК ПЕРШИЙ	265 000	0	297 033
ІДЕЯ БАНК	180 500	44 890	337 462
ТАСКОМБАНК	220 000	11	339 893
БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	250 000	0	286 836
БМ БАНК	776 397	0	267 914
ІНДУСТРІАЛБАНК	607 798	8 022	799 250
БАНК КІПРУ	700 644	41	737 268
МАРФІН БАНК	435 000	80 212	626 495
ПРЕУС БАНК МКБ	1 627 792	0	410 403
ПРОКРЕДИТ БАНК	298 333	778	335 394
ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	0	457 023
БАНК КАМБІО	174 428	0	202 957

Власний капітал банків України на 01.01.2015, тис. грн

Назва банку	Статутний капітал	Емісійні різниці	Усього власного капіталу
Група I			
ПРИВАТБАНК	18 100 740	19 709	22 696 359
ОЩАДБАНК	18 302 480	0	22 749 157
УКРЕКСІМБАНК	16 689 042	0	13 536 221
ДЕЛЬТА БАНК	3 727 000	0	4 749 714
ПРОМІНВЕСТБАНК	8 212 007	5 300	6 075 543
УКРСОЦБАНК	2 468 023	1 655 073	6 238 628
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	3 002 775	3 033 306	6 148 300
СБЕРБАНК РОСІЇ	3 392 461	270 558	3 904 103
АЛЬФА-БАНК	4 639 121	6	3 509 689
ВТБ БАНК	5 415 764	1	5 087 654
"НАДРА"	3 890 363	638 910	3 385 509
ПЕРШИЙ УКР. МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 294 492	101 660	4 777 262
БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	2 800 000	0	2 649 050
УКРСИББАНК	1 774 333	811 260	1 780 587
Група IV			
БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ	500 000	0	534 702
ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	0	457 221
МІСТО БАНК	299 980	1 056	337 129
"ТК КРЕДИТ"	151 829	5	171 733
"КАПІТАЛ"	194 079	1 049	194 244
ЮНЕКС БАНК	292 000	4 161	339 096
БАНК 3/4	350 000	0	552 317
РАДИКАЛ БАНК	120 000	0	168 905
"ПРЕМІУМ"	260 000	0	266 321
СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	250 000	0	306 806
УНІКОМБАНК	460 564	0	484 075
ЄВРОБАНК	126 670	0	134 886
УКРГАЗПРОМБАНК	124 200	0	156 752
"ГЛОБУС"	160 000	0	234 588

Власний капітал банків України на 01.01.2016, тис. грн

Банк	Статутний капітал	Емісійні різниці	Усього власного капіталу
Група 1			
ПУАТ "ФІДОБАНК"	2 607 834	1 390 002	1 375 494
ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"	21 256 469	22 873	27 487 223
Акціонерний банк "Південний"	956 894	335 564	2 018 187
ПАТ "ПУМБ"	3 294 492	101 660	3 666 649
ПАТ "МЕГАБАНК", Харків	620 000	138	829 083
ПАТ "ДІАМАНТБАНК"	210 000		373 245
ПАТ "БАНК КРЕДИТ ДНІПРО"	835 000	17 678	31 795
ПАТ "БАНК ВОСТОК"	307 350		426 001
ПАТ "ПтБ"	817 282	2 162	171 460
Група 2			
ПАТ "БАНК АЛЬЯНС"	64 779		72 742
АКБ "НОВИЙ"	150 000		74 747
Полікомбанк	80 300		150 137
АТ "ТАСКОМБАНК"	308 000	11	346 082
ПУБЛІЧНЕ АТ"БАНК ФАМІЛЬНИЙ"	66 600		35 547
ПАТ АКБ "Львів"	257 870	230	111 020
ПАТ "ОКСІ БАНК"	145 000		155 557
ПАТ "А-БАНК"	125 560	41	272 166
АКБ "ІНДУСТРІАЛБАНК"	607 798	8 022	846 090
ПАТ "КБ "Інвестбанк"	88 678		124 790
ПАТ "Полтава-банк"	119 850	60	470 401
ПАТ "ФІНБАНК"	185 050	44	173 535
ПАТ "БАНК "ГРАНТ"	170 000		226 545
АТ "РЕГІОН-БАНК"	56 481	12	93 257
ПАТ "БТА Банк"	1 500 000	3	1 646 012
ПАТ "АСВІО БАНК"	120 000	27	148 250
ПАТ "КОМІНВЕСТБАНК"	125 000		157 629
ПАТ"БАНК "УКРАЇН.КАПІТАЛ"	80 998		103 025
ПАТ "ФІНАНС БАНК"	176 000	5 765	203 853

Власний капітал банків України на 01.10.2016, тис. грн

Банк	Статутний капітал	Емісійні різниці	Усього власного капіталу
Група 1			
ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"	21 256 469	22 873	30 292 531
Акціонерний банк "Південний"	956 894	335 564	2 070 824
ПАТ "ПУМБ"	3 294 492	101 660	3 977 013
ПАТ "МЕГАБАНК", Харків	620 000	138	843 235
ПАТ "ДІАМАНТБАНК"	210 000		144 329
ПАТ "БАНК КРЕДИТ ДНІПРО"	1 521 000	17 678	490 385
ПАТ "БАНК ВОСТОК"	307 350		492 503
ПАТ "ПтБ"	817 282	2 162	-162 539
Група 2			
ПАТ "БАНК АЛЬЯНС"	129 779		156 478
АКБ "НОВИЙ"	150 000		88 926
Полікомбанк	120 300		191 633
АТ "ТАСКОМБАНК"	308 000	11	347 973
ПАТ "БАНК ФАМІЛЬНИЙ"	120 000		81 409
ПАТ АКБ "Львів"	272 870	230	128 564
ПАТ "ОКСІ БАНК"	145 000		184 182
ПАТ "А-БАНК"	125 560	41	417 345
АКБ "ІНДУСТРІАЛБАНК"	607 798	8 022	831 482
ПАТ "КБ "Інвестбанк"	88 678		151 594
ПАТ "Полтава-банк"	155 100	60	518 641
ПАТ "ФІНБАНК"	185 050	44	195 154
ПАТ "БАНК "ГРАНТ"	400 000		473 413
АТ "РЕГІОН-БАНК"	64 796	12	98 885
ПАТ "БТА Банк"	1 500 000	3	1 674 805
ПАТ "АСВІО БАНК"	300 000	27	330 252
ПАТ "КОМІНВЕСТБАНК"	125 000		156 706
ПАТ "БАНК "УКРАЇН.КАПІТАЛ"	120 721		141 618
АТ "НК БАНК"	122 056		142 328

Додаток Б

Таблиця Б.1

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Грошові кошти та їх еквіваленти	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	Кредити та заборгованість клієнтів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	Резерви під знецінення цінних паперів в портфелі банку на продаж	Цінні папери в портфелі банку до погашення	Основні засоби та нематеріальні активи
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Група І							
1	1	ПРИВАТБАНК	19 140 240	0	90 976 931	122 767	-11 882	320 039	1 763 960
2	2	УКРЕКСІМБАНК	9 853 323	0	51 963 147	6 259 675	-224 397	1 632 641	2 226 780
3	3	ОЩАДБАНК	7 269 802	0	45 049 181	4 095 920	-42 191	3 662 203	2 241 577
4	4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	7 250 712	0	44 910 412	4 525 313	-4 936	5 056 021	3 042 729
5	5	УКРСИББАНК	2 829 256	19 535	40 984 040	5 546 251	-43 267	0	1 541 104
6	6	УКРСОЦБАНК	3 610 765	0	38 045 579	189 870	-35 914	2 904 930	3 124 902
7	7	ВТБ БАНК	2 818 457	0	26 206 217	3 286 862	-7 043	0	896 656
8	8	ПРОМІНВЕСТБАНК	1 815 330	0	27 146 921	1 127 956	-80 951	397	2 889 607
9	9	АЛЬФА-БАНК	4 156 629	0	24 938 349	942 073	-71 951	0	347 121
10	10	ОТП БАНК	1 506 653	564	23 875 619	2 066 388	-27 416	800 307	512 506
11	11	"НАДРА"	954 158	0	24 085 666	4 647	-162	0	1 608 145
12	12	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	2 069 652	40	18 878 317	12 133	-116	249 977	110 340
13	13	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	4 751 479	0	13 237 669	1 575 869	-79 496	0	942 007
14	14	БАНК ФОРУМ	2 039 450	1 572	15 070 183	953 589	-37 215	151 457	515 077
15	15	БРОКБІЗНЕСБАНК	2 259 955	0	11 997 884	438 677	-6 610	0	667 250

Продовження табл. Б.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16	16	КРЕДИТПРОМБАНК	1 315 582	0	11 892 650	753 609	-13 696	0	215 741
17	17	СВЕДБАНК	941 244	0	16 671 623	366 738	-6 906	27 591	408 228
18	18	РОДОВІД БАНК	191 220	0	4 983 362	694 353	-175 515	0	576 365
		Група II							
19	1	УКРГАЗБАНК	680 961	0	11 833 720	2 775 795	-204 859	6 047	770 076
20	2	ДЕЛЬТА БАНК	2 779 352	0	10 599 116	268 197	-13 997	0	172 501
21	3	"ПІВДЕННИЙ"	1 548 359	0	8 465 299	29 984	-21 929	0	594 320
22	4	ЕРСТЕ БАНК	1 411 827	0	5 549 154	2 400 302	0	0	843 901
23	5	ДОНГОРБАНК	2 937 402	1 356	4 510 664	1 658 763	-41 177	947	267 774
24	6	УНІВЕРСАЛ БАНК	856 181	0	6 662 931	796 759	-281	0	347 505
25	7	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1 041 928	2 768	6 347 297	413 719	-1 970	0	9 941
26	8	УНІКРЕДИТ БАНК	1 326 015	0	6 722 671	685 457	0	0	86 849
27	9	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	804 378	0	7 504 482	811 954	-93 392	0	441 628
28	10	"ХРЕЩАТИК"	1 629 000	0	4 135 357	254 016	-25	162 369	273 328
29	11	ВІЕЙБІ БАНК	747 887	0	5 922 679	190 309	-5	0	277 492
30	12	ІМЕКСБАНК	535 308	0	5 218 109	10	0	0	419 858
31	13	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	349 689	0	5 957 193	129 305	-50 297	0	46 142
32	14	ПРАВЕКС-БАНК	833 222	0	5 444 125	58	0	422 693	444 079
33	15	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	432 258	0	3 660 770	62 300	-49	0	163 858
34	16	ІНДЕКС-БАНК	741 564	0	4 287 094	200 415	0	0	402 767
35	17	КРЕДОБАНК	840 388	0	4 398 309	503 938	-96 652	0	595 404
36	18	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	1 116 628	0	2 889 840	105 207	-3 425	300 663	127 132
37	19	КІВ КРЕДІ АГРІКОЛЬ	740 013	0	3 328 727	45 955	0	0	100 029
		Група III							
38	1	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	916 201	0	1 991 631	2 081 535	0	0	38 766
39	2	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	355 200	0	3 827 176	210 184	-1	0	141 614
40	3	ЕКСПРЕС-БАНК	2 080 655	0	1 562 860	9 352	-2 374	5 167	118 701
41	4	БТА БАНК	1 319 963	0	1 830 551	338 262	-1 622	0	107 968
42	5	МЕГАБАНК	348 592	0	2 758 707	144 174	-920	0	163 481
43	6	ПРЕУС БАНК МКБ	442 534	0	2 698 315	86 477	-1 481	401 249	214 102

Продовження табл. Б.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
44	7	ІНДУСТРІАЛБАНК	626 301	2 375	2 233 050	263 885	-14 398	34 257	227 016
45	8	СЕБ БАНК	682 868	0	2 535 856	309 474	-337	8	415 335
46	9	"КЛІРІНГОВИЙ ДІМ"	788 167	0	2 531 485	43 192	-7 187	2 115	125 319
47	10	"ТАВРИКА"	173 718	0	2 392 989	22 214	0	0	8 213
48	11	БМ БАНК	222 950	0	2 380 487	56 053	-25 093	0	30 462
49	12	ФОЛЬКСБАНК	706 191	0	2 106 192	77	0	419 889	109 298
50	13	"КИЇВ"	57 111	0	4 944 124	971 192	-198 589	0	493 238
51	14	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	256 455	490	1 836 628	226 183	-557	0	19 142
52	15	ПРОКРЕДИТ БАНК	267 200	0	2 157 731	12 760	-1 077	85 070	153 898
53	16	АКТИВ БАНК	305 358	8 002	1 803 236	702	0	0	286 657
54	17	УКРІНБАНК	209 595	0	1 534 259	41 744	-329	0	228 645
55	18	ЕКСПОБАНК	684 393	0	1 440 349	10 362	-1 432	0	88 825
56	19	"ДІАМАНТ"	132 801	0	1 465 232	61 888	0	0	96 711
57	20	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	367 077	0	1 452 749	52 671	-18	2 289	1 206
58	21	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	167 629	0	788 879	627 408	-16 118	0	16 303
		Група IV							
59	1	ЄВРОГАЗБАНК	978 882	0	401 236	0	0	0	186 059
60	2	АКТАБАНК	722 434	0	492 818	17 662	0	0	313 759
61	3	"ПІВДЕНКОМБАНК"	610 476	0	1 300 937	150 860	0	5 002	18 034
62	4	МІСТО БАНК	702 392	0	885 618	326 898	0	0	127 341
63	5	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	427 185	0	1 667 355	19 162	-1 367	164	91 064
64	6	"СОЮЗ"	325 779	0	1 572 908	10 998	0	0	6 564
65	7	ЕНЕРГОБАНК	271 429	0	1 028 945	110 150	-433	0	83 475
66	8	ЗЛАТОБАНК	229 843	0	1 467 103	60	0	0	13 084
67	9	БАНК КІПРУ	133 872	0	1 566 067	35	-1	10 006	67 164
68	10	АСТРА БАНК	286 112	0	661 474	745 210	0	0	56 138
69	11	ФІНБАНК	133 841	0	866 492	32 414	0	0	131 731
70	12	"АРКАДА"	102 104	0	1 179 273	80	-11	0	235 961
71	13	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	112 813	0	1 151 397	16 602	-13 502	0	2 762

Продовження табл. Б.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
72	14	ФОРТУНА-БАНК	77 735	0	1 133 766	60	0	0	183 545
73	15	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	170 488	0	1 084 288	0	0	0	23 895
74	16	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	186 681	0	776 948	102 669	-7 119	0	68 422
75	17	ПЛАТИНУМ БАНК	27 588	0	1 097 286	350	0	79 763	81 506
76	18	БАНК КАМБІО	210 969	0	893 230	39 302	0	0	50 049
77	19	"БАЗИС"	117 897	0	944 183	24 470	-2	10 565	99 921
78	20	ІНТЕГРАЛ БАНК	108 965	0	412 537	46 593	-86	0	8 116
79	21	БГ БАНК	73 433	0	832 265	13 912	-3 912	0	29 376
80	22	"ДЕМАРК"	80 361	0	1 114 727	19 965	-175	0	48 523
81	23	ХОУМ КРЕДИТ БАНК	283 923	0	558 682	306 335	0	0	16 497
82	24	ДІАЛОГБАНК	1 678	0	1 225 362	13 694	-5 742	0	85
83	25	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	52 917	0	267 633	17 791	0	0	49 702
84	26	БАНК 3/4	592 034	0	4 223	5 033	0	0	3 078
85	27	ПОЛТАВА БАНК	168 710	0	789 049	27 396	-1 265	0	148 288
86	28	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	164 464	0	975 755	0	0	0	47 393
87	29	БАНК МЕРКУРІЙ	189 409	0	756 600	12 635	-50	8 130	52 985
88	30	ТЕРРА БАНК	63 402	0	366 162	59 809	-2 160	0	61 381
89	31	"ДАНИЕЛЬ"	70 625	0	467 567	41 323	0	0	102 086
90	32	"КАПІТАЛ"	63 432	0	801 478	27 383	0	0	26 005
91	33	КОНВЕРСБАНК	172 631	0	316 410	19 122	0	0	61 622
92	34	АКЦЕНТ-БАНК	74 904	0	782 612	0	0	180 074	14 177
93	35	ЕРДЕ БАНК	205 636	0	248 857	23 961	0	0	76 332
94	36	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ- УКРАЇНА	256 774	0	603 413	18 076	-1 307	0	6 453
95	37	"АВТОКРАЗБАНК"	217 987	0	635 628	17 613	-580	0	34 334
96	38	УКРГАЗПРОМБАНК	63 965	0	596 386	495	-6	43 174	34 579
97	39	"ЮНЕКС"	150 672	0	573 895	73 770	0	0	38 881
98	40	ІНПРОМБАНК	99 865	0	776 763	46 975	-6 981	0	68 545
99	41	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	130 407	0	641 376	55 728	-16 500	0	65 734
100	42	ЗАХІДІНКОМБАНК	13 739	0	1 161 956	30 075	0	0	18 167

Продовження табл. Б.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
101	43	КОМІНВЕСТБАНК	195 974	0	317 710	210	-210	0	33 152
102	44	"ТК КРЕДИТ"	281 608	0	467 371	16 603	0	0	7 014
103	45	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	31 118	0	678 003	28 426	-1 972	0	26 456
104	46	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	328 252	0	298 267	0	0	0	17 879
105	47	"ГЛОБУС"	70 336	0	352 861	33 324	0	0	73 987
106	48	"ЛЬВІВ"	61 708	0	617 915	0	0	26 657	55 190
107	49	СОЦКОМБАНК	4 566	0	769 274	0	0	0	28 605
108	50	"НОВИЙ"	67 124	0	532 623	18 157	-1	0	5 655
109	51	"ПОРТО-ФРАНКО"	127 730	0	379 496	0	0	0	33 190
110	52	ЄВРОБАНК	90 774	0	422 894	54 682	0	0	5 273
111	53	ПЛЮС БАНК	71 359	0	446 895	76	-3	62 943	69 490
112	54	МЕТАБАНК	97 130	0	441 630	443	-94	51 091	36 817
113	55	УНІКОМБАНК	48 439	0	651 877	0	0	0	4 206
114	56	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	94 843	0	507 267	0	0	0	9 108
115	57	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	179 307	0	364 127	5 440	0	0	6 004
116	58	СИГМАБАНК	313 245	0	285 263	5 452	-1 312	0	437
117	59	АГРОКОМБАНК	80 341	0	307 512	29 288	-387	0	64 497
118	60	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТР.	242 459	0	220 281	5 865	-761	0	58 205
119	61	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	49 778	0	297 061	1 563	0	0	67 643
120	62	АРТЕМ-БАНК	84 834	0	168 619	58 592	-90	0	25 464
121	63	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	138 899	0	165 481	15 033	0	0	1 058
122	64	"ГРАНТ"	58 549	0	368 063	4 280	-607	0	39 641
123	65	"ПРЕМІУМ"	21 358	0	359 798	0	0	0	36 478
124	66	УКРКОМУНБАНК	92 301	0	309 972	0	0	0	72 168
125	67	"МОРСЬКИЙ"	42 742	0	282 794	38	0	0	40 494
126	68	БАНК БОГУСЛАВ	70 345	0	373 071	5 749	0	0	4 529
127	69	АКОРДБАНК	160 094	0	156 009	10 936	0	0	10 428
128	70	"КОНТРАКТ"	99 094	0	234 806	0	0	0	47 993
129	71	ФІНРОСТБАНК	95 814	0	290 210	0	0	0	3 511

Продовження табл. Б.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
130	72	АПЕКС-БАНК	124 004	0	152 670	0	0	8 277	1 419
131	73	ЄВРОПРОМБАНК	71 295	0	294 232	0	0	0	2 149
132	74	АСВІО БАНК	59 302	0	326 124	0	0	0	8 741
133	75	РЕАЛ БАНК	90 844	0	200 312	34 551	-66	0	9 167
134	76	ЛЕГБАНК	57 926	0	254 676	18 312	-753	0	9 123
135	77	ПОЛКОМБАНК	34 685	0	258 468	3 196	-1 552	0	49 610
136	78	ІНТЕРБАНК	39 129	0	230 807	20 139	0	0	62 592
137	79	ІНВЕСТБАНК	56 119	0	218 403	60	0	0	27 103
138	80	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	56 947	0	258 423	0	0	0	15 594
139	81	БАНК ТРАСТ	23 913	0	239 183	0	0	0	53 516
140	82	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	43 664	0	278 486	0	0	0	4 884
141	83	КЛАСИКБАНК	8 402	0	290 760	17 456	0	0	2 744
142	84	ПРОМЕКОНОМБАНК	16 436	0	298 250	10 836	0	0	17 062
143	85	КРЕДИТВЕСТ БАНК	16 420	0	60 243	0	0	0	1 914
144	86	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОН.ФІНАНС.	100 519	0	241 588	117	-102	0	16 743
145	87	РЕГІОН-БАНК	57 353	0	211 650	27	-27	79	15 303
146	88	БАНК СТОЛИЦЯ	62 216	0	296 454	13 104	-13 104	0	98 163
147	89	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	69 100	0	0	187 040	0	0	1 555
148	90	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	48 405	0	176 009	0	0	0	19 840
149	91	"СТОЛИЧНИЙ"	7 850	0	285 557	4 457	-131	0	5 093
150	92	"КОНКОРД"	23 778	0	247 882	4 697	-191	0	416
151	93	ОКСІ БАНК	35 975	0	188 789	0	0	0	3 379
152	94	ФІНЕКСБАНК	128 991	0	135 656	0	0	0	3 911
153	95	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	121 097	0	44 927	60	0	0	15 947
154	96	РАДИКАЛ БАНК	43 120	0	158 690	600	0	0	4 310
155	97	ПРОФІН БАНК	40 535	0	55 963	25	0	15 005	55 533
156	98	"УКООПСПІЛКА"	21 349	0	127 747	0	0	0	54 988
157	99	"СТАНДАРТ"	15 794	0	101 991	28 267	0	0	6 372
158	100	ПРОМИСЛОВО- ФІНАНСОВИЙ БАНК	27 164	0	88 934	2	0	0	12 020

Таблиця Б.2

Активи банків України за станом на 01.10.2011

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Грошові кошти та їх еквіваленти	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	Кредити та заборгованість клієнтів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	Резерви під знецінення цінних паперів в портфелі банку на продаж	Цінні папери в портфелі банку до погашення	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Основні засоби та нематеріальні активи
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Група І								
1	1	ПРИВАТБАНК	20 314 695	0	123 697 096	100 228	-12 059	72 055	-2	1 885 145
2	2	ОЩАДБАНК	8 253 223	0	57 384 465	9 744 312	-43 651	2 781 856	-15 755	2 514 446
3	3	УКРЕКСІМБАНК	6 708 968	0	54 151 913	12 506 106	-433 594	1 542 305	-18 270	2 194 021
4	4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	7 260 051	0	45 110 927	6 431 930	-7 343	2 246 520	-3 458	3 096 235
5	5	УКРСИББАНК	8 911 457	12 034	30 065 758	3 136 737	-2 715	0	0	1 499 332
6	6	УКРСОЦБАНК	4 372 452	0	37 386 857	1 509 246	-26 146	20 616	-20 616	3 198 460
7	7	ВТБ БАНК	2 908 415	720	33 194 301	1 372 684	-7 043	0	0	930 736
8	8	ПРОМІНВЕСТБАНК	3 148 064	20 856	28 974 033	1 323 375	-131 212	397	-397	2 915 252
9	9	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	5 991 813	738	18 666 273	2 478 554	-100 035	0	0	1 241 495
10	10	АЛЬФА-БАНК	4 870 450	778	23 927 850	610 285	-55 119	0	0	371 027
11	11	"НАДРА"	3 198 140	0	24 329 114	4 647	-162	0	0	1 508 526
12	12	ОТП БАНК	1 933 940	2 239	19 716 568	2 959 804	-22 205	0	0	517 674
13	13	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	1 217 169	382 303	19 342 327	12 259	-115	243 333	-6 645	125 508
14	14	БРОКБІЗНЕСБАНК	2 670 404	1 441	12 970 519	315 989	-6 610	0	0	669 120
15	15	УКРГАЗБАНК	1 874 740	0	14 016 032	4 048 570	-504 190	6 047	-6 047	733 945
16	16	КРЕДИТПРОМБАНК	970 270	0	12 086 835	1 063 155	-25 729	0	0	168 545
17	17	БАНК ФОРУМ	1 311 879	1 965	14 092 663	399 019	-53 141	102 937	-97 763	529 514

Продовження табл. Б.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Група II								
18	1	ДЕЛЬТА БАНК	1 528 570	0	14 784 428	2 326 842	-13 673	0	0	279 729
19	2	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	999 765	0	12 754 466	319 731	-76 491	0	0	677 303
20	3	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1 950 060	8 079	7 362 728	6 672	0	0	0	10 612
21	4	"ПІВДЕННИЙ"	1 359 650	0	8 594 190	18 612	-1 480	0	0	590 464
22	5	ЕРСТЕ БАНК	1 493 821	0	5 179 379	2 728 672	0	0	0	906 623
23	6	РОДОВІД БАНК	176 591	0	4 452 396	608 443	-231 430	0	0	542 686
24	7	ВІЕЙБІ БАНК	1 127 743	0	6 660 049	2 362	-5	0	0	266 433
25	8	СВЕДБАНК	845 254	0	9 558 527	106 166	-802	0	0	343 129
26	9	УНКРЕДИТ БАНК	2 038 806	0	5 634 791	455 630	0	0	0	60 971
27	10	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	345 533	0	8 318 217	60	0	0	0	37 937
28	11	"ХРЕЩАТИК"	1 347 461	0	4 444 318	87 975	-25	162 369	0	271 008
29	12	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	550 725	0	5 056 214	37 186	-50	0	0	192 426
30	13	ІМЕКСБАНК	459 431	0	6 414 459	10	0	0	0	401 955
31	14	УНІВЕРСАЛ БАНК	485 098	0	5 498 032	104 182	-11	20 885	0	258 136
32	15	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 046 237	261	5 239 768	73 074	0	0	0	370 618
33	16	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	854 581	0	4 354 892	128 135	-1	0	0	138 914
34	17	ПРАВЕКС-БАНК	633 424	0	5 162 627	80 103	0	0	0	580 895
35	18	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	1 765 405	27 572	2 464 318	929 479	0	0	0	37 066
36	19	БТА БАНК	1 995 318	0	2 322 141	94 198	0	0	0	103 834
37	20	КІБ КРЕДІ АГРІКОЛЬ	954 055	0	3 385 909	1 240	0	0	0	65 389
38	21	КРЕДОБАНК	735 835	0	3 580 215	372 027	-102 923	0	0	602 102
		Група III								
39	1	МАРФІН БАНК	998 211	0	3 148 522	167 353	-3 425	196 535	0	146 768
40	2	ПРЕУС БАНК МКБ	951 509	0	2 839 097	100 292	-1 481	192 526	0	200 520
41	3	МЕГАБАНК	616 544	0	2 996 913	108 187	-1 151	0	0	170 112
42	4	"ТАВРИКА"	104 840	0	3 139 417	20 870	0	0	0	5 962
43	5	"ПІВДЕНКОМБАНК"	242 478	0	2 612 923	310 716	0	0	0	16 304
44	6	БМ БАНК	427 201	10	2 835 915	14 149	-12 422	0	0	23 858
45	7	УКРІНБАНК	261 756	0	2 534 235	8 119	-322	0	0	287 249
46	8	ІНДУСТРІАЛБАНК	873 087	12 908	1 940 127	232 540	-9 981	22 999	-5 251	228 556

Продовження табл. Б.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
47	9	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	762 342	0	2 738 903	44 527	-7 597	0	0	122 337
48	10	ЕКСПРЕС-БАНК	1 592 509	0	1 613 193	0	0	5 169	0	110 873
49	11	АКТАБАНК	670 158	0	1 535 870	0	0	0	0	327 754
50	12	АКТИВ-БАНК	163 138	0	2 486 671	617	0	0	0	274 557
51	13	"КИЇВ"	96 973	0	5 357 645	752 946	-197 755	0	0	461 868
52	14	ЄВРОГАЗБАНК	466 224	0	616 690	0	0	0	0	231 617
53	15	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	183 864	597	2 136 638	196 571	-557	0	0	27 499
54	16	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	717 729	0	2 010 109	44 406	0	40 616	-766	104 861
55	17	СЕБ БАНК	710 408	0	2 081 216	173 950	-1 525	0	0	398 206
56	18	ФОЛЬКСБАНК	723 819	0	2 018 712	77	0	467 005	0	156 168
57	19	ПРОКРЕДИТ БАНК	369 382	0	2 009 298	1 335	-1 085	0	0	133 823
58	20	ДІАМАНТБАНК	400 054	0	1 622 835	163 109	-5 333	0	0	102 718
59	21	ЕКСПОБАНК	721 599	0	1 434 886	8 882	-3	0	0	85 378
		Група IV								
60	1	"СОЮЗ"	315 374	0	4 008 241	24 655	0	0	0	7 265
61	2	ПЛАТИНУМ БАНК	682 912	0	2 186 369	1 173	0	0	0	157 743
62	3	БАНК 3/4	325 388	355	139 301	24 101	0	0	0	3 497
63	4	ЗЛАТОБАНК	202 682	0	2 391 382	60	0	0	0	19 432
64	5	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	608 112	0	1 699 723	68 637	-18	2 289	0	1 385
65	6	БАНК КІПРУ	150 074	0	1 950 515	35	-1	0	0	134 354
66	7	ТЕРРА БАНК	487 231	0	1 188 457	182 135	-5 653	0	0	70 362
67	8	КОНВЕРСБАНК	125 145	0	448 202	43 182	-237	0	0	75 882
68	9	ТАСКОМБАНК	552 242	0	927 489	65 221	-7 284	0	0	69 791
69	10	ЕРДЕ БАНК	71 034	0	683 047	23 154	0	0	0	92 521
70	11	ІНТЕГРАЛ-БАНК	68 349	0	611 812	466	-76	0	0	7 467
71	12	ФІНБАНК	306 051	0	993 863	27 590	-2 723	0	0	179 456
72	13	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	119 473	0	1 284 899	0	0	18 361	0	21 711
73	14	ФОРТУНА-БАНК	177 845	0	1 321 138	60	0	0	0	179 221
74	15	ЕНЕРГОБАНК	195 628	0	1 112 988	31 108	-3 361	0	0	75 572
75	16	АСТРА БАНК	139 474	0	939 450	624 434	0	0	0	45 060

Продовження табл. Б.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
76	17	БАНК ПЕРШИЙ	161 763	0	877 001	15 698	-3 899	0	0	125 804
77	18	"ГЛОБУС"	627 681	0	461 178	0	0	0	0	74 461
78	19	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	157 695	0	1 232 543	262 667	-8 926	0	0	10 408
79	20	МІСТО БАНК	388 497	0	1 062 417	25 543	0	0	0	115 421
80	21	"АРКАДА"	40 195	0	1 363 902	80	-11	0	0	226 868
81	22	БАНК КАМБІО	113 533	0	1 198 536	71 851	0	0	0	48 298
82	23	"ДЕМАРК"	52 246	0	1 273 442	15	0	0	0	45 235
83	24	"ТК КРЕДИТ"	676 280	0	638 665	34 183	0	0	0	7 647
84	25	БАНК МЕРКУРІЙ	134 877	0	766 382	22 671	-50	8 133	0	133 014
85	26	"ДАНІЕЛЬ"	286 854	0	685 781	70 755	0	0	0	4 260
86	27	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	184 168	0	1 152 137	31 131	0	0	0	50 911
87	28	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	610 921	0	538 402	5 569	0	0	0	7 709
88	29	ПЛЮС БАНК	80 659	0	1 066 674	76	-3	0	0	86 481
89	30	АКЦЕНТ-БАНК	278 623	0	1 112 319	0	0	0	0	29 145
90	31	ПОЛТАВА-БАНК	199 173	0	831 328	26 474	-335	0	0	145 450
91	32	"ЮНЕКС"	127 357	0	847 593	32 599	0	0	0	48 173
92	33	"БАЗИС"	170 574	0	830 749	4 439	-2	10 000	0	93 524
93	34	УКРГАЗПРОМБАНК	93 866	0	691 913	309	-6	13 310	0	32 065
94	35	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	368 017	0	659 749	0	0	0	0	68 420
95	36	"КАПІТАЛ"	94 603	0	808 636	28 583	0	0	0	28 394
96	37	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	23 332	0	239 777	17 842	0	0	0	48 661
97	38	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ- УКРАЇНА	204 540	0	665 982	130 115	0	0	0	4 639
98	39	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	147 618	0	719 873	0	0	0	0	41 324
99	40	АВАНТ-БАНК	151 547	0	241 244	0	0	0	0	2 404
100	41	АВТОКРАЗБАНК	132 513	0	708 068	18 040	-580	0	0	33 309
101	42	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	71 982	0	846 739	101 809	-4 934	0	0	71 545
102	43	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	152 724	0	733 062	0	0	0	0	23 807
103	44	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	25 873	0	1 074 104	17 315	-17 315	0	0	1 974

Продовження табл. Б.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
104	45	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	88 814	0	702 017	28 357	-1 972	0	0	24 642
105	46	КОМІНВЕСТБАНК	188 276	0	390 824	210	-210	0	0	39 162
106	47	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	88 762	0	725 682	0	0	0	0	35 542
107	48	ЗАХІДІНКОМБАНК	33 191	0	1 006 522	30 075	0	0	0	15 879
108	49	ЄВРОБАНК	116 001	332	437 506	132 689	0	0	0	93 087
109	50	"ЛЬВІВ"	57 768	0	609 195	0	0	12 317	0	53 204
110	51	"ПОРТО-ФРАНКО"	146 986	0	473 784	4 997	0	0	0	34 933
111	52	ФІНРОСТБАНК	135 470	0	446 094	6 000	0	0	0	7 640
112	53	МЕТАБАНК	126 670	0	479 260	34 919	-94	0	0	33 329
113	54	АПЕКС-БАНК	110 496	29 430	259 790	47 861	0	11 007	0	2 316
114	55	БАНК ВОСТОК	664 288	0	0	0	0	0	0	3 226
115	56	"НОВИЙ"	34 918	0	569 636	24 213	-1	0	0	5 628
116	57	ІНПРОМБАНК	18 937	0	991 278	425	-281	0	0	134 586
117	58	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТР.	101 808	0	397 960	3 627	-101	0	0	57 178
118	59	"ГРАНТ"	80 014	0	451 824	4 320	-460	0	0	42 686
119	60	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	43 277	0	316 284	1 242	0	0	0	70 254
120	61	УНІКОМБАНК	27 739	0	669 108	0	0	0	0	3 759
121	62	"КОНТРАКТ"	65 704	0	337 867	0	0	0	0	48 281
122	63	УКРКОМУНБАНК	152 854	0	318 382	0	0	0	0	69 056
123	64	АГРОКОМБАНК	38 914	0	338 408	12 822	-2	0	0	95 933
124	65	"МОРСЬКИЙ"	30 644	0	328 254	7 846	0	0	0	39 296
125	66	РАДИКАЛ БАНК	53 612	0	404 148	529	0	0	0	7 586
126	67	"ПРЕМІУМ"	79 239	0	313 914	0	0	0	0	33 227
127	68	ІНВЕСТБАНК	53 576	0	313 466	60	0	0	0	26 614
128	69	АРТЕМ-БАНК	43 145	0	165 795	58 592	-90	0	0	24 887
129	70	АКОРДБАНК	81 176	3 908	260 226	1 093	0	0	0	9 190
130	71	АСВІО БАНК	28 456	0	386 588	0	0	0	0	11 761
131	72	БАНК БОГУСЛАВ	33 372	0	397 818	15 331	0	0	0	21 327
132	73	ПРОМЕКОНОМБАНК	10 739	0	348 508	68 223	0	0	0	13 953
133	74	КЛАСИКБАНК	66 213	0	366 283	25 221	0	0	0	1 298

Продовження табл. Б.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
134	75	ПОЛКОМБАНК	31 410	0	270 164	3 199	-2 302	0	0	50 825
135	76	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	56 313	0	154 418	25 108	0	0	0	1 136
136	77	РЕАЛ БАНК	69 470	0	243 422	35 107	-66	0	0	9 427
137	78	ЄВРОПРОМБАНК	30 217	0	310 630	0	0	0	0	2 548
138	79	ДІВІ БАНК	127 953	0	72 354	0	0	0	0	396
139	80	ІНТЕРБАНК	41 370	0	144 244	146 427	-7 196	0	0	62 426
140	81	РЕГІОН-БАНК	71 151	0	233 369	3 030	-27	0	0	16 698
141	82	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	121 663	0	151 893	44 100	0	0	0	24 340
142	83	СИГМАБАНК	42 419	0	367 347	4 769	-1 656	0	0	442
143	84	ЛЕГБАНК	32 384	0	250 646	41 174	-673	0	0	8 666
144	85	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	47 621	0	6 000	207 133	0	0	0	1 150
145	86	БАНК ТРАСТ	33 964	0	221 098	0	0	0	0	50 867
146	87	БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	32 327	0	293 091	0	0	0	0	6 547
147	88	"УКООПСІЛКА"	14 437	0	213 496	0	0	0	0	59 345
148	89	КРЕДИТВЕСТ БАНК	10 352	0	83 679	0	0	0	0	1 257
149	90	"КОНКОРД"	71 393	0	230 633	6 624	-2 960	0	0	317
150	91	ПРОФІН БАНК	53 736	0	158 247	0	0	0	0	58 665
151	92	ОКСІ БАНК	32 976	0	211 793	0	0	0	0	3 774
152	93	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОН. ФІНАНС.	35 069	0	233 970	117	-102	0	0	16 370
153	94	ПРАЙМ-БАНК	115 060	0	108 918	0	0	0	0	13 609
154	95	ФІНЕКСБАНК	87 475	0	79 465	0	0	0	0	3 744
155	96	ПРОМ.-ФІНАНСОВИЙ БАНК	37 491	0	119 613	2	0	0	0	14 259
156	97	"СТОЛИЧНИЙ"	22 552	0	252 171	4 457	-131	0	0	4 365
157	98	МОТОР-БАНК	50 580	0	126 074	0	0	10 017	0	12 432
158	99	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	32 468	6	45 863	60	0	0	0	14 969
159	100	БАНК СІЧ	14 065	0	167 294	0	0	0	0	2 032
160	101	"СТАНДАРТ"	23 584	0	116 525	51 546	0	0	0	6 660
161	102	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	8 471	0	117 890	0	0	0	0	13 562
162	103	"ЦЕНТР"	4 428	0	81 387	87 710	0	0	0	2 573
163	104	БАНК ВЕЛЕС	28 291	0	158 580	10	-10	0	0	3 506

Продовження табл. Б.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
164	105	ГРІН БАНК	7 975	0	122 007	3 024	-751	0	0	3 184
165	106	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	36 333	0	95 322	0	0	0	0	21 471
166	107	ТММ-БАНК	10 335	0	81 234	0	0	0	0	59 745
167	108	УКРБУДІНВЕСТБАНК	18 801	0	106 424	0	0	0	0	16 839
168	109	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	12 788	0	25 698	0	0	0	0	38 346
169	110	СХІДНО-ПРОМИСЛ. КОМЕРЦ. БАНК	39 493	0	83 327	0	0	0	0	7 216
170	111	БАНК СТОЛИЦЯ	3 928	0	109 376	12 931	-12 931	0	0	94 646
171	112	РАДАБАНК	52 293	0	59 848	0	0	0	0	3 801
172	113	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	25 486	0	69 967	8 435	-48	416	-416	11 069
173	114	СОЦКОМБАНК	4 531	0	769 519	0	0	0	0	18 987
174	115	"ФАМІЛЬНИЙ"	21 991	0	36 213	1	0	14 616	0	32 678
175	116	БАНК АЛЬЯНС	16 422	0	69 748	0	0	0	0	7 853

Фінансові результати банків України за станом на 01.10.2011

№ з/п	№ з/гр	НКВ	Назва банку	Прибуток/(Збиток) до оподатку-вання
1	2	3	4	5
			Група I	
1	1	46	ПРИВАТБАНК	1 018 816
2	2	6	ОЩАДБАНК	438 924
3	3	2	УКРЕКСІМБАНК	86 115
4	4	36	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	103 156
5	5	136	УКРСИББАНК	-1 724 362
6	6	5	УКРСОЦБАНК	58 517
7	7	42	ВТБ БАНК	400 119
8	8	3	ПРОМІНВЕСТБАНК	5 836
9	9	115	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	210 194
10	10	272	АЛЬФА-БАНК	12 511
11	11	225	"НАДРА"	839
12	12	296	ОТП БАНК	450 894
13	13	17	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	3 150
14	14	37	БРОКБІЗНЕСБАНК	30 792
15	15	274	УКРГАЗБАНК	-3 594 436
16	16	289	КРЕДИТПРОМБАНК	-728 416
17	17	248	БАНК ФОРУМ	-429 942
			Група II	
18	1	324	ДЕЛЬТА БАНК	512 756
19	2	299	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	109 872
20	3	295	ІНГ БАНК УКРАЇНА	252 609
21	4	106	"ПІВДЕННИЙ"	42 863
22	5	322	ЕРСТЕ БАНК	-25 737
23	6	66	РОДОВІД БАНК	-1 073 686
24	7	76	ВІЕЙБІ БАНК	-368 679
25	8	11	СВЕДБАНК	86 825
26	9	287	УНІКРЕДИТ БАНК	34 501
27	10	317	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	971
28	11	202	"ХРЕЩАТИК"	-2 325
29	12	270	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	12 851
30	13	258	ІМЕКСБАНК	18 742
31	14	242	УНІВЕРСАЛ БАНК	-319 371
32	15	171	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	38 868
33	16	280	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	727
34	17	153	ПРАВЕКС-БАНК	-13 301
35	18	297	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	343 337
36	19	129	БТА БАНК	-38 940
37	20	234	КІБ КРЕДІ АГРІКОЛЬ	162 730
38	21	88	КРЕДОБАНК	-52 913
			Група III	
39	1	105	МАРФІН БАНК	7 675

Продовження табл. Б.3

1	2	3	4	5
40	2	251	ПІРЕУС БАНК МКБ	-740 963
41	3	126	МЕГАБАНК	2 795
42	4	84	"ТАВРИКА"	2 558
43	5	45	"ПІВДЕНКОМБАНК"	5 822
44	6	321	БМ БАНК	-18 477
45	7	18	УКРІНБАНК	4 452
46	8	101	ІНДУСТРІАЛБАНК	32 051
47	9	288	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	-59 398
48	10	262	ЕКСПРЕС-БАНК	40 328
49	11	390	АКТАБАНК	3 448
50	12	302	АКТИВ-БАНК	7 767
51	13	203	"КІЇВ"	11 423
52	14	330	ЄВРОГАЗБАНК	669
53	15	34	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	93 997
54	16	186	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	22 053
55	17	22	СЕБ БАНК	-13 448
56	18	97	ФОЛЬКСБАНК	27 547
57	19	298	ПРОКРЕДИТ БАНК	17 814
58	20	232	ДІАМАНТБАНК	3 656
59	21	67	ЕКСПОБАНК	-15 175
			Група IV	
60	1	385	"СОЮЗ"	2 586
61	2	316	ПЛАТИНУМ БАНК	7 331
62	3	394	БАНК 3/4	172 446
63	4	391	ЗЛАТОБАНК	1 418
64	5	227	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	4 027
65	6	43	БАНК КІПРУ	-85 999
66	7	285	ТЕРРА БАНК	428
67	8	333	КОНВЕРСБАНК	1 511
68	9	62	ТАСКОМБАНК	3 612
69	10	332	ЕРДЕ БАНК	2 324
70	11	30	ІНТЕГРАЛ-БАНК	1 529
71	12	122	ФІНБАНК	388
72	13	320	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	2 793
73	14	304	ФОРТУНА-БАНК	4 298
74	15	31	ЕНЕРГОБАНК	-39 637
75	16	387	АСТРА БАНК	16 601
76	17	228	БАНК ПЕРШИЙ	2 855
77	18	386	"ГЛОБУС"	10 565
78	19	329	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	13 079
79	20	206	МІСТО БАНК	-33 567
80	21	191	"АРКАДА"	-4 259
81	22	315	БАНК КАМБІО	959
82	23	137	"ДЕМАРК"	510
83	24	260	"ТК КРЕДИТ"	-1 025
84	25	98	БАНК МЕРКУРІЙ	672
85	26	60	"ДАНІЕЛЬ"	609

Продовження табл. Б.3

1	2	3	4	5
86	27	209	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	767
87	28	389	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	4 758
88	29	142	ПЛЮС БАНК	9 797
89	30	96	АКЦЕНТ-БАНК	2 288
90	31	113	ПОЛТАВА-БАНК	-2 822
91	32	231	"ЮНЕКС"	6 002
92	33	144	"БАЗИС"	-41 317
93	34	278	УКРГАЗПРОМБАНК	2 443
94	35	405	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	20 549
95	36	57	"КАПІТАЛ"	-1 826
96	37	146	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	900
97	38	283	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	-138 828
98	39	325	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	694
99	40	403	АВАНТ-БАНК	818
100	41	198	АВТОКРАЗБАНК	5 654
101	42	310	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	6 175
102	43	307	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	14 171
103	44	47	СКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	700
104	45	290	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	-193
105	46	143	КОМІНВЕСТБАНК	326
106	47	277	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	-32 204
107	48	273	ЗАХІДІНКОМБАНК	732
108	49	318	ЄВРОБАНК	173
109	50	91	"ЛЬВІВ"	-22 230
110	51	107	"ПОРТО-ФРАНКО"	1 303
111	52	167	ФІНРОСТБАНК	1 950
112	53	205	МЕТАБАНК	1 625
113	54	406	АПЕКС-БАНК	4 162
114	55	305	БАНК ВОСТОК	3 063
115	56	48	"НОВИЙ"	-6 262
116	57	135	ІНПРОМБАНК	-313 110
117	58	284	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТР.	674
118	59	123	"ГРАНТ"	855
119	60	75	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	69
120	61	306	УНІКОМБАНК	2 736
121	62	201	"КОНТРАКТ"	735
122	63	195	УКРКОМУНБАНК	66
123	64	241	АГРОКОМБАНК	1 037
124	65	215	"МОРСЬКИЙ"	-6 094
125	66	409	РАДИКАЛ БАНК	706
126	67	379	"ПРЕМІУМ"	-51 109
127	68	109	ІНВЕСТБАНК	5 431
128	69	303	АРТЕМ-БАНК	739
129	70	392	АКОРДБАНК	409
130	71	133	АСВІО БАНК	778

Продовження табл. Б.3

1	2	3	4	5
131	72	328	БАНК БОГУСЛАВ	-965
132	73	59	ПРОМЕКОНОМБАНК	1 273
133	74	276	КЛАСИКБАНК	-3 966
134	75	49	ПОЛІКОМБАНК	47
135	76	311	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	418
136	77	124	РЕАЛ БАНК	1 891
137	78	395	ЄВРОПРОМБАНК	1 539
138	79	463	ДІВІ БАНК	46
139	80	35	ІНТЕРБАНК	70
140	81	128	РЕГІОН-БАНК	626
141	82	402	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	332
142	83	323	СИГМАБАНК	380
143	84	13	ЛЕГБАНК	1 115
144	85	407	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	-21 368
145	86	380	БАНК ТРАСТ	18
146	87	433	БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	455
147	88	222	"УКООПСІЛКА"	260
148	89	331	КРЕДИТВЕСТ БАНК	1 422
149	90	326	"КОНКОРД"	285
150	91	53	ПРОФІН БАНК	851
151	92	95	ОКСІ БАНК	2 907
152	93	237	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОН.ФІНАНС.	-1 306
153	94	300	ПРАЙМ-БАНК	2 891
154	95	309	ФІНЕКСБАНК	-4 599
155	96	294	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	1 499
156	97	223	"СТОЛИЧНИЙ"	469
157	98	381	МОТОР-БАНК	1 837
158	99	240	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	2 669
159	100	460	БАНК СІЧ	30
160	101	398	"СТАНДАРТ"	737
161	102	334	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	365
162	103	430	"ЦЕНТР"	1 182
163	104	255	БАНК ВЕЛЕС	593
164	105	127	ГРІН БАНК	498
165	106	169	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	191
166	107	159	ТММ-БАНК	291
167	108	377	УКРБУДІНВЕСТБАНК	990
168	109	313	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	84
169	110	275	СХІДНО-ПРОМИСЛ.КОМЕРЦ.БАНК	1 111
170	111	312	БАНК СТОЛИЦЯ	-112 756
171	112	286	РАДАБАНК	3 294
172	113	243	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	419
173	114	308	СОЦКОМБАНК	-531 419
174	115	72	"ФАМІЛЬНИЙ"	-276
175	116	29	БАНК АЛЬЯНС	28

Таблиця Б.4

Активи банків України за станом на 01.10.2012

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Грошові кошти та їх еквіваленти	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Кредити та заборгованість клієнтів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Цінні папери в портфелі банку до погашення	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Основні засоби та нематеріальні активи
					Кредити та заборгованість клієнтів, усього					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Група І								
1	1	ПРИВАТБАНК	24 668 022	0	111 599 989	99 848	-3 186	236 085	0	2 313 249
2	2	ОЩАДБАНК	7 489 631	0	50 396 768	17 499 692	-42 672	2 598 917	-29 880	2 788 098
3	3	УКРЕКСІМБАНК	7 707 563	0	40 493 118	18 885 518	-234 494	1 476 649	-18 252	2 249 653
4	4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	7 821 143	0	26 701 406	6 178 279	-4 523	995 132	0	3 001 107
5	5	ПРОМІНВЕСТБАНК	1 628 760	0	31 070 343	3 555 938	-123 827	0	0	2 766 133
6	6	УКРСОЦБАНК	3 663 771	370 378	27 840 515	2 389 823	-27 304	0	-20 388	3 334 988
7	7	ВТБ БАНК	2 005 844	7 103	24 533 706	692 375	-7 043	0	0	923 819
8	8	ДЕЛЬТА БАНК	3 560 457	851 854	16 852 738	3 434 280	-11 329	0	0	333 717
9	9	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	4 937 759	0	16 771 073	2 663 065	-114 789	0	0	1 289 798
10	10	УКРСИББАНК	6 743 288	9 128	15 734 040	214 222	-2 695	0	0	1 381 680
11	11	АЛЬФА-БАНК	5 460 529	0	17 492 498	1 036 260	-41 961	0	0	357 940
12	12	"НАДРА"	1 011 107	382	19 833 458	96 552	-162	0	0	1 334 211
13	13	СБЕРБАНК РОСІЇ	1 744 933	0	17 285 546	245 809	-31 491	0	0	735 123
14	14	БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	1 426 567	274 907	18 292 497	92 897	-1 368	229 065	-6 219	120 798
15	15	УКРГАЗБАНК	1 599 921	0	7 847 479	4 786 644	-453 237	0	-6 047	652 295
16	16	ОТП БАНК	2 443 084	0	14 048 843	1 834 294	-10 540	0	0	461 471
17	17	БРОКБІЗНЕСБАНК	840 426	22 025	14 080 233	423 591	-6 610	0	0	705 889
		Група ІІ								
18	1	ВІЕЙБІ БАНК	1 148 878	56 587	7 197 827	2 363	-5	0	0	234 090
19	2	КРЕДИТПРОМБАНК	876 680	37 959	9 930 930	789 985	-17 638	0	0	155 232

Продовження табл. Б.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20	3	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1994471	3 510	8 734 869	3 391	0	0	0	11 097
21	4	ЕРСТЕ БАНК	847 801	45 792	3 679 357	979 812	0	0	0	834 475
22	5	"ПІВДЕННИЙ"	682 713	0	7 293 684	140 047	-1 770	0	0	579 645
23	6	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	885 671	25 950	7 963 673	60	0	0	0	25 985
24	7	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	534 314	0	5 455 506	975 923	-50	0	0	193 638
25	8	"ХРЕЩАТИК"	1 357 188	0	4 258 753	1 021 910	-25	179 929	0	279 028
26	9	УНІВЕРСАЛ БАНК	345 224	0	3 871 808	208	-11	15 781	0	196 926
27	10	БАНК ФОРУМ	1 661 989	0	6 140 926	143 501	-36 869	3 565	-55 557	464 024
28	11	РОДОВІД БАНК	156 353	0	226 547	352 175	-231 076	0	0	521 622
29	12	ІМЕКСБАНК	440 813	0	7 511 875	10	0	0	0	387 009
30	13	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 256 435	0	6 215 605	14 876	0	0	0	362 484
31	14	БАНК КИЇВСЬКА РУСЬ	607 719	0	3 529 849	587 449	0	0	0	128 509
32	15	СІТІБАНК	1 699 098	36 789	2 099 113	549 885	0	0	0	35 698
33	16	БТА БАНК	1 665 393	0	1 250 966	138 795	0	0	0	871 323
34	17	СВЕДБАНК	1 404 697	0	2 955 795	3 101	-802	0	0	91 417
35	18	УНКРЕДИТ БАНК	1 975 681	0	2 914 887	140 151	0	0	0	43 306
36	19	ПРАВЕКС-БАНК	363 629	0	3 677 244	158 535	0	0	0	695 455
		Група III								
37	1	ПІВДЕНКОМБАНК	282 556	0	2 296 106	677 019	0	0	0	14 418
38	2	БАНК 3/4	487 873	206 997	255 146	146 680	0	0	0	5 056
39	3	БАНК ТАВРИКА	73 154	0	3 552 468	1 529	0	0	0	4 648
40	4	АКТАБАНК	1 141 885	0	2 421 809	10 186	0	0	0	326 475
41	5	МАРФІН БАНК	1 918 951	0	1 949 765	112 061	-3 425	232 051	0	152 041
42	6	УКРІНБАНК	334 992	0	2 903 934	49 570	-319	0	0	301 057
43	7	МЕГАБАНК	392 542	0	3 610 182	129 006	-910	0	0	182 462
44	8	КІВ КРЕДІ АГРІКОЛЬ	1 662 419	0	2 483 124	1 240	0	0	0	63 611
45	9	УКРБІЗНЕСБАНК	548 488	0	3 196 635	164 372	0	118 748	-341	110 159
46	10	ЗЛАТОБАНК	176 377	0	3 542 219	60	0	10 210	0	24 737
47	11	КРЕДОБАНК	626 511	0	2 135 892	547 973	-22	0	0	559 876
48	12	"КЛІРІНГОВИЙ ДІМ"	739 626	0	2 269 100	68 147	-7 518	0	0	119 662
49	13	ІНДУСТРІАЛБАНК	1 045 769	4 121	1 453 915	444 372	-10 016	19 867	-5 816	203 048
50	14	ТЕРРА БАНК	1 009 663	0	1 319 881	596 706	-5 653	0	0	104 787

Продовження табл. Б.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
51	15	ПЛАТИНУМ БАНК	115 952	0	2 359 884	1 173	0	0	0	166 361
52	16	"СОЮЗ"	294 005	278	2 717 663	3 325	0	0	0	7 661
53	17	ЄВРОГАЗБАНК	526 565	0	955 138	0	0	0	0	260 388
54	18	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	377 911	490	2 017 835	238 748	-557	0	0	40 169
55	19	ПРЕУС БАНК МКБ	689 139	0	1 748 154	171 729	-1 481	0	0	176 398
56	20	АКТИВ-БАНК	152 856	0	2 090 244	664	0	0	0	265 378
57	21	ДІАМАНТБАНК	452 747	0	1 695 414	113 819	-7 279	0	0	98 950
58	22	БМ БАНК	220 050	1 006	2 181 651	1 050	-12 422	0	0	17 067
		Група IV								
59	1	ДІВІ БАНК	157 894	0	2 031 518	0	0	0	0	8 878
60	2	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	861 428	0	1 890 963	0	0	0	0	97 365
61	3	АВАНТ-БАНК	294 345	0	694 216	170 745	-16	0	0	10 708
62	4	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	267 772	0	833 463	37 532	-237	0	0	84 684
63	5	БАНК КІПРУ	328 648	0	1 870 910	34	-1	0	0	252 895
64	6	"КИЇВ"	80 356	0	984 770	538 253	-3 551	0	0	411 084
65	7	БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	122 123	0	2 066 884	72 888	-18	0	0	1 029
66	8	ЕКСПРЕС-БАНК	755 586	309	1 376 612	58 939	-18 911	0	0	106 323
67	9	ЕКСПОБАНК	567 714	0	1 552 832	1 657	-3	0	0	82 679
68	10	ФІДОБАНК	780 039	0	855 468	247 914	-67 510	0	0	389 387
69	11	ПРОКРЕДИТ БАНК	302 055	0	1 612 358	55 648	0	0	0	129 115
70	12	ТАСКОМБАНК	471 250	0	1 351 303	143 292	-2 800	0	0	77 161
71	13	ІНТЕГРАЛ-БАНК	86 094	0	482 196	390	-70	0	0	8 850
72	14	ФОЛЬКСБАНК	421 585	0	1 391 900	77	0	100 924	0	155 940
73	15	БАНК ПЕРШИЙ	87 479	4	1 304 713	247 853	-3 899	0	0	127 338
74	16	ФІНБАНК	165 098	0	1 403 265	11 659	0	0	0	219 161
75	17	"ГЛОБУС"	255 693	0	472 985	0	0	0	0	73 245
76	18	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	1 674 782	0	19 790	336 305	0	0	0	486
77	19	ЕНЕРГОБАНК	213 001	0	1 182 987	6 772	-302	0	0	71 516
78	20	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	198 016	0	1 705 651	0	0	0	0	70 990

Продовження табл. Б.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
79	21	ФОРТУНА-БАНК	68 845	0	1 777 314	60	0	0	0	176 074
80	22	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	230 059	0	1 567 460	0	0	17 240	0	23 967
81	23	БАНК КАМБІО	315 331	0	1 410 393	145 319	0	0	0	56 696
82	24	ІДЕЯ БАНК	176 970	0	1 514 562	10 752	-3	32 546	0	95 803
83	25	"КАПІТАЛ"	635 545	0	878 984	30 146	0	0	0	26 740
84	26	АСТРА БАНК	119 319	0	1 063 321	527 244	0	0	0	72 472
85	27	БАНК ДЕМАРК	59 909	0	1 177 066	15	0	0	0	56 014
86	28	"АРКАДА"	26 760	0	1 441 777	778	0	0	0	227 024
87	29	БАНК МЕРКУРІЙ	66 949	0	952 767	22 621	-50	0	0	129 279
88	30	АКЦЕНТ-БАНК	617 844	0	901 413	0	0	0	0	37 903
89	31	МІСТО БАНК	209 726	0	1 035 003	25 263	0	0	0	109 490
90	32	"ДАНІЕЛЬ"	193 011	375	661 782	75 819	0	0	0	4 624
91	33	БАНК ВОСТОК	159 106	0	1 246 661	0	0	0	0	7 045
92	34	"ТК КРЕДИТ"	710 518	0	644 253	32 016	-1 924	0	0	7 290
93	35	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	173 484	0	967 945	0	0	0	0	40 180
94	36	ЄВРОБАНК	96 755	0	579 066	214 075	0	0	0	89 773
95	37	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	77 289	0	1 085 066	0	0	0	0	52 294
96	38	УКРГАЗПРОМБАНК	135 284	0	687 707	257	-6	12 465	0	28 926
97	39	ЮНЕКС БАНК	177 465	0	899 885	42 675	0	0	0	50 330
98	40	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	275 077	0	673 172	56 736	0	0	0	8 881
99	41	ПОЛТАВА-БАНК	203 174	0	774 185	36 490	-471	0	0	143 182
100	42	ЕРДЕ БАНК	123 829	0	721 508	23 245	0	0	0	110 026
101	43	ФІНРОСТБАНК	307 063	0	647 751	6 443	0	0	0	12 956
102	44	РЕАЛ БАНК	218 220	0	908 016	29 265	-1 650	0	0	12 859
103	45	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	46 461	0	941 645	96 519	-13 849	0	0	46 938
104	46	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	79 379	0	724 056	316 294	-8 656	0	0	12 633
105	47	АВТОКРАЗБАНК	132 312	0	675 744	47 317	-579	0	0	17 921
106	48	"ПРЕМІУМ"	274 983	0	631 774	23 380	0	0	0	31 277
107	49	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	28 280	0	217 196	17 776	0	0	0	62 071
108	50	"ПОРТО-ФРАНКО"	156 447	0	556 959	4 746	0	0	0	50 604

Продовження табл. Б.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
109	51	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	98 727	0	579 850	29 046	-1 972	0	0	30 950
110	52	АПЕКС-БАНК	45 876	0	311 454	4 053	0	6 397	0	2 913
111	53	ЗАХІДІНКОМБАНК	163 597	0	676 473	30 075	0	0	0	13 914
112	54	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	183 286	0	678 963	0	0	0	0	12 677
113	55	"ЛЬВІВ"	18 339	0	605 785	0	0	1 432	0	52 663
114	56	КОМІНВЕСТБАНК	109 813	0	409 472	0	-210	0	0	47 656
115	57	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	95 650	0	436 854	184 782	0	0	0	5 221
116	58	"НОВИЙ"	166 988	0	568 626	24 985	-1	0	0	5 775
117	59	МЕТАБАНК	133 444	0	523 592	34 298	-94	0	0	32 372
118	60	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	47 949	0	701 561	35 271	-57 261	0	0	1 400
119	61	БАНК МОРСЬКИЙ	105 782	0	374 618	10 038	0	0	0	59 067
120	62	БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	185 453	0	446 683	0	0	0	0	7 793
121	63	УНІКОМБАНК	43 995	0	508 934	0	0	0	0	3 306
122	64	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	181 088	0	29 758	21 400	0	0	0	23 806
123	65	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	115 237	0	289 090	0	0	0	0	46 077
124	66	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТР.	236 412	0	298 130	4 746	0	0	0	54 601
125	67	БАНК ГРАНТ	50 512	0	516 665	3 410	-10	0	0	42 818
126	68	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	142 333	0	334 578	1 040	-6	0	0	71 159
127	69	РАДИКАЛ БАНК	109 072	0	458 060	12 134	0	0	0	9 762
128	70	КЛАСИКБАНК	109 379	0	352 311	66 160	0	0	0	818
129	71	АГРОКОМБАНК	47 439	0	333 277	22 520	0	0	0	97 399
130	72	"АКСІОМА"	54 965	0	512 029	0	-5 285	0	0	1 075
131	73	БАНК КОНТРАКТ	114 704	0	244 609	0	0	0	0	40 200
132	74	ПРОМЕКОНОМБАНК	18 974	0	475 457	10 836	0	0	0	13 982
133	75	УКРКОМУНБАНК	139 382	0	289 945	0	0	0	0	75 938
134	76	БАНК БОГУСЛАВ	47 889	0	336 512	53 451	0	0	0	20 264
135	77	ЄВРОПРОМБАНК	18 627	0	431 848	0	0	0	0	32 326
136	78	АКОРДБАНК	59 493	5	378 725	12 076	0	0	0	7 680
137	79	АСВІО БАНК	77 530	0	346 615	0	0	0	0	12 022

Продовження табл. Б.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
138	80	ІНВЕСТБАНК	51 444	0	264 393	15 498	0	0	0	21 546
139	81	ПРАЙМ-БАНК	284 632	0	98 373	0	0	0	0	12 930
140	82	ІНТЕРБАНК	34 307	0	164 732	169 924	-2 931	0	0	2 287
141	83	ЛЕГБАНК	19 466	0	257 738	57 126	-756	0	0	8 452
142	84	БАНК ТРАСТ	31 986	0	267 734	0	0	0	0	49 590
143	85	КРЕДИТВЕСТ БАНК	13 421	0	146 747	0	0	0	0	2 007
144	86	ПОЛКОМБАНК	27 132	0	280 621	1 210	-1 983	0	0	50 855
145	87	РЕГІОН-БАНК	39 979	0	269 559	0	-27	0	0	17 328
146	88	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	22 955	0	174 875	5 067	0	0	0	1 144
147	89	"СТАНДАРТ"	24 619	0	201 735	78 927	0	0	0	5 472
148	90	БАНК СІЧ	26 585	0	222 452	5 560	0	0	0	4 159
149	91	МЕЛІОР БАНК	36 130	0	248 802	11 423	-4 270	0	0	4 732
150	92	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	8 641	0	226 601	0	0	0	0	13 686
151	93	АРТЕМ-БАНК	34 643	0	77 148	58 487	-104	0	0	24 379
152	94	"СТОЛИЧНИЙ"	67 655	0	243 723	4 326	-84	0	0	5 197
153	95	"КОНКОРД"	39 039	0	255 276	3 142	0	0	0	263
154	96	"УКООПСПІЛКА"	17 585	0	188 968	0	0	0	0	59 823
155	97	ОКСІ БАНК	23 942	0	227 684	0	0	0	0	4 793
156	98	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	34 328	0	214 158	0	0	0	0	7 128
157	99	ФІНЕКСБАНК	89 576	0	77 135	0	0	0	0	7 716
158	100	БАНК СОФІЙСЬКИЙ	2 606	0	255 956	0	0	0	0	2 726
159	101	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	48 921	0	143 141	2	0	0	0	12 594
160	102	МОТОР-БАНК	11 766	0	126 101	0	0	25 523	-5 164	30 125
161	103	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	65 101	0	49 134	60	0	0	0	14 226
162	104	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	10 078	0	120 792	15 357	-35	3 002	-416	36 729
163	105	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОН.ФІНАНС.	11 467	0	194 436	15	-102	0	0	9 682
164	106	ПРОФІН БАНК	159 420	0	1 701	0	0	0	0	50 702
165	107	РАДАБАНК	63 624	0	99 379	6 945	0	0	0	7 775
166	108	ГРІН БАНК	19 684	0	142 062	6 313	-3	0	0	3 077
167	109	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	9 016	0	137 838	0	0	0	0	20 664

Продовження табл. Б.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
168	110	"ЦЕНТР"	25 365	0	68 036	10 912	0	0	0	2 063
169	111	УКРБУДІНВЕСТБАНК	29 863	0	67 103	58 834	0	0	0	16 913
170	112	БАНК ФАМІЛЬНИЙ	16 979	0	25 425	1	0	39 244	0	28 963
171	113	БАНК ВЕЛЕС	18 192	0	134 242	7 221	-1 416	0	0	3 478
172	114	СХІДНО-ПРОМИСЛ. КОМЕРЦ. БАНК	75 620	0	45 894	0	0	0	0	6 425
173	115	ТММ-БАНК	26 863	0	58 229	19 475	0	0	0	28 847
174	116	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	3 087	0	43 202	0	0	2 011	0	31 500
175	117	БАНК АЛЬЯНС	767	0	75 264	0	0	0	0	7 133

Таблиця Б.5

**Прибутки і збитки та інший сукупний дохід
станом на 01.10.2012**

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Прибуток/(збиток) до оподаткування
1	2	3	4
		Група I	
1	1	ПРИВАТБАНК	1 183 335
2	2	ОЩАДБАНК	464 333
3	3	УКРЕКСІМБАНК	92 358
4	4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	170 667
5	5	ПРОМІНВЕСТБАНК	-10 440
6	6	УКРСОЦБАНК	42 471
7	7	ВТБ БАНК	703 088
8	8	ДЕЛЬТА БАНК	33 142
9	9	ПЕРШИЙ УКР. МІЖНАРОДНИЙ БАНК	256 456
10	10	УКРСИББАНК	-65 211
11	11	АЛЬФА-БАНК	31 350
12	12	"НАДРА"	-132 461
13	13	СБЕРБАНК РОСІЇ	337 186
14	14	БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	1 552
15	15	УКРГАЗБАНК	322 130
16	16	ОТП БАНК	6 562
17	17	БРОКБІЗНЕСБАНК	5 162
		Група II	
18	1	ВІЕЙБІ БАНК	-485 620
19	2	КРЕДИТПРОМБАНК	2 893
20	3	ІНГ БАНК УКРАЇНА	432 781
21	4	ЕРСТЕ БАНК	-238 393
22	5	"ПІВДЕННИЙ"	58 105
23	6	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	962
24	7	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	3 261
25	8	"ХРЕЩАТИК"	7 362
26	9	УНІВЕРСАЛ БАНК	-324 077
27	10	БАНК ФОРУМ	-402 328
28	11	РОДОВІД БАНК	-150 327
29	12	ІМЕКСБАНК	2 602
30	13	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	44 653
31	14	БАНК КИЇВСЬКА РУСЬ	1 490
32	15	СІТІБАНК	376 738
33	16	БТА БАНК	-77 631
34	17	СВЕДБАНК	-252 117
35	18	УНІКРЕДИТ БАНК	37 108
36	19	ПРАВЕКС-БАНК	-176 795
		Група III	
37	1	ПІВДЕНКОМБАНК	7 963
38	2	БАНК 3/4	-25 603

1	2	3	4
39	3	БАНК ТАВРИКА	2 023
40	4	АКТАБАНК	9 706
41	5	МАРФІН БАНК	1 489
42	6	УКРІНБАНК	2 717
43	7	МЕГАБАНК	10 473
44	8	КІБ КРЕДІ АГРІКОЛЬ	292 749
45	9	УКРБІЗНЕСБАНК	26 901
46	10	ЗЛАТОБАНК	1 088
47	11	КРЕДОБАНК	-65 095
48	12	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	30 475
49	13	ІНДУСТРІАЛБАНК	28 440
50	14	ТЕРРА БАНК	1 144
51	15	ПЛАТИНУМ БАНК	18 167
52	16	"СОЮЗ"	3 618
53	17	ЄВРОГАЗБАНК	1 372
54	18	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	48 748
55	19	ПРЕУС БАНК МКБ	12 773
56	20	АКТИВ-БАНК	1 009
57	21	ДІАМАНТБАНК	2 404
58	22	БМ БАНК	-176 054
		Група IV	
59	1	ДІВІ БАНК	2 775
60	2	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	19 814
61	3	АВАНТ-БАНК	1 064
62	4	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	4 598
63	5	БАНК КІПРУ	15 591
64	6	"КИЇВ"	-19 347
65	7	БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	8 949
66	8	ЕКСПРЕС-БАНК	54 769
67	9	ЕКСПОБАНК	-27 001
68	10	ФІДОБАНК	2 662
69	11	ПРОКРЕДИТ БАНК	21 425
70	12	ТАСКОМБАНК	20 450
71	13	ІНТЕГРАЛ-БАНК	4 574
72	14	ФОЛЬКСБАНК	43 074
73	15	БАНК ПЕРШИЙ	522
74	16	ФІНБАНК	282
75	17	"ГЛОБУС"	15 952
76	18	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	39 422
77	19	ЕНЕРГОБАНК	-26 929
78	20	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	2 736
79	21	ФОРТУНА-БАНК	3 717
80	22	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	2 880
81	23	БАНК КАМБІО	499
82	24	ІДЕЯ БАНК	3 969
83	25	"КАПІТАЛ"	1 695
84	26	АСТРА БАНК	28 556

1	2	3	4
85	27	БАНК ДЕМАРК	426
86	28	"АРКАДА"	6 907
87	29	БАНК МЕРКУРІЙ	1 915
88	30	АКЦЕНТ-БАНК	2 566
89	31	МІСТО БАНК	12 442
90	32	"ДАНІЕЛЬ"	670
91	33	БАНК ВОСТОК	1 378
92	34	"ТК КРЕДИТ"	1 703
93	35	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	7 848
94	36	ЄВРОБАНК	97
95	37	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	1 214
96	38	УКРГАЗПРОМБАНК	2 167
97	39	ЮНЕКС БАНК	-14 889
98	40	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	3 366
99	41	ПОЛТАВА-БАНК	22 931
100	42	ЕРДЕ БАНК	1 924
101	43	ФІНРОСТБАНК	1 905
102	44	РЕАЛ БАНК	4 618
103	45	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	9 888
104	46	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	-847
105	47	АВТОКРАЗБАНК	1 046
106	48	"ПРЕМІУМ"	3 829
107	49	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	8
108	50	"ПОРТО-ФРАНКО"	527
109	51	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	2 710
110	52	АПЕКС-БАНК	5 254
111	53	ЗАХІДІНКОМБАНК	177
112	54	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	14 296
113	55	"ЛЬВІВ"	6 708
114	56	КОМІНВЕСТБАНК	451
115	57	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	19 065
116	58	"НОВИЙ"	9 228
117	59	МЕТАБАНК	6 371
118	60	СКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	418
119	61	БАНК МОРСЬКИЙ	-3 384
120	62	БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	1 068
121	63	УНІКОМБАНК	1 022
122	64	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	414
123	65	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	13 890
124	66	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТР.	667
125	67	БАНК ГРАНТ	1 152
126	68	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	2 276
127	69	РАДИКАЛ БАНК	405
128	70	КЛАСИКБАНК	23 374
129	71	АГРОКОМБАНК	-1 587

Продовження табл. Б.5

1	2	3	4
130	72	"АКСІОМА"	2 003
131	73	БАНК КОНТРАКТ	381
132	74	ПРОМЕКОНОМБАНК	1 340
133	75	УКРКОМУНБАНК	5
134	76	БАНК БОГУСЛАВ	983
135	77	ЄВРОПРОМБАНК	2 014
136	78	АКОРДБАНК	606
137	79	АСВІО БАНК	1 534
138	80	ІНВЕСТБАНК	5 753
139	81	ПРАЙМ-БАНК	2 800
140	82	ІНТЕРБАНК	1 289
141	83	ЛЕГБАНК	843
142	84	БАНК ТРАСТ	-286
143	85	КРЕДИТВЕСТ БАНК	10 525
144	86	ПОЛКОМБАНК	458
145	87	РЕГІОН-БАНК	1 273
146	88	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	399
147	89	"СТАНДАРТ"	987
148	90	БАНК СІЧ	1 014
149	91	МЕЛІОР БАНК	100
150	92	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	484
151	93	АРТЕМ-БАНК	165
152	94	"СТОЛИЧНИЙ"	1 090
153	95	"КОНКОРД"	940
154	96	"УКООПСПЛКА"	-5 813
155	97	ОКСІ БАНК	1 829
156	98	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	287
157	99	ФІНЕКСБАНК	587
158	100	БАНК СОФІЙСЬКИЙ	69
159	101	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	1 971
160	102	МОТОР-БАНК	2 932
161	103	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	1 892
162	104	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	184
163	105	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОН.ФІНАНС.	-5 905
164	106	ПРОФІН БАНК	-47 966
165	107	РАДАБАНК	1 720
166	108	ГРІН БАНК	418
167	109	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	117
168	110	"ЦЕНТР"	1 818
169	111	УКРБУДІНВЕСТБАНК	-217
170	112	БАНК ФАМІЛЬНИЙ	23
171	113	БАНК ВЕЛЕС	454
172	114	СХІДНО-ПРОМИСЛ. КОМЕРЦ. БАНК	3 696
173	115	ТММ-БАНК	-5 356
174	116	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	-7 403
175	117	БАНК АЛЬЯНС	5

Таблиця Б.6

Активи банків України станом на 01.10.2013

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Грошові кошти та їх еквіваленти	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Кредити та заборгованість клієнтів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	у тому числі резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Цінні папери в портфелі банку до погашення	у тому числі резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Основні засоби та нематеріальні активи
					Кредити та заборгованість клієнтів, усього					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Група I								
1	1	ПРИВАТБАНК	32 750 423	0	129 182 881	369 410	-2 789	72 237	0	2 617 013
2	2	ОЩАДБАНК	6 320 027	0	52 142 785	23 675 489	-679 834	0	-753	3 310 840
3	3	УКРЕКСІМБАНК	6 606 736	0	39 631 845	33 987 753	-380 222	1 474 896	-18 235	2 282 834
4	4	ДЕЛЬТА БАНК	8 852 057	861 119	33 701 186	4 102 245	-11 329	0	0	547 640
5	5	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	6 709 257	0	26 348 099	5 308 391	-4 544	1 231 942	0	2 747 443
6	6	ПРОМІНВЕСТБАНК	2 692 221	0	28 074 002	3 370 616	-103 501	0	0	2 859 711
7	7	УКРСОЦБАНК	3 088 103	198 523	24 395 893	2 439 283	-71 750	0	-20 388	3 487 213
8	8	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	7 366 454	54	18 612 846	2 898 217	-22 297	0	0	1 272 095
9	9	СБЕРБАНК РОСІЇ	3 053 626	0	23 840 579	3 688 401	-18 826	0	0	855 888
10	10	"НАДРА"	1 124 173	55 688	24 114 615	1 155	-151	0	0	1 448 922
11	11	ВТБ БАНК	2 268 404	18 364	20 615 209	242 089	-2 203	0	0	882 719
12	12	АЛЬФА-БАНК	4 215 730	1 290 434	19 094 574	1 012 319	0	0	0	397 706
13	13	УКРСИББАНК	5 642 407	7 567	14 691 014	365 191	-8 138	0	0	1 223 514
14	14	БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	1 706 294	0	19 649 860	7 484	-1 285	251 171	-1 318	136 240
15	15	УКРГАЗБАНК	1 851 006	0	10 002 278	5 269 931	-292 359	0	0	630 600
		Група II								
16	1	ВІЕЙБІ БАНК	2 375 600	97 934	9 962 012	2 353	0	0	0	218 607
17	2	ОТП БАНК	1 902 609	0	13 522 942	1 467 973	-3 914	50 013	0	435 339
18	3	БРОКБІЗНЕСБАНК	643 611	53 713	14 066 292	293 413	-850	0	0	703 136
19	4	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 833 881	0	10 632 906	910	0	0	0	388 617

Продовження табл. Б.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20	5	"ПІВДЕННИЙ"	1 433 076	0	7 917 993	601 816	-1 862	0	0	574 833
21	6	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 866 001	0	9 625 309	60	0	0	0	20 841
22	7	БАНК ФОРУМ	773 652	0	8 067 955	158 812	-56 256	0	0	424 709
23	8	ІМЕКСБАНК	599 879	0	8 898 273	10	0	0	0	389 489
24	9	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1 094 683	7 188	6 466 468	200 388	0	0	0	7 405
25	10	РОДОВІД БАНК	258 832	0	252 007	320 736	-278 375	0	0	481 936
26	11	"ХРЕЩАТИК"	1 182 738	97 650	4 190 383	1 545 262	-25	179 881	0	266 030
27	12	УНІВЕРСАЛ БАНК	554 739	430	4 002 727	847 040	-11	10 546	0	182 418
28	13	БАНК КИЇВСЬКА РУСЬ	707 550	0	5 005 832	278 923	-3 309	0	0	129 626
29	14	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	521 452	0	3 672 120	624 725	-50	0	0	176 848
30	15	БТА БАНК	1 455 430	0	1 056 235	370 247	0	0	0	722 557
31	16	ФІДОКОМБАНК	948 718	14 837	3 005 729	322 694	-1 073	0	0	666 040
32	17	БАНК 3/4	623 249	219 215	530 395	826 450	0	0	0	19 010
33	18	УНІКРЕДИТ БАНК	2 051 957	0	1 943 558	735 861	0	0	0	41 647
34	19	ПРАВЕКС-БАНК	838 218	3 621	2 184 137	535 431	0	0	0	640 735
35	20	КРЕДИТПРОМБАНК	923 076	0	452 078	264 467	-10 883	0	0	27 804
		Група III								
36	1	ЗЛАТОБАНК	316 913	0	6 035 377	60	0	10 218	0	32 782
37	2	ПІВДЕНКОМБАНК	721 308	0	3 532 972	567 151	-12 173	0	0	15 592
38	3	ФІДОБАНК	1 245 586	0	1 820 411	2 129 053	-1 456	0	0	376 106
39	4	СІТІБАНК	1 671 763	48 917	2 295 444	554 019	0	0	0	33 424
40	5	УКРІНБАНК	343 071	0	4 042 406	46 255	-95	0	0	306 066
41	6	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	871 035	0	3 356 490	0	0	0	0	91 061
42	7	ДІВІ БАНК	256 607	374	5 422 273	0	0	0	0	10 705
43	8	"СОЮЗ"	362 004	0	3 922 801	164 691	0	0	0	8 115
44	9	УКРБІЗНЕСБАНК	521 161	0	4 057 835	491 446	-7 310	0	-131	104 085
45	10	ПЛАТИНУМ БАНК	227 968	0	3 869 283	1 173	0	0	0	131 961
46	11	МЕГАБАНК	376 325	0	4 092 772	57 764	-416	0	0	184 830
47	12	ТЕРРА БАНК	1 488 979	0	1 414 601	745 800	-10 588	0	0	51 433
48	13	АКТАБАНК	943 872	7 508	2 438 584	0	0	0	0	317 414
49	14	КРЕДОБАНК	420 818	20 000	2 367 800	762 410	-1 638	74 293	0	540 346

Продовження табл. Б.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
50	15	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	1 028 075	0	1 843 463	237 978	-237	0	0	107 948
51	16	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	767 310	0	2 183 572	247 174	-3 356	0	0	32 035
52	17	ДІАМАНТБАНК	374 242	16 610	2 382 198	99 111	-18 183	0	0	92 566
53	18	АВАНТ-БАНК	867 543	0	657 093	245 020	0	0	0	47 217
54	19	ЄВРОГАЗБАНК	144 794	0	1 355 289	0	0	0	0	266 162
55	20	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	850 714	0	2 255 197	104 920	-7	0	0	96 493
56	21	ІНДУСТРІАЛБАНК	555 885	11 737	1 508 769	285 038	-35 891	0	0	190 977
57	22	ПРЕУС БАНК МКБ	819 959	0	1 380 733	78 689	-1 481	0	0	149 227
58	23	МАРФІН БАНК	384 780	0	1 392 023	5 101	-3 459	209 161	0	139 691
59	24	ОМЕГА БАНК	445 724	0	3	101	-786	0	0	3 792
		Група IV								
60	1	РЕАЛ БАНК	195 661	0	4 285 615	11 180	-20 778	0	0	17 929
61	2	АКТИВ-БАНК	530 665	0	2 188 899	153 202	0	0	0	235 786
62	3	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	477 696	0	2 795 107	9	0	0	0	125 213
63	4	ЕКСПОБАНК	455 970	0	1 355 639	917 626	-3	0	0	80 081
64	5	БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	170 098	301	2 842 005	170 487	-1 034	0	0	2 916
65	6	ФОРТУНА-БАНК	61 395	421	2 441 108	60	0	0	0	178 620
66	7	ФІНБАНК	176 757	0	1 770 575	10 241	-66	0	0	254 679
67	8	БМ БАНК	277 700	0	2 026 390	0	0	0	0	11 357
68	9	БАНК КІПРУ	249 715	0	1 627 994	12	-1	0	0	244 034
69	10	ТАСКОМБАНК	249 005	0	1 991 912	112 860	-2 800	0	0	77 465
70	11	ІДЕЯ БАНК	170 970	0	2 008 445	83 002	0	28 002	0	120 757
71	12	ЕКСПРЕС-БАНК	1 362 204	0	925 836	57 625	-18 067	0	0	98 062
72	13	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	203 872	0	1 866 850	71	-713	0	0	21 857
73	14	ПРОКРЕДИТ БАНК	361 147	0	1 754 667	21 078	0	30 322	0	100 393
74	15	БАНК ПЕРШИЙ	178 228	0	1 367 080	150 221	-4	0	0	121 728
75	16	БАНК ВОСТОК	289 029	0	1 853 355	994	0	0	0	23 392
76	17	БАНК КАМБІО	92 548	0	1 649 100	213 679	0	0	0	65 657
77	18	АКЦЕНТ-БАНК	1 156 930	0	1 096 914	2 973	0	0	0	34 043

Продовження табл. Б.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
78	19	ЕНЕРГОБАНК	283 346	0	1 388 128	1 388	0	0	0	62 775
79	20	ФОЛЬКСБАНК	277 826	0	1 513 982	52	0	150 171	0	139 067
80	21	"КИЇВ"	48 594	0	804 152	146 880	-3 547	0	0	406 190
81	22	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	371 908	0	1 206 594	0	0	0	0	63 935
82	23	БАНК ДЕМАРК	68 982	0	1 316 788	8 161	0	0	0	65 815
83	24	ЮНЕКС БАНК	493 879	0	1 323 432	58 704	0	0	0	42 716
84	25	БАНК МЕРКУРІЙ	30 607	0	1 134 498	22 621	-50	0	0	132 373
85	26	МІСТО БАНК	360 761	0	1 326 252	0	0	0	0	107 293
86	27	"АРКАДА"	22 352	0	1 614 108	60	0	0	0	224 557
87	28	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	1 479 801	0	16 194	327 645	0	0	0	319
88	29	"КАПІТАЛ"	398 430	0	905 016	4 722	0	13 389	-19 149	61 824
89	30	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	299 093	0	973 340	241 774	-46 228	0	0	11 890
90	31	АСТРА БАНК	152 240	0	1 003 562	511 116	0	0	0	63 637
91	32	ФІНРОСТБАНК	531 178	0	819 600	7 576	-375	0	0	17 652
92	33	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	211 580	0	1 018 260	0	0	0	0	13 261
93	34	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	116 607	0	1 360 150	0	0	0	0	55 244
94	35	"ГЛОБУС"	269 594	7 511	536 903	0	0	0	0	69 269
95	36	"ТК КРЕДИТ"	676 556	0	793 322	27 573	0	0	0	6 366
96	37	АВТОКРАЗБАНК	248 791	0	919 077	19 568	-296	0	0	23 348
97	38	"ПРЕМІУМ"	216 998	0	529 533	0	0	0	0	29 322
98	39	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	52 768	0	1 164 844	99 512	-15 620	0	0	47 835
99	40	ПОЛТАВА-БАНК	233 783	0	907 696	26 426	-981	0	0	139 520
100	41	АПЕКС-БАНК	30 343	0	436 252	0	0	0	0	4 034
101	42	УКРГАЗПРОМБАНК	108 811	0	695 028	193	-6	11 893	0	26 455
102	43	"ДАНІЕЛЬ"	76 783	0	593 335	87 045	-547	0	0	3 973
103	44	ІНТЕГРАЛ-БАНК	177 710	0	548 223	61	-70	0	0	8 704
104	45	ЄВРОБАНК	73 440	14 989	611 368	195 515	-6	0	0	89 717
105	46	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ- УКРАЇНА	135 918	0	535 519	337 670	0	0	0	4 880
106	47	БАНК МОРСЬКИЙ	181 998	0	457 886	10 038	0	0	0	60 768

Продовження табл. Б.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
107	48	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	71 808	0	84 009	424 889	0	0	0	24 506
108	49	РАДИКАЛ БАНК	170 828	0	943 624	15 869	0	0	0	12 978
109	50	"ПОРТО-ФРАНКО"	349 283	0	648 210	4 746	0	0	0	49 176
110	51	КЛАСИКБАНК	256 839	0	759 290	75 265	0	0	0	1 507
111	52	КОМІНВЕСТБАНК	141 010	0	473 046	0	0	0	0	60 686
112	53	БАНК ЮНІСОН	349 019	0	123 790	156 335	0	107 071	-4 104	35 499
113	54	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	118 310	0	681 006	56 460	-336	0	0	33 126
114	55	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	96 081	0	837 371	41 401	0	0	0	11 324
115	56	"ЛЬВІВ"	18 561	0	636 628	160	-302	16 064	0	53 353
116	57	ПРОМЕКОНОМБАНК	152 348	0	683 673	10 836	0	0	0	13 197
117	58	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	16 268	0	180 450	18 066	0	0	0	60 305
118	59	"НОВИЙ"	270 957	0	505 541	24 985	-1	0	0	5 632
119	60	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	230 476	0	41 225	31 688	0	0	0	21 848
120	61	ЗАХІДІНКОМБАНК	158 573	0	588 018	30 075	0	0	0	12 113
121	62	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	138 067	0	569 385	0	0	0	0	61 527
122	63	УНІКОМБАНК	6 238	0	688 490	0	0	0	0	3 003
123	64	"СТАНДАРТ"	252 046	0	252 333	101 925	0	0	0	5 377
124	65	МЕТАБАНК	89 141	19	562 128	1 320	-94	48 351	0	51 459
125	66	ЄВРОПРОМБАНК	19 687	0	650 648	0	0	0	0	30 839
126	67	БАНК ГРАНТ	63 570	0	632 983	3 410	-10	0	0	42 219
127	68	БАНК КОНТРАКТ	101 315	56	382 360	0	0	0	0	40 394
128	69	АКОРДБАНК	222 393	3	394 738	41 411	0	0	0	6 339
129	70	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТР.	86 626	0	368 337	95	0	0	0	55 392
130	71	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	123 460	0	333 759	1 011	-6	0	0	71 590
131	72	ЛЕГБАНК	145 497	0	300 196	56 624	-5	0	0	9 105
132	73	БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	100 722	0	468 059	0	0	0	0	6 664
133	74	"АКСІОМА"	23 620	0	549 574	0	-5 585	0	0	1 450

Продовження табл. Б.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
134	75	ІНВЕСТБАНК	171 648	0	346 284	60	0	0	0	22 593
135	76	АГРОКОМБАНК	86 437	0	298 016	19 094	0	0	0	91 291
136	77	БАНК БОГУСЛАВ	48 987	0	313 760	120 632	0	0	0	18 944
137	78	"СТОЛИЧНИЙ"	50 122	0	492 106	2	-84	0	0	10 503
138	79	УКРКОМУНБАНК	91 992	0	322 519	0	0	0	0	79 246
139	80	ПОЛКОМБАНК	34 157	0	295 301	1 210	-1 983	0	0	53 670
140	81	БАНК СІЧ	131 739	0	236 880	21 160	0	0	0	27 591
141	82	БАНК СОФІЙСЬКИЙ	9 880	0	480 503	0	0	0	0	4 485
142	83	ІНТЕРБАНК	41 334	0	223 431	219 012	0	0	0	1 462
143	84	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	20 490	0	435 448	0	0	42 954	-20 692	935
144	85	АСВІО БАНК	73 555	1	374 479	0	0	0	0	9 988
145	86	БАНК ТРАСТ	20 114	0	373 625	0	0	0	0	47 707
146	87	МЕЛПОР БАНК	48 749	0	385 205	0	0	0	0	4 865
147	88	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	60 874	0	370 082	0	0	0	0	5 250
148	89	ГРІН БАНК	154 175	0	185 301	0	0	0	0	2 930
149	90	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	35 466	0	203 325	6 417	0	0	0	704
150	91	КРЕДИТВЕСТ БАНК	54 561	0	295 218	0	0	0	0	1 425
151	92	РЕГІОН-БАНК	58 006	0	286 412	0	0	0	0	17 446
152	93	АРТЕМ-БАНК	27 009	25	154 579	67 685	-104	0	0	1 177
153	94	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОН. ФІНАНС.	8 500	0	324 312	48	-69	0	0	8 683
154	95	ОКСІ БАНК	64 921	0	259 541	0	0	0	0	4 309
155	96	БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ	23 263	0	149 294	0	0	0	0	3 327
156	97	РАДАБАНК	96 330	0	188 840	7 013	0	0	0	11 706
157	98	ПРОФІН БАНК	132 205	0	166 777	0	0	0	0	37 327
158	99	МОТОР-БАНК	55 521	0	172 425	22 198	-409	18 945	-1 466	32 932
159	100	ПРАЙМ-БАНК	106 546	0	151 376	0	0	0	0	12 578
160	101	УКРБУДІНВЕСТБАНК	36 005	13	180 709	59 920	0	0	0	8 787
161	102	"УКООПСІЛКА"	27 249	0	190 141	0	0	0	0	58 842
162	103	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	9 338	0	137 654	0	0	0	0	13 323
163	104	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	20 846	0	185 408	0	0	0	0	21 579

Продовження табл. Б.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
164	105	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	18 187	0	96 195	8 992	-114	8 005	-416	37 340
165	106	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	40 803	0	0	5	-5	0	0	95 875
166	107	ФІНАНС БАНК	14 998	0	33 312	134 897	0	0	0	8 748
167	108	ПРОМИСЛОВО- ФІНАНСОВИЙ БАНК	27 362	0	167 642	2	0	0	0	11 502
168	109	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	38 056	0	74 122	60	0	0	0	12 816
169	110	ФІНЕКСБАНК	47 359	0	100 827	0	0	0	0	6 666
170	111	БАНК ФАМІЛЬНИЙ	36 253	0	24 133	1	0	39 161	0	28 388
171	112	"КОНКОРД"	6 903	0	147 728	3 285	-102	0	0	206
172	113	СХІДНО-ПРОМИСЛ. КОМЕРЦ. БАНК	38 541	0	72 605	0	0	0	0	51 781
173	114	БАНК ВЕЛЕС	3 664	0	150 122	5 949	-1 561	0	0	3 216
174	115	БАНК АЛЬЯНС	1 399	0	124 045	20 486	0	0	0	5 771
175	116	"ЦЕНТР"	21 093	0	119 382	0	0	0	0	1 643
176	117	АЛЬПАРІ БАНК	1 441	0	1 708	131 872	0	0	0	1 469
177	118	БАНК АВАНГАРД	3 181	0	0	0	0	0	0	1 040
178	119	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	1 794	0	22 730	0	0	9 377	0	30 080

Таблиця Б.7

Прибутки і збитки та інший сукупний дохід за станом на 01.10.2013

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Прибуток/ (збиток) до оподаткування
1	2	3	4
		Група I	
1	1	ПРИВАТБАНК	1 989 218
2	2	ОЩАДБАНК	651 101
3	3	УКРЕКСІМБАНК	223 571
4	4	ДЕЛЬТА БАНК	208 870
5	5	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	904 479
6	6	ПРОМІНВЕСТБАНК	-2 632 939
7	7	УКРСОЦБАНК	66 548
8	8	ПЕРШИЙ УКР. МІЖНАРОДНИЙ БАНК	382 986
9	9	СБЕРБАНК РОСІЇ	483 037
10	10	"НАДРА"	9 856
11	11	ВТБ БАНК	378 387
12	12	АЛЬФА-БАНК	30 150
13	13	УКРСИББАНК	854
14	14	БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	4 763
15	15	УКРГАЗБАНК	859 816
		Група II	
16	1	ВІЕЙБІ БАНК	68 294
17	2	ОТП БАНК	96 333
18	3	БРОКБІЗНЕСБАНК	5 445
19	4	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	300 424
20	5	"ПІВДЕННИЙ"	47 322
21	6	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	584
22	7	БАНК ФОРУМ	-202 241
23	8	ІМЕКСБАНК	17 086
24	9	ІНГ БАНК УКРАЇНА	200 269
25	10	РОДОВІД БАНК	-4 688
26	11	"ХРЕЩАТИК"	5 139
27	12	УНІВЕРСАЛ БАНК	50 427
28	13	БАНК КИЇВСЬКА РУСЬ	1 587
29	14	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	-26 614
30	15	БТА БАНК	8 884
31	16	ФІДОКОМБАНК	-14 721
32	17	БАНК ¾	8 606
33	18	УНІКРЕДИТ БАНК	115 902
34	19	ПРАВЕКС-БАНК	-163 373
35	20	КРЕДИТПРОМБАНК	-1 915 613
		Група III	
36	1	ЗЛАТОБАНК	1 907
37	2	ПІВДЕНКОМБАНК	6 383
38	3	ФІДОБАНК	12 006
39	4	СІТІБАНК	427 981
40	5	УКРІНБАНК	2 986

1	2	3	4
41	6	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	29 181
42	7	ДІВІ БАНК	6 046
43	8	"СОЮЗ"	3 185
44	9	УКРБІЗНЕСБАНК	40 275
45	10	ПЛАТИНУМ БАНК	30 081
46	11	МЕГАБАНК	14 844
47	12	ТЕРРА БАНК	1 349
48	13	АКТАБАНК	265
49	14	КРЕДОБАНК	-100 680
50	15	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	25 590
51	16	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	37 110
52	17	ДІАМАНТБАНК	2 223
53	18	АВАНТ-БАНК	871
54	19	ЄВРОГАЗБАНК	1 905
55	20	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	66 043
56	21	ІНДУСТРІАЛБАНК	39 380
57	22	ПРЕУС БАНК МКБ	-94 756
58	23	МАРФІН БАНК	-1 907
59	24	ОМЕГА БАНК	-366 433
		Група IV	
60	1	РЕАЛ БАНК	8 632
61	2	АКТИВ – БАНК	7 433
62	3	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	42 786
63	4	ЕКСПОБАНК	2 400
64	5	БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	9 189
65	6	ФОРТУНА-БАНК	7 055
66	7	ФІНБАНК	-3 129
67	8	БМ БАНК	-84 509
68	9	БАНК КІПРУ	2 314
69	10	ТАСКОМБАНК	43 109
70	11	ІДЕЯ БАНК	7 978
71	12	ЕКСПРЕС-БАНК	4 906
72	13	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	1 430
73	14	ПРОКРЕДИТ БАНК	55 488
74	15	БАНК ПЕРШИЙ	2 776
75	16	БАНК ВОСТОК	9 732
76	17	БАНК КАМБІО	493
77	18	АКЦЕНТ-БАНК	10 041
78	19	ЕНЕРГОБАНК	2 045
79	20	ФОЛЬКСБАНК	49 077
80	21	"КІЇВ"	-45 817
81	22	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	1 811
82	23	БАНК ДЕМАРК	984
83	24	ЮНЕКС БАНК	11 787
84	25	БАНК МЕРКУРІЙ	1 576
85	26	МІСТО БАНК	55 843
86	27	"АРКАДА"	7 333
87	28	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	29 091

1	2	3	4
88	29	"КАПІТАЛ"	1 810
89	30	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	3 957
90	31	АСТРА БАНК	7 746
91	32	ФІНРОСТБАНК	2 079
92	33	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	10 981
93	34	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	1 638
94	35	"ГЛОБУС"	7 548
95	36	"ТК КРЕДИТ"	9 447
96	37	АВТОКРАЗБАНК	-3 975
97	38	"ПРЕМІУМ"	13 623
98	39	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	7 914
99	40	ПОЛТАВА-БАНК	24 933
100	41	АПЕКС-БАНК	9 272
101	42	УКРГАЗПРОМБАНК	264
102	43	"ДАШЕЛЬ"	541
103	44	ІНТЕГРАЛ-БАНК	2 432
104	45	ЄВРОБАНК	410
105	46	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	6 452
106	47	БАНК МОРСЬКИЙ	-909
107	48	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	413
108	49	РАДИКАЛ БАНК	777
109	50	"ПОРТО-ФРАНКО"	1 325
110	51	КЛАСИКБАНК	782
111	52	КОМІНВЕСТБАНК	407
112	53	БАНК ЮНІСОН	2 598
113	54	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	1 920
114	55	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	11 362
115	56	"ЛЬВІВ"	1 001
116	57	ПРОМЕКОНОМБАНК	1 216
117	58	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	3 264
118	59	"НОВИЙ"	-6 385
119	60	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	1 571
120	61	ЗАХІДІНКОМБАНК	29
121	62	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	61 295
122	63	УНІКОМБАНК	14 198
123	64	"СТАНДАРТ"	125
124	65	МЕТАБАНК	3 525
125	66	ЄВРОПРОМБАНК	2 515
126	67	БАНК ГРАНТ	1 423
127	68	БАНК КОНТРАКТ	308
128	69	АКОРДБАНК	2 376
129	70	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТР.	999
130	71	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	840
131	72	ЛЕГБАНК	670
132	73	БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	31 256
133	74	"АКСІОМА"	1 230
134	75	ІНВЕСТБАНК	4 985

1	2	3	4
35	76	АГРОКОМБАНК	941
136	77	БАНК БОГУСЛАВ	1 669
137	78	"СТОЛИЧНИЙ"	613
138	79	УКРКОМУНБАНК	5
139	80	ПОЛКОМБАНК	1 316
140	81	БАНК СІЧ	1 538
141	82	БАНК СОФІЙСЬКИЙ	512
142	83	ІНТЕРБАНК	3 243
143	84	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	129 803
144	85	АСВІО БАНК	1 132
145	86	БАНК ТРАСТ	186
146	87	МЕЛІОР БАНК	350
147	88	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	312
148	89	ГРІН БАНК	729
149	90	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	761
150	91	КРЕДИТВЕСТ БАНК	16 523
151	92	РЕГІОН-БАНК	1 278
152	93	АРТЕМ-БАНК	833
153	94	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОН.ФІНАНС.	292
154	95	ОКСІ БАНК	640
155	96	БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ	-3 898
156	97	РАДАБАНК	1 441
157	98	ПРОФІН БАНК	-4 658
158	99	МОТОР-БАНК	4 546
159	100	ПРАЙМ-БАНК	3 728
160	101	УКРБУДІНВЕСТБАНК	1 427
161	102	"УКООПСПЛКА"	-2 109
162	103	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	336
163	104	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	648
164	105	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	180
165	106	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	4 383
166	107	ФІНАНС БАНК	853
167	108	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	3 136
168	109	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	1 912
169	110	ФІНЕКСБАНК	275
170	111	БАНК ФАМІЛЬНИЙ	20
171	112	"КОНКОРД"	908
172	113	СХІДНО-ПРОМИСЛ. КОМЕРЦ. БАНК	1 003
173	114	БАНК ВЕЛЕС	10 732
174	115	БАНК АЛЬЯНС	372
175	116	"ЦЕНТР"	6 911
176	117	АЛЬПАРІ БАНК	4 126
177	118	БАНК АВАНГАРД	-642
178	119	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	501

Активи банків України станом на 01.10.2014

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Грошові кошти та їх еквіваленти	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Кредити та заборгованість клієнтів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	у тому числі резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Цінні папери в портфелі банку до погашення	у тому числі резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Основні засоби та нематеріальні активи
					Кредити та заборгованість клієнтів, усього					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Група I								
1	1	ПРИВАТБАНК	17 111 907	0	150 422 913	664 283	-2 654	117 028	0	2 736 815
2	2	УКРЕКСІМБАНК	14 447 224	0	51 088 244	50 293 960	-233 958	1 285 450	0	2 251 596
3	3	ОЦАДБАНК	8 402 396	0	64 799 635	35 074 945	-199 287	0	-753	3 608 454
4	4	ДЕЛЬТА БАНК	5 901 170	106 565	46 234 276	6 449 300	0	0	0	575 909
5	5	ПРОМІНВЕСТБАНК	2 513 162	0	37 095 781	5 134 781	-89 422	52 462	0	2 755 356
6	6	УКРСОЦБАНК	1 307 614	965 449	30 831 650	1 731 552	-55 501	1 501 394	0	3 408 202
7	7	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	4 732 661	0	28 447 665	4 649 200	-3 404	1 741 205	0	2 449 163
8	8	СБЕРБАНК РОСІЇ	3 102 899	0	34 691 748	4 096 194	-19 590	0	0	965 380
9	9	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	6 859 724	13 199	24 419 083	2 478 785	-5 163	0	0	1 300 209
10	10	АЛЬФА-БАНК	6 696 986	2 207 145	23 485 371	1 212 100	0	0	0	464 084
11	11	"НАДРА"	456 058	0	31 014 913	905	-151	0	0	1 552 491
12	12	ВТБ БАНК	1 971 471	1 820	25 035 421	33 561	-2 203	0	0	797 118
13	13	БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	2 113 679	0	26 768 345	7 252	-1 504	328 503	-1 509	126 421
14	14	УКРСИББАНК	4 978 545	240	13 685 950	2 371 158	-32 649	0	0	1 108 750
15	15	УКРГАЗБАНК	1 777 152	0	10 843 889	5 742 785	-206 668	0	0	644 081
		Група II								
16	1	ВІЕЙБІ БАНК	800 201	125 667	18 887 116	3 749	0	0	0	217 764
17	2	ОТП БАНК	2 799 537	0	15 466 075	1 088 662	-15 212	1 407 320	0	400 882
18	3	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	2 598 404	0	14 240 538	910	0	0	0	409 345

Продовження табл. Б.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
19	4	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	967 840	0	13 948 699	60	0	0	0	19 741
20	5	"ПІВДЕННИЙ"	987 388	0	10 356 422	210 059	-1 875	0	0	569 982
21	6	ІМЕКСБАНК	639 461	0	10 090 445	0	0	0	0	382 859
22	7	ФІДОБАНК	1 097 779	453 078	4 969 763	2 976 595	-1 456	0	0	909 831
23	8	ІНГ БАНК УКРАЇНА	2 171 230	549	7 657 395	62	0	0	0	6 866
24	9	БАНК КИЇВСЬКА РУСЬ	1 168 667	0	5 522 546	1 183 694	0	0	0	123 436
25	10	РОДОВІД БАНК	221 955	0	65 587	316 257	-278 908	0	0	463 031
26	11	"ХРЕЩАТИК"	1 459 913	291 710	3 763 680	2 124 530	-72	0	0	142 070
27	12	ЗЛАТОБАНК	347 675	45 549	7 197 108	65 112	0	17 644	0	32 332
28	13	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	468 073	0	5 189 464	312 133	-50	0	0	162 761
29	14	УКРІНБАНК	346 797	0	5 233 660	204 676	-95	0	0	227 140
30	15	УНІВЕРСАЛ БАНК	446 988	0	4 111 671	700 924	0	5 286	0	173 648
31	16	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	697 180	0	3 039 024	0	0	0	0	108 924
32	17	БТА БАНК	415 931	0	782 836	292 618	0	0	0	69 266
		Група III								
33	1	СІТІБАНК	3 072 919	626	3 440 429	1 822 698	0	0	0	39 322
34	2	МЕГАБАНК	462 519	0	5 245 510	56 790	-853	0	0	183 214
35	3	ПЛАТИНУМ БАНК	657 562	0	4 707 979	1 173	0	0	0	107 702
36	4	КРЕДОБАНК	510 689	110 264	2 794 531	602 165	-1 626	872 586	0	515 326
37	5	ДІАМАНТБАНК	717 754	48 129	3 229 498	92 079	-25 658	0	0	96 283
38	6	ПРАВЕКС-БАНК	955 602	2 316	2 549 858	631 375	0	0	0	576 793
39	7	УКРБІЗНЕСБАНК	373 250	0	3 383 810	509 063	-7 310	0	-2 262	80 833
40	8	БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	243 992	0	3 464 187	83 770	-18	86 978	-1 010	3 602
41	9	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	1 031 760	0	2 444 495	33 442	-7 704	0	0	92 614
42	10	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	1 565 548	0	1 922 227	119 944	-7	110 023	0	93 359

Продовження табл. Б.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
43	11	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	268 505	0	2 520 597	274 977	-4 327	0	0	26 410
44	12	ДІВІ БАНК	213 901	8 417	3 206 268	0	0	0	0	9 612
45	13	ФІНБАНК	25 936	2 914	2 761 565	5 815	-83	0	0	349 892
46	14	"СОЮЗ"	518 844	0	2 296 923	160 895	0	0	0	6 093
47	15	АВАНТ-БАНК	526 853	12 474	1 098 659	236 729	0	0	0	238 886
48	16	ТЕРРА БАНК	11 481	0	2 192 609	30 000	-473 114	0	0	52 091
49	17	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	351 287	0	1 858 712	9	0	0	0	143 512
50	18	ЕКСПОБАНК	518 547	666	723 342	114	-3	0	0	77 785
51	19	ЄВРОГАЗБАНК	2 039	0	1 082 772	0	0	0	0	244 917
52	20	АКТИВ-БАНК	686	0	1 503 152	170 860	-43	0	0	226 798
53	21	БАНК 3/4	122 674	200 880	497 831	389 201	0	0	0	37 046
54	22	АКТАБАНК	20 528	385	300 963	0	0	0	0	298 608
		Група IV								
55	1	БАНК ВОСТОК	980 525	0	2 964 449	387	0	0	0	25 828
56	2	ПРОКРЕДИТ БАНК	543 459	0	3 004 821	521	0	0	0	79 977
57	3	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	318 923	122	2 852 341	0	-784	60 062	0	25 534
58	4	БМ БАНК	181 288	0	2 418 301	0	0	0	0	7 522
59	5	ФОРТУНА-БАНК	67 405	0	2 971 065	60	0	0	0	169 060
60	6	ТАСКОМБАНК	397 761	0	2 151 116	261 897	0	80 016	0	52 423
61	7	ПІРЕУС БАНК МКБ	771 649	0	1 578 252	15 684	-1 481	341 088	0	117 397
62	8	ІНДУСТРІАЛБАНК	615 584	2 665	1 662 922	39 247	-22 626	0	0	160 864
63	9	ІДЕЯ БАНК	101 438	0	2 214 219	242 067	-77	0	0	111 356
64	10	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	716 254	0	1 441 255	0	0	0	0	103 802
65	11	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	614 558	0	1 455 201	272 469	0	0	0	12 107
66	12	МАРФІН БАНК	318 043	0	1 472 865	142 829	-3 414	52 939	0	123 564

Продовження табл. Б.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
67	13	ВІЕС БАНК	429 106	0	1 522 588	52	0	224 522	0	122 589
68	14	"АРКАДА"	46 068	0	2 059 386	60	0	0	0	229 409
69	15	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	575 154	0	1 050 072	195 966	-13 208	0	0	10 335
70	16	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	684 300	0	1 416 595	0	0	0	0	77 073
71	17	ЕКСПРЕС-БАНК	812 022	0	819 059	50 617	-12 043	150 031	0	99 723
72	18	АКЦЕНТ-БАНК	1 224 941	0	773 075	0	0	0	0	26 316
73	19	"КІЇВ"	4 609	0	862 660	2 922	-3 547	0	0	393 018
74	20	МІСТО БАНК	371 664	0	1 411 459	18 758	0	0	0	104 363
75	21	ЕНЕРГОБАНК	295 891	0	1 062 552	1 737	0	0	0	60 971
76	22	БГ БАНК	157 403	4 545	1 258 932	239 446	-4	0	0	94 802
77	23	БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ	243 268	0	1 019 353	0	0	0	0	68 470
78	24	"ТК КРЕДИТ"	937 940	0	716 206	31 618	0	0	0	5 822
79	25	ЮНЕКС БАНК	291 827	0	1 304 934	10 489	0	0	0	36 163
80	26	"КАПІТАЛ"	228 327	25 524	794 715	4 722	0	13 395	-19 143	60 083
81	27	НЕОС БАНК	189 194	0	753 629	12	-1	0	0	17 157
82	28	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	68 431	0	1 342 350	99 007	-17 715	0	0	48 027
83	29	ЄВРОБАНК	227 074	15 189	421 837	422 280	-15	0	0	88 332
84	30	ПОЛТАВА-БАНК	169 861	0	1 004 468	29 308	-2 797	50 027	0	138 452
85	31	"ГЛОБУС"	185 514	0	670 023	0	0	0	0	66 864
86	32	БАНК КАМБІО	1 903	0	920 515	263 354	0	0	0	47 239
87	33	РАДИКАЛ БАНК	353 193	8 249	947 123	0	0	0	0	15 049
88	34	КРЕДИТПРОМБАНК	167 011	0	211 310	91 090	-8 560	0	0	4 683
89	35	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	164 664	0	1 115 467	0	0	0	0	8 648
90	36	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ- УКРАЇНА	246 320	0	641 150	170 401	0	110 023	0	4 468
91	37	"ПРЕМІУМ"	72 917	923	808 763	0	0	0	0	32 268

Продовження табл. Б.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
92	38	УНКОМБАНК	15 048	0	700 636	0	0	0	0	4 072
93	39	КОМІНВЕСТБАНК	221 786	0	588 733	0	0	0	0	62 894
94	40	УКРГАЗПРОМБАНК	232 501	0	655 218	130	-6	734	0	22 801
95	41	"ЛЬВІВ"	26 739	0	768 966	0	0	43 228	0	53 885
96	42	ІНТЕГРАЛ-БАНК	321 985	0	597 397	61	-70	0	0	3 138
97	43	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	133 710	0	757 472	56 373	-393	0	0	36 885
98	44	БАНК ДЕМАРК	2 281	0	946 530	3 275	0	0	0	15 802
99	45	БАНК ГРАНТ	107 397	0	810 504	3 408	-10	0	0	39 838
100	46	"СТАНДАРТ"	172 070	28	684 213	34 538	0	0	0	8 860
101	47	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	738 863	0	0	5	0	0	0	98 001
102	48	ЄВРОПРОМБАНК	13 454	0	826 133	0	0	0	0	29 513
103	49	БАНК КОНТРАКТ	99 278	55 004	378 567	0	0	0	0	45 230
104	50	ЮНІОН СТАНДАРД БАНК	111 902	874	674 708	0	0	20 246	-43 494	9 785
105	51	ФІНРОСТБАНК	242 933	0	440 361	0	0	0	0	19 541
106	52	АПЕКС-БАНК	216 384	0	529 146	0	0	0	0	3 487
107	53	БАНК ЮНІСОН	105 845	0	341 015	146 821	0	0	0	97 626
108	54	"НОВИЙ"	86 070	0	542 137	24 985	-1	14 050	0	5 041
109	55	АГРОКОМБАНК	141 827	0	304 862	60	0	0	0	90 621
110	56	МЕТАБАНК	123 390	201	475 361	1 271	-94	35 036	0	50 848
111	57	ОМЕГА БАНК	378 094	0	0	1	-785	0	0	844
112	58	БАНК ТРАСТ	24 294	0	519 975	0	0	0	0	47 365
113	59	БАНК СОФІЙСЬКИЙ	34 043	0	603 599	0	0	0	0	7 155
114	60	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	205 050	0	314 400	120 112	0	0	0	638
115	61	БАНК СІЧ	35 991	0	357 336	46 119	0	0	0	35 701
116	62	КЛАСИКБАНК	283 299	0	334 168	0	0	0	0	1 272
117	63	"ПОРТО-ФРАНКО"	3 118	0	535 982	0	0	0	0	46 823
118	64	ЛЕГБАНК	20 201	0	377 937	55 791	-5	0	0	34 153
119	65	БАНК АЛЬЯНС	66 009	22 772	473 752	22 003	0	0	0	4 802
120	66	АКОРДБАНК	118 630	0	414 797	41 496	0	0	0	5 442

Продовження табл. Б.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
121	67	БАНК БОГУСЛАВ	28 210	36	372 688	130 814	0	0	0	18 124
122	68	КРЕДИТВЕСТ БАНК	58 362	0	416 451	0	0	0	0	2 500
123	69	"АКСІОМА"	46 587	38	496 662	0	0	0	0	3 542
124	70	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	43 517	0	81 217	336 953	0	23 005	0	26 505
125	71	БАНК АВАНГАРД	1 770	2 230	0	332 406	0	0	0	3 746
126	72	"УКООПСПІКА"	4 685	0	125 626	0	0	0	0	20 990
127	73	ОКСІ БАНК	120 858	0	339 626	0	0	10 002	0	4 259
128	74	ПРОФІН БАНК	111 754	0	312 060	0	0	0	0	43 737
129	75	ПРАЙМ-БАНК	274 627	0	186 897	1 669	0	0	0	12 111
130	76	МОТОР-БАНК	231 531	0	205 100	17 143	-171	0	0	32 823
131	77	"СТОЛИЧНИЙ"	15 575	0	485 441	2	-84	0	0	11 047
132	78	ІНВЕСТБАНК	42 005	0	381 416	60	0	17 207	0	20 378
133	79	ПОЛКОМБАНК	40 401	0	350 593	1 210	-1 982	0	0	55 732
134	80	ВЕРНУМ БАНК	207 187	37	120 964	41 966	0	0	0	24 932
135	81	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	16 573	0	206 872	18 154	0	0	0	61 106
136	82	АРТЕМ-БАНК	30 087	0	273 707	59 385	-104	0	0	1 207
137	83	РАДАБАНК	128 873	0	232 751	0	0	7 001	0	15 486
138	84	РЕГІОН-БАНК	49 286	0	322 390	0	0	0	0	8 642
139	85	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	19 804	0	335 824	0	0	0	0	51 639
140	86	УКРБУДІНВЕСТБАНК	43 967	0	288 064	32 004	0	0	0	9 695
141	87	АСВІО БАНК	25 856	0	357 498	0	0	0	0	4 587
142	88	ГРІН БАНК	109 152	0	240 391	0	0	0	0	12 691
143	89	КСГ БАНК	11 187	0	306 205	15	0	0	0	1 526
144	90	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	5 332	2 921	231 458	6 414	0	0	0	404
145	91	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	24 061	0	304 882	0	0	0	0	4 337
146	92	БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	3 393	0	312 964	0	0	0	0	4 192
147	93	МЕЛПОР БАНК	10 790	0	285 508	0	0	0	0	4 771

Продовження табл. Б.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
148	94	ФІНАНС БАНК	12 190	0	51 134	66 151	0	0	0	17 939
149	95	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	13 281	0	219 800	0	0	0	0	20 460
150	96	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	9 545	0	135 102	0	-23	0	-416	36 697
151	97	ПРОМИСЛОВО- ФІНАНСОВИЙ БАНК	25 762	0	197 798	2	0	10 002	0	9 902
152	98	БАНК ВЕЛЕС	66 279	0	143 730	4 158	-3 352	0	0	3 056
153	99	"КОНКОРД"	28 633	0	171 328	3 540	-109	0	0	759
154	100	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	18 880	0	113 945	0	0	0	0	12 912
155	101	БАНК ФАМІЛЬНИЙ	44 304	0	48 191	16 019	0	29 154	0	27 959
156	102	ІНВЕСТИЦІЙНО- ТРАСТОВИЙ БАНК	2 982	0	184 347	0	0	0	0	182
157	103	АСТРА БАНК	122 107	0	182	0	0	0	0	51 673
158	104	ФІНЕКСБАНК	107 786	0	50 743	0	0	0	0	7 529
159	105	"ЦЕНТР"	31 543	0	119 172	0	0	0	0	1 357
160	106	ВЕКТОР БАНК	4 911	0	125 629	0	0	0	0	845
161	107	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	11 881	0	4 978	60	0	0	0	34 827
162	108	АЛЬПАРІ БАНК	3 158	0	31 941	100 081	0	0	0	4 027
163	109	БАНК ПОРТАЛ	6 473	0	85 478	0	0	0	0	4 509
164	110	ДЕРЖЗЕМБАНК	119 952	0	0	0	0	0	0	8 740
165	111	"ГЕФЕСТ"	91 266	0	0	0	0	0	0	1 318
166	112	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	2 262	0	12 484	0	0	20 329	0	29 694

Прибутки і збитки та інший сукупний дохід за станом на 01.10.2014

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Прибуток/(збиток) до оподаткування
1	2	3	4
		Група I	
1	1	ПРИВАТБАНК	582 431
2	2	УКРЕКСІМБАНК	-3 939 797
3	3	ОЩАДБАНК	688 941
4	4	ДЕЛЬТА БАНК	228 116
5	5	ПРОМІНВЕСТБАНК	1 017 882
6	6	УКРСОЦБАНК	-1 834 031
7	7	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	-1 653 401
8	8	СБЕРБАНК РОСІЇ	30 076
9	9	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	93 198
10	10	АЛЬФА-БАНК	13 628
11	11	"НАДРА"	44 958
12	12	ВТБ БАНК	-108 930
13	13	БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	-48 591
14	14	УКРСИББАНК	-730 867
15	15	УКРГАЗБАНК	31 963
		Група II	
16	1	ВІЕЙБІ БАНК	-39 791
17	2	ОТП БАНК	-1 542 086
18	3	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	472 541
19	4	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 951
20	5	"ПІВДЕННИЙ"	49 654
21	6	ІМЕКСБАНК	3 722
22	7	ФІДОБАНК	3 107
23	8	ІНГ БАНК УКРАЇНА	-207 296
24	9	БАНК КИЇВСЬКА РУСЬ	1 146
25	10	РОДОВІД БАНК	-297 504
26	11	"ХРЕЩАТИК"	-57 806
27	12	ЗЛАТОБАНК	4 209
28	13	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	-26 911
29	14	УКРІНБАНК	19 773
30	15	УНІВЕРСАЛ БАНК	-55 087
31	16	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	10 129
32	17	БТА БАНК	1 961
		Група III	
33	1	СІТІБАНК	1 271 787
34	2	МЕГАБАНК	34 695
35	3	ПЛАТИНУМ БАНК	-135 266
36	4	КРЕДОБАНК	83 724
37	5	ДІАМАНТБАНК	4 920
38	6	ПРАВЕКС-БАНК	-82 876
39	7	УКРБІЗНЕСБАНК	15 945

1	2	3	4
40	8	БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	1 767
41	9	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	8 523
42	10	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	-112 852
43	11	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	3 095
44	12	ДІВІ БАНК	1 869
45	13	ФІНБАНК	-16 434
46	14	"СОЮЗ"	2 602
47	15	АВАНТ-БАНК	226
48	16	ТЕРРА БАНК	-1 107 524
49	17	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	24 688
50	18	ЕКСПОБАНК	-404 633
51	19	ЄВРОГАЗБАНК	-940 442
52	20	АКТИВ-БАНК	-1 574 746
53	21	БАНК 3/4	-34 582
54	22	АКТАБАНК	-146 723
		Група IV	
55	1	БАНК ВОСТОК	26 882
56	2	ПРОКРЕДИТ БАНК	46 274
57	3	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	2 350
58	4	БМ БАНК	-214 569
59	5	ФОРТУНА-БАНК	38 169
60	6	ТАСКОМБАНК	14 962
61	7	ПРЕУС БАНК МКБ	-193 143
62	8	ІНДУСТРІАЛБАНК	-37 356
63	9	ІДЕЯ БАНК	14 012
64	10	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	837
65	11	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	13 348
66	12	МАРФІН БАНК	-123 562
67	13	ВІЕС БАНК	37 611
68	14	"АРКАДА"	9 520
69	15	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	128 123
70	16	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	2 486
71	17	ЕКСПРЕС-БАНК	679
72	18	АКЦЕНТ-БАНК	9 691
73	19	"КИЇВ"	-1 345
74	20	МІСТО БАНК	37 927
75	21	ЕНЕРГОБАНК	-5 970
76	22	БГ БАНК	-21 123
77	23	БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ	16 267
78	24	"ТК КРЕДИТ"	1 313
79	25	ЮНЕКС БАНК	1 512
80	26	"КАПІТАЛ"	1 971
81	27	НЕОС БАНК	-325 907
82	28	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	-6 150
83	29	ЄВРОБАНК	565
84	30	ПОЛТАВА-БАНК	26 615
85	31	"ГЛОБУС"	5 198
86	32	БАНК КАМБІО	-18 795

1	2	3	4
87	33	РАДИКАЛ БАНК	17 958
88	34	КРЕДИТПРОМБАНК	-5 621
89	35	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	30 373
90	36	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	-11 584
91	37	"ПРЕМІУМ"	1 627
92	38	УНІКОМБАНК	100 636
93	39	КОМІНВЕСТБАНК	1 246
94	40	УКРГАЗПРОМБАНК	-16 278
95	41	"ЛЬВІВ"	40
96	42	ІНТЕГРАЛ-БАНК	21 767
97	43	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	-9 145
98	44	БАНК ДЕМАРК	-408 398
99	45	БАНК ГРАНТ	1 340
100	46	"СТАНДАРТ"	796
101	47	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	1 442
102	48	ЄВРОПРОМБАНК	3 920
103	49	БАНК КОНТРАКТ	-21 448
104	50	ЮНІОН СТАНДАРД БАНК	172 795
105	51	ФІНРОСТБАНК	-662 470
106	52	АПЕКС-БАНК	12 347
107	53	БАНК ЮНІСОН	34 777
108	54	"НОВИЙ"	-7 185
109	55	АГРОКОМБАНК	277
110	56	МЕТАБАНК	2 940
111	57	ОМЕГА БАНК	-30 542
112	58	БАНК ТРАСТ	217
113	59	БАНК СОФІЙСЬКИЙ	371
114	60	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	25 600
115	61	БАНК СІЧ	6 032
116	62	КЛАСИКБАНК	549
117	63	"ПОРТО-ФРАНКО"	-281 669
118	64	ЛЕГБАНК	-4 006
119	65	БАНК АЛЬЯНС	533
120	66	АКОРДБАНК	6 431
121	67	БАНК БОГУСЛАВ	1 557
122	68	КРЕДИТВЕСТ БАНК	18 360
123	69	"АКСІОМА"	2 381
124	70	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	4 621
125	71	БАНК АВАНГАРД	1 245
126	72	"УКООПСІЛКА"	904
127	73	ОКСІ БАНК	2 703
128	74	ПРОФІН БАНК	1 830
129	75	ПРАЙМ-БАНК	5 549
130	76	МОТОР-БАНК	14 485
131	77	"СТОЛИЧНИЙ"	803
132	78	ІНВЕСТБАНК	3 887
133	79	ПОЛІКОМБАНК	1 502
134	80	ВЕРНУМ БАНК	1 150

Продовження табл. Б.9

1	2	3	4
135	81	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	-1 811
136	82	АРТЕМ-БАНК	2 377
137	83	РАДАБАНК	1 622
138	84	РЕГІОН-БАНК	1 840
139	85	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	-521 474
140	86	УКРБУДІНВЕСТБАНК	2 071
141	87	АСВІО БАНК	1 724
142	88	ГРІН БАНК	111 368
143	89	КСГ БАНК	743
144	90	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	1 416
145	91	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	515
146	92	БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	317
147	93	МЕЛІОР БАНК	1 029
148	94	ФІНАНС БАНК	1 063
149	95	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	10 133
150	96	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	-1 423
151	97	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	4 040
152	98	БАНК ВЕЛЕС	10 978
153	99	"КОНКОРД"	292
154	100	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	324
155	101	БАНК ФАМІЛЬНИЙ	27
156	102	ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК	-751
157	103	АСТРА БАНК	1 843
158	104	ФІНЕКСБАНК	-577
159	105	"ЦЕНТР"	3 349
160	106	"ВЕКТОР БАНК"	512
161	107	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	948
162	108	АЛЬПАРІ БАНК	4 349
163	109	БАНК ПОРТАЛ	1 455
164	110	ДЕРЖЗЕМБАНК	1 542
165	111	"ГЕФЕСТ"	1 066
166	112	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	-3 945

Активи банків України станом на 01.10.2015

№ з/п	№ з/гр	НКВ	МФО	Назва банку	Грошові кошти та їх еквіваленти	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Кредити та заборгованість клієнтів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	у тому числі резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Цінні папери в портфелі банку до погашення	у тому числі резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Основні засоби та нематеріальні активи
							Кредити та заборгованість клієнтів, усього					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
				Група I								
1	1	46	305299	ПРИВАТБАНК	24 979 028	14 227 394	181 362 098	1 386 973	-2 654	193 748	0	2 900 083
2	2	6	300465	ОЩАДБАНК	30 409 220	5 240 717	69 158 393	46 955 924	-3 061 688	0	-753	3 386 356
3	3	2	322313	УКРЕКСІМБАНК	15 616 007	0	57 646 651	45 581 949	-3 670 368	0	0	2 200 190
4	4	3	300012	ПРОМІНВЕСТБАНК	4 328 155	0	42 246 169	3 967 899	-88 724	0	0	2 797 713
5	5	299	320627	СБЕРБАНК РОСІЇ	2 263 051	0	46 321 290	3 978 978	-18 826	0	0	940 387
6	6	36	300335	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	13 415 403	0	25 961 118	882 330	-14 391	4 146 723	0	2 305 432
7	7	5	300023	УКРСОЦБАНК	2 504 870	17 446	28 991 528	132 976	-45 692	1 507 129	0	3 656 326
8	8	272	300346	АЛЬФА-БАНК	6 630 431	33 161	26 961 280	2 507 995	0	0	0	632 681
9	9	136	351005	УКРСИББАНК	10 892 956	670	19 678 640	4 482 085	0	0	0	1 068 819
10	10	115	334851	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	5 034 596	8 228	25 921 911	1 794 468	-5 163	0	0	1 515 053
11	11	274	320478	УКРГАЗБАНК	5 500 971	0	15 984 535	9 232 508	-802 342	602 422	0	854 473
12	12	42	321767	ВТБ БАНК	1 053 345	11 934	16 822 315	499 440	-12 258	0	0	822 129
13	13	296	300528	ОТП БАНК	1 180 670	4 228	15 250 476	261 969	-16 789	1 589 476	0	350 949
				РАЗОМ по Групі I	123 808 703	19 543 777	572 306 403	121 665 493	-7 738 894	8 039 497	-753	23 430 589

Продовження табл. Б.10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
				Група II								
14	1	171	300614	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	5 753 121	0	13 744 641	910	0	0	0	404 453
15	2	106	328209	"ПІВДЕННИЙ"	2 725 999	0	11 794 474	5 920	-12 533	0	0	747 917
16	3	295	300539	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1 171 303	0	10 855 027	1 801 895	0	0	0	8 200
17	4	297	300584	СІТІБАНК	7 134 422	0	3 486 455	1 212 261	0	0	0	40 817
18	5	202	300670	"ХРЕЩАТИК"	1 385 159	534 587	4 394 014	2 347 736	-1 755	0	0	134 530
19	6	126	351629	МЕГАБАНК	943 481	0	6 858 804	54 659	-921	318 684	0	179 851
20	7	66	321712	РОДОВІД БАНК	143 982	0	38 063	308 053	-278 456	0	0	444 586
21	8	88	325365	КРЕДОБАНК	1 153 783	164 889	3 926 005	537 182	-23 284	1 408 288	0	511 748
22	9	22	300175	ФІДОБАНК	708 354	500 336	3 650 539	1 211 873	-2 915	0	0	504 217
23	10	270	305749	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	764 294	0	4 907 615	441	-31	0	0	158 450
24	11	316	380388	ПЛАТИНУМ БАНК	340 481	0	5 812 050	1 173	0	0	0	155 033
25	12	242	322001	УНІВЕРСАЛ БАНК	589 977	0	4 954 845	212 280	0	0	0	155 974
26	13	232	320854	ДІАМАНТБАНК	1 292 202	251 963	3 522 584	73 750	-41 504	0	0	110 604
27	14	18	300142	УКРІНБАНК	115 474	0	4 800 586	23 166	-95	0	0	228 887
				РАЗОМ по Групі II	24 222 033	1 451 774	82 745 702	7 791 298	-361 495	1 726 972	0	3 785 267
				Група III								
28	1	298	320984	ПРОКРЕДИТ БАНК	1 298 455	0	4 850 089	648	0	311 600	0	162 081
29	2	305	307123	БАНК ВОСТОК	2 202 390	1 010	3 644 583	406 361	0	0	0	37 602
30	3	320	380281	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	634 196	38	4 415 621	0	-784	0	0	23 269
31	4	389	380582	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	1 791 032	0	2 123 970	51 796	0	531 659	0	15 281
32	5	153	380838	ПРАВЕКС-БАНК	479 944	2 475	1 869 514	1 212 396	-11	0	0	556 000
33	6	62	339500	ТАСКОМБАНК	334 702	0	2 713 187	21 466	0	0	0	83 618
34	7	403	380708	АВАНТ-БАНК	133 415	158 641	1 988 651	210 880	0	0	0	240 345
35	8	288	300647	"КЛПРИНГОВИЙ ДІМ"	994 554	0	1 709 897	45 455	-5	340 168	0	89 775
36	9	251	300658	ПРЕУС БАНК МКБ	1 075 599	0	1 412 671	15 930	-1 481	398 347	0	85 665

Продовження табл. Б.10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
37	10	97	325213	ВІЕС БАНК	649 014	0	1 677 877	52	0	261 630	0	187 782
38	11	304	300904	ФОРТУНА-БАНК	80 808	0	2 865 854	60	0	0	0	169 762
39	12	321	380913	БМ БАНК	213 236	0	2 387 935	0	0	0	0	16 740
40	13	191	322335	"АРКАДА"	99 869	0	2 236 309	333 497	-9 336	50 000	0	254 000
41	14	101	313849	ІНДУСТРІАЛБАНК	495 930	782	1 907 631	8 026	-4 298	60 030	0	151 271
42	15	105	328168	МАРФІН БАНК	546 610	0	1 441 434	60	-3 414	381 944	0	120 541
43	16	129	321723	БТА БАНК	140 089	138 824	825 949	182 820	-4 554	0	0	61 130
44	17	96	307770	АКЦЕНТ-БАНК	1 088 400	0	1 623 255	0	0	0	0	37 168
45	18	142	336310	ІДЕЯ БАНК	238 196	0	2 197 707	72	0	0	0	105 289
46	19	325	380418	БАНК ФОРВАРД	189 002	0	1 181 865	9	0	50 051	0	458 486
47	20	329	380366	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	668 590	3 647	1 036 113	87 371	0	0	0	9 057
48	21	385	380515	"СОЮЗ"	64 991	0	1 054 408	0	0	0	0	4 801
49	22	463	380827	ДІВІ БАНК	32 487	9 982	924 381	0	0	0	0	7 365
50	23	122	328685	ФІНБАНК	18 655	0	690 298	0	-1 056	0	0	5 448
				РАЗОМ по Групі III	13 470 164	315 398	46 779 200	2 576 900	-24 939	2 385 427	0	2 882 473
				Група IV								
51	1	533	380935	БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ	197 706	191	2 119 238	0	0	0	0	127 865
52	2	260	322830	"ТК КРЕДИТ"	1 025 071	37 389	786 272	46 912	0	0	0	5 818
53	3	206	328760	МІСТО БАНК	63 000	0	1 587 141	24 770	0	0	0	101 425
54	4	48	305062	"НОВИЙ"	684 634	0	633 885	2	-25 049	450 518	0	6 048
55	5	262	322959	ЕКСПРЕС-БАНК	594 656	0	715 294	48 105	-15 004	255 682	0	81 308
56	6	379	339555	"ПРЕМІУМ"	445 342	0	1 146 124	0	0	0	0	34 557
57	7	318	380355	ЄВРОБАНК	283 037	52 939	748 448	260 204	0	0	0	86 370
58	8	306	335902	УНІКОМБАНК	771	0	1 103 468	0	-2 968	0	0	5 788
59	9	407	380731	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	162 861	0	598 594	781 928	0	0	0	1 605
60	10	113	331489	ПОЛТАВА – БАНК	175 651	0	783 452	15 606	-15 875	130 914	0	317 748
61	11	231	322539	ЮНЕКС БАНК	276 380	0	1 011 968	10 498	0	0	0	35 649
62	12	91	325268	"ЛЬВІВ"	57 941	0	910 329	0	0	25 220	0	54 027
63	13	386	380526	"ГЛОБУС"	80 388	0	749 973	0	0	0	0	62 095
64	14	290	300506	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	165 552	0	859 916	27 161	-276	0	0	50 053

Продовження табл. Б.10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
65	15	455	380797	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	165 274	0	781 802	180 091	0	0	0	6 217
66	16	143	312248	КОМІНВЕСТБАНК	226 628	0	645 083	0	0	41 005	0	79 647
67	17	123	351607	БАНК ГРАНТ	87 622	0	776 708	3 386	-10	110 054	0	66 594
68	18	395	377090	ЄВРОПРОМБАНК	42 863	0	976 305	0	0	3 001	0	28 821
69	19	283	300120	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ- УКРАЇНА	66 790	2 262	714 267	109 400	0	30 015	0	1 518
70	20	47	305987	ЮНІОН СТАНДАРД БАНК	208 235	0	653 712	0	0	0	0	17 216
71	21	513	380902	БАНК ЮНІСОН	72 901	0	445 208	136 032	0	0	0	91 444
72	22	460	380816	БАНК СІЧ	133 324	0	473 230	30 115	0	0	0	43 769
73	23	394	380645	БАНК 3/4	194 839	203	440 199	0	0	0	0	59 981
74	24	406	380720	АПЕКС-БАНК	107 228	0	514 670	0	0	0	0	2 763
75	25	331	380441	КРЕДИТВЕСТ БАНК	51 972	0	470 973	0	0	30 015	0	14 950
76	26	490	380861	БАНК СОФІЙСЬКИЙ	37 633	0	655 916	0	0	0	0	30 890
77	27	201	322465	БАНК КОНТРАКТ	14 024	143 461	268 580	0	0	0	0	40 221
78	28	95	325990	ОКСІ БАНК	203 492	0	337 383	0	0	8 004	0	30 866
79	29	133	353489	АСВІО БАНК	30 545	0	538 372	0	0	33 011	0	6 062
80	30	774	339072	"РВС БАНК"	92 397	0	17 821	0	0	0	0	316
81	31	205	313582	МЕТАБАНК	116 208	0	302 142	1 271	-94	135 948	0	44 595
82	32	328	380322	БАНК БОГУСЛАВ	23 913	0	386 146	118 409	0	0	0	17 312
83	33	380	380474	БАНК ТРАСТ	44 183	0	441 256	0	0	0	0	45 757
84	34	303	300885	АРТЕМ-БАНК	52 664	67	440 682	48 627	-50	0	0	2 143
85	35	241	322302	АГРОКОМБАНК	63 599	0	337 128	60	0	0	0	91 042
86	36	381	313009	МОТОР-БАНК	106 227	0	195 182	17 251	-189	147 993	0	31 754
87	37	146	320371	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	141 667	0	170 347	49 024	0	0	0	35 274
88	38	309	380311	ФІНЕКСБАНК	362 705	0	78 931	0	0	0	0	11 919
89	39	49	353100	ПОЛКОМБАНК	71 986	13	306 311	1 107	-2 085	0	0	67 336
90	40	109	328210	ІНВЕСТБАНК	33 081	0	323 256	60	0	0	0	35 918
91	41	286	306500	РАДАБАНК	87 468	0	217 458	0	0	95 720	0	13 783
92	42	237	380292	КСГ БАНК	18 602	0	329 825	15	0	36 018	0	7 941

Продовження табл. Б.10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
93	43	276	306704	КЛАСИКБАНК	115 871	0	302 065	0	0	0	0	1 162
94	44	392	380634	АКОРДБАНК	30 592	0	362 992	60	0	0	0	4 270
95	45	402	380689	ВЕРНУМ БАНК	196 819	939	158 809	15 640	0	0	0	24 174
96	46	128	351254	РЕГІОН-БАНК	31 440	0	274 445	0	0	46 042	0	7 944
97	47	433	380786	СМАРТБАНК	110 375	4 602	198 871	0	0	27 013	0	3 865
98	48	694	339050	КРИСТАЛБАНК	21 627	58	203 703	0	0	124 493	0	7 444
99	49	553	380946	БАНК АВАНГАРД	21 766	12 088	24 953	10 176	0	0	0	3 195
100	50	294	331768	ПРОМИСЛОВО- ФІНАНСОВИЙ БАНК	51 484	0	220 305	2	0	75 137	0	8 364
101	51	377	380377	УКРБУДІНВЕСТБАНК	50 153	13 466	175 698	0	0	0	0	4 919
102	52	169	322432	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	44 584	0	275 745	0	0	0	0	21 278
103	53	326	307350	"КОНКОРД"	62 016	0	214 629	3 382	-551	1 000	0	30 784
104	54	311	380106	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	17 488	0	228 389	8 223	0	0	0	165
105	55	255	322799	БАНК ВЕЛЕС	113 578	0	190 430	3 976	-3 534	0	0	2 958
106	56	593	344443	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	57 178	0	0	5	0	99 009	0	96 026
107	57	43	320940	НЕОС БАНК	8 073	0	9 818	12	-1	0	0	5 157
108	58	72	334840	БАНК ФАМІЛЬНИЙ	86 828	0	76 386	17 151	0	26 552	0	27 482
109	59	240	322540	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	34 600	0	157 849	60	0	0	0	15 467
110	60	243	305880	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	7 106	0	128 687	0	-23	8 004	-416	36 014
111	61	159	300896	ФІНАНС БАНК	5 074	0	159 997	0	0	6 006	0	18 118
112	62	430	380742	"ЦЕНТР"	24 731	0	103 855	13 015	0	0	0	6 845
113	63	674	339038	ВЕКТОР БАНК	7 736	0	141 051	0	0	0	0	3 783
114	64	510	380872	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	46 851	2 375	32 370	24 427	0	20 076	0	41 208
115	65	334	380571	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	23 808	0	98 975	0	0	0	0	12 554
116	66	387	380548	АСТРА БАНК	23 689	0	35	0	0	125 072	0	7 591
117	67	634	339016	БАНК ПОРТАЛ	5 630	0	121 286	0	0	24 105	0	3 947
118	68	512	380894	АЛЬПАРИ БАНК	716	0	32 428	107 417	0	0	0	3 205

Продовження табл. Б.10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
119	69	594	380968	ДЕРЖЗЕМБАНК	130 579	0	0	0	0	0	0	6 664
120	70	573	380957	ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК	1 728	0	128 715	0	0	0	0	354
121	71	313	380883	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	1 891	0	891	40 907	0	21 660	0	29 428
122	72	654	377120	"ГЕФЕСТ"	1 762	0	117 232	0	0	0	0	3 471
123	73	29	300119	БАНК АЛЬЯНС	2 828	0	129 195	-23 101	-23 101	0	0	2 724
				РАЗОМ по Групі IV	8 409 659	270 053	30 262 800	2 131 387	-88 811	2 137 287	-416	2 336 969
				РАЗОМ по платоспроможним банкам	169 910 559	21 581 002	732 094 105	134 165 077	-8 214 139	14 289 183	-1 169	32 435 298
				Неплатоспроможні банки								
124	1	17	300131	БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	2 970 633	0	22 874 686	7 306	-1 579	946 199	-3 185	105 437
125	2	317	380054	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	262 197	0	10 549 625	60	0	0	0	14 182
126	3	405	380719	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	2 659 373	0	1 976 862	0	0	0	0	47 812
127	4	227	300498	БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	7 262	0	1 634 375	84 586	-18	86 254	-3 158	4 932
128	5	57	334828	"КАПІТАЛ"	7 071	134 847	476 107	4 722	-33 452	0	-12 315	58 733
129	6	30	320735	ІНТЕГРАЛ-БАНК	29 716	0	384 567	61	-70	0	0	3 377
130	7	409	319111	РАДИКАЛ БАНК	18 845	8 670	256 903	0	0	0	0	14 356
				РАЗОМ по неплатоспроможним банкам	5 955 098	143 517	38 153 124	96 735	-35 118	1 032 453	-18 658	248 828
				РАЗОМ по банківській системі	175 865 656	21 724 519	770 247 229	134 261 812	-8 249 257	15 321 636	-19 827	32 684 126

**Прибутки і збитки та інший сукупний дохід банків України станом на
01.10.2015**

№ з/п	№ з/гр	НКВ	МФО	Назва банку	Прибуток/(збиток) до оподаткування
1	2	3	4	5	6
				Група I	
1	1	46	305299	ПРИВАТБАНК	160 099
2	2	6	300465	ОЩАДБАНК	-5 400 844
3	3	2	322313	УКРЕКСІМБАНК	-8 329 530
4	4	3	300012	ПРОМІНВЕСТБАНК	-6 344 622
5	5	299	320627	СБЕРБАНК РОСІЇ	-1 610 346
6	6	36	300335	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	-2 160 351
7	7	5	300023	УКРСОЦБАНК	-8 986 586
8	8	272	300346	АЛЬФА-БАНК	-945 710
9	9	136	351005	УКРСИББАНК	99 228
10	10	115	334851	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	-698 369
11	11	274	320478	УКРГАЗБАНК	-176 898
12	12	42	321767	ВТБ БАНК	-15 797 348
13	13	296	300528	ОТП БАНК	-1 434 074
				РАЗОМ по Групі I	-51 625 350
				Група II	
14	1	171	300614	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	164 771
15	2	106	328209	"ПІВДЕННИЙ"	35 923
16	3	295	300539	ІНГ БАНК УКРАЇНА	273 962
17	4	297	300584	СІПБАНК	1 514 909
18	5	202	300670	"ХРЕЦАТИК"	-153 306
19	6	126	351629	МЕГАБАНК	18 755
20	7	66	321712	РОДОВІД БАНК	-121 640
21	8	88	325365	КРЕДОБАНК	134 338
22	9	22	300175	ФІДОБАНК	-1 397 190
23	10	270	305749	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	-608 362
24	11	316	380388	ПЛАТИНУМ БАНК	-166 917
25	12	242	322001	УНІВЕРСАЛ БАНК	-90 961
26	13	232	320854	ДІАМАНТБАНК	729
27	14	18	300142	УКРІНБАНК	1 633
				РАЗОМ по Групі II	-393 356
				Група III	
28	1	298	320984	ПРОКРЕДИТ БАНК	102 696
29	2	305	307123	БАНК ВОСТОК	48 048
30	3	320	380281	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	1 901
31	4	389	380582	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	19 119
32	5	153	380838	ПРАВЕКС-БАНК	-968 733
33	6	62	339500	ТАСКОМБАНК	18 148
34	7	403	380708	АВАНТ-БАНК	912
35	8	288	300647	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	108 877
36	9	251	300658	ПРЕУС БАНК МКБ	7 321

Продовження табл. Б.11

1	2	3	4	5	6
37	10	97	325213	ВІЕС БАНК	79 289
38	11	304	300904	ФОРТУНА-БАНК	-100 083
39	12	321	380913	БМ БАНК	-242 056
40	13	191	322335	"АРКАДА"	44 957
41	14	101	313849	ІНДУСТРІАЛБАНК	23 864
42	15	105	328168	МАРФІН БАНК	-144 351
43	16	129	321723	БТА БАНК	2 766
44	17	96	307770	АКЦЕНТ-БАНК	14 341
45	18	142	336310	ІДЕЯ БАНК	-145 190
46	19	325	380418	БАНК ФОРВАРД	4 641
47	20	329	380366	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	81 487
48	21	385	380515	"СОЮЗ"	1 486
49	22	463	380827	ДІВІ БАНК	205 841
50	23	122	328685	ФІНБАНК	-21 128
				РАЗОМ по Групі III	-855 846
				Група IV	
51	1	533	380935	БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ	49 001
52	2	260	322830	"ТК КРЕДИТ"	2 766
53	3	206	328760	МІСТО БАНК	-32 061
54	4	48	305062	"НОВИЙ"	6 278
55	5	262	322959	ЕКСПРЕС-БАНК	5 666
56	6	379	339555	"ПРЕМІУМ"	1 613
57	7	318	380355	ЄВРОБАНК	466
58	8	306	335902	УНІКОМБАНК	116 739
59	9	407	380731	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	132 478
60	10	113	331489	ПОЛТАВА-БАНК	25 842
61	11	231	322539	ЮНЕКС БАНК	-55 772
62	12	91	325268	"ЛЬВІВ"	9
63	13	386	380526	"ГЛОБУС"	3 316
64	14	290	300506	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	-11 069
65	15	455	380797	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	61 347
66	16	143	312248	КОМІНВЕСТБАНК	3 157
67	17	123	351607	БАНК ГРАНТ	1 273
68	18	395	377090	ЄВРОПРОМБАНК	56 572
69	19	283	300120	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	165 699
70	20	47	305987	ЮНІОН СТАНДАРД БАНК	-4 288
71	21	513	380902	БАНК ЮНІСОН	10 225
72	22	460	380816	БАНК СІЧ	7 393
73	23	394	380645	БАНК 3/4	-43 440
74	24	406	380720	АПЕКС-БАНК	-35 791
75	25	331	380441	КРЕДИТВЕСТ БАНК	28 395
76	26	490	380861	БАНК СОФІЙСЬКИЙ	382
77	27	201	322465	БАНК КОНТРАКТ	108
78	28	95	325990	ОКСІ БАНК	427
79	29	133	353489	АСВІО БАНК	2 599
80	30	774	339072	"РВС БАНК"	251 318
81	31	205	313582	МЕТАБАНК	4 728
82	32	328	380322	БАНК БОГУСЛАВ	831
83	33	380	380474	БАНК ТРАСТ	-1 504
84	34	303	300885	АРТЕМ-БАНК	1 283
85	35	241	322302	АГРОКОМБАНК	604

Продовження табл. Б.11

1	2	3	4	5	6
86	36	381	313009	МОТОР-БАНК	48 520
87	37	146	320371	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	-10 396
88	38	309	380311	ФІНЕКСБАНК	1 551
89	39	49	353100	ПОЛКОМБАНК	688
90	40	109	328210	ІНВЕСТБАНК	2 865
91	41	286	306500	РАДАБАНК	4 782
92	42	237	380292	КСГ БАНК	1 391
93	43	276	306704	КЛАСИКБАНК	693
94	44	392	380634	АКОРДБАНК	5 372
95	45	402	380689	ВЕРНУМ БАНК	-42 465
96	46	128	351254	РЕГІОН-БАНК	2 276
97	47	433	380786	СМАРТБАНК	2 011
98	48	694	339050	КРИСТАЛБАНК	48 830
99	49	553	380946	БАНК АВАНГАРД	24 497
100	50	294	331768	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	10 275
101	51	377	380377	УКРБУДІНВЕСТБАНК	1 983
102	52	169	322432	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	49 013
103	53	326	307350	"КОНКОРД"	1 408
104	54	311	380106	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	-10 828
105	55	255	322799	БАНК ВЕЛЕС	45 989
106	56	593	344443	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	39 083
107	57	43	320940	НЕОС БАНК	-12 982
108	58	72	334840	БАНК ФАМІЛЬНИЙ	-2 483
109	59	240	322540	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	13 970
110	60	243	305880	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	-12 114
111	61	159	300896	ФІНАНС БАНК	3 429
112	62	430	380742	"ЦЕНТР"	358
113	63	674	339038	ВЕКТОР БАНК	1 337
114	64	510	380872	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	7 200
115	65	334	380571	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	1 377
116	66	387	380548	АСТРА БАНК	-169 780
117	67	634	339016	БАНК ПОРТАЛ	12 678
118	68	512	380894	АЛЬПАРИ БАНК	3 785
119	69	594	380968	ДЕРЖЗЕМБАНК	7 333
120	70	573	380957	ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК	992
121	71	313	380883	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	-2 377
122	72	654	377120	"ГЕФЕСТ"	2 086
123	73	29	300119	БАНК АЛЬЯНС	-12 869
				РАЗОМ по Групі IV	826 068
				РАЗОМ по платоспроможним банкам	-52 048 484
				Неплатоспроможні банки	
124	1	17	300131	БАНК ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	-9 079 493
125	2	317	380054	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	-5 167 214
126	3	405	380719	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	-1 330 034
127	4	227	300498	БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	-7 013
128	5	57	334828	"КАПІТАЛ"	-229 104
129	6	30	320735	ІНТЕГРАЛ-БАНК	-46 701
130	7	409	319111	РАДИКАЛ БАНК	-606 475
				РАЗОМ по неплатоспроможним банкам	-16 466 034
				РАЗОМ по банківській системі	-68 514 518

Таблиця Б.12

Показники фінансової діяльності (Активи банків України) станом на 01.10.2016

№ п/п	NRB	МФО	Банк	Грошові кошти та їх еквіваленти	Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Кредити та заборгованість клієнтів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Цінні папери в портфелі банку до погашення	резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Основні засоби та нематеріальні активи
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Банки з державною часткою											
1	2	322313	АТ "Укресімбанк"	6 861 029	24 143 694	55 471 586	46 993 052	-3 646 282	165 202		2 141 981
2	6	300465	АТ "ОЩАДБАНК"	42 536 336	16 751 538	65 217 850	47 567 872	-1 492 101	12 632 188	-753	4 552 120
3	274	320478	АБ "УКРГАЗБАНК"	3 430 886	376 029	17 244 223	21 091 548	-405 168	0		1 329 938
4	313	380883	Укр. банк реконстр. та розв.	1 120			12 006		47 463		29 087
5	593	344443	ПАТ "РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	13 042					107 233		95 162
Усього по банках з державною часткою				52 842 414	41 271 261	137 933 659	115 664 479	-5 543 551	12 952 086	-753	8 148 289
Банки іноземних банківських груп											
6	3	300012	ПАТ "Промінвестбанк"	2 221 035	1 737	26 581 704	458 870	-118 479			2 655 572
7	5	300023	ПАТ "УКРСОЦБАНК"	8 512 888	527	33 840 609	61	-2 647			3 692 568
8	36	300335	АТ "Райффайзен Банк Аваль"	8 125 064	3 132 892	25 716 308	1 172	-1 085			2 384 274
9	42	321767	ПАТ "ВТБ БАНК"	1 183 103	269 309	12 709 707	631 564	-215 267			618 855
10	43	320940	ПАТ "НЕОС БАНК"	18 358	197		12	-1	165 386		6 497
11	88	325365	ПАТ "КРЕДОБАНК"	1 372 051		5 095 313	1 163 286	-23 283	1 601 055		587 571
12	97	325213	ПАТ "ВіЕс Банк"	1 595 398		1 615 320	250 749				241 623
13	105	328168	ПАТ "МАРФІН БАНК"	809 202	509	1 385 526	238 856	-3 414	330 855		130 394
14	136	351005	АТ "УкрСиббанк"	3 675 580	4 267	18 442 930	2 358 330				1 267 106
15	142	336310	ПАТ "Ідея Банк"	236 790		2 284 288	72		197 435		94 078

Продовження табл. Б.12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
16	153	380838	ПАТКБ "ПРАВЕКС-БАНК"	994 476	1 120	1 375 165	1 861 787	-31			533 120
17	171	300614	ПАТ "КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК"	10 417 764		15 697 546	458 148				451 666
18	242	322001	ПАТ "УНІВЕРСАЛ БАНК"	826 098	228 987	3 609 987	431 496				137 777
19	251	300658	АТ "ПРЕУС БАНК МКБ"	1 449 582		893 540	254 437	-1 501	130 344		70 420
20	272	300346	ПАТ "АЛЬФА-БАНК"	5 577 572	2 664 642	29 099 453	400				833 377
21	295	300539	ПАТ "ІНГ Банк Україна"	4 647 650		12 983 620	62				6 984
22	296	300528	АТ "ОТП БАНК"	1 527 526	6 989	13 916 604	531 543	0	400 777	0	313 087
23	297	300584	ПАТ "СІТІБАНК"	6 553 494	437 241	5 299 811	7 622 070				41 359
24	298	320984	АТ "ПРОКРЕДИТ БАНК"	2 674 034		7 201 164	730				242 514
25	299	320627	ПАТ "СБЕРБАНК"	2 923 154		40 162 128	2 655 597	-18 826			1 011 129
26	321	380913	АТ "БМ БАНК"	467 648	52 356	2 088 565					14 288
27	325	380418	ПАТ "БАНК ФОРВАРД"	239 091		1 073 620			35 012		428 350
28	329	380366	ПАТ "КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК"	90 402	4 218	1 179 750	17 966	-14 133			7 933
29	407	380731	ПАТ "Дойче Банк ДБУ"	693 809		539 435	900 593				7 549
30	455	380797	ПАТ"СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК"	190 858		1 052 268	350 463				3 559
	Усього по банках іноземних банківських груп			67 022 627	6 804 991	263 844 361	20 188 263	-398 666	2 860 865	0	15 781 650
	Група І										
31	46	305299	ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"	26 088 993	21 932 323	180 438 270	1 957 976	-3 128			3 292 560
32	106	328209	Акціонерний банк "Південний"	4 195 044		13 034 741	209 076	-10 806			886 291
33	115	334851	ПАТ "ПУМБ"	2 882 202	355 415	25 279 228	4 433 950	-5 163			1 462 757
34	126	351629	ПАТ "МЕГАБАНК", Харків	937 106	0	7 819 857	18 108	-523	0	0	193 760
35	232	320854	ПАТ "ДІАМАНТБАНК"	968 897	1 740 449	3 466 477	73 849	-36 440			234 442
36	270	305749	ПАТ "БАНК КРЕДИТ ДНІПРО"	1 230 752		4 313 740	441				154 287

Продовження табл. Б.12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
37	305	307123	ПАТ "БАНК ВОСТОК"	836 391		4 251 800	765 932				59 322
38	316	380388	ПАТ "ПтБ"	190 795		6 014 327	64 173	-7 000			208 712
	Усього по групі I			37 330 180	24 028 187	244 618 440	7 523 506	-63 061	0	0	6 492 131
	Група II										
39	29	300119	ПАТ "БАНК АЛЪЯНС"	44 181	2 078	109 629	0	-25 005			4 821
40	48	305062	АКБ "НОВИЙ"	875 798	1 782	520 084	2	-25 049	324 798	0	6 592
41	49	353100	Полікомбанк	85 540		343 783	2 718	-2 085			109 173
42	62	339500	АТ "ТАСКОМБАНК"	917 449		4 424 704	230 299		0		113 972
43	72	334840	ПАТ "БАНК ФАМІЛЬНИЙ"	47 683		26 190	15 039		111 986	-6	27 436
44	91	325268	ПАТ АКБ "Львів"	250 760		756 317			180 329		79 287
45	95	325990	ПАТ "ОКСІ БАНК"	114 832		336 962			6 002		89 567
46	96	307770	ПАТ "А – БАНК"	292 335	14 479	2 163 548			95 201		43 043
47	101	313849	АКБ "ІНДУСТРІАЛБАНК"	244 574	3 950	1 987 361	52 369	-2 945			129 550
48	109	328210	ПАТ "КБ "Інвестбанк"	24 832	24	308 102	60		15 026		19 546
49	113	331489	ПАТ "Полтава-банк"	205 041		605 501	5 014	-16 482	486 283		319 971
50	122	328685	ПАТ "ФІНБАНК"	21 227		645 447					3 836
51	123	351607	ПАТ "БАНК "ГРАНТ"	132 640		770 802	3 125	-10	110 374		63 788
52	128	351254	АТ "РЕГІОН-БАНК"	19 035		253 309			8 003		7 573
53	129	321723	ПАТ "БТА Банк"	170 697	2 263	452 866	325 732	-4 554			88 594
54	133	353489	ПАТ "АСВІО БАНК"	75 222		804 983			53 078		12 884
55	143	312248	ПАТ "КОМІНВЕСТБАНК"	216 091		698 391			84 106		108 209
56	146	320371	ПАТ "БАНК "УКРАЇН.КАПІТАЛ"	80 253	86 993	293 687			23 008		37 766
57	169	322432	АТ "НК БАНК"	26 639		192 437			21 022		23 230
58	191	322335	ПАТ АКБ "АРКАДА"	107 687		836 782	0	-32 160	20 090		621 346
59	205	313582	АТ "МетаБанк"	81 914		205 488	102 695	-1 323	188 203		36 826

Продовження табл. Б.12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
60	206	328760	АТ "Місто Банк"	121 833		1 361 152	19 614				103 561
61	231	322539	ПАТ "ЮНЕКС БАНК" м. Київ	153 026	0	568 431	10 799				33 460
62	240	322540	АТ "КІВ"	14 896		166 159	60		46 016		20 445
63	241	322302	ПАТ "АЙБОКС БАНК"	73 962	2 919	342 716	60				101 627
64	243	305880	ПАТ "КБ "ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	4 698		145 936	0	-23	1 000	-416	35 956
65	262	322959	АБ "ЕКСПРЕС-БАНК"	343 886		564 099	602	-62 703	200 438		72 708
66	286	306500	ПАТ "АБ "РАДАБАНК"	122 860		433 508	0	0	62 019		14 844
67	288	300647	АБ "КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	541 474		1 077 849	207 976	-5	150 053		88 974
68	290	300506	"ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	306 652		728 427	479	-2 132	30 011		35 796
69	294	331768	ПАТ "ПФБ" м. Кременчук	70 218	0	223 424	2		108 228		14 639
70	303	300885	АТ "АРТЕМ-БАНК"	49 040	6	254 508	0	-20 522			2 976
71	304	300904	АТ "ФОРТУНА-БАНК"	376		2 284 689	60				211 148
72	309	380311	ПАТ "ФІНЕКСБАНК"	40 350		160 737					9 011
73	311	380106	ПАТ "АКБ "Траст-капітал"	17 992	0	192 327	6 762	-1 158	0	0	44 099
74	320	380281	БАНК ІНВЕСТ. ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	327 613		4 097 303	0	-784			22 774
75	326	307350	ПАТ "АКБ "КОНКОРД"	65 036		231 611			3 003		38 069
76	328	380322	АТ "БАНК БОГУСЛАВ"	29 976		435 227	127 300		23 113	-7 526	17 194
77	331	380441	ПАТ "КРЕДИТВЕСТ БАНК"	96 734	65	748 194			45 016		17 619
78	334	380571	ПАТ "КРЕДИТ ОПТИМА БАНК"	2 499		108 649	25 015		39 099		12 345
79	377	380377	АТ "УКРБУДІНВЕСТБАНК"	254 735		163 611			48 017		5 063
80	380	380474	ПАТ БАНК "ТРАСТ"	47 532		423 303			15 005		53 709
81	381	313009	ПАТ "МОТОР-БАНК"	66 094	0	150 622			100 036		38 445
82	386	380526	ПАТ "КБ "ГЛОБУС"	232 505	202 516	925 875					59 846

Продовження табл. Б.12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
83	387	380548	ПАТ "АП БАНК"	17 427		81 578			199 262		15 192
84	389	380582	ПАТ "МІБ"	2 518 427	191 395	2 149 595			381 097		14 563
85	392	380634	ПуАТ "КБ "АКОРДБАНК"	127 091		336 578	28 179				5 432
86	394	380645	ПАТ "БАНК 3/4"	355 611	1 426	373 988	2 663				57 928
87	395	377090	ПАТ "ЄВРОПРОМБАНК"	23 111		891 555					27 145
88	402	380689	ПАТ "ВЕРНУМ БАНК"	9 624		252 899			4 001		32 394
89	406	380720	ПАТ "АПЕКС-БАНК"	83 730		186 615					2 258
90	430	380742	ПАТ КБ "Центр"	17 800		125 813	12 000				6 029
91	460	380816	ПАТ "БАНК СІЧ"	202 806		542 552	56 039				56 319
92	463	380827	ПАТ "ДІВІ БАНК"	72 381		190 613	218 580				7 227
93	510	380872	ПАТ "КБ"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	4 994		56 946	28 901				38 392
94	512	380894	ПАТ "АЛЬПАРІ БАНК"	81 248		4 885			46 098		2 490
95	553	380946	ПАТ "БАНК АВАНГАРД"	113 565		44 530	656 022		95 034		2 170
96	634	339016	ПАТ "БАНК "ПОРТАЛ"	26 536		131 063			8 037		4 623
97	654	377120	ПАТ "КБ "ГЕФЕСТ"	1 254		127 599					2 561
98	674	339038	ПАТ "ВЕКТОР БАНК"	15 385		184 625					4 459
99	694	339050	ПАТ "КРИСТАЛБАНК"	66 997		104 455	13 236		253 622		9 353
100	774	339072	ПАТ "ПЕРЕХІДН.БАНК" РВС БАНК"	90 733		0			35 000		317
	Усього по групі II			10 847 139	509 897	38 310 615	2 151 402	-196 940	3 620 715	-7 948	3 290 167
	Усього по платоспроможних банках			168 042 361	72 614 337	684 707 075	145 527 650	-6 202 217	19 433 666	-8 701	33 712 237
	Неплатоспроможні банки										
101	66	321712	АТ "РОДОВІД БАНК"	66 123	78 370	5 363	104 956	-403 989			397 872
102	317	380054	ПАТ КБ"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА	143 209	2 548 529	11 245 490	60				6 251
103	513	380902	ПАТ "БАНК "ЮНІСОН"	33 838		340 399					84 514
	Усього по неплатоспроможних банках			243 170	2 626 898	11 591 252	105 016	-403 989			488 637
	Усього			168 285 531	75 241 235	696 298 327	145 632 665	-6 606 206	19 433 666	-8 701	34 200 874

Показники про фінансові результати банків України станом на 01.10.2016

№ п/п	NRB	МФО	Банк	Прибуток/(збиток) до оподаткування
1	2	3	4	5
Банки з державною часткою				
1	2	322313	АТ "Укресімбанк"	-409 946
2	6	300465	АТ "ОЩАДБАНК"	410 679
3	274	320478	АБ "УКРГАЗБАНК"	151 262
4	313	380883	Укр. банк реконстр. та розв.	-2 254
5	593	344443	ПАТ "РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	3 001
Усього банках з державною часткою				152 743
Банки іноземних банківських груп				
6	3	300012	ПАТ "Промінвестбанк"	-4 080 491
7	5	300023	ПАТ "УКРСОЦБАНК"	-2 771 968
8	36	300335	АТ "Райффайзен Банк Аваль"	3 074 380
9	42	321767	ПАТ "ВТБ БАНК"	-5 612 046
10	43	320940	ПАТ "НЕОС БАНК"	-3 530
11	88	325365	ПАТ "КРЕДОБАНК"	277 267
12	97	325213	ПАТ "ВіЕс Банк"	98 020
13	105	328168	ПАТ "МАРФІН БАНК"	13 720
14	136	351005	АТ "УкрСиббанк"	-977 463
15	142	336310	ПАТ "Ідея Банк"	23 225
16	153	380838	ПАТКБ "ПРАВЕКС-БАНК"	-163 739
17	171	300614	ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК"	695 518
18	242	322001	ПАТ "УНІВЕРСАЛ БАНК"	138 718
19	251	300658	АТ "ПРЕУС БАНК МКБ"	7 021
20	272	300346	ПАТ "АЛЬФА-БАНК"	-684 528
21	295	300539	ПАТ "ІНГ Банк Україна"	794 180
22	296	300528	АТ "ОТП БАНК"	780 902
23	297	300584	ПАТ "СІТІБАНК"	1 343 616
24	298	320984	АТ "ПРОКРЕДИТ БАНК"	277 325
25	299	320627	ПАТ "СБЕРБАНК"	-2 964 336
26	321	380913	АТ "БМ БАНК"	-463 717
27	325	380418	ПАТ "БАНК ФОРВАРД"	835
28	329	380366	ПАТ "КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК"	12 051
29	407	380731	ПАТ "Дойче Банк ДБУ"	116 087
30	455	380797	ПАТ "СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК"	54 822
Усього по банках іноземних банківських груп				-10 014 130
Група І				
31	46	305299	ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"	729 186
32	106	328209	Акціонерний банк "Південний"	69 056
33	115	334851	ПАТ "ПУМБ"	337 018
34	126	351629	ПАТ "МЕГАБАНК", Харків	17 579
35	232	320854	ПАТ "ДІАМАНТБАНК"	-528 917
36	270	305749	ПАТ "БАНК КРЕДИТ ДНІПРО"	-237 784
37	305	307123	ПАТ "БАНК ВОСТОК"	81 297
38	316	380388	ПАТ "ПтБ"	-470 269

1	2	3	4	5
	Усього по групі I			-2 834
	Група II			
39	29	300119	ПАТ "БАНК АЛЪЯНС"	19 960
40	48	305062	АКБ "НОВИЙ"	14 552
41	49	353100	Полі комбанк	216
42	62	339500	АТ "ГАСКОМБАНК"	5 367
43	72	334840	ПАТ "БАНК ФАМІЛЬНИЙ"	-7 570
44	91	325268	ПАТ АКБ "Львів"	-26 111
45	95	325990	ПАТ "ОКСІ БАНК"	638
46	96	307770	ПАТ "А-БАНК"	170 202
47	101	313849	АКБ "ІНДУСТРІАЛБАНК"	-14 201
48	109	328210	ПАТ "КБ "Інвестбанк"	-3 832
49	113	331489	ПАТ "Полтава-банк"	58 643
50	122	328685	ПАТ "ФІНБАНК"	-52 886
51	123	351607	ПАТ "БАНК "ГРАНТ"	21 216
52	128	351254	АТ "РЕГІОН-БАНК"	1 782
53	129	321723	ПАТ "БТА Банк"	18 881
54	133	353489	ПАТ "АСВІО БАНК"	2 625
55	143	312248	ПАТ "КОМІНВЕСТБАНК"	2 323
56	146	320371	ПАТ"БАНК "УКРАЇН.КАПІТАЛ"	2 270
57	169	322432	АТ "НК БАНК"	9 001
58	191	322335	ПАТ АКБ "АРКАДА"	8 029
59	205	313582	АТ "МетаБанк"	17 785
60	206	328760	АТ "Місто Банк"	-296 734
61	231	322539	ПАТ "ЮНЕКС БАНК" м. Київ	-36 674
62	240	322540	АТ "КІБ"	2 250
63	241	322302	ПАТ "АЙБОКС БАНК"	1 623
64	243	305880	ПАТ "КБ "ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	2 122
65	262	322959	АБ "ЕКСПРЕС-БАНК"	-4 288
66	286	306500	ПАТ "АБ "РАДАБАНК"	11 019
67	288	300647	АБ "КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	-99 562
68	290	300506	"ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	8 534
69	294	331768	ПАТ "ПФБ" м. Кременчук	25 295
70	303	300885	АТ "АРТЕМ-БАНК"	-249 617
71	304	300904	АТ "ФОРТУНА-БАНК"	-91 677
72	309	380311	ПАТ "ФІНЕКСБАНК"	-1 632
73	311	380106	ПАТ "АКБ "Траст-капітал"	-283
74	320	380281	БАНК ІНВЕСТ. ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	7 444
75	326	307350	ПАТ "АКБ "КОНКОРД"	6 235
76	328	380322	АТ "БАНК БОГУСЛАВ"	-5 829
77	331	380441	ПАТ "КРЕДИТВЕСТ БАНК"	26 557
78	334	380571	ПАТ "КРЕДИТ ОПТИМА БАНК"	111
79	377	380377	АТ "УКРБУДІНВЕСТБАНК"	909
80	380	380474	ПАТ БАНК "ТРАСТ"	-172 088
81	381	313009	ПАТ "МОТОР-БАНК"	35 670
82	386	380526	ПАТ "КБ "ГЛОБУС"	-1 567

Продовження табл. Б.13

1	2	3	4	5
83	387	380548	ПАТ "АП БАНК"	-8 308
84	389	380582	ПАТ "МІБ"	37 237
85	392	380634	ПуАТ "КБ "АКОРДБАНК"	-9 237
86	394	380645	ПАТ "БАНК 3/4"	40 576
87	395	377090	ПАТ "ЄВРОПРОМБАНК"	355
88	402	380689	ПАТ "ВЕРНУМ БАНК"	19 743
89	406	380720	ПАТ "АПЕКС-БАНК"	-186 635
90	430	380742	ПАТ КБ "Центр"	3 892
91	460	380816	ПАТ "БАНК СІЧ"	357
92	463	380827	ПАТ "ДІВІ БАНК"	20 109
93	510	380872	ПАТ "КБ"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	1 303
94	512	380894	ПАТ "АЛЬПАРІ БАНК"	2 978
95	553	380946	ПАТ "БАНК АВАНГАРД"	29 397
96	634	339016	ПАТ "БАНК "ПОРТАЛ"	-8 434
97	654	377120	ПАТ "КБ "ГЕФЕСТ"	10 210
98	674	339038	ПАТ "ВЕКТОР БАНК"	766
99	694	339050	ПАТ "КРИСТАЛБАНК"	110 500
100	774	339072	ПАТ"ПЕРЕХІДН.БАНК"РВС БАНК"	-62 394
Усього по групі II				-580 879
Усього платоспроможні банки				-10 445 100
Неплатоспроможні банки				
101	66	321712	АТ "РОДОВІД БАНК"	-187 500
102	317	380054	ПАТ КБ "ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	26 278
103	513	380902	ПАТ "БАНК "ЮНІСОН"	-132 354
Усього неплатоспроможні банки				-293 576
УСЬОГО				-10 738 676

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Капущак В. В. Теоретичні засади конкурентоспроможності банківського сектору національної економіки України. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 3. С. 145–149. (0,46 д. а.)

2. Капущак В. В. Механізм імплементації інновацій в банківський сектор національної економіки України. *Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 3. С. 310–321. (0,53 д. а.)

3. Капущак В. В. Сучасний стан функціонування банківського сектору України. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 13. Ч. 1. С. 219–225 (0,53 д. а.)

4. Капущак В. В. Вплив фінансових інструментів на стратегію розвитку банківського сектору національної економіки України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2017. Вип. 24. Ч. 1. С. 188–192. (0,53 д. а.)

Статті в наукових фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз

5. Капущак В. В. Вплив валютно-курсової політики інфляційного таргетування на конкурентоспроможність банківського сектору економіки України. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності* : зб. наук. пр. Маріуполь : ДВНЗ «ПДТУ», 2016. Вип. 1 (13). Т. 1. С. 104–111. (Включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*) (0,45 д. а.)

6. Капущак В. В. Процеси глобалізації в становленні економічних відносин в банківській системі національної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні*

відносини та світове господарство». 2017. Вип. 11. С. 210–214. (Включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus) (0,53 д. а.)

7. Капушак В. В. Фактори впливу на конкурентоспроможність банківського сектору на тлі кризових явищ національної економіки України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2017. Вип. 14. Ч. 1. С. 201–205. (Включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus) (0,53 д. а.)*

Стаття в зарубіжному виданні

8. Капушак В. В., Трохимець О. І. Визначення компонентів банківського сектору національної економіки. *Актуальные проблемы современности. 2017. № 4 (18). С. 116–121. (0,5/0,3 д. а.)*

Особистий внесок: розглянуто стан трансформаційних процесів банківського сектору національної економіки та окреслено його основні компоненти.

Матеріали конференцій

9. Капушак В. В. Особливості функціонування банківської системи України в сучасних умовах. *Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів : тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 11 листопада 2015 р.). Запоріжжя, 2015. С. 171–172. (0,12 д. а.)*

10. Капушак В. В. Особливості конкурентної політики в банківському секторі національної економіки. *Dezvoltarea sistemelor sociale și economice într-un mediu competitiv la nivel global : conferință internațională științifico-practică (26 februar. 2016, Chișinău) / com. org.: O. Țicu (președinte) et al. Chișinău : S. n., 2016 (Editura Universitate de stat din Moldova). – P. 49–50. (0,07 д. а.)*

11. Капушак В. В. Визначення факторів впливу на конкурентоспроможність та управління банківським сектором національної

економіки. *Менеджмент XXI століття: глобалізації ні виклики* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (11–12 травня 2017) : зб. наук. пр. Полтава : Сімон, 2017. С. 323–326. (0,15 д. а.)

12. Капушак В. В. Дестабілізуючі чинники банківського сектору під призмою економіко-політичних кризових явищ в національній економіці України. *Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність* : матеріали Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (11 травня 2017 р.). Полтава : ФОП Пусан А. Ф., 2017. Ч. 1. С. 96–98. (0,14 д. а.)

13. Капушак В. В. Шляхи розвитку інноваційності в банківському секторі України. *Актуальні проблеми зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів* : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. науковців і студентів (м. Маріуполь, 23–25 листопада 2016 р.). Маріуполь : ДонДУУ, 2016. С. 207–211. (0,15 д. а.)

14. Капушак В. В. Вплив діяльності банків на економіку держави в кризових умовах. *Теоретична та практична концептуалізація розвитку фінансово-кредитних механізмів в умовах нової соціально-економічної реальності* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 25 березня 2016 р.) / Нац. ун-т ДПС України. Київ, 2016. С. 327–329. (0,14 д. а.)

15. Капушак В. В. Залучення інноваційних технологій автоматизації в бізнес процеси в банківському секторі України. *Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах економіки: теорія і практика* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 18 листопада 2016 р.) / за ред. В. М. Огаренка, А. О. Монаєнка та ін. Запоріжжя : КПУ, 2016. С. 353–355. (0,09 д. а.)

16. Капушак В. В. Тенденции развития рынка финансовых услуг в условиях глобализации. *Наука и образование в современном мире* : материалы Междунар. науч.-практ. конф. Караганды : РИО «Болашак-Баспа» 2017. Т. 5. С. 181–182. (0,12 д. а.)

Додаток Г

Довідки про впровадження одержаних результатів

УКРАЇНА

ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА СЬОМЕ СКЛИКАННЯ

Депутат міської ради

Чумаченко Ігор Миколайович

№ 3217 від 22.11.2017

**Акт впровадження
окремих положень і розробок дисертаційної роботи
Капушака Валентина Володимировича, яку подано на здобуття
наукового ступеня кандидата економічних наук**

Ознайомившись з результатами дослідження Капушака В.В. встановлено, що удосконалена модель формування конкурентоспроможності банків, в якій, систематизовані елементи, що свідчать про її наявність, та в якій мають місце конкретизовані фактори впливу (державний регулятор, фінансовий ринок, економічний стан), характерні ознаки конкуренції (інноваційна, диференційована, поляризована, динамічна, глобальна, інформатизована), яка заснована на якості послуг, може бути використана для розробки банківської стратегії.

Впровадження такої моделі при співробітництві з банківськими установами м. Запоріжжя дозволило підвищити рівень надання послуг банками міста, що вплинуло на їх рівень конкурентоспроможності та сформувало позитивний імідж серед населення.

Депутат Запорізької міської ради

І.М. Чумаченко

**АСОЦІАЦІЯ
«ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА
АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»**

Україна, 36014, вул. Соборності, 45, м. Полтава
E-mail: mas.plreg@gmail.com.
тел. (0532) 56-00-56

**ASSOCIATION
«POLTAVA REGION
ASSOCIATION OF THE
LOCAL GOVERNMENTS»**

Ukraine, 36014, str. Sobornosti, 45, Poltava
E-mail: mas.plreg@gmail.com,
phone: (0532) 56-00-56

05.12.2017 № 1276

**Акт впровадження
окремих положень і розробок дисертаційної роботи
Капущака Валентина Володимировича,
яку подано на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук**

Провідні фахівці Полтавської обласної асоціації органів місцевого самоврядування ознайомились з основними положеннями та пропозиціями дисертаційної роботи Капущака В.В. та дійшли висновку, що отримані результати мають науково-практичну цінність та можуть бути впроваджені в практичну діяльність.

Науково-практичний інтерес викликає аналіз сучасного стану банківського сектору національної економіки України, що, в свою чергу, є актуальним як для населення областей України, так і для підприємств і організацій, оскільки всі учасники даного процесу залучені до формування та розвитку банківського сектору та є активними користувачами банківської системи.

Запропонований Капущаком В.В. підхід до визначення умов функціонування банківського сектору національної економіки за сучасної конкурентної політики та його трансформаційних процесів дає змогу більш чіткого розуміння та користування банківськими послугами в сучасних умовах розвитку та трансформації економічних процесів та за наявної економічної, політичної ситуації в країні. Впровадження положень наукової новизни дозволить Полтавській обласній асоціації органів місцевого самоврядування впровадити пропозиції щодо зниження операційних витрат бюджету, а також дозволить підвищити фінансову грамотність та обізнаність населення щодо банківських питань.

**Виконавчий директор
Асоціації «ПОАОМО»**

В.П. Микійчук

УКРАЇНА

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

пр. Соборний, 206, м. Запоріжжя, 69105, тел: (061) 224-69-03, факс: (061) 224-19-78
e-mail: der_zpl@ukr.net Код ЄДРПОУ 37573157

08.09.2017

№ 56-87/17

На № _____ від _____

**Довідка про впровадження
окремих положень і розробок дисертаційної роботи
Капущака Валентина Володимировича,
яку подано на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук**

Видана Капущаку Валентину Володимировичу й засвідчує, що його дослідження на тему “Конкурентна політика в банківському секторі національної економіки” містить нові науково-обґрунтовані результати щодо удосконалення конкурентної політики в банківському секторі національної економіки та розв’язує важливу науково-практичну проблему щодо розробки теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо вдосконалення конкурентоспроможності ринку банківських послуг в Україні, що є надзвичайно актуальним зокрема для м. Запоріжжя.

Науково-практичний інтерес викликає підхід до визначення взаємозв’язку умов функціонування та трансформації банківського сектору національної економіки за сучасної конкурентної політики, основними з яких є акумуляція активів, консолідація й поглинання менш фінансово стійких банків, що може призвести до олігополізації, уникнення якої можливе, перш за все, завдяки політиці гнучкого управління Національним банком ліквідністю банківських установ, створенню умов для підвищення можливостей банків четвертої групи займати вигіднішу позицію в банківському секторі.

Особливе практичне значення має розробка концептуальної моделі управління потенціалом банківського сектору, де основним фактором ціноутворення в банківському секторі в інтелектуальну епоху виступають інформаційні технології та персонал. Впровадження інформаційних технологій у функціонування банківського сектору значно підвищить результативність роботи персоналу банківських установ, тим самим забезпечуючи більш якісне обслуговування населення.

Пропозиції та висновки дисертаційної роботи впроваджені Департаментом економічного розвитку в роботу Запорізької міської ради.

Директор департаменту

Н.В. Новак

Індустріалбанк

01133, Україна, місто Київ,
вулиця Генерала Алмазова, будинок 18/7
телефон: 0 800 50 35 35
e-mail: reception@industrialbank.ua
код банку 313849, код за ЄДРПОУ 13857564
кореспондентський рахунок №32000107501026
в Національному банку України, код банку 300001
www.industrialbank.ua

Ліцензія НБУ №126 від 12.10.2011

04.12.2017 № 2315-17

на № _____ від _____

Довідка

про впровадження результатів дослідження

Видана Капушаку В.В. в тому, що його дослідження на тему “Конкурента політика в банківському секторі національної економіки” містить нові рекомендації щодо удосконалення конкурентної політики банківського сектору національної економіки та підвищення конкурентоспроможності банківських установ.

Заслуговує на увагу удосконалений Каушаком В.В. підхід до визначення взаємозв'язку умов функціонування та трансформації банківського сектору національної економіки за сучасної конкурентної політики, основними з яких є акумуляція активів, консолідація й поглинання менш фінансово стійких банків, що може призвести до олігополізації, уникнення якої можливе, перш за все, завдяки політиці гнучкого управління Національним банком ліквідністю банківських установ, створенню умов для підвищення можливостей банків четвертої групи займати вигіднішу позицію в банківському секторі.

Особливої практичної цінності набув механізм хеджування валютних ризиків у форматі гнучкої цінової політики в конкурентній банківській стратегії, що надасть змогу знизити вплив коливань іноземної валюти на стабільне функціонування банківського сектору національної економіки.

Результати дослідження було використано в роботі банку при хеджуванні валютних ризиків.

Перший заступник
Голови Правління

В.В. Романчукевич

Запорізька обласна організація товариства «Знання»
України

69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б, каб. 8
р/р 26007000095866 ПАТ Укрсоцбанку, МФО 300023,
код ЄДРПОУ 02923542 тел. (061) 707-45-47

№ 67-16

від 14.12.2016.

ДОВІДКА

про впровадження результатів наукових досліджень

Капущака Валентина Володимировича

**за темою дисертаційної роботи «Конкурентна політика в банківському
секторі національної економіки»**

Науково-методичні та практичні дослідження Капущака Валентина Володимировича щодо формування та удосконалення конкурентної політики в банківському секторі національної економіки є актуальними та використані в діяльності Запорізької обласної організації товариства «Знання» України при розробці комплексу заходів щодо сприяння забезпеченню високого рівня підготовки, обізнаності та підвищення кваліфікації представників органів місцевого самоврядування з розкриття сутності поняття «конкурентна політика в банківському секторі».

Голова правління
Запорізької обласної організації
товариства «Знання» України

Handwritten signature of N.M. Zabava

— Н.М. Забава

